

ཚུམ་བ་པོ། ལྷ་རྒྱུ་དཔལ་བཅེགས།
སེང་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚུམ་ཕྱིག་ཁང་།

༡༡། །ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་བརྗེད་བྱང་
བརྒྱགས་སོ། །

ཚོམ་པ་པོ། ལྷ་རྒྱུ་དཔལ་བཅེགས།
མེད་ཀྱིས་དེག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚུལ་ལྟོག་ཁང་།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་དེབ་སྤྱིའི་མང་།

SJRB-0002

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཚུལ་སྤྱིག་ཁང་གིས་འབྲུལ་དེབ་ཏུ་བཞོས།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོས་འབྲེམ་སྤྱེལ་བྱས།

༢༠༢༢ ལོའི་ཟླ་ ༤ ཆེས་ ༢༥ལ་གསར་དུ་བསྤྱིགས།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་བྱ་བྲང་།

www.serajeyrigzodchenmo.org

ཡིག་འབྲེལ་བྱ་བྲང་།

serajeyrigzodchenmo@gmail.com

བཞོ་སྤྱིག་པ། རིག་མཛོད་ཚུལ་སྤྱིག་ཁང་།

དེབ་འདིའི་པར་སྐྱོན་གྱི་བདག་དབང་སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོར་ཡོད།

དཀར་ཆག

མཛད་པ་པོ་རྩོད།	i
ཞུ་སྐྱིབ་པའི་གསལ་བཤད།	iii
ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་བརྗེད་བྱང་།	༡
ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་བརྗེད་བྱང་གི་ཅ་བ།	༡༡
པར་བྱང་སྟོན་ཆོག་།	༡༤༤

མཛད་པ་པོ་འོ་སྒྲོན།

ལོ་རྒྱ་བ་སྐྱ་བ་དཔལ་བཅེགས་སམ་བན་དེ་དཔལ་བཅེགས་མཆོག་ནི། འཕན་པོའི་ཡུལ་དུ་རུས་
མིང་སྐྱ་བ་ཡིན་པའི་ཡབ་སྐྱ་བ་མོ་ལྷན་དང་ཡུམ་འབོ་བཟའ་དོ་རྩེ་ལྷམ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་འབྱུངས།
བཅན་པོ་ཁྱི་སྒོང་ལྷེ་བཅན་གྱི་དུས་སུ་བྱོན་པའི་ལོ་རྒྱ་བ་རབ་དགའི་ནང་གསེས་གཞོན་གསུམ་སྟེ།
འབོ་སྐྱ་བ་དཔལ་བཅེགས་དང་། ཅོག་རོ་སྒྲའི་རྒྱལ་མཆོན། ལྷན་མ་ཁང་ཡེ་ཤེས་སྟེ་བཅས་གསུམ་
ལ་ཡོངས་གྲགས་སུ་སྐྱ་ཅོག་ཁང་གསུམ་ཞེས་པའི་ཡ་གྲུལ་གྱི་ལོ་རྒྱ་བ་ཞེག་ཡིན། སྤ་འབྱུར་གྱི་ལོ་
རྒྱུས་པལ་ཆེ་བའི་ནང་སྐྱ་ཅོག་ཁང་གསུམ་མཁན་སྟོབ་ཆོས་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་ལོ་རྒྱ་བ་མཛད་
པ་མ་ཟད། མཁན་ཆེན་སྐྱ་གཤེགས་རྩེས་རྒྱ་ནག་གི་སྟོབ་དཔོན་རྩ་ཤང་དང་། སྟོབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་
ཤྱི་ལ་གཉིས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཅོད་པ་མཛད་ཅིང་རྩ་ཤང་པམ་བར་མཛད་པའི་རྩེས་སུ། སྟོམ་རིམ་
ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དང་དབུ་མ་སྤྱང་བ་བཅས་བཅུ་མ་ནས་བཅན་པོ་ཁྱི་སྒོང་ལྷེ་བཅན་ལ་
གནང་། སྟོམ་རིམ་ནས་པ་གསུམ་ཁང་ཡེ་ཤེས་སྟེས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཞིང་། དབུ་མ་སྤྱང་བ་སྐྱ་བ་
དཔལ་བཅེགས་ཀྱིས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་གནང་མཛད་པ་བཅས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱ་ཅོག་ཁང་གསུམ་
མཁན་སྟོབ་ཆོས་གསུམ་ཞལ་བཞུགས་དུས་ཀྱི་ལོ་རྒྱ་བ་ཡིན། ཆོས་འབྱུང་མེ་ཉོག་སྟོང་པོ་ལས་
ཀྱང་སྐྱ་ཅོག་ཁང་གསུམ་ནི་རྒྱལ་པོ་ཁྱི་སྒོང་ལྷེ་བཅན་གྱི་སྐྱ་ཆའི་སྤྱང་དུ་བྱོན་པའི་ལོ་རྒྱ་བ་ཡིན་
པར་གསུངས། ལོ་རྒྱུས་ནང་དུ་ཡོད་པ་བཞིན་སྐྱ་ཅོག་ཁང་གསུམ་ལ་ཁྱི་སྒོང་ལྷེ་བཅན་གྱི་སྐབས་
སུ་ལོ་རྒྱ་བ་གཞོན་གསུམ་ཞེས་གསུང་སྟོལ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་འདི་ཉིད་ཡིན་པར་སྟུམ།

སྐྱ་བ་དཔལ་བཅེགས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བའི་བཀའ་བསྟན་དང་ཕྱོགས་བསྐྱེགས་མཛད་པ་སོགས་
འགའ་ཞིག་སྟོས་ན། འཕགས་པ་སངས་རྒྱས་རྩེས་སུ་བྱན་པའི་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་བ། དཀར་ཆག་ལྷན་
དཀར་མ། ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་བརྗེ་བྱང་དང་དེའི་ཅ་བ། སྟོབ་དཔོན་ཉི་མ་གྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པ་

ས་བརྩ་བའི་རྣམ་པར་བཤད་པའི་བཤད་པ། སློབ་དཔོན་ཤུག་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པ་
འཕགས་པ་བཟང་པོ་སྟོད་པའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བ། སློབ་དཔོན་རྒྱན་བཟང་པོས་མཛད་པ་བཟང་པོ་
སྟོད་པའི་འགྲེལ་བ། སློབ་དཔོན་མེང་གོ་བཟང་པོའི་དངོས་སློབ་བླ་མ་ཉི་མོ་ལྷ་ས་མཛད་པ་སྟུང་པ་
ཆོག་ས་སྟུ་བཅད་པའི་དཀའ་འགྲེལ། སློབ་དཔོན་མེང་གོ་བཟང་པོས་མཛད་པ་པར་བྱིན་མཛོན་
ཆོག་ས་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། རྗེ་བརྩན་བྱམས་པ་མགོན་པོས་མཛད་པ་མདོ་སྡེ་རྒྱལ།
སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པ་མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བ། གཞན་ཡང་། རབ་བྱུང་གི་གཞི་
སོགས་གཞི་བརྩ་བདུན། དགེ་སློང་མའི་རྣམ་འབྲེད། ཤེས་རབ་ཀྱི་བོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་བསྐྱེད་དོན་
གྱི་ཆོག་ས་སྟུ་བཅད། སློ་མཐའ་ཡས་པ་རྣམ་པར་སྟུང་པའི་ལེའུ། འཕགས་པ་རྣམ་པར་མི་ཆོག་པར་
འཇུག་པའི་གཟུངས། འདུས་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་དབལ་གྱི་དམ་ཆོག་ཅེས་བྱ་བའི་མདོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་རྣམ་པར་སྦྱང་མཛད་
ཆེན་པོ་མཛོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་རྣམ་པར་སྟུང་། དེའི་རྒྱད་ཕྱེ་མ་རེས་པར་བྱེ་བ་བདུན་པ་དང་བཅས་
པ། བྱལ་ན་རྗེ་རིག་པ་མཆོག་གི་རྒྱད་ཆེན་པོ། འཕགས་པ་ཡོངས་སྟུ་བསྟོད་པའི་རྒྱལ་པོ། སློབ་
དཔོན་མ་ཉི་ཅི་ཏེས་མཛད་པ་བསྐྱེད་པའི་བསྐྱེད་པ་སྟོད། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཆོས་མཛད་པ་
བཙུང་ལྷན་འདས་ལ་བསྟོད་པ་དབལ་རྗེ་རྗེ་འཇིན་གྱི་དབྱངས་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ། སློབ་དཔོན་ཤྱི་
བླ་ལུ་བྱ་བ་མཛད་པ་ཅ་པའི་རྒྱད་ལས་རྣམ་པར་སྦྱང་མཛད་མཛོན་པར་རྗེ་ཆོག་པར་བྱང་ཆུབ་
པའི་རྒྱད་ཀྱི་བསྐྱེད་དོན། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བས་མཛད་པ་བྱ་བ་སྤྱིའི་རྒྱད་བསམ་
གཏན་ཕྱེ་མ་རེས་པར་བྱེ་བ་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ། སློབ་དཔོན་པོ་རྟེན་ས་ཏུས་མཛད་པ་རྗེ་རྗེ་རྣམ་པར་
འཛོམས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གཟུངས་ཀྱི་བཤད་པ། སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་རྗེ་མཛད་པ་རྗེ་རྗེ་རྣམ་
པར་འཛོམས་པའི་གཟུངས་ཞེས་བྱ་བའི་རེས་པར་བྱེ་བའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བ་གསལ་བའི་སྟོན་མེ་
སོགས་ལོ་རྒྱ་བ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱུར་གནང་བའི་བཀའ་བསྐྱེད་ཤིག་ཏུ་མངོད་། །

༡༠༢༩ ལྔ་ ༦ ཆེས་ ༢༥ ལ་མེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཙོང་མཁྱེན་གྲགས་བརྩམས་པའི་སྟུང་པ་

བྱས།

ཞུ་སྤྲིག་པའི་གསལ་བཤད།

རང་རེ་ཁ་བ་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ། སྤོན་བྱོན་ཆོས་རྒྱལ་ལོ་བཤམ་ཁམས་པའི་དབང་པོ་
རྣམས་ཀྱི་བཀའ་བློན་ལས། གསུང་རབ་གྱི་སྒྲེགས་བམ་རི་པོའི་གཏོས་དང་མཉམ་པ་ཡོད་ན་ཡང་།
དུས་གྱི་འཕེལ་འགྲིབ་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་མང་པོ་ཞིག་ཅ་བརྒྱག་ཏུ་བྱིན་ཟིན་པ་དང་། གང་མང་
ཞིག་མེད་བརྒྱག་ཏུ་འགྱུར་ཉེན་ཡོད་པས་དེ་ཉིད་སྤྱང་སྐྱོབ་དང་དར་སྤེལ་བྱེད་རྒྱ་ནི། མི་རིགས་
འདི་ཉིད་ཀྱི་དུས་ལ་བབ་པའི་འོས་འགན་ཡིན།

དེ་ཡང་། གསུང་རབ་སྒྲེགས་བམ་དེ་དག་ནི། རྒྱ་ཁོར་དང་རྩལ་ཆུ། ཟུངས་ཁྲག་བཅས་ཀྱི་
འགྲོ་སོང་བཏང་ཞིང་། ལྷོ་སྤྱ་གོལ་རུལ་གྱིས་མི་ཆེ་ཐོས་བསམ་ལ་བསྐྱལ་བའི་མཁས་པ་རིམ་བྱོན་
གྱིས་དབྱེད་ཞིབ་མཛད་ཅིང་། དབྱེད་འབྲས་ལག་ལེན་ལ་བཀའ་བའི་རྣམས་སྤྱང་དང་གྲུབ་དོན་གྱི་
ཟིན་ཐོ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ན། མི་ལོ་སྤྱང་སྐྱོབ་དུ་མའི་ལོ་རྒྱུས་ལྡན་པའི་མི་རིགས་འདིའི་ཤེས་རིག་གི་
ཉིང་བརྩེད་ཡིན་པ་དང་། གསུང་རབ་སྒྲེགས་བམ་དེ་དག་གི་བསྟན་དོན་པལ་མོ་ཆེ་ཞིག་ནི་དེད་གི་
དུས་རབས་འདི་དང་མ་འོངས་པར་ཤིན་ཏུ་མཁོ་ཆེ་ཞིང་། མིའི་རིགས་སྤྱིའི་ཤེས་རབ་དང་ཀུན་
སྤྱོད་ལ་ལམ་སྟོན་བྱེད་ཐུབ་པའི་འོད་སྣང་ལྟ་བུར་གྱུར་ཡོད།

དེ་བས་ན་ ཡགོང་ས་ཡུབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཡང་ཡང་བཀའ་གནང་བའི་
དགོངས་དོན་བཞིན། གྲ་ཆང་རིན་པོ་ཆེ་ནས་རིག་མཛད་ཆེན་མོའི་བླ་ཆེགས་དང་ཚོམ་སྤྲིག་ཁང་
གསལ་འཇུགས་བྱས་ཏེ། བཀའ་བསྟན་གཉིས་ཀྱིས་མཆོན་ཆོས་བརྒྱུད་རིས་མེད་ཀྱི་མཁས་པའི་
བཀའ་ཚོམ་སྤྲིགས་བཅུ་དང་། བརྩམས་ཆོས་གསར་རྙིང་གང་མང་ཞིག་ཞུ་སྤྲིག་འབྲེམས་སྤེལ་གྱི་
ཞབས་ཞུའི་ལས་གཞི་འདི་གཉིར་བ་ཡིན།

དུས་རབས་འདིར་ཆོན་རྩལ་ཤིན་ཏུ་དར་བ་དང་བསྐྱེད་ནས། རྒྱོག་བདེ་བ་དང་། སྤྱོད་བདེ་བ།

གཞུང་ཆོག་འཆོལ་སྤྲ་བ། འབྲེར་བདེ་བ་སོགས་སྐབས་བདེའི་དབང་གིས་སྤྲོག་པ་པོ་རྣམས་འབྲུལ་
དེབ་ལ་དགའ་མོས་རྗེ་ཆེར་འབྲོ་བཞིན་པར་བརྟེན། དུས་རབས་ཀྱི་འགྲུལ་བའི་ཁ་ཕྱོགས་ཀྱི་དགོས་
མཁོ་དང་བསྐྱེད་པའི་ཞུ་སྤྲིག་གི་ལས་གཞི་འདི་ནི། མིའི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ནོར་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་རང་
རེའི་ཤེས་རིག་འདི་ཉིད་འཛིན་ཏེན་ན་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་དང་། འདིའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་འཇུག་པ་
ལ་བརྟེན་ནས་མིའི་སྤྱི་ཆོགས་སུ་ཞི་བདེའི་དཔལ་ཡོན་འབྲེན་པའི་ལས་ཀ་རྒྱལ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་
ཞེས་ཀྱང་བརྟེན་ཆོག་པ་ཡིན་ནོ།

གསུང་རབ་ཞུ་སྤྲིག་བྱེད་སྐབས་མ་བྱེ་ཆད་ལྡན་ཞིག་གཞི་ཅར་བརྒྱུད་ནས་ཞུ་སྤྲིག་བྱེད་རྒྱུ་
འབད་བཅོལ་བྱེད་འོས་ཤིང་། དེ་ཡང་སྡོན་གྱི་སྲོལ་ལ་གསུང་རབ་ཀྱི་བར་ཤིང་ཆོ་སྐབས་ཅོམ་པ་
པོ་རང་ཉིད་དཔལ་ཡང་ན་གཞན་གྱིས་ཞུས་དག་ཆད་ལྡན་བཏང་སྟེ་ཆོ་བ་ཡིན་པས་ཤིང་པར་རྣམས་
སྤྱིའི་ཆ་ནས་དག་པོར་བཅི་ཆོག་པ་ཡིན། དེ་བས་ན་འདི་ག་ཅོམ་སྤྲིག་ཁང་ནས་ཀྱང་མ་དཔེ་ཆད་
ལྡན་འཆོལ་སྤྲ་བ་ཀྱིས་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་ལའང་གང་བྱུང་དུ་བཟོ་བཅོས་མེད་པར་སོར་བཞག་བྱ་རྒྱ་
ཅ་དོན་དུ་བརྒྱུད་ནས་མ་བྱེ་རྗེ་མ་རྗེ་བཞིན་འབྲུལ་དེབ་ཏུ་སྤྲུང་བར་འབད་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། མ་
བྱེ་ཆད་ལྡན་ལག་སོན་མ་བྱུང་ན་འང་གང་ཐུབ་ཀྱིས་དག་པོ་ཡོང་བར་བཅོལ་བཞིན་ཡོད། གལ་ཏེ་
མ་བྱེ་རང་ལ་ནོར་བ་མཛོན་གསལ་བྱུང་བ་དང་། རོགས་གནས་སུ་གྱུར་བ། ཡི་གེ་ཆད་ལྡན་བྱུང་བ་
སོགས་ལ་ག་ཤམ་དུ་གསལ་བཤད་ཀྱི་མཆན་བཀོད་ཡོད།

ཅོམ་སྤྲིག་ཁང་འདི་ནས་སྤྲིག་སྦྱོར་བྱས་པའི་འབྲུལ་དེབ་ཏུ་ཆད་ལྡན་ཞོར་བ་སོགས་བྱུང་བ་
མཐོང་ན་འབྲུལ་མར་ལེགས་བཅོས་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ།

ང་ཆོའི་ཡིག་འབྲེལ་ང་བྱང་། serajeyrigzodchenmo@gmail.com
འདིའི་བརྒྱུད་ནས་འབྲེལ་བ་གནང་བའི་རེ་བསྐྱལ་ཞུ་རྒྱ་དང་། འདི་ནས་ཀྱང་གང་མཁྱོགས་པར་
གཞིར་བསྐྱར་ཞིབ་དང་ལེགས་སྤྲིག་ཞུས་ཏེ་སྤྲུས་ཀ་རྗེ་ལེགས་སུ་གཏོང་རེས་ཡིན།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚཱ་སྤྲིག་ཁང་ནས།

ཕྱི་ལོ། ༢༠༢༢ ལྷ་ ༤ ཆེས་ ༢༤ ལ།

༡༡། །ཚུལ་གྱི་རྣམ་གྲངས་གྱི་བརྗེད་བྱང་བཞུགས་སོ། །

ཚུལ་གྱི་རྣམ་གྲངས་གྱི་བརྗེད་བྱང་ཞེས་བྱ་བ། འཕགས་པའི་ཚུགས་མ་ལུས་པ་ལ་
བྱུག་འཆའ་ལོ། །དེ་ལ་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གྲངས་གྱི་བརྗེད་བྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མདོ་སྡེ་དང་
བསྟན་བཅོས་དང་། ཤེས་རབ་འབྲུམ་དང་། ཡོ་ག་རྩ་བ་ལ་སོགས་པ་གཞུང་ཐ་དད་པ་
མང་པོའི་ནང་ནས་དོན་འདུས་པའི་ཚིག་འདེབས་འདེབས་མདོ་ཙམ་བཏུས་ཏེ། ཚུལ་
མང་པོ་ཉན་མི་རྒྱས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་གྱིས་ཚུགས་རྒྱུ་དུས་གསུང་རབ་གྱི་དོན་
རྟོགས་པར་བྱ་བ་དང་། རང་གི་ལུས་གཞིག་པའི་མཆན་ཉིད་ལ་མཁས་པར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་བསྟན་པའོ། །

དེ་ཡང་གཟུགས་གྱི་སྤང་པོ་གང་ཞེན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་ཏེ། སྤང་པོ་
དང་ཁམས་དང་སྦྱེ་མཆེད་གྱི་མཆན་ཉིད་ཡོ་ག་རྩ་བ་ལས་འབྱུང་བ་དེ་སྟོན་ཏོ། །དེ་
ཡང་སྤང་པོ་ལྡེའི་ནང་ནས་གཟུངས་གྱི་སྤང་པོ་གང་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་སྟོན་
ཏོ། །གཟུགས་གང་ཡིན་པ་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་
དང་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དག་རྒྱུར་རྒྱུར་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་གཟུགས་གང་ཡིན་པ་ཅི་
ཡང་རུང་སྟེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གཟུགས་རིང་པོ་དང་སྤང་དང་རྒྱུས་
པོ་དང་རྒྱུས་པོ་དང་བཞི་དང་། སྟོན་པོ་དང་སེར་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་། འདས་པ་
དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་གྱི་གཟུགས་དང་། ཉེ་བ་དང་། རིང་བ་དང་། བཟང་པོ་

དང་། རྒྱ་མ་ལ་སོགས་པ་རི་ཙམ་དུ་གཟུགས་སུ་གདགས་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །འབྲུང་
བ་ཆེན་པོ་བཞི་ནི་མེ་དང་རྩེ་དང་ས་དང་རྩེ་བཞི་ལོ། །འབྲུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དག་
རྩེ་བྱས་པ་ནི་འབྲུང་བ་དེ་ལས་སྐྱེས་པ་ལས། དེ་ལས་བྱུང་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། རྩེ་
དེ་ལས་བྱུང་བའི་གཟུགས་རྣམས་ཏེ། མིག་ལ་སོགས་པ་འདི་དབང་པོ་ལྟ་དང་། དབང་
པོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་གཟུགས་ནས་རེག་བྱའི་བར་དུ་ལྟ་སྟེ་བཟུང་དང་། རྣམ་པར་རིག་
བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཏེ་བཟུང་གཅིག་དང་འབྲུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་སྟེ། གཟུགས་
ཀྱི་ཕྱང་པོ་ལ་ཕྱེ་ན་སྦྱར་བཙོ་ལྟ་ཡོད་དོ། །གཟུགས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ་བསྟན་དུ་
ཡོད་ལ་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། བསྟན་དུ་མེད་ལ་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པ་དང་།
བསྟན་དུ་ཡང་མེད་ལ་ཐོགས་པ་ཡང་མེད་པ་དང་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་འབྲུང་བ་ཆེན་པོ་
བཞི་འཇོག་ཉིད་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་ནི་བསྟན་དུ་ཡང་ཡོད་ཅིང་
ཐོགས་པ་དང་ཡང་བཅས་པ་ལོ། །

མིག་ལ་སོགས་པ་འདི་དབང་པོ་ལྟ་དང་སྦྱང་དང་རི་དང་རོ་དང་རེག་བྱ་བ་ནི་བསྟན་
དུ་མེད་ལ་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པ་ལོ། །རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ནི་བསྟན་དུ་
ཡང་མེད་ལ་ཐོགས་པ་ཡང་མེད་པ་སྟེ། དེ་ནི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་དང་
བསམ་གཏན་རྩེ་གཟུགས་ཅན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་སུ་གཞག་སྟེ།
གཟུགས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་མཇོན་ཉིད་དོ། །ཆོར་བའི་ཕྱང་པོ་གང་ཞེ་ན། སྤོང་
བ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ་ཞེས་སྟོས་ཏེ། བདེ་བ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་། བདེ་བ་ཡང་མ་
ཡིན་སྤྱག་བསྐྱེད་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་གསུམ་ཉམས་སུ་སྤོང་བ་ནི་ཆོར་བ་ཞེས་
བྱའོ། །དེ་ལ་བདེ་བ་ནི་གང་ལགགས་ན་སྤང་བར་འདོད་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལུས་དང་

སེམས་ལས་དབེན་ཞིང་བདེ་བ་བྱུང་ན་དེ་དང་བྲལ་བར་མི་འདོད་ལ་བྲལ་ན་ཡང་
སྤར་སྤང་བར་འདོད་པའོ། །སྤྱག་བསྐྱལ་ནི་གང་བྱུང་ན་བྲལ་བར་འདོད་པའོ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་ལུས་དང་སེམས་ལ་གཞོད་པ་ཞིག་བྱུང་ན། དེ་དང་འགྲོགས་པར་མི་འདོད་པས་
ན་བྲལ་བར་འདོད་པའོ། །སྤྱག་བསྐྱལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ནི་གང་
བྱུང་ན་གཉི་གར་འདོད་པར་མི་འགྱུར་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལུས་དང་སེམས་ལ་གཞོད་
པར་བྱེད་པ་མེད་པས་བྲལ་བར་འདོད་པ་ཡང་མེད། ལུས་དང་སེམས་ལ་སྤྱག་པར་
བདེ་ཞིང་པན་པར་བྱེད་པ་ཡང་མེད་པས་ན་འགྲོགས་པ་འཕམ་སྤང་བར་འདོད་པ་ཡང་
མེད་དེ། གཉི་གར་འདོད་པ་མེད་ཅེས་བྱ་བའོ། །

འདུ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོ་གང་ཞེ་ན། དུལ་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པ་རྣམས་པ་གསུམ་
ཉེ། རྩུང་ཏུ་དང་། ཆེན་པོ་དང་། ཆད་མེད་པའོ་ཞེས་སྟོས་ཏེ། དུལ་ནི་གཟུགས་དང་
སྤྲུལ་སོགས་པ་དམིགས་པར་བྱ་བའི་ཆོས་རྣམས་སོ། །མཚན་མར་འཛིན་པ་ནི་ཁ་
དོག་དང་དབྱིབས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཐ་དང་པ་མང་པོ་ལ་བྱའོ། །རྩུང་ཏུ་ནི་འདོད་པའི་
ཁམས་ངན་པ་ལ་དམིགས་པའོ། །ཆེན་པོ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས། བཞི་བ་མན་
ཆད་དེ་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ལ་དམིགས་པའོ། །ཆད་མེད་པ་ནི་ནམ་མཁའ་མཐའ་
ཡས་སྡེ་མཆེད་ནས་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་མན་ཆད་དེ། གཟུགས་མེད་
པའི་ཁམས་ལ་དམིགས་པ་དང་གསུམ་མོ། །འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོ་གང་ཞེ་ན། ཆོར་བ་
དང་འདུ་ཤེས་ལས་གཞན་པ་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྩུ་
དང་རྩེན་མང་པོ་ཆོགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བྱིར། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྤང་པོར་
བསྐྱས་པ་ཀུན་ལ་ཡང་འདུ་བྱེད་ཅེས་བྱ་མོད་ཀྱི། འདི་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་འདུ་

བྱེད་ཀྱིས་ལ་བྱ་སྟེ། ཚོར་བ་དང་འདྲ་ཤེས་གཉིས་གོང་དུ་ལུང་པོའི་ནང་དུ་བསྟན་
 བས་དེ་བཀོལ་བའི་བྱི་མ་རེག་བ་ནས་བཟུང་སྟེ། དཔྱད་པ་ལ་བྱག་པའི་བར་དེ་དག་
 ལ་བྱའོ། །དེ་དག་ལས་ལྷ་ཀྱན་དུ་འགྲོ་བ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་སྟོན་ཏེ། འདྲ་བྱེད་སེམས་
 དང་ལྷན་བ་ལྷ་བཙུ་ཙ་གཅིག་སེམས་དང་མི་ལྷན་བ་བཙུ་བཞི་པོ་དེ་དག་རེ་རེ་ནས་
 སྟོན་ཏོ། །ཀྱན་དུ་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་བ་
 ཀྱན་གྱི་ནང་དུ་སྤང་ཞིང་འཇུག་ཅེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །རེག་བ་ནི་གསུམ་འདུས་
 ནས་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དུལ་དང་དབང་པོ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 གསུམ་འདུས་པ་ལས། དུལ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་རྗེ་ལྷ་བ་དེ་ལྷར་དབང་པོ་ཡང་
 འབྱུང་བ་དེ་རྣམ་པར་ཤེས་པས་གཙོད་ཅིང་ཚོར་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་ན་རེག་བ་
 ཞེས་བྱའོ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་འཇུག་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དམིགས་པར་བྱ་
 བའི་དུལ་ལ་སེམས་གཏོད་ཅིང་མཛོན་དུ་སྒྲོགས་པར་བྱེད་པས་ན་སེམས་ཀྱི་འཇུག་
 པ་ཞེས་བྱའོ། །

ཚོར་བ་ནི་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་བ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་
 རྣམ་པར་སྦྱོན་པ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལས་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་དང་
 ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་འབྲས་བྱ་བདེ་བ་དང་སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་གཉི་ག་མ་ཡིན་པ་
 གསུམ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའོ། །འདྲ་ཤེས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དོན་རྣམས་
 ལ་བྱེ་བྲག་འབྱེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོ་ལྷའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དམིགས་པ་ཐ་དད་
 པའི་བྱེ་བྲག་སོ་སོར་གསལ་བར་བྱེད་ཅིང་གཙོད་པའོ། །སེམས་པ་ནི་ཡོན་ཏན་དང་
 ཉེས་པ་དང་གཉི་ག་མ་ཡིན་པ་ལ་སེམས་མཛོན་པར་འདྲ་བྱེད་པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་སོ་

ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལས་དགེ་བ་ནི་ཡོན་ཏན་ཞེས་བྱ། ལས་མི་དགེ་བ་ནི་ཉེས་བ་ཞེས་བྱ། ལས་ལྷང་དུ་མ་བསྟན་བ་ནི་གཉི་ག་མ་ཡིན་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལས་དེ་གསུམ་ལ་སེམས་བས་སེམས་སྒྲིང་ཞིང་གཏོད་བ་ནི། དཔེར་ན་དོ་ཁབ་ལེན་གྱིས་ཁབ་གཡོ་བར་བྱེད་བ་བཞིན་དམིགས་པའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷ་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་གང་ཞེ་ན། འདུན་བ་ནི་བསམ་པའི་དངོས་སོ་ལ་འདོད་པའོ་ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། ཀུན་དུ་འགྲོ་བ་ལྟར་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་ལྷང་དུ་མ་བསྟན་པའི་གནས་ཀུན་ལ་མི་འཇུག་གི་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དབང་སོ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་བ་གང་ཡང་རུང་བ་དེ་དག་ནི་བསམ་པའི་དངོས་སོ་ཞེས་བྱ། དེ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་བསྐྱབ་བ་ནི་འདོད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེར་འདུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

མོས་བ་ནི་ངེས་པའི་དངོས་སོ་དེ་བཞིན་དུ་ངེས་པར་འཇིན་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ངེས་པ་ནི་མོས་པའི་ཡུལ་ཉི་ཆེ་ལ་བྱ་སྟེ། མ་མོས་པའི་ཡུལ་གཞན་ལ་མི་བྱའོ། །དེ་ཡང་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེད་དེ། མདོ་སྟེ་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལྷང་ལ་ཡིད་ཆེས་ཤིང་ཐེ་ཆོམ་མེད་པ་ནི་ངེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་ན་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཉག་པ་དང་བདེ་བ་མ་ཡིན་གྱི། མི་ཉག་པ་ལ་སོགས་པར་འཇིན་པ་ལ་ངེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དུན་བ་ནི་འདིས་པའི་དངོས་སོ་ཉིད་མ་བརྗེད་པ་སྟེ་སེམས་ཀྱིས་མངོན་པར་བརྗེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྡོན་འཕྲད་ཅིང་ཉམས་སུ་སྒྲིང་སྟེ་འགྲོགས་འགྲོགས་བ་ན། འདིས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདིས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་དངོས་སོ་མ་བརྗེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ཆོག་ཏུ་སྤྲོ་བ་ནང་འབྲུ་བར་གསལ་བར་བྲན་བ་ནི་

སེམས་ཀྱིས་མངོན་པར་བརྟེན་པ་ཞེས་བྱའོ། ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་བརྟག་པའི་དངོས་པོ་
ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་བརྟག་པའི་དངོས་པོ་ནི་མ་བྱེད་མ་སྐྱེས་
པའི་དོན་ཉིད་དམ་བཤེན་པ་བཞི་ལ་གཅིག་ཅིང་ཡང་བཞི་བཞི་ལྟར་ཤེས་པར་
བྱའོ། །སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ནི་དཔེར་ན་སྐྱེད་པའི་སྣ་བསྐྱེམས་ཏེ་ཁབ་ཀྱི་མིག་ཏུ་
གཞུག་པ་དང་འབྲ་བར་བསྐྱོམ་པའི་ཡུལ་སེམས་གཞན་དུ་མི་གཡེང་བར་གཏོད་པ་
ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཅེ་གཅིག་པ་ཞེས་བྱའོ། །

ཤེས་རབ་ནི་དེ་དག་ཉིད་ལ་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་སྟེ། རིགས་པ་དང་
རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་བསྐྱེད་པ་དང་གཞན་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཤེས་རབ་ནི་རྣམ་པ་
གསུམ་སྟེ། མཉན་པ་དང་བསམས་པ་དང་བསྐྱོམས་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ། དེ་ཡང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་རིགས་པས་བསྐྱེད་པའོ། །སྤྱི་སྟེགས་ཀྱི་
བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་གཉིས་
ཀས་མ་བསྟན་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་ཤེས་ཉེན་ཆེ་བཞི་གཞན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་དག་
ཉིད་ལ་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གོང་དུ་སྟོན་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཡུལ་
ཉིད་ལ་སྟེ། རིགས་པའི་ཤེས་པས་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་དང་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་ཅེས་
དོན་དམ་པར་སྐྱེ་འགག་མེད་པ་དང་། ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ས་སྐབ་དང་རྩ་གཤེར་བ་ལ་
སོགས་པའི་མཆོན་ཉིད་མ་རྟོར་བར་གཏན་ལ་འབེབས་སོ། །རིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་
ཤེས་པས་ནི་བདག་མེད་པ་བདག་ཡོད་པར་བརྟགས་ཤིང་བསྐྱོམས་ཏེ་དུ་སྐྱེས་པར་
མཐོང་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཞན་པའི་ཤེས་རབ་ནི་སྤྱི་ཀྱང་མ་བསྐྱེམས་པར་
རང་བཞིན་གྱིས་སྟོན་ཞིང་ལས་སུ་བྱ་བ་དང་། ཆོག་ཏུ་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱ་བ་

ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པའི་བྱིར་རྟོག་། བརྟུ་གཅིག་དགེ་བ་གང་ཞེ་ན། དད་པ་ནི་ལས་
དང་། འབྲས་བྱ་དང་། བདེན་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་ལ་མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་པ་དང་།
སེམས་དང་བཏོན་ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། ལས་ནི་དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་
པའོ། འབྲས་བྱ་ནི་ལས་དེས་བསྐྱེད་པ་སྟེ། བདེ་བ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེད་གཉི་ག་མ་ཡིན་
པའོ། བདེན་པ་ནི་བཞི་སྟེ་སྤྱུག་བསྐྱེད་པ་དང་། ཀྱན་འབྱུང་བ་དང་། འགྲོག་པ་དང་།
ལས་ཀྱི་བདེན་པ་སྟེ། དེ་དག་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་པའོ། དཀོན་མཆོག་ནི་གསུམ་སྟེ།
སངས་རྒྱུ་མ་མཁེས་པ་དང་སྤངས་པ་སྤུན་སྤུམ་ཆོག་པས་པ་ཡིན་ནོ། ཆོས་ནི་སྤྱུག་
བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ལས་ཐར་བར་བྱེད་པའི་ལས་ཡིན་ནོ། དགེ་འབྱུང་ནི་ཉོན་མོངས་
པ་སྟོང་བ་ལ་ཞུགས་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་རིག་
ནས་སེམས་དང་བ་ནི་དད་པ་ཞེས་བྱའོ།

ངོ་ཆ་ཞེས་པ་ནི་བདག་གས་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བས་འཛེམ་
པའོ་ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ། བདག་ནི་དགེ་སྟོང་ངམ་བྲམ་ཟེ་ལྟ་བུ་རིགས་བཅུན་པའི་ཚུལ་
འཛིན་པ་ཡིན་ཀྱི་ལས་ངན་པ་བྱ་བར་མི་འོས་པ་འདི་དག་ནི་བདག་གིས་བྱ་བའི་ཆ་
མ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་ནས་མི་བྱེད་པ་ནི་བདག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་
བྱས་པ་ནི་ལས་ངན་པ་སྤྲིག་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་བྱས་ན་དེའི་འབྲས་བྱ་ངན་སོང་
རྒྱུ་གསུམ་དུ་ལྟུང་ཞིང་སྤྱུག་བསྐྱེད་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཆོག་པས་སྤྱུང་ན་མི་རུང་ངོ་སྟུམ་ནས་མི་
བྱེད་པའོ། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ནི་ཆོག་ཏུ་སྤྲེང་ཞིང་བརྗོད་དུ་མི་བཟོད་དེ་ལྟ་བུས་འཛིགས་
པ་ནི་འཛེམ་པ་ཞེས་བྱའོ། ཁྲིལ་ཡོད་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཁ་ན་མ་ཐོ་
བས་འཛེམ་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་གིས་སྟོན་གཙོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་བྱ་

བའི་ཆ་མ་ཡིན་པ་འདི་དག་བྱས་ན་གཞན་གྱིས་སྤང་ཅིང་དབྱས་ཏེ་སྒྲོན་དུ་བྲགས་ན་
མ་ལེགས་སོ་སྟུམ་དུ་དེ་འཛིགས་ཤིང་མི་བྱེད་པ་ནི་འཛེམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །མ་ཆགས་
པ་ནི་ཆགས་པའི་གཉེན་སོ་སྟེ། ཡིད་འབྱུང་ཞིང་མི་ལེན་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཆགས་
པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དོ། དེ་དག་གི་གཉེན་སོ་ནི་འདོད་ཆགས་
དང་ཞེ་སྤང་དང་གཉི་སྤྱག་གསུམ་གྱི་གཉེན་སོ་མི་གཙང་བ་དང་བྱམས་པ་དང་། ཉེན་
ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྟེ་རིམ་བཞིན་དུ་རེ་རེར་སྦྱར་དོ། །ཡིད་འབྱུང་ཞིང་མི་ལེན་
པ་ནི་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དེ་དག་ལ་སྤྱོད་ཅིང་གནས་པའི་མཐའ་སྟེ་བ་དང་། ག་བ་
དང་། ན་བ་དང་། འཆི་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཆོགས་འབྱུང་ཞིང་འབྲེལ་
བར་རིག་ནས་སྤོང་ཞིང་དེ་ལ་མི་འཇུག་པའོ། །

ཞེ་སྤང་མེད་པ་ནི་ཞེ་སྤང་གི་གཉེན་སོ་སྟེ། བྱམས་པའོ་ཞེས་སྟོས་ཏེ། ཞེ་སྤང་གི་
ཡུལ་ནི་དག་དང་དུག་དང་མཚོན་ཆ་དག་སྟེ། དེ་དག་གཞིག་པ་དང་སྤང་བ་དང་
བསྐྱེད་པར་བྱའོ་སྟུམ་པ་ནི་ཞེ་སྤང་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་པ་དང་སྦྱོར་བ་མི་
བྱེད་པ་ཉིད་ལ་ཡང་གཉེན་སོ་ཞེས་བྱའོ། །འདིར་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་
གཅེས་པ་དང་འདྲ་བར་བྱམས་པའི་སེམས་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཞེ་སྤང་མི་འབྱུང་བས་ན་
གཉེན་སོ་སྟེ། བྱམས་པ་ལ་ཞེ་སྤང་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཉི་སྤྱག་མེད་པ་ནི་གཉི་སྤྱག་
གི་གཉེན་སོ་སྟེ། ཡང་དག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་རྟོག་པའོ་ཞེས་སྟོས་ཏེ། ཆོས་རྣམས་
ལ་ཆོས་དང་གང་ཟག་དངོས་སོ་ཡོད་པར་ལྟ་ཞིང་། ཉག་སྒྲིད་དང་གཙང་ཕྱན་ཅི་ལོག་
ཏུ་རྟོག་པ་ནི་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ། དེའི་གཉེན་སོ་ནི་ཕྱན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཤེས་རབ་བརྟེན་
འབྱས་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་འགྲོགས་པ་དེས་ཆོས་དང་གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་ཡོད་

བར་རྟོག་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤངས་ཏེ། སྟོང་བ་དང་བདག་མེད་བ་ལ་སོགས་པར་
ཤེས་པ་ནི་ཡང་དག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་རྟོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །བཙུན་འབྲུས་ནི་ལེ་ལོའི་
གཉེན་པོ་སྟེ། དག་བ་ལ་སེམས་མངོན་པར་སྟོབ་པོ་ཞེས་སྟོས་ཏེ། ལེ་ལོ་ནི་རྣམ་པ་
གཉིས་ཏེ། དམན་བ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། སྟོམ་ལས་སོ། །དེ་ལ་སྟོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་
པ་མི་དག་བའི་ལས་བྱེད་པ་དག་ནི་འབད་པ་ཆེན་པོས་བཙུན་པར་བྱེད་ཀྱང་བཙུན་
འབྲུས་མ་ཡིན་གྱི། དམན་བ་ལ་སྦྱར་བའི་ལེ་ལོ་ཞེས་བྱའོ། །ཉལ་བ་དང་འབྲེས་བ་ལ་
སོགས་པ་ནི་སྟོམ་ལས་ཀྱི་ལེ་ལོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཆོས་ཉན་པ་དང་སེམས་ཤིང་བསྟོམ་པ་
ལ་སོགས་པ་མི་བྱེད་པའི་མཆན་ཉིད་དོ། །དེའི་གཉེན་པོ་ནི་ཉན་པ་དང་སེམས་པ་
ནས་ས་དང་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་ཏེ། དག་བའི་ཕྱོགས་གང་ཅི་བསྐྱབ་ཀྱང་
སྟོག་དང་ལུས་ལ་མི་ལྟ་ཞིང་བར་ཆད་མེད་པར་འབད་པ་ནི་དག་བ་ལ་སྟོབ་པོ་བཙུན་
འབྲུས་སོ། །

ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་ནི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་གཉེན་པོ་སྟེ། ལུས་དང་སེམས་ལས་
སུ་རུང་བའོ་ཞེས་སྟོས་ཏེ། ལུས་ཉལ་ཞིང་འབྲེས་པར་འདོད་པ་དང་། ཆགས་ཆེགས་
མི་བདེ་ཞིང་སྟོམ་པ་དང་སེམས་ཁྱུ་ཤོད་དང་བྱིང་སྐྱགས་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་སྟེ་ལས་
སུ་མི་རུང་བ་ནི་གནས་ངན་ལེན་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེས་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་གནས་
སུ་འགྲོ་བའི་བྱིར་དོ། །དེའི་གཉེན་པོ་ནི་ལུས་ངལ་ཤིང་སྟོམ་པ་དང་སྟོབ་པོ་ཞིང་དུ་བ་པ་
མེད་པར་ཡང་ཞིང་བདེ་བ་དང་ཁྱུ་ཤོད་དང་བྱིང་ཤོད་མེད་དེ་གསལ་ཞིང་ཅེ་གཅིག་
ཏུ་འདུག་པ་སྟེ། ལུས་དང་སེམས་དེ་ལྟར་གྱུར་པ་ནི་ལས་སུ་རུང་བ་དང་ཤིན་ཏུ་
སྤངས་པ་ཞེས་བྱའོ། །བག་ཡོད་པ་ནི་བག་མེད་པའི་གཉེན་པོ་སྟེ། མ་ཆགས་པ་ནས་

བཙུག་འགྲུས་ཀྱི་བར་དེ་དག་ལ་གནས་ནས་མི་དགེ་བའི་ཆོས་སྤྱོད་ཞིང་དེའི་གཉེན་
པོ་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་བསྐྱོམ་པའོ་ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། བག་ཡོད་པ་ནི་འདོད་མ་
ཆགས་པ་དང་། ཞེ་མི་སྤང་བ་དང་། གཏི་མི་ཐུག་པ་གསུམ་གྱིས་རྒྱ་བྱས་ཤིང་
བཙུག་འགྲུས་ལ་གནས་བཅས་ནས་མི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་སེམས་ཡན་དུ་མི་
གཏོང་ཞིང་ཕྱིར་སྒྲོག་པ་ནི་མི་དགེ་བ་སྤྱོད་པའོ། །དགེ་བའི་ཆོས་བསྐྱོམ་པ་ནི་མོས་
པས་སྤྱོད་པ་དང་ས་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་འཛིག་ཉེན་གྱི་དགེ་བ་དང་། འཛིག་ཉེན་
ལས་འདས་པའི་དགེ་བ་དེ་དག་ནི་གཉེན་པོ་སྟེ་དེ་ལ་སེམས་ཀྱིས་ཡང་ཡང་དུ་འཛིས་
པར་བྱེད་པ་ནི་བསྐྱོམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །

བཏང་སྟོམས་ནི་མ་ཆགས་པ་ནས་བཙུག་སེམས་རྣམས་དུ་འདུག་པ་ཉིད་དང་།
སེམས་ལྷན་གྱིས་བྱུང་བ་ཡང་ཐོབ་པ་སྟེ། གང་གི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཆོས་རྣམས་
བསལ་ཞིང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མེད་པར་གནས་པའོ་ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། བཏང་སྟོམས་
རྣམས་པ་གསུམ་ལས་འདིར་ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་བཏང་སྟོམས་ཏེ། དེ་ཡང་གོང་མ་བཞིན་དུ་
མ་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ནི་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་རྒྱའོ། །བཙུག་འགྲུས་ནི་བཏང་
སྟོམས་ཀྱི་གནས་ཏེ། དེ་ལ་གནས་ནས་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་ཐོག་མ་དང་བར་མ་དང་། ཐ་
མ་གསུམ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལ་ཐོག་མར་ཁུམ་ཁྱོད་མེད་པ་རྟེན་མ་ཐག་པ་ནི་སེམས་
མཉམ་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ནས་ཁུམ་ཁྱོད་དེ་ཕྱིར་འབྱུང་དུ་དོགས་བཞིན་དུ་གནས་
པ་ནི་སེམས་རྣམས་དུ་འདུག་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ནས་ཡུན་རིང་དུ་བསྐྱོམས་ཏེ་གོམས་
ནས་ཁུམ་ཁྱོད་མི་འབྱུང་ཞིང་དོགས་པ་མེད་པར་གནས་པ་ནི་ལྷན་གྱིས་བྱུང་བ་ཞེས་
བྱ་སྟེ། བཏང་སྟོམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ལྟ་བུ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་

སོགས་པའི་སེམས་སྤྱེ་མི་སྤྱིད་དེ། དེ་མི་འབྱུང་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་བསལ་བ་ཞེས་
བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་སེམས་དག་པར་བསམ་གཏན་ལ་གནས་ན་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པར་
གནས་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་མི་འཆེ་བ་ནི་རྣམ་པར་འཆེ་བའི་གཉེན་པོ་
སྟེ་སྤྱིང་རྩེ་བའོ་ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། གསོད་སྦྱགས་དང་དེག་འཆོག་ལ་སོགས་པ་གཞོད་པ་
སྒྲ་ཆོགས་བྱེད་པ་རྣམ་པར་འཆེ་བའོ། །དེའི་གཉེན་པོ་ནི་སྤྱིང་རྩེ་སྟེ། དེ་ཡོད་ན་བདག་
གི་སྒོག་ལུས་ཀྱང་འཕངས་པ་མེད་པར་སེམས་ཅན་གྱི་ཕྱིར་གཏོང་ན། གཞོད་པ་མི་
བྱ་བ་ལྟ་ཅི་ཞིག་སྒྲོས་ཏེ་སེམས་ཅན་ལ་ཐོ་མི་འཆམས་པའི་ཕྱིར་ལོ། །

ཉོན་མོངས་པ་བྱུག་གང་ཞེན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་། ཁོང་ཁོ་བ་དང་།
ང་རྒྱལ་དང་། མ་རིག་པ་དང་། ལྟ་བ་དང་། ཐེ་ཆོམ་མོ། །འདོད་ཆགས་ནི་ཉེ་བར་ལེན་
པའི་ཕྱང་པོ་ལྟ་རྣམས་ལ་ཞེན་པ་དང་ལྟག་པར་ཆགས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཟག་པ་
དང་བཅས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ནས། ཆོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་
དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕྱང་པོ་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་བར་དུ་ལྟ་ནི་རྒྱ་འདོད་པ་
དང་ལྟ་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། །བརྒྱལ་ཁྲུགས་དང་། བདག་ཏུ་སྦྱ་བ་ཉེ་བར་ལེན་
པ་བཞི་ལས་བྱུང་བས་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕྱང་པོ་ཞེས་བཏགས་ཏེ། དཔེར་ན་རྩ་ལས་
བྱུང་བའི་མེ་ལ་རྩེའི་མེ་ཞེས་བྱ་བ་དང་འདྲའོ། །ཕྱང་པོ་དེ་ལ་ད་ལྟར་གྱི་དུས་ན་དེ་དང་
འབྲལ་མི་པོད་པ་ནི་ཞེན་པའོ། །ཆེ་རབས་གཞན་དུ་ཕྱང་པོ་ལྟ་ལེན་པར་འདོད་པ་ནི་
ལྟག་པར་ཆགས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་གོས་ལ་སྦྱུམ་ཞེན་ན་དབྱུང་དགའ་བ་བཞིན་དུ་
འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྟ་དང་རང་གི་ཕྱང་པོ་ལ་ཆགས་པ་དེ་ཡང་ཉེན་པ་དང་སེམས་
པ་དང་བསྒྲོམ་པ་ལ་སོགས་པ་འབད་པ་ཆེན་པོས་ཀྱང་བྲལ་ཞིང་སྤང་བར་དགའ་བའི་

ཕྱིར་རོ། །ཁོང་ཁོ་བཞི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཀུན་ནས་མཉམ་སེམས་པའོ་ཞེས་བྱ་
བཞི་དག་ལ་སོགས་པ་པ་རོལ་སོ་རྣམས་ལ་དེག་ཅིང་གསད་པ་ལ་སོགས་པ་གཞི་
བ་སྣ་ཚོགས་བྱ་བར་སེམས་པ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་སེམས་རྩལ་ཅིང་མཉམ་སེམས་
དང་ལྷན་པས་རྟག་ཏུ་སྤྱད་བསྐྱེད་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་བདེ་བ་ལ་མི་རེག་པའོ། །

ང་རྒྱལ་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པ་བདུན་ཉེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ང་རྒྱལ་རྣམ་པ་བདུན་ནི།
བདུན་ཆར་ཡང་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་བདག་དང་བདག་གིར་བལྟས་ནས་
གཞན་དག་པས་བདག་ཁྱད་ཞུགས་སོ་སྣམ་ནས་གྲུས་པ་མེད་ཅིང་ཀུན་ལ་འབྱིང་
བའི་མཆན་ཉིད་དོ། །དེའི་བྱེ་བྲག་ལ་ང་རྒྱལ་ནི་ཉམས་རྩལ་དང་བྱད་གཟུགས་དང་།
རུས་རིགས་དང་། ལོངས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་རྩལ་བ་རྣམས་ལ་ལྟོས་ནས་བདག་ཆེ་
བ་ཡང་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་ཉིད་ལ་བདག་ནི་ཐ་གིས་ཆེའོ་སྣམ་དུ་སེམས་པའོ། །ཆེ་བའི་
ང་རྒྱལ་ནི་བདག་དང་པ་རོལ་ནོར་ལ་སོགས་པ་ཀུན་མཚུངས་ཤིང་འབྲ་བར་ཡིན་ན་
དེ་ལས་རྩལ་ཁྱིམ་ལ་སོགས་པ་སྣ་འགའ་ཞིག་གིས་ནི་བདག་ཆེའོ་སྣམ་དུ་སེམས་
པའོ། །ང་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་ང་རྒྱལ་ནི། །བདག་རུས་རིགས་ལ་སོགས་པ་གཞན་པས་
རྩལ་བ་ཡིན་ཡང་གཞན་པས་བདག་ཆེའོ་སྣམ་དུ་སེམས་པའོ། །ངའོ་སྣམ་པའི་ང་
རྒྱལ་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལ་བདག་དང་བདག་གིར་དངོས་པོ་མེད་པར་བདག་
དབང་བདག་གིར་དངོས་པོ་ཡོད་དོ་སྣམ་དུ་སེམས་སྟོམ་ཞིང་ཁེངས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །མཛོན་པའི་ང་རྒྱལ་ནི། འཕགས་པའི་གོ་འཕང་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་རྩལ་ཟད་
སྣམ་པའི་ང་རྒྱལ་ནི། བདག་དང་པ་རོལ་གཉིས་འབན་ཆད་པས་པ་རོལ་ཆེ་བ་ཡིན་
ཉེ། དེ་སྟར་མི་འཛིན་གྱི་བདག་དང་རྩལ་ཟད་ཅིག་ཆེ་རྩལ་ཡོད་དུ་ཟད་སྣམ་དུ་སེམས་

པའོ། །འོག་པའི་ང་རྒྱལ་ནི་བདག་སྐྱོན་སྣ་ཆོག་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་ཅུང་ཟད་
 གྲང་མེད་པ་ཡིན་ན། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཀྱང་དང་ལྷན་ནོ་སྟུང་དུ་
 སེམས་ཁེངས་ཤིང་འགྱུར་བའོ། །མ་རིག་པ་ནི་ལས་དང་འབྲས་བྱ་དང་བདེན་པ་དང་
 དགོན་མཆོག་རྣམས་མི་ཤེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་དང་། ཀྱུན་དུ་བརྟགས་
 པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ལས་ནི་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའོ། །འབྲས་
 བྱ་ནི་བདེ་བ་དང་སྦྱག་བསྐྱལ་དང་གཉི་ག་མ་ཡིན་པའོ། །བདེན་པ་ནི་སྦྱག་བསྐྱལ་གྱི་
 བདེན་པ་དང་། ཀྱུན་འབྱུང་དང་། འཁོག་པ་དང་། ལམ་གྱི་བདེན་པ་བཞིའོ། །དགོན་
 མཆོག་ནི་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགོ་འདུན་ཏེ། དེ་གསུམ་མོ། །དེ་དག་ལ་ཡོན་
 ཏན་མེད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ཅན་ཡིན་པར་མི་ཤེས་པ་ནི་མ་རིག་པའོ། །

རང་བཞིན་གྱི་དེ་དག་ཡོད་པ་འཇམ་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་མི་ཤེས་པ་ནི་ལྷན་ཅིག་
 སྐྱེས་པའི་མ་རིག་པའོ། །གཞན་གྱི་ལོག་པ་ནོར་བར་བསྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་དེ་དག་མི་
 ཤེས་པ་ནི་ཀྱུན་དུ་བརྟགས་པའི་མ་རིག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ལྟ་བུ་ལས་འཛིག་ཆོག་པ་
 ལ་ལྟ་བུ་ནི། ལུང་སོ་ལྟ་སོ་དེ་དག་སྐྱད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འཛིག་ཅིང་རྣམས་མང་སོ་དུ་མ་
 བསགས་པའི་ཆོག་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་དང་བདག་གི་དངོས་སོ་མེད་པ་ལ། བདག་དང་
 བདག་གི་དངོས་སོ་ཡོད་དོ་བར་རྟོག་པའོ། །མཐར་འཛིན་པར་ལྟ་བུ་ནི་རྟག་པ་དང་
 ཆད་པ་གཉིས་སུ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ཡང་སྦྱལ་བགས་པ་བརྗེས་པ་ལྟ་བུར་འདོད་པ་དང་།
 ཤིང་ཟད་ན་མེ་ཤི་བ་བཞིན་དུ་གཏན་མེད་པར་འདོད་པའོ། །ལོག་པར་ལྟ་བུ་ནི་སྐྱར་
 བ་འདེབས་པ་སྟེ། ལས་དང་། འབྲས་བྱ་དང་། བདེན་པ་དང་། དགོན་མཆོག་དང་
 འཛིག་རྟེན་འདི་དང་པ་རོལ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་བའོ། །ལྟ་བུ་

མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་གོང་དུ་སྒྲིམ་པའི་ལྟ་བ་རྣམས་པ་གསུམ་དང་། ལྟ་བ་དེའི་གནས་
ལུས་ཀྱི་ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་འདི་ཁོ་ན་བཟང་ངོ་ཞེས་དམ་པ་དང་གཙོ་བོར་འཛིན་ཏེ་
འདི་ལས་ལྟག་པ་གཞན་མེད་དོ་སྟུམ་དུ་སེམས་པའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་
ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་ཉེས་པ་ལུས་དང་རག་ལས་བྱུང་བ་བདུན་སྡངས་པའི་
ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཁྱི་དང་བ་ལང་གི་བརྟུལ་ཞུགས་སམ། སྐྱེ་འབལ་ཞིང་འབྲེག་པ་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་བྱས་བས་གྲོལ་བ་དང་ཐར་པར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་དུ་སེམས་པའོ། །

ཐེ་ཆོམ་ནི་བདེན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་གང་ཡིད་གཉིས་ཟ་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལས་
དང་འབྲས་བྱ་དང་། བདེན་པ་དང་། དགོན་མཆོག་རྣམས་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན།
ཡོད་ན་ཡང་ཡོན་ཏན་ཅན་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་སྟུམ་དུ་སྒྲོ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཞིང་ངེས་པ་
མ་རྟེན་དེ་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་མི་འཇུག་པའོ། །ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ནི་ཤུག་ཞེ་ན།
ཁྲོ་བ་དང་། ཁོན་དུ་འཛིན་པ་དང་། འཆབ་པ་དང་། འཆིག་པ་དང་། སྐག་དོག་དང་།
སེར་སྣ་དང་སྒྱ་དང་། གཡོ་དང་། རྒྱགས་པ་དང་། རྣམ་པར་འཆེ་བ་དང་། རོ་ཆ་མེད་
པ་དང་། ཁྲེལ་མེད་པ་དང་། རྒྱགས་པ་དང་། རྟོད་པ་དང་། མ་དད་པ་དང་། ལེ་ལོ་དང་།
བག་མེད་པ་དང་། བརྟེན་ངས་པ་དང་། རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་
པ་དང་ཉི་ཤུའོ་ཞེས་སྒྲིམ་ཏེ་འོག་ནས་རིམ་བཞིན་བཤད་དོ། །དེ་ལ་ཁྲོ་བ་ནི་འཕྲལ་ཏུ་
གཞོད་པ་བྱེད་པ་ལ་གནས་ཏེ། གང་སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་ནས་མནར་སེམས་པའོ་ཞེས་
བྱ་བ་ལ། དག་ལ་སོགས་པ་ཁྲོ་བའི་ཡུལ་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་སྒྲོག་ཏུ་གྱུར་བ་
རྣམས་ལ་མི་བྱའི། ད་ལྟར་མཛོན་སུམ་དུ་གྱུར་བ་རྣམས་ལ་མ་རུང་བ་དང་། གཞོད་
པར་བྱའོ་སྟུམ་དུ་སེམས་པ་ནི་ཁྲོ་བ་དང་མནར་སེམས་ཞེས་བྱའོ། །ཁོན་དུ་འཛིན་པ་

ནི་མདུད་པར་འཛིན་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་དང་བདག་གི་གཉེན་ལ་སོགས་པ་རང་གི་འཁོར་རྣམས་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པའི་དགྲ་ལ་སོགས་པ་ལ་ནམ་ཞིག་ན་གཞོད་པ་མ་བྱས་པར་མི་བཏང་ངོ་སྤྲུལ་དུ་སེམས་པའོ། །འཆབ་པ་ནི་བདག་གི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མཐུད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྲིག་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་བྱ་བར་མི་འོས་པ་རྣམས་བྱས་པ་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ལས་འདི་དག་བྱས་པས་ཉེས་གྱིས་ཉེས་དམིགས་འདི་དག་ཤོགས་།འཆོག་པ་ནི་ཆོག་བརྒྱུད་པོས་ཞེར་འདེབས་པ་ཉིད་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། གཞན་གྱི་སྦྱོན་དང་མཆོང་འབྲུ་ཞིང་གཏུམ་ཆོག་ཏུ་སྤྲོ་བ་ནི་ཆོག་བརྒྱུད་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེས་གཞན་གྱི་ཞེ་གཙུང་པས་ན་ཞེར་འདེབས་པ་ཞེས་བྱའོ། །

སྤག་དོག་ནི་གཞན་གྱི་སྤྲོ་སྤྲུལ་ཆོགས་པ་ལ་སེམས་ཁོང་ནས་འབྱུགས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གཞན་གྱི་རྟེན་པ་དང་བཀུར་སྟོན་དང་། ཐོས་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དག་མཐོང་ནས་དེ་དག་ལ་ཆགས་པའི་དབང་གིས་ཞེ་སྤང་སྦྱེ་ཞིང་སེམས་མི་བཟོད་པ་དང་སྤག་དོག་ཅེས་བྱའོ། །སེར་སྤྲོ་ནི་སྦྱོན་པ་དང་མི་མཐུན་པ་སྟེ་སེམས་གྱིས་ཀུན་དུ་འཛིན་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཤས་ཆེ་བས་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་རྣམས་ལ་ཆགས་ཤིང་གཏོང་མི་ཤོད་པ་སྟེ། དཀོན་མཆོག་དང་ཐོངས་པ་རྣམས་ལ་མཆོད་པ་དང་སྦྱོན་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་མི་རུས་པ་ནི་སྦྱོན་པ་དང་མི་མཐུན་པ་ཞེས་བྱ། ཡོ་བྱད་མི་མཁོ་བ་ངན་དོན་ཀུན་ཀྱང་བསྐྱུས་ཏེ་སོགས་པ་ནི་སེམས་གྱིས་ཀུན་དུ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྦྱུ་ནི་གཞན་སྤྲོ་བ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་སྦྱོན་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁེ་དང་། བཀུར་སྟོན་དང་། རྟེན་པ་འདོད་པའི་བྱིར་

ཡོན་ཏན་མེད་པར་ཡང་ཡོན་ཏན་ཅན་ལྟར་ཚུལ་འཆོས་ཤིང་མིག་སྒྱུ་བྱེད་
 བའོ། །གཡོ་ནི་བདག་གིས་ཉེས་པ་བཅའ་པའི་ཐབས་བཟུང་སྟེ་སེམས་གྲུ་གྲུ་བའོ་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྟེན་པ་དང་། བཀྲར་སྟེ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཚུལ་འཆོས་པ་ལ་སོགས་པའི་
 ཉེས་སྒྲིན་དེ་གཞན་གྱིས་ངོས་ཟེན་དུ་དོགས་ནས་གཏམ་རྒྱུང་ལ་བསྐྱར་ཞིང་ཆིག་
 དང་དོན་གཉི་ག་བརྒྱད་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཉེས་པ་བཅའ་པའི་ཐབས་གྲུ་གྲུ་ཞེས་
 བྱའོ། །རྒྱགས་པ་ནི་བདག་གི་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ལ་ཆགས་པའི་རབ་ཏུ་དགའ་བ་
 སྟེ། སེམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ནི་རུས་
 རིགས་དང་། ཤེས་ཉེན་དང་། ཡོངས་སྒྲོལ་དང་། ཉམས་དང་ཅལ་དང་། བྱང་བཞིན་
 ལ་སོགས་པ་དག་གོ། །དེ་ལ་ཆགས་པའི་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ནི་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་དེ་
 བ་དོག་པའི་རྒྱས་ཉམས་བདེ་ཞིང་སེམས་དགའ་བའོ། །

ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ནི་བདག་གི་ཡོངས་སྒྲོལ་ལ་སོགས་པ་ལ་སེམས་ཡིང་ཡིང་
 བོར་གྱུར་ནས་འདི་དག་ཁོ་ནས་ཆོག་གོ་སྟམ་དུ་སེམས་ཤིང་དགེ་བའི་ཕྱོགས་
 གཞན་མི་བྱེད་པ་སྟེ་རྒྱགས་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ལ་བྱའོ། །རྣམ་པར་འཆེ་བ་ནི་སེམས་ཅན་
 རྣམས་ལ་རྣམ་པར་ཐོ་འཆམས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྣང་རྗེ་དང་སྣང་བཅུ་བ་མེད་པའི་
 རྒྱས་ཐལ་ལྷག་དང་ཁུ་ཚུར་ལ་སོགས་པས་བརྟེན་ཅིང་འཆིང་བ་དང་། བྱེད་དབང་ལ་
 སོགས་པ་ནས་ཏུར་སྒྲ་ཆོགས་བྱེད་པ་ནི་ཐོ་འཆམས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ངོ་ཆ་མེད་པ་ནི་
 ཁ་ན་མ་ཐོ་བས་བདག་ལ་མི་མཛེས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་
 དང་གཉི་སྒྲག་གི་ཤས་ཆེ་བས་དེའི་དབང་དུ་སོང་བ་ནི་ངོ་ཆ་མེད་པའོ། །ཁ་ན་མ་ཐོ་
 བ་ནི་སྤྲིག་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་སོ། །བདག་ལ་མི་མཛེས་པ་ནི་བདག་རིགས་ཀྱི་

བྱམས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་དགེ་སྦྱོང་ཡིན་པས། འདི་ལྟ་བུའི་ལས་བྱེད་པ་ནི་བདག་གི་
 ཆ་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ་དེ་སེམས་པ་མེད་པར་སྒྲིག་པའི་ལས་ལ་འབྱུག་པའོ། །ཁྲིལ་མེད་
 པ་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བས་གཞན་ལ་མི་འདྲེས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། གཞན་ལ་མི་མཛེས་པ་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲིག་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་བྱ་བའི་ཆ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་བྱེད་པའི་ཆེ་ན།
 གཞན་གྱི་ཆད་པ་གཏུགས་ལ་སོགས་ཏེ་དཔུ་ཞིང་སྦོད་པ་དང་ཁྲིལ་བས་དོགས་པ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐུགས་པ་ནི་སེམས་ལས་སྤྲི་མི་རུང་བ་སྟེ། སྦོང་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་
 བྱ་བ་ནི་གཏི་ཐུག་གི་ཤས་ཆེ་བས་ཉན་པ་དང་སེམས་པའི་དུས་ན་སེམས་ལས་སྤྲི་
 མི་རུང་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་བྱུང་པར་གསལ་བའི་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོན་པ་ནི་
 སེམས་མ་ཞི་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཤས་ཆེ་བས་སྟོན་ཅེ་ཅེ་དགོད་
 དགོད་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྲུག་པའི་མཚན་མའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་གཡེངས་ནས་
 བསྐྱོམ་པའི་དུས་ན་ཞི་གནས་ཀྱི་བར་དུ་གཙོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

མ་དད་པ་ནི་ལས་དང་འབྲས་བྱ་དང་བདེན་པ་དང་དགོན་མཆོག་རྣམས་ལ་ཡིད་
 མི་ཆེས་པ་དང་སེམས་མ་དང་བ་སྟེ། དད་པའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ།
 ལས་ནི་དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་བ་དང་། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའོ། །འབྲས་བྱ་ནི་བདེ་བ་དང་
 སྤྲུག་བསྐྲུལ་དང་གཉི་ག་མ་ཡིན་པའོ། །བདེན་པ་ནི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་དང་ཀུན་འབྱུང་དང་
 འགོག་པ་དང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་སྟེ་བཞིའོ། །དགོན་མཆོག་ནི་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་
 དང་དགེ། དེ་དག་ཡོད་པར་ནི་ཡིད་མི་ཆེས་ལ་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་ནི་སེམས་མ་དང་བ་
 སྟེ། དད་པ་མེད་ན་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་སྦྱོར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལེ་ལོ་ནི་དགེ་བ་ལ་
 སེམས་མའོན་པར་མི་སྦྱོར་བ་སྟེ། བཙུན་འབྲས་ཀྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་

ནི་ཉན་པ་དང་། སེམས་པ་དང་བསྐྱོམ་པ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བའི་ཕྱོགས་རྣམས་ལ་མི་
འབྲུག་པར་ཉལ་བ་དང་སྟེ་ས་ཤིང་འབྲེས་པའི་བསོད་ཉམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱེད་ཅིང་།
གཉི་མུག་གི་ཤས་ཆེ་བས་དགེ་བ་ལ་མི་རྩོལ་བའི་ཕྱིར་བརྩོན་འབྲུས་ཀྱི་མི་མཐུན་པ་
དང་མི་སྒྲོ་བ་ཞེས་བྱའོ། །བག་མེད་པ་ནི་ཆགས་པ་དང་། ཞེ་སྤང་དང་ལེ་ལོ་གང་ཡིན་པ་
དག་གིས་ཉོན་མོངས་པ་ལས་སེམས་མི་བསྐྱང་བ་དང་། དགེ་བ་མི་བསྐྱོམ་པའོ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་། གཉི་མུག་གསུམ་གྱིས་རྒྱ་བྱས་ནས་ལེ་ལོ་ལ་
གནས་བཅས་ཏེ་དེ་བཞིའི་དབང་དུ་གྱུར་པ་ནི་བག་མེད་པའོ། །བག་མེད་པ་ནི་ཆགས་
པ་དང་། ཞེ་སྤང་དེ་བཞིའི་རྩེས་སུ་སེམས་ཡན་དུ་བཏང་སྟེ་ཕྱིར་མི་རྒྱོག་པ་ནི་སེམས་
མི་བསྐྱང་བའོ། །མ་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འདྲིས་
པར་མི་བྱེད་པས་ན་མི་བསྐྱོམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །

བརྗེད་ངས་པ་ནི་བྲན་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཏེ། དགེ་བ་ལ་མི་གསལ་བའོ་ཞེས་
བྱ་བ་ལ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་དང་འདྲེས་པའི་བྲན་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་
འོ། །ཡང་དག་པའི་མན་ངག་བརྗེད་དེ། དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་བྲན་པ་མེད་པས་ན་མི་
གསལ་བ་དང་བརྗེད་ངས་པ་ཞེས་བྱའོ། །རྣམ་པར་གཡེང་བ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་
སྤང་དང་གཉི་མུག་གི་ཤས་ཀྱིས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡ་པོ་དག་ལ་གང་སེམས་རྣམ་
པར་འཕྲོ་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་གཡེང་བ་ནི་རྣམ་པ་བྱུག་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་གཡེང་བ་
དང་། ཕྱི་རོལ་དུ་གཡེང་བ་དང་། རང་གི་གཡེང་བ་དང་། མཚན་མའི་གཡེང་བ་དང་།
གནས་ངན་ལེན་གྱི་གཡེང་བ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་གཡེང་བའོ། །དེ་ལ་རང་བཞིན་
གྱིས་གཡེང་བ་ནི་སྒྲོ་ལྡེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་ཁ་

ཕྱིར་བལྟས་པས་ནང་དུ་མཉམ་པར་འདྲིལ་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་རོལ་དུ་གཡེང་བ་ནི་མཉམ་པར་གཞག་པ་ན་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ཡུལ་ཐོར་ཏེ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་འགྲོ་བའོ། །ནང་གི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ནི་མཉམ་པར་གཞག་པ་ན་བྱིང་བ་དང་། རྟོན་པ་དང་། རོ་སྦྱང་བར་བྱེད་པ་སྟེ། སྦྱོན་དེ་གསུམ་གྱིས་ཉིང་རེ་འཛིན་མེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཚན་མའི་གཡེང་བ་ནི་ཐར་པ་འདོད་པའི་བསམ་པ་ནི་མེད་ཀྱི། ཁེད་དང་གྲགས་པ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དག་གིས་འདི་ནི་བསམ་གཏན་པ་བཟུང་བ་ཞིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་མཚན་མ་ཅམ་ཞིག་འདོད་པའི་ཕྱིར་བཙོན་པ་སྟེ། དེ་ནི་དགོ་བ་ལ་བཙོན་དུ་ཟེན་ཀྱང་དོན་གྱི་འབྲས་བུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གནས་ངན་ལེན་གྱི་གཡེང་བ་ནི་རར་འཛིན་པ་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་དང་རའོ་སྟམ་དུ་འཛིན་པ་དང་བཅས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་གཡེང་བ་སྟེ། དེ་ནི་སྦྱང་ནས་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་འདོད་ཀྱང་བདག་གི་བསམ་གཏན་པའོ་སྟམ་པའི་ང་རྒྱལ་གྱི་དབང་གིས་བདག་ལ་བསྟོད་ཅིང་གཞན་ལ་ཁྱད་དུ་གསོད་པ་སྟེ། དངོས་སུ་ན་ང་རྒྱལ་གྱི་བག་ཆགས་མ་སྤངས་ཤིང་བཏྲས་པ་དང་། དེ་ལས་ང་རྒྱལ་མཛོན་དུ་བྱུང་བ་དེ་གཉིས་ལ་གནས་ངན་ལེན་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་དགོ་བ་འི་མ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་གཡེང་བ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་དག་འཁོར་བའི་སྤྲལ་བསྐལ་གྱིས་སྦྱོ་ཞིང་མི་བཟོད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་སེམས་རྣམ་པར་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་

ཤེས་རབ་སྟེ། དེ་ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་ཀྱི་སྦྱོང་བ་ལ་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་འཇུག་པའོ་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཤེས་རབ་ཡོད་མོད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་ཉོན་
 མོངས་པ་རྣམས་དང་འདྲེས་པའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཞེས་
 བྱ་སྟེ། དེས་འགྲོ་བ་དང་ལྗོག་པ་དང་། སྤྱི་བ་དང་བསམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཐོག་ཏུ་མི་
 རེབས་བཞིན་དུ་དབུ་ཐོམ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་གཞན་དུ་ཡང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 འགྲོད་པ་གཉིས་དང་། རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་སྟེ་དེ་ནི་གང་དུ་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་
 ལྟར་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད་དེ་དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་
 ཀུན་གྱི་ནང་དུ་འགྲོ་བས་དགོ་བའི་ནང་དུ་སོང་ན་མི་དགོ་བ་ལས་གཞན་མི་དགོ་བའི་
 ནང་། འགྲོད་པ་ནི་ཡིད་ལ་གཅགས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འགྲོད་པ་མང་སྟེ་དགོ་བ་དང་
 མི་དགོ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་རྣམས་ལས་སུ་བྱས་ཏེ་ཉེས་སོ་ཞེས་འགྲོད་པ་
 དང་། ལས་སུ་མ་བྱས་པ་ཉེས་སོ་ཞེས་འགྲོད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དགོ་བ་བྱས་པ་ཉེས་སོ་
 ཞེས་ཡིད་ལ་གཅགས་པ་ནི་འགྲོད་པ་མི་དགོ་བའོ། །དགོ་བ་མ་བྱས་སོ་ཞེས་ཡིད་ལ་
 གཅགས་པ་ནི་འགྲོད་པ་དགོ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མི་དགོ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ལ་
 ཡང་དེ་བཞིན་དུ་མ་བྱས་མ་བྱས་དུ་སྦྱར་རོ། །

གཉིད་ནི་འཇུག་པ་ལ་རང་དབང་མེད་པར་སེམས་སྤྱད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། མྱོ་
 རྒྱག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཕྱིར་ཡུལ་ལ་དམིགས་པ་ནི་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གཉིད་
 གྱི་རྒྱ་ཉམ་ཚུང་ཞིང་དུ་བ་དང་ལུས་སྡི་ཞིང་སྤྱན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་དེ། རྒྱགས་རྒྱགས་
 བོར་འཇུག་པའི་དབང་གིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡུལ་ལ་འཇུག་མི་རྒྱས་ཤིང་། ལུས་
 ཀྱང་འཛིན་མི་རྒྱས་པར་ནང་དུ་འདུས་ནས་བྱ་བ་ཀུན་གྱི་ལོར་བའི་མཚན་ཉིད་དེ། དེ་

ཡང་དགེ་བ་བྱེད་བྱེད་པ་ལས་ཉལ་ཏེ་བར་ཆད་ན་མི་དགེ་བའི་གཉིད་དོ། །སྤྲིག་པ་
བྱེད་བྱེད་པ་ལས་ཉལ་ཏེ་རྒྱན་ཆད་ན་དགེ་བའི་གཉིད་དོ། །རི་མོ་དང་ཆེས་བྱུང་བྱེད་
བྱེད་པ་ལས་བར་ཆད་དེ་ལོག་ན་ལུང་དུ་མ་བསྐྱལ་བའོ། །ཡང་ན་མི་ལམ་ན་དགེ་སྤྲིག་
ཅི་བྱེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་ཡང་སྦྱར་རོ། །རྟོག་པ་གང་ཞེ་ན། རྟོག་པ་ནི་ཀུན་དུ་
ཆོལ་བའི་ཡིད་ཀྱིས་བརྗོད་པ་སྟེ་སེམས་པ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གང་སེམས་
ཅིང་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། བརྒྱལ་བའི་དོན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སེམས་ལ་བྲན་
པ་ནི་རྟོག་པ་དང་ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །

རྟོག་པ་དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་
རྟོག་པ་ནི་སེམས་དེ་སེམས་པ་དང་འགྲོགས་པའོ། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ནི་
ཤེས་རབ་དང་འགྲོགས་པ་ལས་འབྱུང་སྟེ། འདི་ཅི་ཡིན་ཞེས་བཅའ་ནས་འདི་ནི་བྱུ་
བའོ་སྟེ་སྤྲོད་པའོ་ཞེས་རགས་རིམ་སྦྱི་ཙམ་ཞིག་འོལ་ཕྱོགས་སུ་ཤེས་པ་ནི་སེམས་ཅིང་
བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བྱོད་པ་གང་ཞེ་ན། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་
དུ་གང་སེམས་ཞིབ་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། གཞན་ནི་གོང་མ་དང་འབྲེལ། སེམས་ཞིབ་
པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤྲར་བྱུ་བའོ་ཙམ་དུ་ཅིང་བར་བརྟགས་པ་དེ་ཉིད་ལ་དཔྱོད་
དོ། །བྱུ་བའི་བཟང་ངན་དང་ཆོས་མ་ཆོས་ཀྱི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ཞིབ་ཏུ་གཏན་
ལ་འབབས་པ་ལྟ་བུའོ། །སེམས་དང་མི་ལྟན་པའི་འདུ་བྱེད་བཅུ་བཞི་གང་ཞེ་ན་ཞེས་
བྱ་བ་ལ། མི་ལྟན་པའི་སྤྲས་ནི་འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་། འགོག་པ་དང་། བརྒྱལ་བ་དང་
གཉིད་སྤྱག་པོ་ལ་སོགས་པའི་དུས་ན་སེམས་མི་རྒྱ་བ་ལ་བྱའོ། །གཞན་ཡང་དགེ་བ་
བྱེད་པའི་དུས་ན་མི་དགེ་བའི་སེམས་མི་འབྱུང་བ་དང་། རི་མོ་དང་ཆེས་བྱུང་ལྟ་བུ་

ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་བྱེད་པའི་དུས་ན་གཅིག་ཏུ་དགེ་བ་དང་། སྤྲིག་པ་བྱ་བའི་སེམས་
མི་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཡང་མི་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གཞན་ལ་ཡང་དེ་དང་འབྲ་བར་སྦྲར་
རོ། །དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། ཐོབ་པ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་
དང་། འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་། སྤྲིག་གི་དབང་
པོ་དང་། རིས་མ་སྟན་པ་དང་སྦྱེ་བ་དང་ཁྲ་བ་དང་། གནས་པ་དང་། མི་རྟག་པ་ཉིད་
དང་། མིང་གི་ཚོགས་དང་། ཚིག་གི་ཚོགས་དང་། ཡི་གའི་ཚོགས་དང་། སོ་སོའི་སྦྱེ་
བོ་ཉིད་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཆ་དང་མ་སྟན་པ་དག་གོ། །ཐོབ་པ་ནི་རྟེན་པ་དང་ལྡན་པའོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ལས་གང་ཡང་
རུང་བ་ཞིག་བྱས་ན། ལས་གང་བྱས་པ་དེའི་བག་ཆགས་སྟོན་མེད་པ་ལས་དང་པོ་
ཡོད་པར་བྱས་པ་ནི་རྟེན་པ་ཞེས་བྱ། དེ་པན་ཆད་དེ་དང་མི་འབྲལ་བས་འགྲོགས་པ་
ནི་ལྡན་པ་ཞེས་བྱའོ། །

འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ནི། དགེ་རྒྱས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་
བྲལ་ལ། བོང་མ་མ་ཡིན་པ་འབྱུང་བའི་འདུ་ཤེས་སྟོན་དུ་བཏང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་
པས་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཚོས་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་གང་འགོག་
པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་བསྟན་གཏན་བཞི་པའི་གནས་གསུམ་པོའི་ཡ་ཐོག་འབྲས་བུ་ཆེ་
བའི་གནས་དེ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སློང་བྱ་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། དེ་དང་
འགྲོགས་པའི་འདུ་ཤེས་རྣམས་བཀག་སྟེ། གནས་པ་ནི་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་
པར་འཇུག་པ་ཞེས་བྱའོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་སྟོན་མ་ལུས་པར་སྦྲངས་པ་ནི་
དགེ་རྒྱས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སྟོན་

སྤངས་པ་མཐར་གནས་དེ་ནི་བར་པ་གཏན་དུ་སྤང་ན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ་སྤྲུལ་དུ་
སེམས་པ་ནི་འབྱུང་བའི་འདུ་ཤེས་སོ། །དེ་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྟེ་སྤྲུལ་དུ་སེམས་པ་ནི་སྡོན་
དུ་བཏང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་བའོ། །སེམས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱག་གོ། །སེམས་ལས་
བྱུང་བ་ནི་འདུ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་དག་པར་འགའ་འབྱུང་། བར་འགའ་མི་
འབྱུང་བས་བརྟན་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་དག་འགོག་པ་ལ་བྱའོ། །

འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བ་སྲིད་པའི་ཅེ་མོ་ལས་གྲུན་དུ་བསྐྱོད་པ་ནི་བར་གནས་པའི་འདུ་
ཤེས་སྡོན་དུ་བཏང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་
བརྟན་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་དང་། བརྟན་པ་རྣམས་ལས་ཀྱང་ཁ་ཅིག་འགོག་པ་གང་
ཡིན་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྣམ་པ་བཞིས་གོང་མ་དང་ཁྱད་པར་དུ་དབྱེ་སྟེ། དེ་ཡང་རང་
བཞིན་དང་། གང་ཟག་དང་ས་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་འདུ་ཤེས་མེད་པ་ནི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་རྒྱག་འགོག་ལ། འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
བདུན་འགོག་པས་རང་བཞིན་གྱིས་ཁྱད་ཞུགས་སོ། །གང་ཟག་ནི་ཕྱིར་མི་སྟོག་པའི་
འཕགས་པ་ཡན་ཆད་དུ་འཇུག་པ་དང་། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོས་བྱའོ། །ས་ནི་ཅི་ཡང་མེད་
པའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། དག་ཀྱས་གྱིས་བྱའོ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་གཏན་དུ་འབྱུང་བ་
དང་། རེ་ཞིག་ནི་བར་གནས་སོ་སྟེ་སྤྲུལ་པས་ཁྱད་ཞུགས་སོ། །དེ་ལ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་
སྐྱེ་མཆེད་ནི་གཞུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་གནས་གསུམ་པ་སྟེ། འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བ་ནི་དེའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བའོ། །འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་
མིན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་སྲིད་པའི་ཅེ་མོ་ལ་ལས་གྲུན་དུ་བསྐྱོད་

བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་མཐར་མ་ཕྱིན་པར་གནས་པ་འདི་ནི་གཏན་དུ་མུ་ངན་ལས་འདས་
བ་མ་ཡིན་ཡང་དེ་དང་འབྲ་བར་བདེ་བ་ཡིན་པས་རེ་ཞིག་དེ་ལ་གནས་སོ་སྟེ་མུ་
སེམས་པ་ནི་ཞི་བར་གནས་པའི་འདུ་ཤེས་དང་ཡིད་ལ་གནས་པའི་བྱེད་བ་སྟོན་དུ་
བཏང་བ་ཞེས་བྱའོ། །སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ནི་གོང་མ་དང་འབྲ། བརྟན་པ་
ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ཡིད་དང་དེའི་འཁོར་རྣམས་ལ་བྱ་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདུན་
འགྲོག་བ་ལ་བྱའོ། །

འདུ་ཤེས་མེད་པ་ནི་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་འབྲས་བྱ་སྟེ།
འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་ལྟ་རྒྱ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱེས་པའི་སེམས་དང་སེམས་
ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་བརྟན་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་གང་འགྲོག་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གོང་དུ་
འདུ་ཤེས་མེད་པར་སྟོམས་པར་ཁྱེད་གསུངས་པ་དེའི་འབྲས་བྱ་སྟེ། འབྲས་བྱ་ཆེ་བའི་ལྟ་
རྣམས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ན་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱེས་ནས་དང་པོ་
ནི་འདུ་ཤེས་ཡོད། དེ་ནས་སྟོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་འདུ་ཤེས་རེ་སྟེ་མེད་པར་
སྐྱར་ནས་བསམ་གཏན་བྱུང་པར་ཅན་དང་འབྲ་བར་གནས་པ་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་
དུག་འགག་པའོ། །སྟོག་གི་དབང་པོ་ནི་རིས་མ་ཐུན་པ་རྣམས་སུ་སྟོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་
འཕགས་པས་གང་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་གནས་པའི་དུས་རེས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཆེ་
རིང་ཐུང་ངེ་སྟེད་དུ་མི་འཆི་བ་ནི་སྟོག་གི་དབང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །ལྟ་ནི་ལྟ་ནང་འབྲ་བ་
ནས་ཕྱོག་སྐྱར་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པ་ནང་འབྲ་བ་ནི་རིས་མ་ཐུན་པ་སྟེ། དེ་དག་སྟོན་
གྱི་ལས་དགེ་སྟོན་གི་དབང་གིས་སྐྱེས་ནས་ཆེའི་བྱེད་བ་ལོ་བརྒྱ་སྟོང་མན་ཆད་སྟེད་
ཅིག་སྟེད་ཅིག་ཡན་ཆད་ལོ་ཆེ་དང་ཞག་གངས་སོ་སོའི་སྐྱལ་བས་ཅི་སྟེད་པ་ནི་འདུ་

བྱེད་གནས་པའི་དུས་ངེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །རིས་མ་སྤུངས་པ་ནི་གང་སེམས་ཅན་རྣམས་
ཀྱི་ལུས་འདྲ་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་དང་ལྟ་དང་དུད་འགྲོ་ལ་སོགས་པ་ལམ་རྒྱུད་ལྔ་
སྐྱེས་པ་རྣམས་སོ་སོར་ནང་འདྲ་བ་ལ་བྱའོ། །

སྐྱེ་བ་ནི་རིས་མ་སྤུངས་པར་གང་འདུ་བྱེད་རྣམས་མ་རྩུང་བ་ལས་རྩུང་བའོ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་ལྟ་དང་མི་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཅན་གང་ཡང་རུང་བའི་ནང་དུ་སྡོན་མེད་པ་
ལས་གཞོད་བྱ་བ་ནི་སྐྱེ་བའོ། །ཁ་བ་ནི་དེ་ལྟར་དེ་དག་གིས་རྒྱུན་གཞན་དུ་འགྱུར་བའོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་དང་པོ་མེར་མེར་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་གཞན་
དང་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ནས་ཐ་མ་སྐྱ་དཀར་དང་གཉེར་མ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་
འགྱུར་བ་ལ་བྱའོ། །གནས་པ་ནི་དེ་ལྟར་དེ་དག་གི་རྒྱུན་རྒྱུད་ཆགས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་དེ་དག་རྩུང་ནས་དེ་སྐད་ཅིག་མའི་རྒྱུན་བརྒྱུད་པ་ནས་མ་ཤིང་
བར་དུ་འདུག་པ་ནི་གནས་པ་ཞེས་བྱའོ། །

མི་ཉག་པ་ནི་དེ་དག་གི་རྒྱུད་རྒྱུན་ཆད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕུང་པོའི་སྐད་མིང་
གི་ཆོགས་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཆོག་སྒྲ་དགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་
གཅིག་ལ་སྐད་བརྗེ་ཐ་དད་པས་མིང་དུ་བཏགས་ཤིང་དེས་དོན་གོ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་
ཡང་མེ་དང་མུ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་ཀྱིས་ཨག་ནི་དང་། པ་ནི་ཞེས་བརྗོད་
པ་དང་། མེ་ནི་སྟག་པར་བྱེད་པ་ཡིན། མུ་ནི་གཤེར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །བར་དོན་
གོ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་ན་མིང་གཅིག་བཏགས་པ་ལ་ཡི་གེར་བྱས་ན་ཡི་གེ་འབྲུ་མང་པོ་
དུ་མ་ཆོགས་པ་དེ་ལ་མིང་གི་ཆོགས་ཞེས་བྱའོ། །རྩ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཆོག་སྒྲ་དགས་ཞེས་
བྱ་བ་ལ་ཆ་བ་དང་གཤེར་བ་ལ་སོགས་པ་རང་རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་ཅུས་པ་ནི་རྩ་བོ་

ཉིད་ཅེས་བྲ། མེ་དང་ཚུ་ཞེས་བྲ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྒྲ་དགས་སུ་མིང་བཏགས་ན་
 ཆོག་སྒྲ་དགས་ཞེས་བྲ་སྟེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། མིང་ཉིད་དོན་ཡིན་ན་ནི་མེ་ཞེས་བརྗོད་
 པས་ཁ་ཆོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོག་གི་ཆོགས་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་
 གི་བྲེ་བྲག་གི་ཆོག་སྒྲ་དགས་སོ་ཞེས་བྲ་བ་ལ་མེ་དང་ཚུ་ཞེས་བྲ་བ་ལ་སོགས་པར་
 མིང་དུ་བཏགས་པ་ནི་མང་གི་ཆོགས་ཞེས་བྲ། ཚུ་དེ་ཡང་མི་རྟག་པ་དང་སྤྱག་བསྐལ་
 པ་དང་། སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་ཆོག་གི་ཆོགས་ཞེས་བྲ་
 སྟེ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བྲེ་བྲག་གི་ཆོག་སྒྲ་དགས་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 ལ་དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱེ་ཞིང་སྦྱར་རོ། །

ཡི་གེའི་ཆོགས་ནི་ཡི་གེ་རྣམས་ཏེ། དེ་གཉི་ག་གསལ་བར་བྲེད་པའི་ཕྱིར་རོ་
 ཞེས་བྲ་བ་ལ། ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱི་མོ་ཨ་དང་ཀ་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་འདུས་པ་
 ནི་ཡི་གེའི་ཆོགས་སོ། །ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། དེའི་བྲུད་པར་དག་ཡི་གེས་
 མིང་དང་ཆོག་ཏུ་བཏགས་ནས་དེའི་དོན་སོ་སོར་གོ་བར་བྲེད་པ་ནི་གསལ་བར་བྲེད་
 པ་ཞེས་བྲའོ། །སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ནི་འཕགས་པའི་ཆོས་མ་ཐོབ་པའོ་ཞེས་བྲ་བ་ནི་འདོད་
 ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་མ་སྤངས་ཤིང་རང་རང་གི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་
 གནས་ཐ་དད་པར་སྐྱེས་པ་ནི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཞེས་བྲའོ། །རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་དང་ས་
 དང་པོ་ཐོབ་པ་ཡན་ཆད་ནི་འཕགས་པ་ཞེས་བྲ། འཕགས་པ་དེའི་ཆོས་ནི་མ་ཐོབ་པས་
 སྤང་བ་དང་། བསྐྱོམ་པས་སྤང་བའི་སྐྱིབ་པ་རྣམས་སྤངས་པ་སྟེ། དེ་དག་མ་ཐོབ་པའི་
 ཕྱིར་སྐྱེ་བོ་ཞེས་བྲའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་ནི་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པའོ་ཞེས་
 བྲ་བ་ནི་འདུ་བྲེད་སེམས་དང་མི་ལྡན་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པའོ། །སོགས་པའི་སྐྱས་ནི་

འཇུག་པ་ནས་ཆོགས་པའི་བར་དུ་དགུ་ལོ་དག་བསྟོད། །དེ་ལ་འཇུག་པ་ནི་མི་ལ་
སོགས་པ་སེམས་ཅན་གང་ཡང་རུང་བའི་ཕྱང་ལོ་སྦངས་ནས། སྐད་ཅིག་མའི་ཐེང་
རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་ཚུལ་རྒྱན་མ་ཆད་པར་འཇུག་པ་ལ་བྱ་སྟེ། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་
གས་ཕྱང་པོའི་རྒྱན་ཆད་པ་ལ་ནི་མི་བྱའོ། །སོ་སོར་ངེས་པ་ནི་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་རྒྱ་
དང་འབྲས་བུ་སོ་སོར་ངེས་པ་སྟེ། ཕྱིའི་ཆོས་ནི་རྒྱ་ནས་འབྲས་ཀྱི་ས་བོན་བཏབ་ན་
འབྲས་བུ་ཡང་ནས་འབྲས་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་ཞིང་། བ་སྟན་དུ་མི་འགྱུར། རྒྱ་བ་
སྟན་གྱི་ས་བོན་བཏབ་ན་འབྲས་བུ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར་རོ། །ནང་གི་ཆོས་ཀྱང་
ལས་དགེ་བ་ལས་ནི་འབྲས་བུ་ཡང་བདེ་བ། ལས་མི་དགེ་བ་ལས་ནི་འབྲས་བུ་ཡང་
སྟུག་བསྟུལ་དུ་ངེས་ཏེ། གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའོ། །

འབྱོར་པ་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་འཆོམ་པ་སྟེ། སྤྱིན་པས་ནི་ལོངས་
སྟོང་འབྱོར། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ནི་མཐོང་ངེས། བཟོད་པས་ནི་བྱད་བཞིན། བཙོན་
འབྲས་ཀྱིས་ནི་ཡོན་ཏན་རྣམས་འཕེལ་ཞིང་བར་མི་འཆད། བསམ་གཏན་གྱིས་ནི་
ཤེས་རབ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་རིག་པའི་གནས་ལྷ་ལ་མཁས་པ་ལ་སོགས་ཏེ། ཕུན་
སྟེང་ཆོགས་པ་ཀུན་འབྱོར་ཏོ། །མགྲོགས་པ་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་སྦྱར་དུ་འབྱུང་བ་
སྟེ། གོང་མའི་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་རྣམས་དང་། ཡང་སྐད་ཅིག་
མའི་ལྷ་ཕྱིའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་སྦྱར་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གོ་རིམས་ནི་རྒྱ་སྦྱར་བྱུང་
ལ་འབྲས་བུ་ཕྱིས་འབྱུང་བ་སྟེ། ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་
མགོ་མཉམ་དུ་མི་འབྱུང་གི། །རེ་རེ་ནས་རིམ་བཞིན་འབྱུང་བའོ། །དུས་ནི་རྒྱ་དང་
འབྲས་བུ་རྒྱན་དུ་འབྱུང་བའི་དུས་ཏེ་རྒྱ་འབྲས་བྱུང་སྟེ་འགགས་པ་ལ་ནི་འདས་པའི་

དུས་ཞེས་གདགས། རྒྱ་ལྟུང་མ་རྒྱུད་བ་ནི་མ་འོངས་པའི་དུས་ཞེས་གདགས། རྒྱ་
ལྟུང་མ་རྒྱུད་མ་འགགས་པ་ལ་ནི་ད་ལྟར་གྱི་དུས་ཞེས་གདགས་སོ། །ཡུལ་ནི་རྩ་
བྱུང་ཤར་ལུ་བ་ཕྱོགས་བཅུ་འཛི་ཕྱོགས་རེ་རེ་ཀུན་ནས་ཡང་། ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་རྒྱ་དང་
ལྟུང་མ་རྒྱུད་དངོས་པོར་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་ཀུན་ལ་ཡུལ་ཞེས་བྱའོ། །གངས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
དངོས་པོ་གཅིག་ཤུ་ལ་གངས་སུ་བགང་དུ་མེད་ཀྱི། དངོས་པོ་ཐ་དད་འདུ་བྱེད་རྣམས་
ནི་གཅིག་ཤུ་མ་ཡིན་ཞིང་རྣམ་པ་མང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། ཆོག་གས་པ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ཏེ། ས་བོན་དང་ས་རྩ་མེ་རྩུང་ནི་
ཕྱི་ལོ། མ་རིག་པ་འདུ་བྱེད་གཉིས་དང་ཁམས་བྱུག་ནང་གི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ཏེ། དེ་དག་
འདུས་པ་ནི་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་ཆོག་གས་པའོ། །

རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕྱང་པོ་གང་ཞེ་ན། དམིགས་པ་རྣམ་པར་རིག་པའོ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྒྱད་པོ་སོ་སོའི་ཡུལ་ཤེས་པར་བྱེད་པའོ། །སེམས་དང་
ཡིད་ཀྱང་དེ་ཡིན་ཏེ། སྣ་ཆོག་གས་དང་ཡིད་རྟེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ།
སེམས་ནི་སྣ་ཆོག་གས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། དེ་ཡང་མིག་དང་ན་བ་ལ་སོགས་པ་ནས་
ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་དུ་བྱུག་པོ་དེ་དག་རང་རང་གི་ཡུལ་ཐ་དད་པའི་ཆོས་
སྣ་ཆོག་གས་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྣ་མ་འགགས་པ་ནི་ཡིད་ཅེས་
བྱ་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་སྐྱེད་པའི་རྒྱ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཡིད་རྟེན་བྱེད་པ་ཞེས་
བྱའོ། །དངོས་སུ་ན་སེམས་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་འདུ་བྱེད་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་བསགས་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བྱུག་པོ་
ལ་ཡང་སེམས་ཞེས་བྱ་མོད་ཀྱི་གཏན་ལ་དབབ་པར་ན་སེམས་ནི་ཀུན་གཞི་ལ་

བྱའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། སེམས་ཀྱི་སྒྲ་ནི་བསགས་པར་འབྲེན་ལ། གུན་གཞི་ཡང་སྐད་
 ཅིག་མ་རེ་རེ་ལ་ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་འདུ་བྱེད་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་བག་ཆགས་བསགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་དམིགས་པ་དང་། རྣམ་པ་
 ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེའི་ཡུལ་ལ་ལ་ལ་
 དམིགས་ལ་ལ་ལ་མི་དམིགས་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྟོན་དང་བཅུད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་མ་ལུས་
 བ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་མ་ཆད་པའོ། །

ཁ་དོག་སྟོན་པོ་དང་སེར་པོ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གསལ་བར་མི་འབྲེད་པས་
 རྣམ་པ་མ་ཆད་པའོ། །ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་དེ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ལེན་པའི་
 ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆེ་བྱི་མར་ལུས་ལེན་པ་ནི་བདག་རྟག་པ་མ་ཡིན་གྱི་སེམས་
 གྱིས་ལུས་ལེན་ཏེ། དེ་ཡང་མངལ་དུ་ཐྱག་དང་ཁུ་བ་འཛིན་པ་ནས་དེ་ནམ་མ་གཤིས་འདི་
 བར་དུ་ལུས་འཛིན་པས་ན་ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་སྟོས་ཏེ།
 མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དུག་པོ་དང་བདག་རྟག་པ་དག་ནི་ལུས་ལེན་པ་
 མ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དངོས་སུ་ཡིད་གུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་
 དམིགས་ཏེ་རྟག་ཏུ་འཁོར་བཞི་དང་ལྷན་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གོང་དུ་སྟོན་བྱས་ཀྱི་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་ལ་སེམས་ཞེས་བཏགས་མོད་ཀྱི་དངོས་སུ་ན་སེམས་ནི་གུན་གཞི་ཡིན་
 བོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་འབྲེད་པར་འདིར་ཡང་གོང་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དུག་པོ་འགགས་མ་
 ཐག་པ་དེ་ལ་ཡིད་ཅེས་བཏགས་མོད་ཀྱི་དངོས་སུ་དེ་ལ་མི་བྱ་སྟེ། འདིར་ནི་ཉོན་
 མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ལ་ཡིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ན། དམིགས་པ་
 མེད་དུ་མི་རུང་བས་དམིགས་པའི་ཡུལ་གུན་གཞིའོ། །དེ་སེམས་ཡིན་ན་སེམས་

ལས་བྱུང་བ་མེད་དུ་མི་བྱུང་བས་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ནི་བདག་ཏུ་སྒྲོངས་པ་དང་།
 བདག་ཏུ་ཉྱ་བ་དང་། བདག་ཏུ་རྒྱལ་བ་དང་། བདག་ལ་ཆགས་པ་བཞི་དང་ཀུན་དུ་
 འགྲོ་བ་ལྟ་སྟེ། སེམས་ལས་བྱུང་བའི་འཁོར་དགུ་དང་ཐུན་མོ་ཞེས་བྱའོ། །འཇུག་པའི་
 རྣམས་པར་ཤེས་པ་བྱུག་ཀྱང་མདོ་གཞན་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་ཅི་རིགས་པར་ཤེས་
 པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མིག་གི་རྣམས་པར་ཤེས་པ་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྣམས་པར་ཤེས་པའི་
 བར་བྱུག་སྟེ། དེ་ཡང་མིག་གི་རྣམས་པར་ཤེས་པ་ནི་མིག་ལ་བརྟེན་གཟུགས་ལ་
 དམིགས་ནས་གཟུགས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱེད་པས་ན། རྣ་བའི་རྣམས་པར་ཤེས་པ་
 ལ་སོགས་པ་ཀུན་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རྟེ། ཡིད་ཀྱི་རྣམས་པར་ཤེས་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་
 དབང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ལ་དམིགས་ཤིང་ཆོས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་
 བར་དུ་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་གང་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམས་པར་
 ཤེས་པ་བྱུག་འབྱུང་ཞིང་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་འཕེལ་སྒྲོ་ལྟ་བུར་གྱུར་པས་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་བྱ་སྟེ།
 དངོས་སུ་ན་མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། རྣ་བའི་སྐྱེ་མཆེད་
 དང་། སྒྲིའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ལྷའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། སྤེའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ལྷེའི་སྐྱེ་མཆེད་
 དང་། རོའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ལུས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཡིད་
 ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དོ་ཞེས་སྟོས་རྟེ། མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་
 རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་རྣམས་ལ་དམིགས་རྟེ། རྣམས་པར་ཤེས་པ་བྱུག་སྐྱེ་བས་ན་
 དབང་པོ་བྱུག་དང་། ཡུལ་བྱུག་ལ་ནི་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་རྣམ་
 པར་ཤེས་པའི་ཕྱང་པོར་གཏོགས་པ་རྣམས་པར་ཤེས་པ་།སོ་སོར་བརྟེན་པ་རྟེ་འགོག་

པ་དང་སོ་སོར་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་པས་འགོག་པ་དང་ནམ་མཁའ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་
དང་། ཆོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་སྟེ།
ཆོས་དེ་བརྒྱད་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་བསྟུང་། །གཞན་ནི་གོ་སྒྲཏོ། །ཁམས་བཙུག་
བརྒྱད་གང་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྤྱག་དང་། དམིགས་པའི་ཁམས་སྤྱག་
དང་བརྟེན་པའི་ཁམས་སྤྱག་སྟེ་བཙུག་དོ། །དེ་ཡང་དབང་སོ་སྤྱག་རྟེན་ཞེས་བྱ།
ཡུལ་སྤྱག་ནི་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤྱག་ནི་བརྟེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ།
དངོས་སྤྱ་ན། མིག་གི་ཁམས་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དང་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་
པའི་ཁམས་དང་། རྣ་བའི་ཁམས་དང་། སྒྲིའི་ཁམས་དང་། རྣ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
ཁམས་དང་། སྒྲིའི་ཁམས་དང་། རྩའི་ཁམས་དང་། སྒྲིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་
དང་། ལྷའི་ཁམས་དང་། རོའི་ཁམས་དང་། ལྷའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དང་།
ལུས་ཀྱི་ཁམས་དང་། རེག་བྱའི་ཁམས་དང་། ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་
དང་། ཡིད་ཀྱི་ཁམས་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་
སོ་ཞེས་སྟོས་ཏེ། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རིམ་བཞིན་སྦྱར་རོ། །

ཁམས་སྤྱག་གང་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མིང་དུ་ཁམས་སྤྱག་ཅེས་བརྗེད་པའི་རྣམ་
ཐངས་གཞན་དག་གྲང་འདིར་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་སའི་ཁམས་ནི་ས་བོན་བརྟེན་པའི་བྱ་
བ་བྱེད་དོ། །རྩའི་ཁམས་ནི་ས་བོན་བརྟེན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་དོ། །མེའི་ཁམས་ནི་ས་བོན་
རྩོ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་དོ། །རྩལ་གི་ཁམས་ནི་ས་བོན་འབྲུ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་དོ། །ནམ་མཁའི་
ཁམས་ནི་ས་བོན་མི་སྒྲིབ་པའི་བྱ་བ་བྱེད་དོ། །དུས་ནི་ས་བོན་འགྱུར་བའི་བྱ་བ་བྱེད་
དོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ཞེས་གྲང་བཏགས་ཏེ། གུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་

ནི་མིང་དང་གཞུགས་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་དོ། །ནང་གི་ཆོས་སྐྱེ་བའི་ས་སོན་ཡིན་
 འོ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་གང་ཞེན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 བྱང་གི་ཆོས་རྣམས་རི་ལྟར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་རྣམས་སྟོན་ཏེ། དེ་ལ་ཐུན་པ་
 ཆེན་པོའི་ཕྱིར་མ་རིག་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེར་ན་ཐུན་པས་བསྐྱེབས་ན་རྩས་ཀྱི་
 དངོས་པོ་རགས་པ་ཡང་མི་མཐོང་བ་དང་འབྲ་བར་མ་རིག་པས་ཀྱང་ལས་དང་ལས་
 ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་དང་། བདེན་པ་དང་། དགོན་མཆོག་ཡོན་ཏན་ཅན་དང་། ཆོས་
 རྣམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བར་བྱ་བ་ལ་བསྐྱེབས་ཏེ་མི་མཐོང་བས་
 ན་ཐུན་པ་ཞེས་བྱའོ། །

མདོན་བར་འདུ་བྱེད་བའི་ཕྱིར་འདུ་བྱེད་རྣམས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁམས་གསུམ་
 དུ་ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་སྣ་ཆོགས་བྱེད་པས་ན་འདུ་
 བྱེད་དོ། །རྣམ་པར་རིག་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་
 རྣམས་ལ་གཞུགས་དང་སྒྲུ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་ཐ་དང་བ་མིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་
 པར་ཤེས་པས་སོ་སོར་རིག་ཅིང་ཤེས་པས་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །བརྟེན་
 པའི་ཕྱིར་མིང་དང་གཞུགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེར་ན་ཤིང་གསུམ་ཅེ་སྤྲད་ན་མདུང་
 བྱིས་དུ་རུང་བ་དང་འབྲ་བར་མིང་གི་སྤང་པོ་དང་གཞུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་གཉིས་ཀྱང་
 གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་པས་ན་མིང་དང་གཞུགས་ཞེས་བྱའོ། །སྐྱེ་བའི་སྐྱེའི་ཕྱིར་སྐྱེ་
 མཆེད་དུག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་སྐྱེ་ཞིང་འབྱུང་
 པའི་རྒྱ་བྱེད་པས་ན་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་སྟེ་དངོས་སུ་ན་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་དུག་ནི་
 སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་བྱའོ། །རིག་པའི་ཕྱིར་རིག་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་དང་དབང་པོ་དང་

རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་འདུས་པ་ལ་རེག་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྤྱིར་བཤི་ཕྱིར་ཆོར་བའོ་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི། དུལ་དང་དབང་པོ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་འདུས་པ་ན་དུལ་
 ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དང་། གཉི་གམ་ཡིན་པ་གང་དང་གང་ལ་རེག་
 པའི་རྒྱས་ཆོར་བ་ཡང་བདེ་སྤྱག་རྣམ་པ་གསུམ་སྤྱིར་བཤི་ཆོར་བ་ཞེས་བྱའོ། །སྒྲིམ་
 པའི་ཕྱིར་སྲིད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྒྲིམ་གྱིས་གདུངས་པ་དང་འབྲས་བར་ཆོར་བ་སྤྱག་
 བཟུལ་དང་ནི་འབྲས་བར་འདོད་ལ། ཆོར་བ་བདེ་བ་དང་ནི་སྤྲད་ཅིང་འཁྲོགས་པར་
 འདོད་པས་སྲིད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ལེན་པའི་ཕྱིར་ལེན་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལེན་པ་བཞི་
 རྟེ། འདོད་པ་ལེན་པ་དང་། ལྟ་བ་ལེན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་
 རྟེམས་པ་ལེན་པ་དང་། བདག་ཏུ་སྤྲོ་བ་ལེན་པའི་ཕྱིར་ལེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་སྲིད་
 པར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་སྲིད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁམས་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡང་
 སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་བརྟན་ནས་ཆེ་ཕྱི་མར་སྐྱེ་བ་ནི་
 སྲིད་པ་ཞེས་བྱའོ། །

སྤྱང་པོ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལས་རྒྱུད་ལྡར་ལྟ་དང་མི་ལ་
 སོགས་པའི་ལུས་ཀྱི་སྤྱང་པོ་སྤྲོན་མེད་པ་ལས་གཞོད་བྱུང་བ་ནི་སྐྱེ་བ་ཞེས་
 བྱའོ། །སྤྱང་པོ་འཇིག་པའི་ཕྱིར་འཆི་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལུས་ཀྱི་སྤྱང་པོ་གནས་པའི་
 དུས་ཟད་དེ་རྫོད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པས་བཏང་ནས་ཞིག་པའི་ཕྱིར་འཆི་
 བའོ། །སྤྲུལ་ཡིན་པས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྤྱག་བཟུལ་འདི་དག་ཀྱང་སྐྱེ་བ་དང་། ཁ་
 ཤིང་ཡན་ལག་ཏུ་གཏོགས་ཤིང་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །སྤྱང་ན་ནི་གཉེན་
 བཤེས་དང་འོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོ་བྱད་རྣམས་དང་བཟུལ་དུ་དོགས་པའི་སེམས་གདུང་

བཤོ། །སྤྱི་ལུགས་འདོན་པ་ནི་རྒྱ་གང་ལས་ཐུང་ན་དུ་ཐུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཆོག་ཏུ་སྤྱི་
ཞིང་མཁར་བཤོ། །སྤྱི་ལུགས་འདོན་པ་ནི་ལུས་ཉམས་ཤིང་མི་བདེ་བཤོ། །ཡིད་མི་བདེ་བ་ནི་
སེམས་ཉམས་ཤིང་མི་བདེ་བཤོ། །འབྲུགས་པ་ནི་སྤྱི་ལུགས་པ་སྤྱི་ལུགས་པ་བྱས་པ་
ཀུན་བཞུགས་སེམས་དང་ངས་བཤོ། །བརྗོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟོག་འབྲེལ་གྱི་མཐུག་
ལ་བཏགས་ཏེ་བཤད་དོ་ཞེས་བྱའོ། །

པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་གང་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྤྱི་ལུགས་པ་སྤྱི་ལུགས་
རྒྱ་མཆོ་དང་འབྲེལ་བ་འདས་ནས་ས་བཅུ་རིམ་གྱིས་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་པ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་བཅུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སྤྱི་ལུགས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་ཆོས་དང་། ཟང་ཟིང་
དང་། མི་འཛིགས་པ་གསུམ་སྤྱི་ལུགས་པའོ། །དེ་ལ་དམ་པའི་ཆོས་དང་འཛིག་རྟོག་གྱི་སྤྱི་ལུགས་
དག་དང་བཟོ་དང་མཐུ་ཅམ་རྣམས་གྱིས་གཏོང་ཞིང་པན་འདོགས་པ་ནི་ཆོས་སྤྱི་ལུགས་
པའོ། །ཟས་སྒྲིམ་ཞོར་རྒྱས་ལ་སོགས་ཏེ། མཁར་ཡུལ་རྒྱལ་སྤྱི་ལུགས་མན་ཆད་དང་། ཟན་
ཞིང་སྤྱི་ལུགས་ཞོར་བྱ་སྤྱི་ལུགས་དང་། རང་གི་ལ་ཐོག་དང་མགོ་ལུས་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་
ལུགས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་པ་གསུམ་གྱིས་གཏོང་ཞིང་པན་འདོགས་པ་ནི་ཟང་ཟིང་སྤྱི་ལུགས་
པའོ། །རྒྱལ་པོ་དང་སྤྱི་ལུགས་པའི་ཆད་པ་དང་། དག་དང་གཅན་གཟན་ལ་
སོགས་པའི་འཛིགས་པ་རྣམས་ལས་སྤྱི་ལུགས་པའི་པན་འདོགས་པ་ནི་མི་འཛིགས་པ་
སྤྱི་ལུགས་པ་སྟེ། དེ་དག་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པར་སྤྱོད་པ་ནི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
ཞེས་བྱའོ། །

ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི། དག་པ་སྤྱོད་པ་དང་། མི་དག་པ་སྤྱོད་པ་
དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམས་པ་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་དག་པ་སྤྱོད་

པ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ཉན་ཅིང་སེམས་པ་ནས་ས་དང་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་ཏེ།
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་བསྐྱབ་པའོ། །མི་དགེ་བ་སྒྲིམ་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཁྱིམས་སྡེ་
བདུན་ཏེ། དགེ་སྦྱོང་པ་མ་དག །དགེ་སྦྱོང་པ་མ་དང་། དགེ་བསྟེན་པ་མ་དན་བར་
ཁྱིམས་མ་རྣམས་ཀྱིས་སྤང་བའོ། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ནི་བྱ་གཅིག་པ་གཅིས་
པ་དང་འབྲ་བར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དབྱེ་བཀོལ་མེད་པར་དོན་བྱེད་པ་སྟེ།
འཁོར་གསུམ་དག་པར་སྦྱོད་པ་ནི་འོག་མན་ཆད་ཀྱན་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །

བཟོད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་ཇི་མི་སྟུམ་པ་དང་། གཞོད་པ་ལ་
མི་མཐེད་པ་དང་། ཆོས་ལ་རྟོགས་པའི་བཟོད་པ་དང་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་སྤྱག་བསྐྱལ་
ལ་ཇི་མི་སྟུམ་པ་ནི་དགེ་བ་བྱེད་པའི་དུས་ན་བཤེས་ཤིང་སྒྲིམ་པ་དང་། གྲང་ཞིང་ཆ་
པ་ལ་སོགས་པ་གཞོད་པའི་རྒྱུན་གང་ཅི་བྱང་ཡང་མི་གཏོང་སྟེ་དགེ་བའི་རྒྱུ་མི་
གཅོད་པའོ། །གཞོད་པ་ལ་མི་མཐེད་པ་ནི་པན་བཏགས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་སོགས་
པ་གཞན་གྱིས་བརྟེན་པ་དང་། བཅིང་བ་ལ་སོགས་པའི་གཞོད་པ་སྤྲ་ཆོགས་བྱེད་
ཀྱང་དེ་ལ་མི་ཁྱོ་ཞིང་ངན་སེམས་མི་འབྱུང་བའོ། །ཆོས་ལ་རྟོགས་པའི་བཟོད་པ་ནི།
སྦྱོང་པ་ཉིད་དང་། བདག་མེད་པའམ། སྦྱེ་བ་དང་འགག་པ་མེད་པའི་དོན་ཟབ་མོ་དག་
བསྟན་ན་སེམས་མི་དངང་ཞིང་དེ་ལ་དད་པ་དང་དགའ་བ་སྦྱེ་བའི་བྱིར་བཟོད་པའི་པ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །

བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི། གོ་ཆ་དང་། དགེ་བ་སྤྱད་པ་དང་། སེམས་
ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་སྟེ་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་དང་པོར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་
དང་། ཁྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་བསྐྱལ་བའི་མཐའི་བར་དུ་བསྐྱབ་པེ་ཞེས་དམ་བཅའ་

བ་ནི་གོ་ཆའི་བཙུན་ལྟུང་སོ། །ཆོས་ཉན་པ་དང་། སེམས་པ་དང་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་
རྒྱན་མི་གཙོད་པ་ནི་དགེ་བ་སྤྱད་པའི་བཙུན་ལྟུང་སོ། །བསྐྱེད་པ་རྣམས་པ་བཞིས་
སེམས་ཅན་རྣམས་ཐབས་ཀྱིས་བསྐྱེད་ཏེ་དགེ་བ་ལ་འགྲོད་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
བྱེད་པའི་བཙུན་ལྟུང་ཞེས་བྱའོ། །

བསམ་གཏན་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ནི་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་
དང་། ཡོན་ཏན་མངོན་པར་བསྐྱབ་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་སྟེ་གསུམ་
སོ། །དཔལ་བར་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆེ་བའི་
ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ནི་ཡོན་ཏན་མངོན་པར་བསྐྱབ་པའི་བསམ་
གཏན་ནོ། །བསམ་གཏན་བསྐྱབ་པའི་སྒྲོམ་མངོན་པར་ཤེས་པ་བྱུག་པོ་དག་ཐོབ་
ནས་ལུས་ཀྱི་རྩ་འཁྱུལ་བྱས་པའི་རྒྱས་སེམས་དགའ་བར་བྱས་ཤིང་། གཞན་གྱི་
སེམས་ཤེས་པས་སེམས་དང་མཐུན་པར་ཆོས་བཤད་ནས་མི་དགེ་བ་ལས་བརྒྱུག་
ཅིང་དགེ་བ་ལ་འགྲོད་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་ཞེས་བྱའོ། །

ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ནི་བདག་གི་དོན་རྟོགས་པ་དང་། གཞན་གྱི་དོན་
རྟོགས་པ་དང་། རྟོལ་བ་ཆར་གཙོད་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ་གསུམ་སོ། །དེ་ཡང་རིག་པའི་
གནས་ལྷ་ལ་མཁས་པ་སྟེ་དེ་ལ་ནང་རིག་པ་ནི་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ཀྱི་
དོན་ལ་མཁས་པས་བདག་གི་དོན་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སོ། །གསོ་བ་རིག་པ་ནི་
བྱིའི་ནད་བཞི་བརྒྱད་ཅ་བཞིའི་སྤྲན་དབྱེད་ལ་མཁས་པ་དང་། ནང་གི་ནད་འདོད་
ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་སོ་བྱམས་པ་དང་སྤྱིང་རྗེ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་
པ་ནི་གསོ་བ་རིག་པ་སོ། །ལས་སུ་བྱ་བའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པ་ནི་བཟོ་

རིག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེས་སེམས་ཅན་སྤྱོད་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཐུ་ཅལ་བསྐྱེད་ཅིང་
བསྐྱངས་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱས་པས་གསོ་བ་དང་བཟོ་གཉིས་རིག་པས་
ནི་གཞན་གྱི་དོན་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་པོ། །རྒྱ་རིག་པ་དང་སྤྱི་རིག་པ་གཉིས་ནི་ཏ་
ར་ཀ་དང་བླ་ཀ་ར་ཤའི་སྐད་ལ་མཁས་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་ཐུ་སྟེགས་ལ་སོགས་
པ་སྤྱན་འབྱེན་པས་རྒྱོལ་བ་ཆར་གཙོད་པའི་ཤེས་རབ་ཅེས་བྱའོ། །

ཐབས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ནི་དགེ་བའི་རྩ་བ་མང་ཉུང་ཅི་བསགས་པ་ཅུང་ཟད་
ཡན་ཆད་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐབས་ཅད་དང་སྤྱན་མོང་དུ་བྱས་ཤིང་སྤྱོད་མེད་པའི་བྱང་
ཆུབ་ཆེན་པོར་བསྟུན་པས་དེའི་འབྲས་བྱ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་ཆེ་ཞིང་ཟད་མི་ཤེས་པར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོན་ལམ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ནི་བདག་ཆེ་རབས་གར་སྟེས་
ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་མི་འབྲལ་ཞིང་སེམས་ཅན་ཐབས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བྱ་རོལ་
ཏུ་བྱིན་པའི་སྟོང་པ་རྒྱུན་མི་གཙོད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྟོན་ལམ་དུ་བཟབ་པའོ། །

སྟོབས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་ཀུན་བརྟགས་པ་དང་བསྟོམས་
པའི་སྟོབས་སོ། །དེ་ལ་ཉིང་ངེ་འཇིན་དང་འགྲོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བྱི་ནང་གི་
ཆོས་རྣམས་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པར་མཐོང་བས་དེ་ལ་ཆགས་པ་མི་སྟེ་བཞི་ཀུན་
བརྟགས་པའི་སྟོབས་ཞེས་བྱའོ། །བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་ཤས་ཆེ་བས་ཤེས་རབ་རྒྱུང་ཡང་
གོམས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་དགེ་བའི་ཕྱོགས་འབད་མི་དགོས་པར་བསྐྱབ་པ་ནི་
བསྟོམས་པའི་སྟོབས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ལ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སེར་སྤྲུལ་
སོགས་པས་མི་ཚུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་སྟོང་པར་ཐུགས་

སྤྱི་ཚུད་པས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོའི་ནང་དུ་ཆོས་ཀྱི་ཁོངས་སྤྱོད་ཆེན་
པོས་ཁོངས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་སྐབས་ཡིན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔལ་སྤྱོད་པ་བཅུ་གང་ཞེན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་རྒྱ་ཡིན་ལ། ས་བཅུ་ནི་
འབྲས་བུ་ཡིན་པས། འདབ་ཆགས་སྤྱི་བ་ཤད་པར་རིགས་ཏེ་འབྲེལ་ཏོ་ཞེས་བྱ་བའི་
ཆོག་གོ། །ས་བཅུ་གང་ཞེན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། མགོ་འབྲེན་པ་སྟེ་དངོས་སྤྱོད་གནས་
འབྱུང་བ་དང་སྤྱར་རོ། །དེ་ལ་ས་དང་པོ་ནི་རབ་ཏུ་དགའ་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེར་ན་
མི་དབྱལ་པོ་ཞིག་གིས་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཞིག་རྟེན་ན་སྡོན་མ་མཐོང་བའི་ནོར་བུ་
མཆོག་ཏུ་རིན་ཆེ་བ་འདི་འདྲ་བ་རྟེན་དོ་ཞེས་ཤིན་ཏུ་དགའ་བ་དང་འདྲ་བར་སྡོན་མས་
ཡང་མ་མཐོང་བའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མཐོན་དུ་མཐོང་བ་དང་། བདག་དང་གཞན་གྱི་
དོན་སྤུན་སྤུམ་ཆོགས་པར་བྱེད་ཀྱས་ཏེ། སྦྱིན་པ་རྫོགས་ནས་དགའ་བའི་བྱུང་པར་
དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྦྱིས་པའི་ཕྱིར་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ས་གཉིས་པ་
ནི་དེ་མ་མེད་པ་སྟེ། དེ་མ་ནི་དེ་ཡང་མི་དགེ་བ་བྱེད་པ་དང་སྦྱིང་ཆེ་མེད་པའོ། །དེ་མ་དེ་
གཉིས་ས་གཉིས་པའི་དུས་ན་མེད་པས་དེ་མ་མེད་པའོ། །

ཡང་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་རྫོགས་ཏེ་མི་ལམ་ན་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་ངན་པའི་ལས་མི་
བྱེད་པས་དེ་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་ནི། བཟོད་པའི་པ་རོལ་
ཏུ་ཕྱིན་པ་རྫོགས་པས་ལུས་དང་སྟོག་ལ་ཡང་མི་ལྟ་བར་ཐོས་པ་བཅའ་ཏེ་བདག་དང་
གཞན་གྱི་མི་ཤེས་པ་བསལ་ཞིང་ཤེས་རབ་སྦྱིས་པ་ནི་འོད་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ས་
བཞི་པ་ནི་འོད་འཕྲོ་བ་ཅན་ཏེ། བཙོན་འབྲས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྫོགས་པས་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་བསྟོམས་པ་ལས་ཡེ་ཤེས་མེད་དང་འདྲ་བ་སྦྱིས་པས་ཉོན་མོངས་པ་རྟེ་

ཤིང་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་པ་ལེ་ཕྱིར་འོད་འཕྲོ་བ་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །ས་ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་
 དཀའ་བ་སྟེ། བསམ་གཏན་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྫོགས་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ཉིང་རེ་འཛིན་ལས་ཀྱང་མི་ཉམས་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ཡང་རྒྱུན་
 མི་གཙོད་ལ། གཉི་ག་མགོ་མཉམ་དུ་སྤྱོད་པ་དེ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བས་སྤྱད་དཀའ་བ་
 ཞེས་བྱའོ། །ས་དྲུག་པ་ནི་མངོན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
 རྫོགས་པས་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་སྟེ་བ་དང་། འགག་པ་མེད་པའི་དོན་མངོན་
 དུ་རྟོགས་པས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱའོ། །ས་བདུན་པ་ནི་རིང་དུ་སོང་བ་སྟེ། ཐབས་
 ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྫོགས་པས་འབད་པ་དང་རྩོལ་བས་འཇུག་པའི་མཆན་མའི་
 མཐར་ཕྱིན་ཅིང་མཆན་མ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རིང་དུ་སོང་བ་ཞེས་བྱའོ། །ས་བརྒྱད་
 པ་ནི་མི་གཡོ་བ་སྟེ། སྟོབས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྫོགས་པས་མཆན་མ་མེད་པ་ལྟར་
 གྱིས་གྲུབ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་མཆན་མ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཏེ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
 མི་འབྱུང་བས་ན་ས་མི་གཡོ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ས་དབྱུ་པ་ནི་ལེགས་པའི་སློ་གྲོས་ཏེ།
 སློན་ལམ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྫོགས་པས་ཆོས་སོ་སོར་རིག་པ་དང་། དོན་སོ་སོར་
 རིག་པ་དང་། དེས་པའི་ཆོག་སོ་སོར་རིག་པ་དང་། སྟོབ་པ་སོ་སོར་རིག་པ་སྟེ། སོ་
 སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་དང་ལྟན་པས་ཆོས་ཀྱི་མཐན་པོ་ཆེན་པོར་གྱུར་པའི་
 ཕྱིར་ལེགས་པའི་སློ་གྲོས་ཞེས་བྱའོ། །ས་བརྒྱུ་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྫོགས་པས་དཔེར་ན་སྤྲིན་ཆེན་པོ་ལས་ཆར་བབ་ན་
 དགོན་པ་ལས་ཡང་ལོ་ཐོག་འཁྱུངས་པ་དང་འབྲུ་བར་ཡེ་ཤེས་དང་ཐུགས་རྗེ་སྤྲིན་ལྟ་
 བུས་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་དགོན་དུང་ལྟ་བུ་ལ་ཆོས་ཀྱི་ཆར་བ་པལ་ནས་ལོ་ཉྟག་

དགེ་བ་འབྱུངས་ཤིང་འཕེལ་བས་ན་ཚོས་ཀྱི་སྤྲིན་ཞེས་བྱའོ། །

སྟོང་བ་བཙུང་གང་ཞེ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་ནི་ཐ་དད་དུ་དབྱེར་
མི་རུང་སྟེ། དུ་མར་བཟང་དུ་མེད་མོད་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་ཡོད་
པར་བརྟགས་པའི་ཡུལ་ཐ་དད་པ་རྣམས་ལ་དངོས་པོ་མེད་པར་བསྟན་པའི་སྟོན་མས་
སྟོང་པའི་རྣམ་པར་གྱུར་གང་བཙུང་དུ་བྱའོ། །དེ་ལ་ནང་སྟོང་བ་ཉིད་ནི་མིག་ཅེས་བྱ་
བ་ནས་ཡིད་ཅེས་བྱ་བའི་བར་དག་སྟེ། མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་རྒྱག་དང་དེའི་
རྟེན་ལུས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་དག་ནི་ནང་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ལ་ཚོས་དང་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་
བ་ནི་རྟག་པ་ཐེར་རྒྱག་དུ་གནས་པའི་དངོས་པོ་རྒྱལ་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ནང་
སྟོང་བ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཚོས་གང་ཟག་གི་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་པར་གཞན་ཀུན་ལ་ཡང་བསྟེ་ཞིང་གོ་བར་བྱའོ། །ཕྱི་སྟོང་བ་ཉིད་
ནི་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ཚོས་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་ཡུལ་རྒྱག་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་
པས་མ་ཟིན་པ་སྒྲུན་པོའི་རང་བཞིན་བེམས་པོའི་ཅི་ཤིང་དང་ནགས་ཚལ་ལ་སོགས་
པ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དང་དབང་པོ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་རྣམས་ནི་ཕྱི་
ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ལ་ཡང་དངོས་པོ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ། །ཕྱི་ནང་སྟོང་བ་
ཉིད་ནི་སྤྱི་མཆོད་བཅུ་གཉིས་ཏེ། ལ་ལ་དག་འདི་སྟུང་དུ་ནང་དང་ཕྱི་གཉིས་ལ་ནི་
དངོས་པོ་མེད་པར་བསྟན་ན། འོན་ཀྱང་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀ་འདུས་པའི་སྤྱི་ལ་ནི་དངོས་
པོ་ཞིག་ཡོད་དོ་སྟུང་དུ་སེམས་ན་ཡང་དབང་པོ་རྒྱག་དང་ཡུལ་རྒྱག་དེ་ལ་དམིགས་
ཤིང་བརྟེན་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱག་ཙམ་དུ་ཟད་དེ། དེ་དག་ལ་ཡང་དངོས་པོ་མེད་དོ་
པའི་དོན། སྟོང་བ་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་བ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་སྟེ།

ལ་ལ་དག་འདི་སྟུང་དུ་བྱི་དང་ནང་དང་། བྱི་ནང་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ནི་དངོས་པོ་མེད་དེ་སྟོང་པར་བསྟན་ན། འོན་ཀྱང་ཆོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་
སྟོང་པའོ་ཞེས་ཆོག་ཏུ་མིང་བཏགས་པས་སྟོང་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་དངོས་པོ་ཞིག་ཏུ་
ཡོད་དོ་སྟུང་དུ་སེམས་ན་ཡང་སྟོང་པའི་དངོས་པོ་ལྷག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་ཅེས་པས་ན་
སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །

ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ཕྱོགས་བཅུ་སྟེ། ལྟོ་བྱང་ཤར་རུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་རི་སྟེད་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གསུམ་དང་བཅུད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་རྒྱུད་ལྔར་སྐྱེས་པ་
མང་ཞིང་རྒྱ་ཆེ་བ་དེ་དག་ལ་དངོས་པོ་ཡོད་པར་སེམས་ན་ཡང་དེ་ལ་ཡང་དངོས་པོ་
མེད་དོ་ཞེས་བྱའོ། །དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་མི་རྟག་མི་འཛིག་པའི་མཆོན་ཉིད་དེ།
ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱང་ལྷ་འཕྲུལ་ལས་འདས་པ་ནི་དོན་དམ་པ་སྟེ་དེ་ནི་རྟག་པའི་དངོས་
པོ་མེད་པས་ན་མི་རྟག་གོ། །གཏན་ནས་ཅི་ཡང་མེད་པ་མ་ཡིན་པས་ན་མི་འཛིག་ཅེས་
བྱ་སྟེ། དེ་ལ་དངོས་པོ་ཡོད་པར་རྟོགས་ན་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་
ཏོ། །འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ཁམས་གསུམ་སྟེ། འདོད་པའི་ཁམས་དང་། གཟུགས་
ཀྱི་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་གསུམ་ནི་འདུས་བྱས་སོ། །

ཡང་ན་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་བཞི་སྟེ། སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་དང་མི་རྟག་པ་
དང་འཛིག་པ་བཞི་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ལ་དངོས་པོ་ཡོད་པར་རྟོགས་ན་ཡང་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ཏེ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་།
འགག་པ་མེད་པ་དང་གནས་པ་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པ་སྟེ། དེ་ནི་སོ་སོར་
བརྟགས་པས་འགོག་པ་དང་། སོ་སོར་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་པས་འགོག་པ་དང་། དེ་

བཞིན་ཉིད་དང་ནམ་མཁའ་སྟེ། ཆོས་དེ་བཞིན་གྱི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་གང་གིས་ཀྱང་མ་བསྐྱེད་
 བས་འདུས་མ་བྱས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ལྟར་དང་། དང་པོ་སྐྱེ་བ་
 དང་། ཐ་མར་འགག་བ་དང་། བར་དུ་གནས་པའི་དུས་ན་ཡང་བཟང་ངན་དང་ཆེ་ཆུང་
 དུ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་མེད་པ་སྟེ། དེ་ལ་དངོས་པོ་ཡོད་སྟེ་ན་ཡང་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟེ་
 སྟོང་ངོ་ཞེས་བྱ་འོ། །མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་བ་ཉིད་ནི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་
 བ་སྟེ། ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་མཐའ་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ་དངོས་པོ་ཡོད་དོ་
 ཞེས། ཡང་ན་སྟོན་དང་ད་ལྟར་དང་བྱི་མའི་མཐའ་ལ་དངོས་པོ་ཡོད་པར་རྟོགས་ན་
 དེ་དག་ལ་དངོས་པོ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་བ་ཉིད་ནི་
 དུས་གསུམ་སྟེ། དེ་ཡང་འཁོར་བའི་ཐོག་མ་ཞེས་བྱ་བ་དང་ཐ་མ་ཞེས་བྱ་བ་འཕྲུག་ཡང་
 ན་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་གྱི་དུས་གསུམ་རྣམས་ལ་དངོས་པོ་ཞིག་
 ཡོད་དོ་བར་རྟོགས་ན་ཡང་། དངོས་པོ་མེད་པས་སྟོང་ངོ་། །དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་བ་
 ཉིད་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་སྤང་བར་བྱ་བ་མེད་པ་སྟེ་དཔེར་ན་བྱུང་
 པའི་ནང་དུ་ཆུ་སྐར་ལྷགས་པ་ལས་ཆུ་དེ་པོ་སྟེ་བྱུང་བ་སྟོང་བར་གྱུར་པ་དང་འབྲུག་བར་
 དོན་དམ་པ་དེ་ལ་ཡང་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཞིག་སྐར་ན་ཡོད་ཡོད་པ་ལ་རྣམས་དེ་པོར་ཉེ་
 མེད་པར་གྱུར་ནས་སྟོང་བར་གྱུར་པ་ལྟ་བུ་ལ་མི་བྱའོ། །དོན་དམ་པ་ནི་ཐོག་མ་ཉིད་
 ནས་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་ན་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་དོར་བ་དང་སྤང་བ་དང་
 སྤང་བ་མེད་པས་ན་འགའ་ཞིག་དེ་ལ་དངོས་པོ་ཡོད་པར་རྟོགས་ན་དངོས་པོ་མེད་དོ་
 ཞེས་བྱ་བ་འོ། །

རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་ནི་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཉན་

ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་པར་མ་བྱས་པའི་ཆོས་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་གཟུགས་ནས་
བརྩམས་ཏེ། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་
ཀྱིས་ཁྲབ་སྟེ། རང་བཞིན་ཀྱིས་སྟོང་པར་གནས་པ་དེ་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་
འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཙལ་ཏེ་སྟོང་པར་ཆེད་དུ་བྱས་པར་གྱུར་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི།
དེ་ཡེ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གནས་པས་ན་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཆོས་ཐམས་
ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ཕྱང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་གསུམ་དང་འདུས་
བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་རྣམས་ཏེ། དེ་ཡང་ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པ་བྱི་ནང་གི་ཆོས་
རྣམས་ཀྱི་རང་དང་སྤྱི་འཇུག་ཉིད་གཉིས་ལས་འདིར་སྤྱི་འཇུག་ཉིད་དུ་ཆོས་
ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་དང་ཡང་ན་དོན་དམ་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
ལ་འགའ་ཞིག་དངོས་པོ་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་དེ་ལ་དངོས་པོ་མེད་དོ་ཞེས་བྱའོ། །རང་
གི་མཆན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་གཟུགས་ནི་འཇིག་པའི་མཆན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནས།
རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པར་རིག་པའི་མཆན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་བར་དག་སྟེ། དེ་ལ་
ཡང་ས་སྤྱ་བ་དང་། རྩ་གཤེར་བ་དང་། མེ་ཆ་བ་དང་། རླུང་ཡང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནི་མཛོན་སྤྱུམ་གྱི་མཆན་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་སྟེ།
མཆན་ཉིད་རྣམ་གཉིས་ལས་རང་གི་མཆན་ཉིད་དེ་དག་ལ་དངོས་པོ་ཡོད་པར་རྟོགས་
ན་ཡང་དེ་དག་གི་དངོས་པོ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །

མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་དུས་གསུམ་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཏེ། དེ་ཡང་བྱི་ནང་
གི་ཆོས་རྣམས་འདས་པའི་དུས་དང་ད་ལྟར་དང་། མ་འོངས་པའི་དུས་གང་དུ་ཡང་

ལན་འགའ་ཡང་དངོས་པོ་ཅན་དུ་མ་གྱུར་ཏེ། དངོས་པོར་ནམ་ཡང་མ་དམིགས་པས་
ན་མི་དམིགས་པ་སྟོང་བ་ཞེས་བྱའོ། །དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་ངོ་བོ་ཉིད་
སྟོང་བ་ཉིད་དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟེན་
ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དང་གནས་པ་དང་འགག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྟོས་ཏེ་ཆོག་
དང་པོའི་དོན་ནི་གཟུགས་དང་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཅི་ལྟར་ད་ལྟར་སྤང་བ་
བཞིན་དུ་དངོས་པོ་ཡང་དག་པར་མེད་པས་ན། དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་བ་ཞེས་བྱ་
བའོ། །ཆོག་གཉིས་པ་ནི་གཟུགས་དང་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཆོས་
ཉིད་དེ་ལ་དངོས་པོ་མེད་པས་ན་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཆོག་གསུམ་པ་ནི་གོང་
དུ་སྟོས་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་སྟོང་བ་གཉིས་ཀ་
གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་པ་ལ་དངོས་པོ་ཡོད་དོ་སྟུང་དུ་འགའ་ཞིག་རྟོགས་ན། དེ་གཉིས་
འདུས་པ་ལ་ཡང་དངོས་པོ་མེད་པས་ན་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་བ་ཞེས་
བྱའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་དང་རྒྱུན་གཞན་དང་གཞན་ཐ་དང་བ་
མང་པོ་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟན་ཏེ་སྦྲེས་པ་ནི་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་སྦྲེ་ཞིང་འགག་པའི་
ཕྱིར་རྟག་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་ཐམས་ཅད་ནས་ཐམས་ཅད་དུ་གཏན་
ཅི་ཡང་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པས་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་
ལ་གནས་ཤིང་འགག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྟོས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་
རྣམས་ནི་ས་དང་གཉེན་པོའི་ཚུལ་དུ་གཞག་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། བྱང་ཆུབ་ནི་ཉན་ཐོས་
དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་མྱ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཟད་པ་དང་མི་
སྦྲེ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་ལ་བྱའོ། །དེའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ནི་དེ་ཐོབ་པར་བྱ་བ་རྒྱ་དང་

ཐབས་ལྟ་བུ་སྟོགས་སུ་བྱུང་བ་ལ་བྱ་སྟེ། དངོས་པོ་འོག་ནས་འབྱུང་བ་རྣམས་སོ། །ས་
ནི་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ནས་ས་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་ས་བརྩ་དག་གོ། །གཉེན་པོ་ནི་ས་དེ་
དག་གི་མི་མ་ཐུན་པའི་སྟོགས་སེར་སྣ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱུ་ཅིང་སྟོང་བ་སྟེ། དག་དང་
དག་ཆེ་ལྟ་བུའི་ཚུ་ལ་ལ་གཞག་པའི་དོན་ཏོ། །འབྲ་བ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བཞི་ནི་ལུས་
འབྲ་བ་ཉེ་བར་གཞག་པ་དང་། ཆོར་བ་འབྲ་བ་ཉེ་བར་གཞག་པ་དང་། སེམས་འབྲ་བ་
ཉེ་བར་གཞག་པ་དང་། ཆོས་འབྲ་བ་ཉེ་བར་གཞག་པ་སྟེ། དེ་ལ་འབྲ་བ་ནི་ཤེས་རབ་
སྟེ། ཆོས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ནོར་བར་ཤེས་པས་ལྷག་མཐོང་དང་སྦྱར་
ཞིང་། ཉེ་བར་གཞག་པ་ནི་ཇི་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱེད་པ་དེ་ཉིད་ཅེ་གཅིག་ཏུ་
གཞོག་པས་ཞི་གནས་དང་སྦྱར་རོ། །

ལུས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། འད་དང་ཕྱི་དང་ཕྱི་ནང་གསུམ་སོ། །དེ་ལ་ནང་གི་
ལུས་ནི་བདག་རང་གི་ལུས་སོ། །ཕྱི་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་མ་ཐེན་པ་ཅི་ཤིང་ལ་
སོགས་པ་སྟོད་ཀྱི་འཛིག་ཉེན་ནོ། །ཕྱི་ནང་གི་ལུས་ནི་བདག་ལས་ནི་ཕྱི། ཅི་ཤིང་
སེམས་མེད་པ་ལས་ནང་སྟེ། སེམས་ཅན་གཞན་ཀྱི་ལུས་སོ། །དེ་དག་ལས་ནང་གི་
ལུས་ལ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་བ་ལས་བྱུང་བ་གཞིག་ཅིང་གཞོམ་
དུ་དུང་བ་དང་སྦྱིའི་མཆོན་ཉིད་མི་རྟག་པ་དང་སྦྱག་བསྐྱུལ་བ་ནས། སྦྱི་བོ་མན་ཆད་
ཀྱང་པ་ཡན་ཆད་ནག་དང་ཚུ་སེར་དང་བད་ཀན་ལ་སོགས་པ་མི་གཙང་བ་སྣ་ཆོགས་
ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དུ་བརྟགས་ཏེ། ཕྱི་ནང་གི་ལུས་ཀྱང་དེ་དང་མ་ཐུན་ཕྱིའི་ལུས་ཀྱི་རང་
གི་མཆོན་ཉིད་ནི་རྒྱལ་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་ཡིན་ལ། སྦྱིའི་མཆོན་ཉིད་ནི་གོང་མ་དང་
འབྲ་བར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཐབ་ན་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འཛོག་པ་ནི་ལུས་འབྲ་བ་ཉེ་

བར་འཛོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཚོར་བ་ནི་ནང་གི་ལུས་ལ་དམིགས་ནས་ཚོར་བ་རྣམ་པ་
གསུམ་བྱུང་བ་ནི་ནང་གི་དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་ལུས་ལ་དམིགས་ནས་བྱུང་བ་ཕྱི་ལེ་ཚོར་
བ་དང་། ཕྱི་ནང་གི་ལུས་ལ་དམིགས་ནས་བྱུང་བ་ཕྱི་ནང་གི་ཚོར་བ་ཞེས་རྣམ་པ་
གསུམ་དུ་སྦྱར་རོ། །

དེ་ཡང་ལུས་དང་སེམས་ལ་སེམས་བར་བྱེད་པ་ནི་ཚོར་བ་བདེ་བའོ། །ལུས་དང་
སེམས་ལ་གཏུང་བར་བྱེད་པ་ནི་ཚོར་བ་སྐྱུག་བསྐྱུལ་ལོ། །གཏུང་བ་དང་སེམས་པ་
གཉིས་ཀར་མི་བྱེད་པ་ནི་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་ཏེ་དེ་དག་གྲང་སྤྱི་ལེ་མཆན་ཉིད་ནི་
གོང་མ་དག་དང་འདྲ་ལ། རང་གི་མཆན་ཉིད་ནི་ཚོར་བ་གསུམ་ཆར་ཡང་སྐྱུག་བསྐྱུལ་
བའི་མཆན་ཉིད་དེ། ཚོར་བ་སྐྱུག་བསྐྱུལ་ལ་ནི་སྐྱུག་བསྐྱུལ་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱུལ་གྱིས་
ཁྱབ། ཚོར་བ་བདེ་བ་ལ་ནི་འགྲུར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱུལ་གྱིས་ཁྱབ། ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་
ལ་ནི་འདུ་བྱེད་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱུལ་གྱིས་ཁྱབ་པོ་ཞེས་པ་རྟགས་ཤིང་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འཛོག་
པ་ནི་ཚོར་བ་བྲན་པ་ཉི་བར་འཛོག་པའོ། །སེམས་ནི་ཉི་ཤུ་སྟེ་འདོད་ཆགས་དང་
བཅས་པའི་སེམས་ནས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། ཞེ་སྤང་དང་བཅས་པ་དང་།
ཞེ་སྤང་དང་བྲལ་བ་དང་། གཉི་སྐྱུག་དང་བཅས་པ་དང་། གཉི་སྐྱུག་དང་བྲལ་བ་དང་།
བསྐྱུས་པའི་དང་། རྣམ་པར་གཡེང་བའི་དང་། རྒྱུ་པའི་དང་། གཟེང་མཐོས་པའི་
དང་། རྟོད་པའི་དང་། རྟོད་པ་མེད་པའི་དང་། ཞི་བའི་དང་། མ་ཞི་བའི་དང་། ཤིན་ཏུ་
མཉམ་པར་བཞག་པའི་དང་། ཤིན་ཏུ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་དང་། ལམ་ཤིན་ཏུ་
བསྐྱོམས་པའི་དང་། ལམ་ཤིན་ཏུ་མ་བསྐྱོམས་པའི་དང་། ལམ་ཤིན་ཏུ་བསྐྱོམས་པ་
ལས་གྲོལ་བ་དང་། ལམ་ཤིན་ཏུ་བསྐྱོམས་པ་ལས་གྲོལ་བ་མ་ཡིན་པའི་སེམས་ཏེ་ཉི་

ལྟོ། །དེ་དག་གྲང་བསྐྱ་ན་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། དཔྱོད་པའི་དུས་ཀྱི་སེམས་དང་།
གནས་པའི་དུས་ཀྱི་སེམས་སོ། །དེ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་ནས། གཉི་ཟུག་
དང་བུལ་བའི་བར་དུ་སེམས་བྱུག་ནི་དཔྱོད་པའི་སེམས་ཞེས་བྱའོ། །བསྐྱས་པའི་
སེམས་མན་ཆད་ནི་གནས་པའི་སེམས་ཞེས་བྱའོ། །

དེ་ལ་དཔྱོད་པ་ནི་ལས་སུ་བྱེད་པའོ། །གནས་པ་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དུ་འཛོག་
པའོ། །སེམས་དེ་དག་གྲང་བྱི་ནད་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་སྦྱར་ཏེ། རང་གི་ལུས་ལ་དམིགས་
པའི་སྒོ་ནས་སེམས་ཉི་ཤུ་བྱུང་བའི་ནད་གི་སེམས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱིའི་ལུས་
དང་། བྱི་ནད་གི་ལུས་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་གྲང་མི་
རྟག་པ་དང་སྐྱག་བསྐྱལ་བ་དང་སྒྲོང་པ་དང་བདག་མེད་པའོ་ཞེས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འཛོག་པ་
ནི་སེམས་དྲན་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཆོས་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་
རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་ཏེ་དེ་ཡང་གོང་མའི་སེམས་ཉི་ཤུ་པོ་དེ་དག་ཉོན་མོངས་པ་
དང་། ཉི་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དང་ལྡན་པ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་
བྱའོ། །ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་སྒྲོང་བའི་གཉེན་པོ་མི་གཅང་བ་དང་བྱམས་པ་དང་རྟེན་
ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཆོས་
དེ་དག་ལ་སྒྲོང་པ་དང་བདག་མེད་པར་རྟོགས་ཤིང་བསྒྲོམ་པ་ནི་ཆོས་དྲན་པ་ཉི་བར་
གཞག་པ་ཞེ་བྱའོ། །དེ་དག་བསྒྲོམས་པས་བྱིན་ཅི་ལོག་བཞེས་སྟེ་དེ་ཡང་ལུས་དྲན་
པ་ཉི་བར་གཞག་པ་མི་གཅང་བར་བསྒྲོམས་པས་གཅང་བར་ལྟ་བ་སྤངས་སོ། །ཆོར་བ་
དྲན་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་སྐྱག་བསྐྱལ་བར་བསྒྲོམས་པས་བདེ་བར་ལྟ་བ་སྤངས་
སོ། །སེམས་དྲན་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་མི་རྟག་པར་བསྒྲོམས་པས་རྟག་པར་ལྟ་བ་སྤངས་

སོ། །ཆོས་བླ་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བདག་མེད་པར་བསྒྲོམས་པས་བདག་ཡོད་པར་ལྟ་
བ་སྤངས་སོ། །བདེན་པ་བཞི་བསྒྲོམས་ཤིང་རྟོགས་པ་ཡང་དེ་དག་ཉིད་ཡིན་ཏེ་སྤྱག་
བསྐྱལ་བདེན་པ་དང་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་དང་འགྲོགས་པ་བདེན་པ་དང་ལམ་བདེན་པ་སྟེ།
དེ་བཞི་དང་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་རེ་རེ་སྦྱར་རོ། །

ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་བཞི་ནི་སྤྲིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་མ་སྦྱེས་པ་རྣམས་མི་
བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་འདུན་པ་སྦྱེད་དོ། །སྤྲིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་སྦྱེས་པ་རྣམས་སྤོང་
བའི་ཕྱིར་འདུན་པ་སྦྱེད་དོ། །དགེ་བའི་ཆོས་མ་སྦྱེས་པ་རྣམས་སྦྱེད་པའི་ཕྱིར་འདུན་
པ་སྦྱེད་དོ། །དགེ་བའི་ཆོས་སྦྱེས་པ་རྣམས་གནས་པ་དང་ཕྱིར་ཞིང་འབྱུང་བ་དང་།
ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདུན་པ་སྦྱེད་
དོ། །གོང་དུ་བླ་པ་ཉེ་བར་གཞག་པའི་སྐབས་སུ་ཆོས་བླ་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་
བསྒྲོམ་པ་ན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་ནི་མི་མ་སྦྱར་བའི་ཕྱོགས་ཡིན་ལ། རྣམ་
པར་བྱང་བའི་ཆོས་ནི་གཉེན་པོ་ཡིན་པར་རྟོགས་ནས་མི་མ་སྦྱར་པ་སྤོང་ཞིང་། འདོད་
པའི་ཁམས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ལས་གསུམ་དང་དག་གི་བཞི་དང་ཡིད་ཀྱི་གསུམ་སྟེ་མི་དགེ་
བ་བཅུ་དང་། དེ་དག་སྦྱེད་པའི་རྒྱ་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་ལ་སོགས་པ་ནི་བདག་
དང་གཞན་ལ་གཞོན་ཅིང་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་ཡང་སྤྱག་བསྐྱལ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པས་ན་
སྤྲིག་པ་ཞེས་བྱ། དགེ་བ་དང་མི་མ་སྦྱར་ཞིང་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱད་པ་ཡིན་
པས་ན་མི་དགེ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དུལ་དེ་དག་ལ་དམིགས་ཤིང་སྦྱད་པའི་སྒོ་ནས་
སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་བག་ཆགས་བསགས་པ་ནི་སྦྱེས་པ་ཞེས་བྱ། བག་ཆགས་མ་
བསགས་པ་ནི་མ་སྦྱེས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཆོས་དེ་དག་སེམས་ལ་ད་ལྟར་ཡང་མ་བསྐྱེད་

དང་། རྩ་བ་དང་། གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་དང་། རྩོན་གྱི་གནས་དང་། འཆི་འཕོ་
དང་། སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་སྟེ་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་གྲ། ཀྲང་བ་བཞི་ནི་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་
པའི་རྒྱ་ལ་བྱ་སྟེ། དཀྲུས་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་བཞི་དང་སྦྱར་རོ། །སེམས་ཀྱི་ཉིང་རེ་
འཛིན་དུ་འཛོག་པ་ལ་ལྷག་པར་དགའ་ཞིང་མོས་པའི་དབང་གིས་རྟག་ཏུ་ཉིང་རེ་
འཛིན་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲོན་ས་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཐོབ་པ་ནི་མོས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་
ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་བསམ་གཏན་གྱི་འབྲས་བུ་མཐོ་རིས་དང་ཐར་བའི་ཡོན་ཏན་དག་
ལ་འདོད་པའི་རང་བཞིན་ནོ། །ཉིང་རེ་འཛིན་དེ་ལ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྐྱིབ་པ་ལྟ་
ཡོད་དེ། དེ་ཡང་ལེ་ལོ་དང་དམིགས་པ་བརྟེན་པ་དང་། བྱམ་ཞོད་དང་འདུ་མི་བྱེད་པ་
དང་འདུ་བྱེད་པའོ། །

དེ་ལ་ལེ་ལོ་ནི་དགེ་བ་ལ་མི་འཇུག་པ་སྟེ། དང་པོ་ཉན་པ་དང་སེམས་པ་ལ་སྦྱོར་
བའི་དུས་ན་བསྐྱབས་པའི་བྱིར་ཉེས་པའོ། །དམིགས་པ་བརྟེན་པ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་
མན་ངག་མི་བློན་པས་བསྒྲོམ་པའི་ཡུལ་གང་ཡིན་གཏོལ་མེད་དེ། བསམ་གཏན་ལ་
སྦྱོར་བའི་དུས་ན་སྔོངས་པའི་བྱིར་ཉེས་པའོ། །བྱམ་ཞོད་ནི་བསྒྲོམ་པའི་ཡུལ་ལ་
ཟུགས་ཤིང་གཡེངས་ཏེ་བསམ་གཏན་ལ་བྱུགས་པའི་དུས་ན་ལས་སུ་མི་རུང་བས་
ཉེས་པའོ། །འདུ་མི་བྱེད་པ་ནི་བྱམ་ཞོད་བྱུང་ན་དེ་སྔོང་ཞིང་ཞི་གནས་སུ་མི་སྒྲོན་པས་
ན་ཉེས་པའོ། །འདུ་བྱེད་བྲགས་པ་ནི་སེམས་མཉམ་པར་གནས་པའི་དུས་ན་དེ་ལས་
བསྐྱོད་ཅིང་གཡེང་བར་བྱེད་པས་ཉེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་ནི་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་སྔོང་
བའི་འདུ་བྱེད་ནི་བརྒྱུད་དེ་མོས་པ་དང་། བཙོན་འབྲས་དང་། དད་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་
སྤངས་པ་དང་། བློན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་དང་། སེམས་པ་དང་། བཏང་སྒྲོམས་

རྣམས་སོ། །དེ་དག་གི་ཉེས་པ་རི་ལྟར་སྤོང་ཞེ་ན། འདུ་བྱེད་བཞིས་ནི་ལེ་ལོ་སྤོང་སྟེ་
 རི་ལྟར་ཞེ་ན། བཙུག་འགྲུས་ཀྱི་གནས་དང་དེ་ཡང་མོས་པ་ཡོད་ན་བཙུག་འགྲུས་ཚུལ་
 པའི་ཕྱིར་མོས་པ་ནི་བཙུག་འགྲུས་ཀྱི་གནས་སོ། །བཙུག་འགྲུས་ཉིད་ནི་ཉེན་
 འོ། །མོས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ནི་དད་པ་སྟེ་དད་པ་ཡོད་ན་མོས་པ་འབྱུང་བས་མཆན་མ་སྟེ།
 མཆན་མ་དང་རྒྱ་ནི་དོན་གཅིག་གོ། །བཙུག་འགྲུས་བཙུགས་ན་ལུས་དང་སེམས་
 ལས་སུ་རུང་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་སྟེ་དེ་ནི་བཙུག་འགྲུས་ཀྱི་འབྲས་
 གཤེ། །དེ་ལྟར་ལུས་དང་སེམས་ལས་སུ་རུང་ཞིང་བཙུག་འགྲུས་ཀྱི་དབང་ཐོབ་ན་ལེ་
 ལོའི་གནས་མེད་པས་དེའི་ཕྱིར་འདུ་བྱེད་སྤྲུལ་བཞི་ནི་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་ཡིན་འོ། །

ཉེས་པ་ལྷག་མ་བཞིའི་གཉེན་པོ་ནི་འདུ་བྱེད་བཞི་རེ་རེ་དང་རིམ་བཞིན་དུ་སྤྱར་
 ཉེ། དམིགས་པ་བརྗེད་པའི་གཉེན་པོ་ནི་བྲན་པའོ། །ཁུམ་ཚོད་བྱུང་ན་གང་བྱུང་བ་
 ཉོགས་པར་བྱེད་པས། ཁུམ་ཚོད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཤེས་བཞིན་འོ། །མངོན་པར་འདུ་མི་
 བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་ནི་སེམས་པ་སྟེ། ཁུམ་ཚོད་བྱུང་ན་སེམས་པས་ཕྱིར་ཞི་གནས་སུ་
 སྤོན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདུ་བྱེད་བྲགས་པའི་གཉེན་པོ་ནི་བྱང་སྟོམས་ཉེ་ནས་
 གཡོ་བར་བྱེད་པ་ན་མི་གཡོ་བར་བསྟོམ་པའི་ཕྱིར་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་ཅེས་
 གཤེ། །སེམས་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནི་ཆེ་རབས་སྤྲུལ་མ་ལ་བསམ་གཏན་བསྟོམས་
 བསྟོམས་པའོ། །ཡང་ན་ཆེ་འདི་ལ་སྤྲུལ་ནས་ཉིང་རེ་འཛིན་བསྟོམས་བསྟོམས་པའི་
 བག་ཆགས་བསམས་ཉེ་ལུན་རིང་དུ་བསྟོམས་པའི་འགྲུས་ཀྱིས་སེམས་ཅེ་གཅིག་
 ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཙུག་འགྲུས་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནི་གང་གི་ཆེ་སྤྲིག་པ་མི་དགེ་བའི་
 ཆོས་སྤོང་ཞིང་གཉེན་པོ་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་སྐྱེ་ཞིང་འཕེལ་བར་བྱ་བ་རྒྱུན་མི་

གཙོད་པར་འབད་འབད་པ་ལས་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཕྱིད་པའི་
 ཉིང་རེ་འཛིན་ནི་དགོ་པའི་བཤེས་གཉེན་ལས་དཔ་པའི་ཚོས་མཉན་ཞིང་བསམས་
 པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མི་རྟག་པ་དང་སྟོང་པ་ལ་སོགས་
 པར་བཤེག་ཅིང་གཉན་ལ་པབ་ཅིང་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་དེ་ཕྱིད་པ་ལས་སེམས་ཅེ་
 གཅིག་ཐོབ་པ་ལ་བྱཏོ། །སྟོང་པའི་འདུ་བྱེད་དང་ལྷན་པའི་རྩ་འབྲལ་གྱི་རྒྱ་པ་ནི་ཞེས་
 བྱ་བ་ནི་མོས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྦྱར་བ་བཞིན་དུ་འོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་རེ་རེ་ཞིང་
 དེ་དང་འབྲ་བར་ཀུན་ལ་སྦྱར་རོ། །

དབང་པོ་ལྷ་ནི་དད་པའི་དབང་པོ་དང་། བཙོན་འབྲུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། འན་
 པའི་དབང་པོ་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་དབང་པོ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་སྟེ། དེ་ལ་
 ཅིའི་ཕྱིར་དབང་པོ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགོ་པའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་
 པ་ལ་དབང་བྱེད་པས་སོ། །ཡང་ན་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། དང་བ་དང་འདོད་པ་ནི་དད་པ་
 སྟེ། དེ་ཡོད་ན་འཁོར་བ་ལས་འབྱུང་ངོ་སྟོམ་ནས་བཙོན་འབྲུས་རྩོམ་པར་འབྱུར་
 རོ། །བཙོན་འབྲུས་ཀྱིས་ནི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་སྦྱབ་པ་ལ་དབང་བྱེད་དེ། འན་པའི་
 དབང་པོས་ནི་ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་དབང་བྱེད། ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་དབང་པོས་ནི་
 ལྷག་པའི་སེམས་ལ་དབང་བྱེད། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོས་ནི་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ལ་
 དབང་བྱེད་པ་དང་། ཡང་ན་གོང་མ་གོང་མའི་དབང་གིས་འོག་མ་འོག་མ་སྟེ། བ་ལ་
 དབང་བྱེད་པས་ན་དབང་པོ་ཞེས་བྱཏོ། །དེ་ལ་ལས་དང་འབྲས་བྱ་དང་བདེན་པ་དང་
 དགོན་མཆོག་ལ་ཡིད་ཆེས་ཤིང་སེམས་དང་བཞི་དད་པའི་དབང་པོ་ལོ། །ཉན་པ་དང་
 སེམས་པ་དང་བསྟོམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དགོ་བ་རྒྱ་ན་མི་གཙོད་པ་ནི་བཙོན་འབྲུས་

གྱི་དབང་པོ་ལོ། །ཉན་ཅིང་བསམ་པ་དང་བསྐྱོན་པའི་དོན་མ་བརྗེད་ཅིང་གསལ་བ་ནི་
ཟན་པའི་དབང་པོ་ལོ། །སེམས་གཟུགས་དང་སྤྲུལ་ལོགས་པའི་ཡུལ་ལ་གཡེང་ཞིང་
འཕྲོ་བ་མེད་པ་ནི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་དབང་པོ་ལོ། །

ཚུམ་རྣམས་ཀྱི་རང་དང་སྤྱི་འཇམ་ཉིད་མ་ལོར་བར་གསལ་བར་གཏན་ལ་
འབེབས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་སྟེ། དེ་ལྟར་དབང་དུ་གྱུར་ཡུང་མི་མཐུན་པའི་
ཕྱོགས་དང་ཅུང་ཟད་འདྲེ་ཞིང་སྐབས་སྐབས་སུ་བར་ཆད་བྱེད་དོ། །སྟོབས་ཀྱི་དུས་ན་
ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་མ་དད་པ་དང་། ལེ་ལོ་དང་། བརྗེད་པ་དང་། གཡེང་བ་དང་།
ཤེས་བཞིན་མེད་པ་རྣམས་ཅུང་ཟད་ཡུང་གཡོར་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར་སྟོབས་ཞེས་བྱ་སྟེ།
དེ་ཡང་དངོས་སུ་ན་དད་པའི་སྟོབས་དང་། བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་སྟོབས་དང་། ཟན་པའི་
སྟོབས་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་དང་། ཤེས་ཀྱི་དགག་གི་རང་བཞིན་ནི་དབང་པོ་
ལྟ་དང་མཐུན་ལ། ཁྱད་པར་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་འདྲེས་པ་དང་མ་འདྲེས་
པའི་ཆས་དབྱེ་སྟེ་རེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་བཞི་ཡང་དེ་དག་ཉིད་ལ་
གདགས་ཏེ། སྤང་བ་ཐོབ་པ་དང་། སྤང་བ་མཆེད་པ་དང་། དེ་ཁོ་ནའི་ཕྱོགས་གཅིག་
དང་། དེ་མ་ཐག་པ་སྟེ། ཚུམ་རྣམས་ལ་མིང་དུ་བཏགས་པ་རྣམས་སྤྱུ་མ་ཙམ་དུ་ཤེས་
པ་དང་མིང་གིས་བརྗོད་པའི་དོན་རྣམས་སྤྱུ་མ་ཙམ་དུ་ཤེས་པའི་དུས་ན་ནི་དབང་པོ་
ལྟ་སྟེ། སྤང་བ་ཐོབ་པ་དང་སྤང་བ་མཆེད་པ་གཉིས་དང་སྤྱར་ཞིང་མིང་དུ་བཏགས་
པའི་མིང་རྣམས་སྟོང་པར་ཤེས་པ་དང་། མིང་གིས་བརྗོད་པའི་དོན་རྣམས་སྟོང་པར་
ཤེས་པའི་དུས་ན་ནི་སྟོབས་ལྟ་སྟེ་དེ་ཁོ་ནའི་ཕྱོགས་གཅིག་དང་དེ་མ་ཐག་པ་གཉིས་
དང་སྤྱར་ཏེ། དེ་དག་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་སྤྱོར་བའི་དབང་དང་སྟོབས་སུ་གྱུར་བའི་

མཆན་ཉིད་དོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་ནི་ཟན་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་
ལག་དང་། ཆོས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། བརྟེན་
འབྱུང་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། དགའ་བ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་
ལག་དང་། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་
ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། བཏང་སྟོམས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་
སྟེ། དེ་དག་ནི། རང་བཞིན་ཡན་ལག་གནས་ཡན་ལག །གསུམ་པ་ངེས་འབྱུང་ཡན་
ལག་སྟེ། །བཞི་པ་མན་ཡོན་ཡན་ལག་ཡིན། །རྣམ་གསུམ་ཉོན་མོངས་མེད་ཡན་ལག་
ཅེས་སྟོས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱི་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་སྟེ། རྣམ་
པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །

དེ་ཡང་ཆོས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་སྦྱར་ཏེ། དེ་ནི་གཙོ་
བོ་ཡང་ཡིན་ལ་ཡན་ལག་གྱུར་ཡིན་ནོ། །གཞན་དུག་པོ་ནི་དེའི་གྲོགས་སུ་གྱུར་པས་
ན་ཡན་ལག་བདུན་ཞེས་བྱའོ། །ཟན་པ་ཡང་དག་ནི་ཆོས་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། ཟན་པ་ཡོད་ན་དེ་ལས་ཤེས་རབ་འབྱུང་ཞིང་
སྦྱེ་བས་གནས་ཞེས་བྱའོ། །ཆོས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ནི་མཆན་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱེད་
པས་རང་བཞིན་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྟེན་
འབྱུང་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་སྟེ་སོ་སོའི་སྦྱེ་བའི་གནས་ནས་ངེས་པར་
འབྱུང་ཞིང་དེ་ལས་འདད་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགའ་བ་ནི་མན་ཡོན་ཀྱི་ཡན་ལག་
སྟེ། ས་དང་པོ་མཐོང་བའི་དགའ་བ་དེས་ལུས་དང་སེམས་ལ་པན་འདོགས་ཤིང་ཆོས་
པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། བཏང་སྟོམས་

གསུམ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཡན་ལག་སྟེ། འིན་རྒྱ་སྤངས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་
མེད་པའི་གཞིའོ། ཉིང་རེ་འཛིན་ནི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་གནས་སོ། བཏང་
སྟོམས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་དོ། ཉེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལུས་དང་
སེམས་ལས་སྤྱད་བ་ཡོད་ན། འདོད་ཆགས་དང་གཡེང་བ་ལ་སོགས་པ་མི་འབྱུང་
བའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཅེ་གཅིག་པར་བཞག་པས་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་
མོངས་པ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་དང་། མཐོང་བས་སྤང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་ནས་དེ་པན་
ཆད་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་མི་འབྱུང་བར་སེམས་དག་པའི་རྒྱ་
ཉིད་དུ་བཏང་སྟོམས་སྤྱད་པའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་གཞི་དང་། གནས་
དང་། རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་དང་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་རེ་རེར་སྤྱར་ལ། གང་གི་ཆོག་ས་
བཅད་ཀྱི་དོན་བསྟོན་པ།

འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ནི། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་ཡང་དག་པའི་
རྟོག་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ངག་དང་། ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། ཡང་དག་
པའི་འཆོ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་བྲན་བ་དང་། ཡང་དག་
པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཉོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། འཕགས་པ་ནི་མཐོང་བ་དང་བསྟོམ་པས་སྤངས་
པའི་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཐག་རིང་དུ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཉེའི་
ལམ་ནི་འཕགས་པ་དེ་འཐོབ་པར་བྱ་བའི་རྒྱ་འཕྲོ་ལྟ་བུ་སྟེ། དངོས་སུ་ན་ཤེས་རབ་
ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཡན་ལག་བརྒྱད་དེ། དེ་ཡང་། ཡོངས་སུ་གཙུག་དང་གོ་བྱེད་དང་། རྣམ་
གསུམ་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི། ལམ་ཀྱི་
ཡན་ལག་དེ་བརྒྱད་དོ། ཞེས་སྟོན་ཏེ། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ནི་ས་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་

ཀྱི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་རྗེས་ལས་ཐོབ་པ་དག་པ་འདྲིལ་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ཉེ། དེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱེད་ས་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འདི་ལྟར་མཐོང་ངོ་སྤྲུལ་
 ཏུ་དམིགས་ཤིང་གཙོད་པས་ན་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་ཡན་ལག་གོ།

ཡང་རི་ལྟར་རྟོགས་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་ཡང་དག་པའི་དག་གིས་གཞན་ལ་ཆོས་སྟོན་
 ཅིང་འཆད་པས་ན་རྟོག་པ་དང་དག་གཉིས་ནི་གཞན་ལ་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་
 གོ། །ཡང་དག་པའི་དག་ནི་རྟོག་པ་དང་ཐེ་ཆོས་འདྲི་བའི་ལན་མ་རྟོར་བར་འབྲེལ་བའི་
 གཏམ་སྤྱོད་པས་ན་འདི་ནི་ཤེས་རབ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་
 ཏོ། །ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་ནི་སྟོག་གཙོད་པ་ལ་སོགས་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་
 རྣམས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པར་སྤངས་པས་འདི་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་
 ཡིན་ཅོ་ཞེས་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་ཏོ། །ཡང་དག་པའི་འཆོ་བ་ནི་ཡོ་བྱད་བསྐྱེད་ས་ནས་
 ཟང་ཟེང་མང་པོ་ལ་མཐོང་འདོད་མི་སྤྱེད་མི་སོགས་ཉེ། རང་གི་ལུས་དགེ་བ་སྟོད་
 ལུས་ཅམ་ཀྱི་ཡོ་བྱད་ཉི་ཆེ་ཅམ་ཞིག་ཆོལ་བས་ན་འདི་ནི་ཆོད་ཟེན་པར་འཆོ་ཞིང་ཡོ་
 བྱད་བསྐྱེད་ས་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་དེ། ཡང་དག་པའི་དག་དང་། ལས་
 ཀྱི་མཐའ་དང་། འཆོ་བ་གསུམ་ནི་སྟོན་མེད་པར་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་ཡན་
 ལག་གོ། །ཡང་དག་པའི་རྩལ་བ་ནི་བསྟོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་
 ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བག་ལ་ཉལ་སྤང་ཞིང་། ཡང་དག་པའི་བློ་བས་ནི་ཉེ་བའི་ཉོན་
 མོངས་པ་ལྷུས་ཆོད་བྱུང་ན་ཅེ་གཅིག་ཏུ་སྟོན་ཞིང་གཟེངས་བསྟོད་དེ་སྤང་ལ། ཡང་
 དག་པའི་ཉིང་དེ་འདྲིན་གྱིས་ནི་མདོན་པར་ཤེས་པ་དུག་མི་ཐོབ་པའི་སྤྱིབ་པ་སྤངས་
 ཉེ། མདོན་པར་ཤེས་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་ན་ཡང་དག་པའི་རྩལ་བ་དང་། བློ་བ་

དང་ཉིང་དེ་འཛིན་གསུམ་ནི་མི་མ་ཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཆོགས་
སྤྱ་བཅད་པ་དང་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྤྱར་རོ། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ནི་སྤྱག་
བསྐལ་ཡོངས་སྤྱ་ཤེས་པར་བྱ། ཀུན་འབྱུང་སྤང་བར་བྱ། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ།
སྤྱག་བསྐལ་འགོག་པར་འབྱུར་བའི་ལམ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། དེ་ལ་
འཕགས་པ་ནི་གོང་དུ་སྒྲོས་པ་དང་འདྲ་ལ། བདེན་པ་བཞི་ནི་སྤྱག་བསྐལ་ལ་སོགས་
པའི་ཆོས་བཞི་པོ་དེ་དག་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་མཐོར་བར་ངེས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །

དེ་ཡང་སྤྱག་བསྐལ་ལ་ཡོངས་སྤྱ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི་སྣོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་དང་
བཅུད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་སྣོན་ཀྱི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་བྱུ་བ་ཟེན་པ་འདི་ནི་སྤང་དུ་མི་རུང་
བས་དེ་ནི་མི་རྟག་པ་དང་སྤྱག་བསྐལ་དང་སྣོད་པ་དང་བདག་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱ་
བའོ། །ཀུན་འབྱུང་སྤང་བར་བྱ་བ་ནི་སྣོན་ཀྱི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་ཁམས་
གསུམ་རྒྱུད་ལྡར་འབྱུང་ཞིང་སྤྱག་བསྐལ་ཀྱི་སྤང་པོ་དེ་བསྐྱེད་པ་སྟེ། རྒྱུ་དང་ཀུན་
འབྱུང་བ་དང་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་རྒྱུན་དང་འབྱུང་བའི་ཚུལ་དུ་རིག་ནས་ལམ་གྱིས་སྤང་
བར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པའོ། །འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ་བ་ནི་སྤྱག་བསྐལ་དང་ཀུན་
འབྱུང་བ་གཉིས་ཀ་སྤངས་པ་སྤང་པོའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་དང་སྤང་པོ་ལྷག་མ་མ་
ལུས་པའི་སྤང་ན་ལས་འདས་པ་ནི་འགོག་པ་དང་ཞི་བ་དང་གྲུ་ཞོམ་པ་དང་ངེས་པར་
འབྱུང་བ་ལྟ་བུར་ཤེས་པའོ། །སྤྱག་བསྐལ་འགོག་པར་འབྱུར་བའི་ལམ་བསྐྱོམ་པར་
བྱ་བ་ལ། ལམ་ནི་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་ཕྱོགས་སམ་ཡང་ན་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་
བརྒྱུད་པོ་དག་སྟེ། དེ་དག་གིས་སྤྱག་བསྐལ་དང་ཀུན་འབྱུང་འགག་ཅིང་སྤང་སྟེ། དེ་
ཡང་ལམ་དང་རིགས་པ་དང་བསྐྱུ་བ་པ་དང་ངེས་པར་འབྱུང་བར་ཤེས་པ་སྟེ། དངོས་

སྤྱི་ན་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་བཅུ་ཉེ་རྒྱུད་པར་བྱེད་པ་དང་སོ་སོའི་སྤྱི་
 བོའི་ས་ནས་འབགས་པའི་གནས་སུ་བྱིན་པར་བྱེད་པས་ན་ལམ་མོ། །དེ་ལ་རྟོགས་པ་
 དང་འབྲིས་པར་བྱེད་པ་ནི་བསྟོམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །བསམ་གཏན་བཞི་གང་ཞེ་ན། རྟོག་
 དཔྱད་དང་། དགའ་བ་དང་། བདེ་བ་དང་། བཏང་སྟོམས་ཏེ། དེ་ལ་བསམ་གཏན་བཞི་
 བེ་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་གནས་བཞིར་མི་མ་ཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་མི་བསྟོད་ཅིང་
 སེམས་བརྟན་པོ་རང་དབང་དུ་གནས་པའི་དོན་རྟོ། །

དེ་ལ་རྟོག་དཔྱད་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོ་སྟེ་ས་འོག་མ་འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་
 འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་པོ་དག་ལ་སྟོད་པ་ནི་ནད་དང་ལུབ་ལྟ་བུ་སྟོན་ཅན་ཡིན་ལ་
 གཟུགས་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཞི་བ་དང་བདེ་བ་ཡིན་པར་རྟོག་ཅིང་
 དཔྱད་པའི་སྟོན་པ་གོང་མའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་སྟེ་མི་མ་ཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཉམས་པའི་དགའ་
 བ་དང་བདེ་བ་ཅན་རྟོ། །དགའ་བ་ནི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་སྟེ། གཉེན་པོ་བསྟོམས་
 པའི་སྟོན་པ་ཉིང་རེ་འཛིན་ཀྱི་བྱེད་པར་ལས་སྦྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཅན་
 རྟོ། །བདེ་བ་ནི་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་སྟེ། དགའ་བ་ཡོད་ན་དེའི་རྣམས་མི་དགའ་བ་ཡང་
 འབྱུང་བས་དགའ་བ་སྟོང་ངོ་ཞེས་དགའ་བ་སྤངས་པས་དེའི་རྣམས་མི་དགའ་བ་ཡང་
 སྤངས་པའི་བཏང་སྟོམས་ཅན་ཏེ། དེ་ནི་བདེ་བ་མ་སྤངས་པས་བདེ་བ་ཅན་ཞེས་
 བྱའོ། །བཏང་སྟོམས་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཁྲི་མེད་པ་བཞི་གང་ཞེ་ན་བྱམས་པ་
 ཁྲི་མེད་པ་དང་། སྟོང་རྗེ་ཁྲི་མེད་པ་དང་། དགའ་བ་ཁྲི་མེད་པ་དང་། བཏང་སྟོམས་
 ཁྲི་མེད་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཁྲི་མེད་པ་བཞི་ནི་འཛིག་རྟེན་པ་དག་བྱུ་ཆ་དང་གཉེན་འཁོར་ཉི་
 ཆོ་ལྟ་བུ་ལ་བྱམས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དག་སེམས་ཅན་ཅུང་ཙམ་ཞིག་གི་དོན་བྱེད་ཅིང་

བྱམས་པ་ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་གཅིག་པ་དང་འབྲ་བར་
བྱམས་པ་དང་སྟོང་རྗེ་བསྐྱོད་པའི་བྱིར་རོ། དེ་ལ་བྱམས་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
བདེ་བ་ལ་འགོད་པས་པན་གདགས་སོ་སྟམ་དུ་སེམས་པའོ། །

སྟོང་རྗེ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་ཞིང་སྤྱག་བསྐྱལ་
བསལ་བས་པན་གདགས་སོ་སྟམ་དུ་སེམས་པའོ། །དགའ་བ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་
ལ་གོང་མ་ལྟར་པན་པ་དང་བདེ་བར་དོན་བྱས་པ་ལེགས་སོ་སྟམ་དུ་སེམས་
པའོ། །བཏང་སྟོམས་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་བདེ་བ་དང་གྲོལ་བར་བྱས་ཟིན་པ་རྣམས་
ལ་ཡང་གྲོལ་བར་བྱ་མི་དགོས་པས་བཏང་སྟོམས་སུ་གཞག་པའོ། །གཟུགས་མེད་
པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་བཞི་གང་ཞེ་ན། ཉམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་དང་།
རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཡོད་མིན་
མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་དེ་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་བཞི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སུ་མིང་བཞི་པོ་ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་
དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྤང་པོ་བཞི་རང་དབང་དུ་གནས་བཞིར་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འཇུག་
པ་སྟེ། དེ་ལ་ཉམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་སོ་སོར་བཞིག་
ན་དངོས་པོ་མེད་དེ། ཉམ་མཁའ་ཅམ་དུ་ཟད་ལ། ཉམ་མཁའ་དེ་ཡང་མཐའ་ཡས་སོ་
སྟམ་དུ་སེམས་པ་ནི་ཉམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་བྱ། རྣམ་ཤེས་མཐའ་
ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཉམ་མཁའ་ཅམ་དུ་ཟད་ལ། ཉམ་མཁའ་དེ་ཡང་
མཐའ་ཡས་སྟམ་དུ་དམིགས་པའི་འདུ་ཤེས་དང་འགྲོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་
ཡང་ཉམ་མཁའ་བཞིན་དུ་མཐའ་ཡས་སོ་སྟམ་དུ་མོས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་རྣམ་

ཤེས་མཐའ་ཡས་སྤྱི་མཆེད་ཅེས་བྲ། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྤྱི་མཆེད་ནི་རྣམ་ཤེས་མཐའ་
 ཡས་སྤྱི་མཆེད་ལས་ལངས་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་པ་རོལ་ན་དམིགས་པར་བྲ།
 བ་ཅི་ཡོད་ཅེས་བརྟགས་ན་གཟུགས་ཅན་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཆོས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
 ཡོད་པར་མ་མཐོང་ནས་ཅི་ཡང་མེད་དོ་སྟུམ་དུ་མོས་ཤིང་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ནི་
 ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྤྱི་མཆེད་ཅེས་བྲ། ཡོད་མིན་མེད་མིན་སྤྱི་མཆེད་ནི་ཅི་ཡང་མེད་
 པའི་སྤྱི་མཆེད་ལས་ལངས་ནས་འདུ་ཤེས་འདི་ནི། ཉན་དང་ཤུ་བ་དང་ཟུག་རྩ་ལྟ་
 བུའོ་ཞེས་བརྟགས་ཏེ་འདུ་ཤེས་བཀག་ནས་རྩེ་སྤྱི་ལྟ་སྤྱི་ལྟ་སྤྱི་ལྟ་སྤྱི་ལྟ་
 འདི་གཏན་མེད་ན་ཡང་རྫོངས་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་རུང་དོ་སྟུམ་ནས་འདུ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་
 སྤྱི་བ་ལ་གནས་ཏེ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ནི་འདུ་ཤེས་རགས་པ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་
 ལ་གཏན་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པས། ཡོད་མིན་མེད་མིན་སྤྱི་མཆེད་ཅེས་བུའོ། །རྣམ་
 པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་བཅེངས་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཐར་
 པ་སྟེ་བརྒྱད་ནི་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་གནས་བརྒྱད་དང་སྦྱར་རོ། །

དེ་ཡང་གཟུགས་ཅན་གཟུགས་རྣམས་ལ་ལྟ་བུ་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་པོ་སྟེ།
 བདག་རང་གི་གཟུགས་སྤར་མ་བཤེགས་པར་ཕྱིར་རོལ་གྱི་གཟུགས་སྟོང་པར་འཛིག་
 ཅིང་སྤྱན་འབྱེན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་གཟུགས་ཅན་གཟུགས་རྣམས་ལ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྲ།
 ལ། རྣམ་པར་ཐར་པ་ནི་གོང་དུ་བསྟན་པ་དང་འབྲེལ་བར་ཀུན་ལ་སྦྱར་རོ། །ནང་
 གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ལ་ལྟ་བུ་འདི་ནི་རྣམ་པར་
 ཐར་པ་གཉིས་པའོ་ཞེས་བྲ། བ་ལ་བདག་རང་གི་གཟུགས་ཆ་ཤས་ཀྱིས་སྟོང་པར་
 བཤེགས་པ་ནི་ནང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པ་ལ་ཞེས་བྲ། ཕྱི་རོལ་གྱི་

གཟུགས་རྣམས་ལ་ལྟ་བུ་ནི་ཕྱི་ལོ་གཟུགས་སྣམ་བུ་དང་བྱམ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོང་
བར་སྟན་འབྱེན་པ་སྟེ་གོང་མ་དང་འབྲུལ། །སྟུག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལུས་ཀྱིས་
མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ཏེ་རྫོགས་པར་བྱས་ནས་གནས་པ་འདི་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པ་
གསུམ་པ་སྟེ། གོང་དུ་མི་ནང་གི་ཆོས་སྟོང་བར་སྟན་པུང་ནས་འདོད་ཆགས་ལ་
སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་མི་འབྱུང་བར་གྱུར་པ་དེ་ནི་གཟུགས་མཐོང་ན་ཡང་འདོད་
ཆགས་སྐྱེ་འམ་མི་སྐྱེ་སད་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་སྟུག་གྲུ་མངོན་སུམ་དུ་སེམས་ཀྱི་
ལུས་ཀྱིས་བསྟོམ་བཞི། སྟུག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་
པའོ། །རྫོགས་པར་བྱས་ནས་གནས་པ་ཞེས་བྱའོ། །

དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཏེ་
ཐོགས་པའི་འདུ་ཤེས་རྣམས་རྒྱབ་པར་གྱུར་ཅིང་། ལྷ་ཆོགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣམས་
ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སོ་སྣམ་ནས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་
མཆེད་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་པ་འདི་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བཞི་པ་སྟེ། མིག་གི་
རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་གཟུགས་སྟོན་པོ་དང་སེར་པོ་ལ་སོགས་པ་ཁ་དོག་དང་
དབྱིབས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བར་བཞིག་སྟེ་ཡུལ་མེད་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་མི་
འབྱུང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་འབྱུང་ན་དེ་དང་འགྲོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱང་མི་འབྱུང་
བ་དེ་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་
ཞེས་བྱའོ། །རྣ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་སྟོང་དང་། ཁྱི་དང་། རོ་དང་།
རེག་སྟེ། ཐོགས་པ་ཅན་གྱི་གཟུགས་རྣམས་སྟོང་བར་བཞིག་སྟེ། ཡུལ་མི་འབྱུང་བས་
དེ་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱང་མི་འབྱུང་། དེ་མི་འབྱུང་བས་དེ་དང་

འགྲོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱང་མི་འབྱུང་བ་ནི་ཤོགས་པའི་འདུ་ཤེས་རྣམས་ཟུབ་པར་
གྱུར་བ་ཞེས་བྲལོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྟ་བུར་སྟེ། མི་འབྱུང་བས་དེའི་རྗེས་སུ་
འབྱུག་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། དེ་དང་འགྲོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱང་མི་
འབྱུང་བ་ནི་སྒྲིམ་ཆོག་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ཞེས་བྲལོ། །དེ་ལྟར་ཕྱི་ལྟ་བུ་
དང་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་འབྱུང་བས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་
ཅོམ་དུ་ཅད་ལ། རྣམ་མཁའ་ནི་མཐའ་ཡས་སོ་སྟེ་མ་དུ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ནི་ནམ་
མཁའ་མཐའ་ཡས་སོ་སྟེ་མ་དུ་མ་དུ་མཐའ་ཡས་སྟེ་མཆེད་རྫོགས་པར་བྱས་
ཏེ་གནས་པ་ཞེས་བྲལོ། །

དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྟེ་མཆེད་ལས་ཡང་དག་པར་
འདས་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་མཐའ་ཡས་སོ་སྟེ་མ་དུ་མ་དུ་མཐའ་ཡས་སྟེ་
མཆེད་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་པ་འདི་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལྟ་བུར་སྟེ། ཆོས་ཐམས་
ཅད་ནམ་མཁའ་ཅོམ་དུ་བྱེད་ལ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སོ་སྟེ་མ་དུ་སྟོམས་པར་
ཞུགས་པ་དེ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ནམ་མཁའ་དེ་མཐའ་ཡས་པར་ཡང་མ་བྱེད་ཀྱི་
ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སོ་སྟེ་མ་དུ་དམིགས་པའི་འདུ་ཤེས་དང་འགྲོགས་པའི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་དེ་ཡང་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་མཐའ་ཡས་སོ་སྟེ་མ་དུ་སྟོམས་པར་ཞུགས་
པ་དེ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྟེ་མཆེད་ལས་ཡང་དག་པར་
འདས་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྟེ་མཆེད་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་པ་ཞེས་
བྲལོ། །དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྟེ་མཆེད་ལས་ཡང་དག་པར་
འདས་ཏེ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་སྟེ་མ་དུ་མ་དུ་མཐའ་ཡས་སྟེ་མཆེད་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་

གནས་པ་འདི་ནི་རྣམ་པར་ཐར་བ་བྱུག་པ་སྟེ། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྟེ་མཆེད་ལས་
བསྐྱོད་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་པ་རོལ་ན་དམིགས་པར་བྱ་བ་ཅི་ཡོད་བརྟགས་ན་
གཟུགས་ཅན་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཆོས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པར་མ་མཐོང་ནས།
ཅི་ཡང་མེད་དོ་སྟུམ་དུ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་ཤེས་
མཐའ་ཡས་སྟེ་མཆེད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྟེ་མཆེད་
རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་པ་ཞེས་བྱའོ། །

དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྟེ་མཆེད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་
ནས་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྟེ་མཆེད་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་པ་འདི་
ནི་རྣམ་པར་ཐར་བ་བདུན་པ་སྟེ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྟེ་མཆེད་ལས་བསྐྱོད་ནས་འདུ་ཤེས་
འདི་ནི་ནད་དང་ཤུ་བ་དང་ཟུག་རྩ་ལྟ་སྟེ་ཅན་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བཀག་ནས་རེ་སྟེ་
སྤར་གྱུར་པ་དང་འདུ་ཤེས་གཏན་མེད་ན་ཡང་སྤོངས་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་རུང་ངོ་སྟུམ་
ནས་འདུ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་སྤོངས་པར་ཞུགས་ཏེ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
དུ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྟེ་མཆེད་ལས་འདས་པ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་
སྟེ་མཆེད་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འདུ་ཤེས་
མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྟེ་མཆེད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཏེ་འདུ་ཤེས་དང་ཆོར་བ་
འགོག་པ་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ནས་གནས་པ་འདི་ནི་རྣམ་པར་ཐར་བ་བརྟན་
པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྟེ་མཆེད་ལས་བསྐྱོད་པ་ནི་
འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་
ཤེས་མེད་མིན་སྟེ་མཆེད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཞེས་བྱ་ལ། གནས་དེར་འདུ་ཤེས་

བཀའ་པ་དང་དེའི་ཆེས་ཆེན་པོར་ཤེས་པ་དུག་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ཡིད་ཀྱང་བཀའ་
 ཆོར་བཞི་གསུམ་ཆར་འདུ་ཤེས་དང་ཆོར་བ་འགོག་པ་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་
 བས་གནས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རིལ་གྱིས་
 སྤངས་ཏེ་བསྐྱོམ་པས་སྤང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཡང་ཤས་ཀྱིས་སྤངས་པས་ན་རྣམ་པར་
 ཐར་བ་བརྒྱད་ཅེས་བྱ་ལོ། །མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ་འི། རྟོག་
 དཔྱད་དང་། དགའ་བ་དང་། བདེ་བ་དང་། བཏང་སྟོམས་དང་། དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
 གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣམས་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཏེ་ཐོགས་པའི་འདུ་ཤེས་
 རྣམས་རྒྱབ་པར་གྱུར་ཅིང་སྣ་ཆོགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣམས་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས་ནས་
 མཁའ་མཐའ་ཡས་སོ་སྟམ་ནས་ནས་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྟེ་མཆེད་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་
 གནས་སོ། །

དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ནས་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྟེ་མཆེད་ལས་ཡང་དག་པར་
 འདས་ཏེ་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སོ་སྟམ་ནས་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྟེ་མཆེད་རྫོགས་
 པར་བྱས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྟེ་མཆེད་
 ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ནས་ཅི་ཡང་མེད་དོ་སྟམ་ནས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྟེ་མཆེད་
 རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྟེ་མཆེད་
 ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ནས་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མིན་མིན་སྟེ་མཆེད་རྫོགས་
 པར་བྱས་ཏེ་གནས་སོ། །འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་དག་གི་
 ཆོག་གཉིར་ནི་གོང་དུ་རྣམ་པར་ཐར་བ་བརྒྱད་དང་འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་
 བཤད་པ་དང་མཐུན་ཏེ་གོང་དུ་བལྟ་ལོ། །མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་

བ་དགུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་
 བ་བཞི་དང་འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་སྟེ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་གོ་
 རིམས་བཞིན་མཐར་ཆགས་སུ་འགོག་པ་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོགས་ལ་ནི་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། མཆོན་མ་
 མེད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། སྟོན་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་སྟེ། རྣམ་པར་ཐར་
 བ་ནི་མུ་དན་ལས་འདས་པ་ལ་བྱའོ། །སྟོགས་ལ་ནི་ཐར་པ་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་
 འཕ་ཐབས་ཏེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་ལ་བྱའོ། །དེ་ལ་ཆོས་རྣམས་བ་གཉིས་ཏེ། མེད་པའི་
 ཆོས་དང་། ཡོད་པའི་ཆོས་སོ། །དེ་ལ་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ནི་མེད་པའི་ཆོས་
 ཏེ། དེ་བསྟོམ་པ་ནི་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་ཞེས་བྱའོ། །ཡོད་པའི་ཆོས་
 གང་རྣམས་བ་གཉིས་ཏེ། འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་སོ། །

དེ་ལ་གཞན་ཀྱི་དབང་གི་མཆོན་ཉིད་ནི་འདུས་བྱས་ཏེ། གཞན་དབང་འདུས་
 བྱས་དེ་དང་ངེ་མིད་འགྲོགས་པ་དེ་མིད་དུ་སྤྱག་བསྐལ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་དེ་སྟོང་བར་བྱེད་
 བ་ནི་སྟོན་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་ཞེས་བྱའོ། །ཡོངས་སུ་བྱུང་བའི་མཆོན་
 ཉིད་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཏེ། དེ་ལ་སྟོན་པོ་དང་སེར་པོ་ལ་སོགས་པ་ཁ་དོག་དང་
 དབྱིབས་ཀྱི་མཆོན་མར་བྱུང་བ་མེད་དེ། དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་ཅིང་འདྲིས་པར་བྱེད་པ་ནི་
 མཆོན་མ་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོ་ཞེས་བྱའོ། །མངོན་པར་ཤེས་པ་དུག་ནི་
 ལྟའི་མིག་དང་། ལྟའི་ན་བ་དང་། སེམས་ཀྱི་རྣམ་ཐངས་ཤེས་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་རྩ་
 འབྲུལ་ཤེས་པ་དང་། སྟོན་ཀྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། ཐག་པ་ཟད་པ་ཤེས་པ་སྟེ།
 དེ་ལ་ཐག་རིང་པོ་དང་དུས་རིང་པོ་ན་གནས་ཤིང་འབྲུང་བ་སྟོག་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་

ནམས་ལ་ད་ལྟར་མངོན་སུམ་དུ་བྱུང་ན་འདུག་པ་དང་འབྲེལ་བར་རྟོགས་ཤིང་ཤེས་པ་ནི་
 མངོན་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་གྱི་ལུས་ཉི་འཛིན་སྟེང་པ་དང་ཤིན་པ་གར་
 སྐྱེས་པའི་གཟུགས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་དེ་ནི་ལྟའི་མིག་གོ། །སྐྱེད་དང་སྐྱེད་དང་བརྟེན་
 ཆོགས་ཐོས་ཤིང་གོ་བ་ནི་ལྟའི་རྣ་བའོ། །སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་དང་བག་ལ་ཉལ་
 ལས་ཆེ་ཆུང་ཀུན་ཤིས་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཤིས་པའོ། །འབར་བ་དང་།
 འཕྱར་བ་དང་། མང་ཅུང་དང་། བཟང་པོ་དང་ཆུ་ལ་འགྲོ་ཞིང་ས་ལ་འབྱིང་བ་དག་
 ཤིས་པ་ནི་ལུས་ཀྱི་རྒྱ་འཕྱུལ་ཤིས་པའོ། །ད་ལྟར་གྱི་དུས་ནས་བཟུང་སྟེ། ཆོ་རབས་
 ལྷ་མ་ལ་གནས་གང་ན་གནས་གནས་ལས་ཅི་བྱེད་བྱེད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཐོན་པ་ནི་སྟོན་
 གྱི་གནས་རྗེས་སུ་ཐོན་པའོ། །མཐོང་བ་དང་བསྟོམ་པས་སྤངས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅི་
 སྤངས་ཅི་མ་སྤངས་པའི་རིས་པ་ཤིས་པ་ཞིན་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བའི་ཡེ་ཤིས་ཐོབ་པ་
 ཤིས་པ་དག་ནི་ཟག་པ་ཟད་པ་ཤིས་པའོ། །

གཟུངས་ཀྱི་སྐྱོ་བཞི་ནི་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་གཟུངས་དང་།
 སྤྲུགས་ཀྱི་གཟུངས་དང་། ཆོས་ཀྱི་གཟུངས་དང་། འོན་ཀྱི་གཟུངས་ཏེ། གཟུངས་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོག་དང་ཡི་གེ་རི་མིད་དུ་བརྗོད་པའི་དོན་གཞན་དུ་མེ་འབྱུར་རི་སྐྱད་
 དུ་བརྗོད་པ་དེ་ནས་དུ་ཡང་དེ་དང་མི་འབྲལ་བར་གཟུང་བ་ལྟ་བུ་ལ་བྱ། སྐྱོ་ནི་དེ་ལྟ་
 བུའི་དོན་འབྱུར་བའི་རྒྱ་དེ་དངོས་སུ་ན་མིང་དང་ཆོག་དང་ཡི་གེ་རྣམས་ལ་
 བྱའོ། །བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་གཟུངས་ནི་ཡི་གེ་ཨ་མངོན་དུ་བསྟོམ་ཞིང་
 དེ་ལ་ཆས་བཤེགས་སྟེ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ནས་ཡི་གེ་གཞན་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་
 གྱུར་པས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་བསྟེན་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་སྐྱོ་ནས་

དགའ་བའི་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་གཟུངས་ཞེས་བྱའོ། །སེམས་ཅན་
རྣམས་ལ་ཆོག་ཏུ་ཆེ་རིང་བར་གྱུར་ཅིག་ནད་མེད་པར་གྱུར་ཅིག་ལོ་ལེགས་པར་
གྱུར་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་བརྗེད་ན་དེ་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་སྤྲལས་ཀྱི་
གཟུངས་ཞེས་བྱ། མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་ལ་སོགས་པ་ལས་དམ་པའི་ཆོས་མཉན་
པ་ནས། རི་སྐད་བཞད་ཅིང་ཐོས་པའི་ཆོག་ཐམས་ཅད་ནམ་དུ་ཡང་མི་བརྗེད་པར་
འཛིན་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་གཟུངས་ཞེས་བྱའོ། །ཆོག་དང་མིང་གི་བརྗེད་པའི་དོན་གང་དང་
གང་ཡིན་པའི་དམིགས་སྤྱད་དུ་གོ་ཞིང་མི་བརྗེད་པར་འཛིན་པ་ནི་དོན་ཀྱི་གཟུངས་
ཞེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་བརྟུན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་ཏེ། མཁྱེན་
པའི་བྱེ་བྲག་སངས་རྒྱུ་མཉིན་ལ་མངའ་བ་རྣམ་པ་བརྟུ་སྟེ། དེ་ཡང་གནས་དང་གནས་
མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ནི་རྒྱ་དང་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ནི་
སེམས་ཅན་སྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཤེས་ལ། བདག་དང་བྱེད་པ་དང་དབང་སྤྲལ་ལ་
སོགས་པ་ནི་སེམས་ཅན་སྐྱེད་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པར་མཁྱེན་ཏོ། །

གཞན་ཡང་ལས་དགེ་བ་སྤྱད་པས་མཐོ་རིས་སུ་སྐྱེ་བའི་གནས་ཡིན་ལ། དེས་
ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བའི་གནས་མ་ཡིན་པ་དང་། མི་དགེ་བ་སྤྱད་པས་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བ་ནི་
གནས་ཡིན་ལ། དེས་མཐོ་རིས་སུ་སྐྱེ་བའི་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་མཁྱེན་པ་
ལ་བྱའོ། །ལས་དང་རྣམ་པར་སྤྲོན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ནི་ལས་བདག་གིར་བྱ་བ་
མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཏེ། སྤྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་སྤྱད་ན་མཐོ་རིས་དང་
ལོངས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པའི་བདེ་བ་རྣམས་བྱུབ་པ་དང་། སོག་གཙོད་པ་ལ་སོགས་པ་
སྤྲིག་པའི་ལས་བྱས་པས་ངན་སོང་དང་སྤྲལ་བསྐྱལ་རྣམས་བྱུབ་པར་མཁྱེན་པ་ལ་

བྱུང་། །བསམ་གཏན་དང་རྣམ་པར་ཐར་བ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་དང་སྟོམས་པར་
འཇུག་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་། ལྷང་བ་ཐམས་ཅད་
མཁུན་པའི་སྟོབས་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་དང་། རྣམ་པར་ཐར་བ་བརྒྱད་དང་། དཔལ་
བར་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་པར་
འཇུག་པ་དགུ་པོ་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་ལ་འཇུག་པ་ནི་མི་མ་ཐུན་པའི་ཕྱོགས་བར་དུ་
གཙུག་ཅིང་བསྐྱབས་པ་གང་དང་གང་ཡིན་པ་རྣམས་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་
བྱུང་། །གཉེན་པོ་འཕེལ་བ་ནི་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཞེས་བྲ། ལྷང་བ་ནི་གཏོང་བ་སྟེ་དེ་དག་
གི་སྟོན་དང་ཡོན་ཏན་འབྱུང་འཇུག་གི་ཐབས་ཀུན་མཁུན་ཏོ་ཞེས་བྲ། བའི་དོན་
ཏོ། །དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་མཁུན་པའི་སྟོབས་ནི་སེམས་ཅན་འདི་
ནི་དབང་པོ་འབྲིང་པོ་ཡིན། འདི་ནི་དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དབང་པོའི་རིམ་པ་
ལ་མཁས་པའོ། །

མོས་པ་སྣ་ཆོགས་མཁུན་པའི་སྟོབས་ནི། སེམས་ཅན་ལ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་
མོས། ལ་ལ་ཐེག་པ་རྒྱུད་དུ་ལ་མོས། ལ་ལ་ཐེག་པ་འབྲིང་པོ་ལ་མོས། ལ་ལ་སྐྱིན་པ་ལ།
ལ་ལ་རྒྱལ་ཁྲིམས་ལ། ལ་ལ་བསམ་གཏན་ལ་མོས་ཤིང་ཆོས་རྣམས་ལ་ཐ་དད་པར་
མོས་པའི་བྱེ་བྲག་ཀུན་མཁུན་པའོ། །ཁམས་སྣ་ཆོགས་མཁུན་པའི་སྟོབས་ནི་ཁམས་
དང་རིགས་དང་དོན་གཅིག་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་དང་མ་དེས་
པ་དང་རིགས་མེད་པ་ལྟ་བུ་སྐྱལ་བ་དང་བག་ཆགས་ཤས་ཆེ་རྒྱུད་གི་བྱེ་བྲག་གིས་
རིགས་ལྷང་དབྱེ་བར་མཁས་པ་ལ་བྱུང་། །ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཁུན་པའི་
སྟོབས་ནི། ལམ་རྒྱུད་ལྟ་འཁོར་ཞིང་ཁམས་གསུམ་ཀུན་དུ་རྒྱ་བ་མཁུན་པ་འཕྲ། ཡང་

ན་ལམ་གང་ལ་གནས་ན་མཐོ་རིས་དང་ཐར་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་དམིགས་པ་ལ་
མཁས་པ་འོ། །སྡོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དན་པ་མཁུན་པའི་སྟོབས་ནི་བདག་ཆེ་རབས་སུ་
མ་ལ་ཡུལ་ནི་འདི་ན་གནས་གནས། མིང་ནི་འདི་ཞེས་བྲ། པ་མ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག །ལས་
འདི་བྱེད་བྱེད། ཆེ་ནི་འདི་སྲིད་ཅིག་ཟུབ། ལོངས་སྡོད་ནི་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་སྡོད་སྡོད་
ཅེས་བྲ། བའི་གཏན་ཆོག་ལ་མཁས་པ་འོ། །འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་མཁུན་པའི་སྟོབས་ནི་
སེམས་ཅན་འདི་དག་འདི་ནས་ལི་འཕོས་ནས་འདིར་སྐྱེས་ཏེ། དེ་ནས་ཀྱང་ལི་འཕོས་
ནས་འདིར་སྐྱེ། དེ་ནས་ཀྱང་འདིར་སྐྱེའོ་ཞེས་བྲ། བའི་དུས་ལ་མཁས་པ་འོ། །

ཟག་པ་ཟད་པ་མཁུན་པའི་སྟོབས་ནི་སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི། ཟག་པ་སེམས་
ཅན་འདི་དག་གི་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཟག་པ་ཟད་དོ་ཞེས་བྲ། བའི་བྱེ་བྲག་
ལ་མཁས་པ་སྟེ་དེ་དག་ནི་སྟོབས་བཅུ་ཞེས་བྲ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མི་
འཇིགས་པ་བཞི་ནི་བདག་གི་དོན་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་བརྟེས་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་
དང་། གཞན་གྱི་དོན་སུན་སུམ་ཆོགས་པར་མཛད་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་གཉིས་ཏེ།
འོག་ནས་འབྱུང་བ་དང་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ། །དེ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཛོན་
པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་དང་ཟག་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པ་ལ་མི་
འཇིགས་པ་དང་གཉིས་ཀྱིས་ནི་བདག་གི་དོན་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཡེ་
ཤེས་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་། སྤངས་པ་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་འོ། །དེ་ལ་འདུས་བྱས་
འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་པར་སྤྲུགས་སུ་ཆུད་པས་མཛོན་པར་
རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་སྟེ། ལ་ལ་ཞིག་གིས་དེ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྲུགས་སུ་ཆུད་
པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀློང་ན་ཡང་དེས་མི་འཇིགས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་

ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱལ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཟག་པ་ཐམས་
 ཅད་ཟད་ལ་གཞན་གྱི་ཟག་པ་ཟད་པ་ཀུན་ཀྱང་མཐུན་པས་གཞན་འགའ་ཞིག་གིས་
 ཟག་པ་མ་ཟད་དོ་ཞེས་མ། ཟག་པ་ཟད་པ་མི་མཐུན་ཏོ་ཞེས་ཆོལ་ན་དེས་མི་འཇིགས་
 པས་ན། དེས་ནི་སྤངས་པ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་བསྟན་ཏོ། །བར་དུ་གཙོད་པའི་ཆོས་
 རྣམས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བས་ངེས་པའི་ལུང་བསྟན་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་དང་ཕུན་
 སུམ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་འཛོལ་བར་འགྱུར་བ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་དེ་བཞིན་
 ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ལ་མི་འཇིགས་པས་ནི་གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་བསྟན་ཏེ།
 དེ་ཡང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྤངས་པ་དང་དེའི་གཉེན་སོ་བསྟན་པ་ལ་མི་འཇིགས་
 པ་སྟེ། དེ་ལ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡན་སོ་དག་ནི་ཐར་པ་སྤངས་ལས་འདའ་བའི་བར་དུ་
 གཙོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངེས་པར་ལུང་བསྟན་ན། ལ་ལ་ཞིག་གིས་དེ་བར་དུ་གཙོད་
 པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཆོལ་ཡང་དེས་མི་འཇིགས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བར་ངེས་པ་
 ཞེས་བྱ་སྟེ། དེས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྤངས་པ་ལ་མི་འཇིགས་པར་བསྟན་ཏོ། །

ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཡེ་ཤེས་དང་སྤངས་པ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་
 སྟེ། དེ་ཐོབ་པར་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་འཕགས་པའི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་སོ་ཞེས་
 བསྟན་ན་དེ་བཞིན་དུ་ངེས་ཏེ། གཞན་འགའ་ཞིག་གིས་ལམ་དེ་མ་ཐོབ་སོ་ཞེས་ཆོལ་
 ན་ཡང་དེས་མི་འཇིགས་ཏེ། ལམ་དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར་བ་ནི་གཉེན་སོ་བསྟན་ལ་མི་
 འཇིགས་པ་ཞེས་བྱ་ལོ། །སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞིན། ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་
 པར་རིག་པ་དང་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། ངེས་པའི་ཆོག་སོ་སོ་ཡང་
 དག་པར་རིག་པ་དང་། སྟོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཆོས་སྣ་

ཆོགས་ཐ་དད་པའི་མཆན་ཉིད་མ་དོར་བར་ཤེས་པའི་སྤྱགས་བཞི་ཡོད་པས་ན་སོ་
སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཞེས་བྲ། ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནི་སེམས་ཅན་
བསམ་པ་ཐ་དད་པའི་སྤྱོད་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དང་དེའི་གཉེན་པོ་ཡང་ཐབས་སྣ་
ཆོགས་སུ་སྟོན་པ་དང་། མདོ་སྡེ་དག་འཆད་ན་མཆོམས་མཆོམས་སུ་འཆད་དེ། སྤྱི་
དོན་འདི་དང་འདི་ཡན་ཆད་དུ་འོ། །འདི་དང་འདི་སྟོན་ཏེ་ཞེས་པ་ཡང་འཆད་ལ་ཆིག་
གཉེར་ཡང་ཞིབ་ཏུ་འཆད་པ་དང་ཆོས་གཅིག་ལ་མིང་མང་སོ་དུ་མར་བཏགས་པ་
ཀུན་ཤེས་ཤིང་དོན་དང་མི་འགལ་བའོ། །དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནི་མིང་
དང་ཆིག་གིས་བརྗོད་ཅིང་བསྟན་པའི་དོན། སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་མི་རྟག་པ་དང་སྤྱག་
བསྐལ་བ་དང་། སྟོང་པ་དང་། བདག་མེད་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་མཆན་ཉིད་སྟེ་བ་
མེད་པ་དང་འགག་པ་མེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡང་དག་པ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་
དོན་རིག་པའོ། །

ངེས་པའི་ཆིག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནི་སེམས་ཅན་སྣ་ཆོགས་ཀྱི་སྐད་
དང་བརྗོད་སྒྲ་ཤེས་ཤིང་ཆིག་གཅིག་གིས་ཀྱང་དོན་རྣམས་པ་བརྩུ་ལ་སོགས་པ་དུ་
མར་གོ་བ་དང་། ཆིག་འབྲུལ་པ་དང་བརྟན་པ་དང་རྫོས་བྱ་དང་། དོན་མེད་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། འཕགས་པས་བསྐྱགས་པའི་སྟེ་བོ་དག་འབར་འགྱུར་བའི་ཆིག་རྣམས་སྤྱི་
བའོ། །སྟོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནི་གཞན་ལས་དམ་པའི་ཆོས་མཉན་
ཞིང་ཐེ་ཆོམ་ཞུ་བ་དང་། བདག་གིས་ཀྱང་ཆོས་བཤད་ཅིང་གཞན་ཀྱི་ཐེ་ཆོམ་དགོལ་
བ་ལ་སོགས་པ་སྟན་ཅིང་དོན་དང་ལྡན་པ་ཆངས་པའི་དབྱངས་ལྟ་བུར་སྤྱར་ཞིང་
རྒྱན་མི་འཆད་ལ་ཐགས་ཐོགས་མེད་པར་སྤྱ་རུས་པའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་

འདྲེས་པ་བཙུག་ནི་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་ཆོས་བཙུག་པོ་དེ་དག་ཉན་ཐོས་
 དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་མངའ་བའི་ཕྱིར་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ཞེས་སྟོས་སོ། །དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་
 འཁྲུལ་པ་མི་མངའ་བའི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ནི་ལུས་དང་རྒྱུ་དང་ཡིད་ཀྱི་སྒྲོན་ནས་
 ལས་སུ་བྱེད་པ་ལ་འཁྲུལ་པ་འབྱུང་གི། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེད་གསུང་དང་། ཐུགས་
 ཀྱི་ཕྱིན་ལས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་འཁྲུལ་པ་མི་མངའ་བའི་སྐྱེད་བྱའོ། །ཅ་ཅོ་མི་མངའ་བ་
 བྱི་ཉན་ཐོས་དག་ནགས་སྟུག་པོར་ལམ་པོར་ཉེ་འབོད་པ་དང་གྲོང་སྡོང་པར་ཕྱིན་ཉེ་སུ་
 ཡོད་ཅེས་མེད་པ་དང་། སྟོན་ཅ་ཅོ་ལ་དགའ་བའི་བག་ཆགས་ཅ་ཅོ་ལ་སྟེད་པ་ལྟ་བུ་
 འབྱུང་གི། །སངས་རྒྱས་ལ་དེ་ལྟ་བུ་མི་མངའ་བས་ན་ཅ་ཅོ་མི་མངའ་བ་ཞེས་
 བྱའོ། །བསྐྱེལ་བ་ནི་མངའ་བའི་ཉན་ཐོས་དག་འཕྲུལ་ལ་དགོངས་ནས་གཞིན་མཐུན་
 པ་ལ་འཇུག་གི་སངས་རྒྱས་ནི་མཐུན་པ་ཐོགས་པ་དང་ཆགས་པ་མེད་པས་བསྐྱེལ་
 པ་མི་མངའ་བ་ཞེས་བྱའོ། །

སེམས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་མི་མངའ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་དག་འཕྲུལ་ལ་མཉམ་
 པར་འཛོག་ཅིང་ལྡང་གི། །སངས་རྒྱས་ནི་འབྱུང་འཇུག་གི་མངའ་བར་སྟོན་ལམ་
 བཞིའི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་མཉམ་པར་འཛོག་པས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་མི་
 མངའ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས་མི་མངའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་དག་
 འཁོར་བ་དང་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་དག་སྟོན་དང་ཡོན་ཏན་དུ་ལྟ་བས་ན་ཉོན་མོངས་
 པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་སྦྱང་དོར་གྱི་འདུ་ཤེས་ཐ་དད་
 པ་འབྱུང་གི། །སངས་རྒྱས་ནི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་

སྟོང་བ་ཉིད་ཏུ་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་དེ་འཁོར་བ་སྟོང་བ་ཉིད་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཡིན་
པས་སྒྲང་དོར་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་ཐ་དད་པ་མི་མངའ་བ་ཞེས་བྱའོ། །སོ་སོར་མ་
བརྟགས་པའི་བཏང་སྟོམས་མི་མངའ་བ་ནི། ཉན་ཐོས་དག་སེམས་ཅན་ལ་འདུལ་བའི་
སྐལ་བ་ཅི་ཡོད་པ་ཡང་སོ་སོར་མ་བརྟགས་ལ་དེ་དག་གི་དོན་ཡང་མི་བྱེད་པར་
འདོར་བས་ན་མ་བརྟགས་པའི་བཏང་སྟོམས་མངའ་བའི། སངས་རྒྱུ་ནི་སེམས་ཅན་
འདུལ་བའི་སྐལ་བ་ཅི་ཡོད་བརྟགས་ནས་སྐལ་བ་མེད་པ་དོན་བྱས་ཀྱང་དོན་ཏུ་མི་
འབྱུང་བ་ནི་ཆེ་བཏང་སྟོམས་སུ་འཛོག་ཅིང་། སྐལ་བ་ཅན་རྣམས་ལ་ཡལ་བར་བཏང་
སྟོམས་སུ་མི་འཛོག་པས་སོ་སོར་མ་བརྟགས་པའི་བཏང་སྟོམས་མི་མངའ་བ་ཞེས་
བྱའོ། །འདུན་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་དག་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་དང་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ལ་འཇུག་པའི་མོས་པ་མེད་དེ་རང་གི་དོན་དང་
སེམས་ཅན་ཉུང་ཤས་ཅ་མ་ཞིག་གི་དོན་ལ་མོས་པས་འདུན་པ་ཉམས་ཀྱི། སངས་
རྒྱུ་ནི་སྒྲ་ན་མེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་མ་ལུས་པའི་དོན་ལ་མོས་པས་འདུན་པ་
ཉམས་པ་མི་མངའ་བའོ། །བརྩོན་འགྲུས་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་ནི་སྐྱེད་དང་ཐུགས་
བསྐྱེལ་བ་མི་འབྱུང་སྟེ། སེམས་ཅན་གཅིག་འབའ་ཞིག་གི་དོན་ཏུ་ཡང་བསྐལ་པར་
བཞོས་མི་གསོལ་བར་ཆོས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འདུན་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོན་པ་དང་། བསམ་
པ་དང་བག་ལ་ཉལ་བ་དང་། དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་གཉིན་པོ་དང་། མི་མ་ཐུན་པའི་
བྱེ་བྲག་གང་ལ་གང་གིས་འདུལ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྲ་ནས་མཁྱེན་ཞིང་འདུན་པ་ཡེ་ཤེས་
ཀྱིས་ཟིན་པས་ཉན་ཐོས་དག་ད་ལྟར་འཕྲལ་ལ་དགོངས་པ་མི་འཆོལ་བའི་ཕྱིར་འདུན་པ་

ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཤེས་རབ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་
 སྤྱོད་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དག་མཁྱེན་ཞིང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
 མི་ཟད་པར་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་མི་ཟད་པས་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་ཉམས་
 པ་མི་མངའ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཉིང་རེ་འཛིན་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་དག་འབྲལ་
 ལ་ཉིང་རེ་འཛིན་དུ་འཇུག་པས་ན་མ་ཞུགས་པའི་ཆེ་ཉམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ནི་དུས་
 ཐམས་ཅད་དུ་མི་ཉམས་པར་འཛོག་པས་ན་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་ཞེས་བྱའོ། །རྣམ་པར་
 གྲོལ་བ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་དག་ནི་ཞི་བ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ཐེམ་ཞིང་ཉོན་
 མོངས་པའི་སྤྱིབ་པ་ཅམ་ཞིག་ཉི་ཆེ་ལས་གྲོལ་བ་ནི་ཉམས་པ་ཞེས་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་
 ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྤྱིབ་པལ་གཉིས་ཀ་ལས་གྲོལ་ཏེ། མི་གནས་པའི་སྤྱི་
 ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་ཅིང་འཁོར་བ་རི་སྤིད་པ་དེ་སྤིད་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་
 པས་ན་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མ་ཉམས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ལུས་ཀྱི་ལས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་
 གྲོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ནི་སངས་རྒྱས་གྲོན་བྱང་ཚུབ་སེམས་
 དཔལ་མཛད་པའི་དུས་ན་སྤོན་ལས་སུ་མཛད་དོ་འཆོལ་ཐམས་ཅད་ལ་དགོངས་པ་སྤྱི་
 བས་གཞག་སྟེ་སྤོན་ལས་མཛད་པ་དེ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པས་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་ན་
 སྤོན་ལས་སུ་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་ཉན་ཐོས་ལྟར་འབྲལ་ལ་དོངས་མི་འཆོལ་ཏེ། ཅི་
 མཛད་དོ་ཅོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྤྱ། དག་གི་ལས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་གྲོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ནི། སྤྱར་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་གང་འགྱུར་བ་
 གཏན་ལ་པབ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་ཡན་ལག་བྱུག་ཅུ་དང་
 ལྷན་པའི་གསུང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡིད་ཀྱི་ལས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སྟོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་
 བ་ནི་ཐུགས་ཀྱི་ཐིག་ལས་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 སྟོན་དུ་སྤངས་ནས་དོན་དམ་པའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་ཤིང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ཡིད་
 འཛིག་པས་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་ཞེས་བྱའོ། །འདས་པའི་དུས་ལ་མ་ཆགས་
 མ་ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ལ་འཇུག་པ་ནི་སྟོན་ཀྱི་དུས་བསྐལ་པ་གངས་མེད་
 པའི་མདུན་དུ་ཆོས་ཅི་འབྱུང་བ་དང་། ལས་དགེ་སྤྲིག་ཅི་སྤྱད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཐམས་
 ཅད་མ་འཁྲུལ་པར་མཐུན་པ་ལ་བྱའོ། །མ་འོངས་པའི་དུས་ལ་མ་ཆགས་མ་ཐོགས་
 པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དུས་ལ་མ་ཆགས་མ་
 ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ལ་འཇུག་པ་གཉིས་ཀྱང་གོང་དང་འབྲ་བར་སྦྱར་སྟེ། མ་
 འོངས་པའི་དུས་ན་ཆོས་ཅི་དང་ཅི་འབྱུང་བ་དང་། ད་ལྟར་ཁོ་ན་སྟོགས་བཅུ་ཐམས་
 ཅད་ན། ཆོས་ཅི་དང་ཅི་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་མཐུན་ཞིང་དགོངས་པས་
 ན་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱའོ། །

དགེ་སྦྱོང་གི་འབྲས་བུ་བཞི་གང་ཞེ་ན། རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་དང་།
 ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་དང་། དག་བཅོམ་
 པའི་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་བཟོད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་བཅུ་དྲུག་གི་མཐོང་བས་སྤང་
 བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱད་ཅུ་ཙུ་བརྒྱད་སྤངས་པ་ནི། རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་
 འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །འདོད་ཁམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་བསྐྱོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་
 བ་བཞི་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ལ་དགྲར་སྤེལ་ནས་དེའི་གཉིན་སོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་དགྲར་སྤེལ་
 རིས་གྱིས་སྟོང་བའི་དུག་མན་ཆད་སྤངས་པ་ནི་ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་

ཞེས་བྱའོ། །དགུ་པོ་དེ་རིམ་གྱིས་སྤངས་པ་ནི་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ཞེས་
བྱའོ། །གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ན་བསྐྱོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་
གསུམ་སྟེ་དྲུག་ཡོད་པ་ཡང་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ཏེ། བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་
མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་བཞི་སྟེ། བརྒྱད་པ་གཅིག་ཅིང་ཡང་དགུ་དགུར་སྟེ།
རིམ་གྱིས་སྤངས་ནས་སྤིད་པའི་ཚེ་མོར་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུད་དུ་འཛིན་ཡང་རྒྱུད་དུ་ཡེ་
ཤེས་ཆེན་པོའི་ཡང་ཆེན་པོ་རྟོག་ཏུ་བྱས་སྤངས་པའི་དུས་ན་དགྲ་བཙུག་པའི་འབྲས་
བུ་ཞེས་བྱའོ། །ལན་གསུམ་གང་ཞེན། རང་བྱང་རྒྱལ་དང་། ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་
ཉིད་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། སྟོན་དམ་པའི་ཆོས་
མཉན་པའི་རྒྱུ་དང་ལྟ་བུ་གྱི་དུས་ལྟ་བུར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཆོས་རང་
ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་ཏེ། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་མི་ལྟོས་པར་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་
པར་རྟོགས་ཏེ། དགྲ་བཙུག་པ་ཐོབ་པ་ནི་རང་བྱང་རྒྱལ་ཅེས་བྱའོ། །ཁྲ་ན་མེད་པའི་
བྱང་རྒྱལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་ཀ་ལ་བདག་མེད་པར་
ཞུགས་ནས་ས་བརྩས་རིམ་གྱིས་སྤྱི་བ་པ་རྣམས་པ་གཉིས་སྟོང་བ་ནི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་
ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ས་བརྩ་རིམ་གྱིས་འདས་ཏེ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སངས་ཡེ་ཤེས་བཞི་
དང་སྐྱེ་གསུམ་ལྷུན་གྱིས་བྱུང་བ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཞེས་བྱའོ། །

དགོན་མཆོག་གསུམ་གང་ཞེན། སངས་རྒྱུས་དགོན་མཆོག་དང་ཆོས་དགོན་
མཆོག་དང་དགོ་འདུན་དགོན་མཆོག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། མ་དེག་པའི་གཉིད་ལས་
སད་དེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྟེན་པས་བརྒྱ་ཁ་བྱེ་བ་བཞིན་བསོད་
ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་རྒྱུ་པ་ནི་སངས་རྒྱུས་དགོན་མཆོག་སྟེ། ཡོན་ཏན་

ཀྱི་ཕུལ་ཆེ་ལ་འདྲིལ་ཉེན་ན་ཅུང་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྒྲུང་རྟོ། །ཆོས་ནི་བཤད་པའི་
ཆོས་དང་། སྒྲུབ་པའི་ཆོས་དང་། འབྲས་བུའི་ཆོས་ཏེ། དེ་ལ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་
བརྒྱ་གཉིས་ནི་བཤད་པའོ། །པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་
ཆོས་ནི་སྒྲུབ་པའོ། །ཕྱང་པོ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་དང་། ཕྱང་པོ་ལྷག་མ་མ་ལུས་པའི་
ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ནི་འབྲས་བུའི་ཆོས་ཞེས་བྱའོ། །དགེ་འདུན་ནི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་
དང་སྟོབ་པ་དང་མི་སྟོབ་པ་སྟེ། གསོལ་བ་དང་བཞེས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ནི་སོ་
སོའི་སྐྱེ་བོའོ། །རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ནས་དག་བཅོམ་པ་ལ་ཞུགས་ཤིང་བཅོམ་པ་ནི་མི་
སྟོབ་པ་སྟེ་དེ་ལྟ་བུ་བཞི་ཡན་ཆད་མང་པོ་འདུས་པ་ལ་དགེ་འདུན་ཞེས་བྱའོ། །སྐྱ་
གསུམ་གང་ཞེ་ན། ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་དང་། ཡོངས་སྟོད་རྫོགས་པའི་སྐྱ་དང་། སྐུལ་པའི་སྐྱའོ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱའོ། །འོག་
མིན་ཀྱི་པོ་བྱང་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་བརྒྱ་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་ཅིང་མཆན་
དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོས་བརྒྱན་པ་ནི་ཡོངས་སྟོད་རྫོགས་པའི་སྐྱའོ། །འཛུམ་བུའི་
སྒྲིང་ན་སངས་རྒྱས་ཤུག་བུའི་སྐྱ་སྟོན་པ་ནི་སྐུལ་པའི་སྐྱའོ། །མཆན་ཉིད་གསུམ་
ནི་ཀུན་བརྟགས་པའི་མཆན་ཉིད་དང་། གཞན་ཀྱི་དབང་གི་མཆན་ཉིད་དང་། ཡོངས་
སུ་བྱུབ་པའི་མཆན་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དུག་དང་
དབང་པོ་དུག་པོ་དག་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་དངོས་པོར་ཡོད་དོ་སྙམ་དུ་འཁྲུལ་པའི་
རྣམ་པར་ཤེས་པས་ལོག་པར་བརྟགས་པ་རྣམས་ནི་ཀུན་བརྟགས་པའོ། །

ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་ཚུལ་དུ་
སྐྱད་ཅིག་མའི་རྒྱན་ལས་འབྱུང་བ་ནི་གཞན་དབང་རྟོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་

དང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཆན་ཉིད་ཅེས་བྲལོ། །ཐེག་
 བ་གསུམ་གང་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ་དང་ཐེག་པ་
 ཆེན་པོས་མངོན་པར་འབྱུང་བའི་ཞེས་བྲལ་ལ། དག་པའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སྟོན་ནས་
 ལྷག་བསྐུལ་གྱི་བདེན་པ་དང་། གུན་འབྱུང་དང་། འགོག་པ་དང་། ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་
 བཞི་ལ་གཅིག་ཅིང་རྣམ་པ་བཞི་བཞི་ལྟར་ཤེས་པའི་སྟོན་ནས་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་
 པར་རྟོགས་ཏེ་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱབ་པ་སྤངས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པའོ། །དག་པའི་
 བཤེས་གཉེན་ལ་མ་བརྟེན་པར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལུགས་བཞིན་འབྱུང་བ་
 དང་། ལུགས་ལས་བསྐྱོག་པའི་མཆན་ཉིད་རྟོགས་ནས་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པར་
 རྟོགས་ཏེ་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱབ་པ་སྤངས་པ་ནི་རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པའོ། །པ་རོལ་
 ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་དང་ས་བཅུ་རིམ་གྱིས་བསྐྱབ་ཅིང་ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་ཀ་ལ་
 བདག་མེད་པར་རྟོགས་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྲལ་སྐྱབ་པ་གཉིས་ཀ་སྟོང་བ་ནི་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོས་མངོན་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྲལོ། །

དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་ལྡ་གང་ཞེ་ན། དེགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། འཇུག་པའི་ཁྱད་
 པར་དང་། དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་
 ཁྱད་པར་རོ་ཞེས་བྲལ་ལ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ནང་གི་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་གི་བྱེ་བྲག་ལ་དེ་
 དག་གི་ཁྱད་པར་ལྡ་ཞེས་བྲལ་སྟེ། དེ་ཡང་སྟོན་བདེན་པ་བཞི་མཉན་པ་དང་རྟེན་ཅིང་
 འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ས་དང་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དག་མཉན་
 པའི་བག་ཆགས་ཐ་དད་པ་ཡོད་པ་ནི་དེགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཞེས་བྲལ། ཐེག་པ་ཆུང་དུ་
 དང་འབྲིང་པོ་ནི་རང་གི་དོན་ལ་འཇུག་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་བདག་དང་གཞན་གཉིས་

ཀའི་དོན་བྱེད་པ་ནི་འདྲུག་པའི་ཁྱད་པར་ཞེས་བྱའོ། །ཉན་ཐོས་ནི་ཆེ་གསུམ་དང་ཆེ་
བདུན། རང་སངས་རྒྱལ་ནི་བསྐྱལ་པ་བརྒྱལ་དགྲ་བཙུག་པ་འཛོལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
ནི་བསྐྱལ་པ་ཆེན་པོ་གངས་མེད་པ་གསུམ་གྱིས་འཛང་རྒྱ་བ་དག་ནི་དུས་ཀྱི་ཁྱད་
པར་རོ། །ཐེག་པ་གཉིས་ནི་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པར་རྟུན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་
ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་ཀ་ལ་བདག་མེད་པར་རྟུན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་
ཞེས་བྱ། ཐེག་པ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་ཞི་བ་ཕྱོགས་གཅིག་པའི་དགྲ་བཙུག་པ་ཐོབ་ལ།
ཐེག་པ་ཆེན་པོས་ནི་མི་གནས་པའི་སྤངས་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པ་དག་ནི་རྣམ་པར་
གྲོལ་བའི་ཁྱད་པར་ཞེས་བྱའོ། །སྤེ་སྤོད་གསུམ་ནི་མདོ་སྤར་བསྐྱུས་པ་དང་། འདུལ་
བར་བསྐྱུས་པ་དང་། མ་མོར་བསྐྱུས་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ། གསུང་རབ་བཅུ་གཉིས་
ལས་མདོའི་སྤེ་དང་། དབྱངས་ཀྱིས་བསྐྱུད་པའི་སྤེ་དང་། ཆོག་ས་སྤྱ་བཅད་པའི་སྤེ་
དང་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་སྤེ་དང་། ལུང་དུ་བསྟན་པའི་སྤེ་དང་། ལིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྤེ་
དང་། མད་དུ་བྱང་བའི་སྤེ་དང་། བདུན་ནི་མདོ་སྤར་བསྐྱུས་པའོ། །སྤྱིང་གཞིའི་སྤེ་
དང་། རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་སྤེ་དང་། སྤྱིས་པར་རབས་ཀྱི་སྤེ་བཞི་ནི་འདུལ་བར་
བསྐྱུས་པའོ། །གཏན་ལ་པབ་པར་བསྟན་པའི་སྤེ་ནི་ཆོས་མདོན་པ་སྟེ་མ་ཞོར་བར་
བསྐྱུས་པའོ། །དེ་ཡང་ཅི་དགོས་ཤིང་། བསྐྱུས་པ་གསུམ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏེ་
མདོ་སྤེའི་ནང་ནས་ཏིང་པེ་འཛིན་རྒྱ་ཆེར་སྟོན། འདུལ་བའི་ནང་ནས་ནི་སྤྲིག་པའི་
ལས་ལས་སྟོག་པ་སྟོན། མ་མོའི་ནང་ནས་ནི་ཆོས་ཐ་དད་པའི་ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་
དང་། ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་གསུམ་དང་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་སྤྱར་ཏེ་རྫོགས་པར་བྱེད་
དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །

ཤེས་རབ་རྣམ་པ་གསུམ་གང་ཞེ་ན། རོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་དང་།
 བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་དང་། བསྐྱོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་པོ་ཞེས་
 བྱ་བ་ལ། ཚོས་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་སྒོ་རིང་ཞིང་ཞིབ་པ་ནི་ཤེས་རབ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ།
 དེ་ཡང་མིང་དང་ཆིག་དང་ཡི་གེ་ལ་དམིགས་པའི་སྒོ་ནི་རོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་
 རབ་པོ། ཁིང་དང་ཆིག་དང་ཡི་གེ་དང་། དེ་དག་གིས་བརྗོད་པའི་དོན་ཀྱང་ལ་
 དམིགས་པའི་སྒོ་ནི་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་པོ། རྟོན་གཅིག་ལུ་ལ་
 རྟོགས་གཅིག་ཏུ་དམིགས་པའི་སྒོ་ནི་བསྐྱོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་པོ། །བསྐྱབ་
 པ་གསུམ་གང་ཞེ་ན། ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ལྷག་པའི་སེམས་དང་། ལྷག་པའི་
 ཤེས་རབ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ལས་སུ་བྱ་བའི་མཆོག་ཉམས་སུ་སྒྲང་བའི་དམ་པ་སྒོ་
 རྟོས་ཀྱི་མིག་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བྱ་བའི་དམིགས་ནི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་སྟེ་སྟེ་པོ་པལ་པ་
 བས་སུ་སྟེགས་ལྷག་ །སྟེ་སྟེགས་པ་བས་ཉན་ཐོས་ལྷག་ །དེ་བས་རང་སངས་རྒྱས་
 ལྷག་རང་སངས་རྒྱས་བས་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལྷག་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགོ་སྒོར་དང་།
 དགོ་ཚུལ་དང་དགོ་བསྟེན་པོ་མོ་རྣམ་ཐུག་དང་། བར་ཁྲིམས་རྣམས་ནི་ཁྲིམས་སྟེ་
 བདུན་ཉེ། དེ་དག་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོམ་པ་གསུམ་སྟེ། མི་དགོ་བ་སྟོམ་པ་
 དང་། དགོ་བ་སྟུང་པ་དང་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་རྣམས་ནི་ལྷག་པའི་ཚུལ་
 ཁྲིམས་སོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་དཔལ་བར་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་
 ཉན་ཐོས་དག་གི་མི་གཙང་བ་བསྐྱོམ་པ་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་
 མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དག་ནི་ལྷག་པའི་སེམས་སོ། །

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་ཚོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་ཀ་ལ་བདག་མེད་པར་མཐུན། ཉན་

ཐོས་དག་ནི་གང་ཟག་བདག་མེད་པར་རིག་པ་ནི་སྒྲག་པའི་ཤེས་རབ་ལོ། །དབང་པོ་
གསུམ་གང་ཞེ་ན། ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་། ཡོངས་
སུ་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་རྟོགས་པའི་དབང་པོའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ།
མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ལས་ཀྱི་དུས་ན་དད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། བླ་བ་
དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་ལྟ་དང་། བདེ་བ་དང་། ཡིད་བདེ་བ་
དང་། བཏང་སྟོམས་དང་། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་བཞི་སྟེ། དགྲ་པོ་དེ་དག་གིས་མཐོང་བས་
སྤང་བ་སྤངས་པ་ན། སྟོན་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པས་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པ་ཡོངས་སུ་
ཤེས་པའི་དབང་པོ་ཞེས་བྱ། བསྟོམ་པས་སྤང་བ་སྤོང་བའི་དུས་ན་དབང་པོ་དགྲ་པོས་
མི་མ་སྦྱོར་བ་དང་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་གསལ་བར་བྱེ་བྲག་བྱེད་པ་ནི་ཡོངས་སུ་ཤེས་
པའི་དབང་པོ་ཞེས་བྱ། དགྲ་བཅོམ་པའི་དུས་ན་མཐོང་བསྟོམ་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་མ་
ལུས་པར་སྤངས་པའི་དབང་པོ་དགྲ་ནི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་རྟོགས་པའི་དབང་པོ་ཞེས་
བྱའོ། །ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་གང་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་
དང་། ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཆེད་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའོ་ཞེས་བྱ་
བ་ལ། རང་ཉིད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་ལ། རྒྱ་དེ་ལས་སྦྱེས་པ་ཡང་ཉོན་མོངས་པར་
འགྱུར་བས་ན་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་སྟེ། དེ་ཡང་རྟོག་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ལས་མ་རིག་
པ་དང་སྲིད་པ་དང་ལེན་པ་དང་གསུམ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
པའོ། །འདུ་བྱེད་དང་སྲིད་པ་གཉིས་ནི་ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའོ། །

རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་མིང་དང་གཟུགས་དང་སྤྱེ་མཆེད་བྱུག་དང་རིག་པ་དང་
ཆོར་བ་དང་སྤྱེ་བ་དང་ག་ཤི་བདུན་ནི་ཆེད་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ། སྤུག་བསྐྱེལ་

སྤྲོ་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་འཁོར་བའོ། །ཀྱན་རྫོབ་གསུམ་གང་ཞེ་ན། ཀྱན་རྫོབ་
 ཀྱི་རྫོབ་དང་། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ཀྱན་རྫོབ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ལོ། །དེ་ལ་
 སྤྲོ་མ་དང་སྤྲིག་རྒྱ་དང་མིག་ཡོར་ལ་སོགས་པ་རང་རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་མི་རུས་པའི་
 མཆན་ཉིད་རྣམས་ནི་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་ཀྱན་རྫོབ་ལོ། །སྤྱི་ནང་གི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་
 འབྲུང་བའི་ཆོས་ལ་སྤྱི་ནི་ལོག་ཏུ་བརྟགས་ཤིང་བསྐྱབས་ཏེ་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ནི་
 ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ལོ། །སྤྱི་ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་ཡང་དག་པར་
 བརྟགས་ཏེ་དགོ་བ་བཅུ་ལ་སོགས་པས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་དག་ནི་ཡང་
 དག་པའི་ཀྱན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཀྱན་རྫོབ་ཡོན་ཏན་གྱི་སྤྲོ་དོན་གསུམ་གང་ཞེ་
 བ། མོས་པ་དང་། སྦྱོར་བ་དང་། ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བྱང་ཚུབ་ཅེས་བྱ་བ་
 དང་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་དང་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྲོ་གསུམ་དང་
 གོ་རིམས་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ། དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་བཞི་ལ་གནས་པ་ནི་བྱང་ཚུབ་
 ཅེས་བྱ་སྟེ་མོས་པ་དང་སྦྱར་རོ། །ས་དང་པོ་ནས་བཅུ་པ་མན་ཆད་ལ་གནས་པ་ནི་
 བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་སྟེ་སྦྱོར་བ་དང་སྦྱར་རོ། །ས་བཅུ་གཅིག་པ་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་སའི་དུས་ན་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་དང་སྦྱར་རོ། །

ཡང་ན་སེམས་ཅན་ལ་སྟོན་པ་དང་དེ་དག་བྱང་ཚུབ་ལ་འགོད་པ་དང་བྱང་ཚུབ་
 སེམས་དཔའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྤྲོ་ན་མེད་པའི་ལམ་སྟོན་པས་ན་
 བྱང་ཚུབ་སྟེ། སེམས་ཅན་ལ་སྟོན་པ་དང་སྦྱར་རོ། །ལམ་ལ་བཀོད་པ་དེ་དག་འབྲས་
 བྱ་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སྟེ། དེ་དག་བྱང་ཚུབ་ལ་འགོད་པ་
 དང་སྦྱར་རོ། །བདག་ཉིད་ཀྱང་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་ན་སེམས་དཔའ་

ཆེན་པོ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་དབང་དང་སྦྱར་ཏེ་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་
བར་སྟོན་བའོ། །ཁམས་གསུམ་གང་ཞེ་ན། འདོད་པའི་ཁམས་དང་། གཟུགས་ཀྱི་
ཁམས་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དཔུལ་བ་བརྒྱད་དང་།
སྤྱོལ་སོང་དང་ཡི་དགས་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་དང་། སྒྲིང་བཞི་དང་འདོད་པའི་སྣ་བྱུག་དང་
བརྒྱ་སྟེ་སྦྱིར་གནས་ཉི་ཤུ་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་སོ། །བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་བཞི་
པའི་བར་གནས་བརྒྱ་བདུན་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སོ། །ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྟེ་
མཆེད་ནས་འདུ་ཤེས་ཡོད་མིན་མེད་མིན་མན་ཆད་གནས་བཞི་ནི་གཟུགས་མེད་
པའི་ཁམས་སོ། །ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་གང་ཞེ་ན། རྗེས་སུ་དབག་བ་ལ་ཡོད་བ་
དང་། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་བ་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མེད་པའོ་ཞེས་
བྱ་བ་ལ། ཤེས་བྱ་མངོན་དུ་མ་གྱུར་ཀྱང་སྟོལ་ཚུལ་གྱི་ཐོག་ཏུ་འབབས་བ་ནི་ཚུལ་
གསུམ་པའི་རྟགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་མེད་དང་ཆུ་མི་སྤང་ཡང་དུ་བ་དང་ཆུ་བྱ་སྤང་བ་
ཅེས་ལས་མེད་དང་ཆུ་ཡོད་བར་བརྟགས་བ་ནི་རྗེས་སུ་དབག་བ་ལ་ཡོད་པའོ། །ཆར་
བར་ཆེན་པོ་ན་མེ་ཡོད་བར་བརྟགས་བ་ནི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་བ་སྟེ། ཆར་
བར་དང་མེ་ཡོད་བར་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆུའི་ནང་ན་མེ་མེད་བར་བརྟགས་བ་ནི་མི་
མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་མེད་བ་སྟེ། གཅིག་ལ་གཅིག་དབྱེ་ལྟར་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །སྤྱག་བསྐལ་གསུམ་གང་ཞེ་ན། སྤྱག་བསྐལ་བའི་སྤྱག་བསྐལ་དང་། འཇུར་བའི་
སྤྱག་བསྐལ་དང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཁམས་གསུམ་གྱི་ཆོར་
བ་ནམ་བ་གསུམ་ལ་སྤྱག་བསྐལ་གསུམ་གྱིས་བྱབ་པས་ན་སྤྱག་བསྐལ་གསུམ་ཞེས་
བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོར་བ་གསུམ་ཆར་དང་

ཡང་ལྷན་མོད་ཀྱི། སྤྱག་བསྐལ་གྱི་ཚོར་བ་ཤས་ཆེ་བ་སྤྱག་བསྐལ་པའི་སྤྱག་བསྐལ་
གྱིས་ཁྲབ་པོ། །

གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ནི་བསམ་གཏན་ལ་གནས་པས་པལ་ཆེར་
ཚོར་བ་བདེ་བ་དང་ལྷན་ཏེ། རེ་ཞིག་བདེ་ཡང་གཏན་དུ་དེ་ན་མི་གནས་ཏེ་ཆོ་ཟད་
ནས་གཞན་དུ་འགྱུར་བས་ན་འགྱུར་བའི་སྤྱག་བསྐལ་གྱིས་ཁྲབ་པོ། །གཟུགས་མེད་
པའི་ཁམས་ན་ནི་མིང་བཞིའི་ཕྱང་པོ་སྐད་ཅིག་མའི་རྒྱན་ལ་གནས་པས་ཚོར་བ་
བཏང་སྟོམས་དང་ལྷན་ཏེ། སྤྱི་པོས་སྤྱག་བསྐལ་དུ་མི་ཚོར་མོད་ཀྱི་འཕགས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་སྤྱག་བསྐལ་དུ་གཟིགས་ཏེ། མདོ་ལས་ཀྱང་། ལག་མཐིལ་སྤྱ་ཉག་གཅིག་
གཞག་པ། །མི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མི་རྟོགས་ལ། །མིག་ཏུ་སོང་ན་དེ་ཉིད་ཀྱིས། །མི་བདེ་
བ་དང་གཞོད་བསྐྱེད་བཞིན། །བྱིས་པ་དག་ནི་ལག་མཐིལ་འདྲ། །འདུ་བྱེད་སྤྱག་
བསྐལ་སྤྱ་མི་རྟོགས། །མཁས་པ་རྣམས་ནི་མིག་དང་འདྲ། །དེ་ཡིས་ཤིན་ཏུ་ཡིད་ཀྱང་
འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱིས་པ་དག་ནི་མཁར་མེད་པའི་ཕྱང་པོ་ལ་ཡང་སྤྱག་
བསྐལ་གྱི་སྒོ་མི་འབྱུང་གི། །འཕགས་པ་དག་ནི་མིད་པའི་ཅེ་མོ་ལ་ཡང་སྤྱག་བསྐལ་
གྱི་སྒོ་འཇུག་པས་དེ་ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་གྱིས་ཁྲབ་པར་བསྟན་ཏོ། །བསྐལ་
པ་གངས་མེད་པ་གསུམ་གང་ཞེ་ན། མོས་པས་སྤྱོད་པའི་ས་ནས་ས་དང་པོའི་བར་དུ་
གཅིག་ས་དང་པོ་ནས་ས་བརྒྱད་པའི་བར་དུ་གཅིག་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ས་བརྒྱ་པའི་
བར་དུ་གཅིག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། བསྐལ་པའི་དང་པོ་ནི་ཆེ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ནས་བར་
ཀྱི་བསྐལ་པ་གཅིག་གོ། །

དེ་ནས་ཡང་ཆེ་ལོ་བརྒྱད་ཁྱིར་གྱུར་ལ་སྤྱར་ཡང་གི་བའི་རིམ་གྱིས་ཆེ་ལོ་བརྒྱ

བར་གྱུར་པའི་བར་དེ་ནི་ཡར་སྐྱེ་བ་དང་མར་གྱི་བའི་བར་གྱི་བསྐྱལ་བ་གཉིས་པ་སྟེ།
 དེ་ལྟ་བུ་བཙུག་དང་དེའི་ཐ་མ་ཡང་ཆེ་ལོ་བཅུ་ནས་བཙུག་ཁྱིམ་ཡར་སྐྱེ་བའི་
 བསྐྱལ་བ་གཅིག་དང་། དང་པོ་མར་འགྲིལ་བའི་བསྐྱལ་བ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་བར་གྱི་བསྐྱལ་
 བ་ནི་ཤུར་འཛིག་རྟེན་འཆགས་སོ། ཉི་ཤུར་གནས་སོ། ཉི་ཤུར་འཛིག་གོ་ཉི་ཤུར་
 སྟོངས་ཏེ། བར་གྱི་བསྐྱལ་བ་བཙུག་ཅུ་ལ་བསྐྱལ་བ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་
 བུ་བགྲང་བའི་མཐའ་ལས་འདས་པ་ནི་བསྐྱལ་བ་གྲངས་མེད་པ་གཅིག་སྟེ། མོས་པས་
 སྟོང་པའི་ས་དང་། ས་བཙུག་མན་ཆད་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཀྱན་དུ་འོད་མན་
 ཆད་དུ་བསྐྱལ་བ་དེ་ལྟ་བུ་རེ་རེ་ཐོགས་པར་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ། །གང་ཟག་
 གསུམ་གང་ཞེ་ན། ཐེ་ཆོམ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་དང་། འོག་པར་ཤེས་པའི་གང་ཟག་
 དང་། མི་ཤེས་པའི་གང་ཟག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཆོས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་མི་རྟག་པ་དང་།
 རྟུག་བསྐྱལ་བ་དང་། སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པ་ཡིན་ནམ་འོན་ཏེ་མ་ཡིན་སྟེས་དུ་
 སེམས་མ་ངེས་པ་ནི་ཐེ་ཆོམ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གོ། ཆོས་རྣམས་རྟག་པ་དང་བདེ་བ་
 དང་གཅོད་པ་དང་། བདག་ཡོད་པར་ངེས་པར་འཛིན་པ་ནི་འོག་པར་ཤེས་པའི་གང་
 ཟག་གོ། ཆོས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་མི་རྟག་པ་དང་། རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་གང་གི་རྒྱས་ཀྱང་
 མི་ཤེས་པ་ནི་མི་ཤེས་པའི་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་འོ། །

མ་འདྲེས་པའི་ཉི་བར་གཞག་པ་གསུམ་གང་ཞེ་ན། གྲུས་པར་ཉན་པ་རྣམས་ལ་
 སེམས་སྟོམས་པ་དང་། གྲུས་པར་མི་ཉན་པ་རྣམས་ལ་སེམས་སྟོམས་པ་དང་། གྲུས་
 པ་ཉན་པ་དང་གྲུས་པར་མི་ཉན་པ་རྣམས་ལ་སེམས་སྟོམས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། སྐྱེ་
 བོ་དང་ཉན་ཐོས་དག་ལ་མེད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཉི་ཆེ་ལ་མངའ་བ་ནི་མ་འདྲེས་པའི་ཉི་

བར་གཞག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སྒོ་བ་མ་འཁོར་གྲུས་པ་དང་རིམ་གྱོ་བསྐྱེད་དེ་
 འགྲུས་པར་ཆོས་ཉན་ན་ཡང་ལྷག་པར་དགའ་བ་ཡང་མེད་པས་གྲུས་པར་ཉན་པ་
 རྣམས་ལ་སེམས་སྦྱོམས་པའོ་ཞེས་པ་མེད་ཅིང་གྲོང་སྟེ་རིམ་གྱོ་ཆུང་བ་དང་ཆོས་ཉན་
 དུ་མི་བརྟུབ་ན་ཡང་ངན་སེམས་དང་ཞེ་སྤང་མི་འབྱུང་བས་ན་གྲུས་པར་མི་ཉན་པ་
 རྣམས་ལ་སེམས་སྦྱོམས་པའོ། །བར་བར་གྲུས་ཤིང་རིམ་གྱོ་དང་ཆོས་ཉན་པ་ལ་
 འགྲུས། བར་བར་མི་འགྲུས་ཏེ། རིམ་གྱོ་དང་ཆོས་ཉན་དུ་ཡང་མི་བརྟུབ་ན། དེ་ལ་ཡང་
 གྲུས་པའི་ཆེ་དགའ་བ་ཡང་མི་སྟེ། མི་གྲུས་པ་ལ་ཁོ་བ་ཡང་མི་འབྱུང་བ་ནི་གྲུས་པར་
 ཉན་པ་དང་། གྲུས་པར་མི་ཉན་པ་རྣམས་ལ་སེམས་སྦྱོམས་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཏོང་བའི་
 བྱད་པར་གསུམ་གང་ཞེ་ན། གཏོང་བ་ནི་ཟང་ཟང་སྦྱིན་པ་དང་། བྱ་སྦྱང་སྦྱིན་པ་དང་།
 སྟོག་དང་ལུས་སྦྱིན་པའོ་ཞེས་པ་ལ། སྦྱེ་བོ་རྣམས་ནི་ལྷག་ཅིང་བདོག་ན་ཡང་མི་
 གཅེས་པ་ལས་བྱ་དང་གཉེན་ཅ་ཅམ་ཉི་ཆེ་ལ་གཏོང་གི། །མི་བདོག་གས་ཡང་ན་
 བདོག་ཡང་གཅེས་པ་དག་གཞན་ལ་མི་སྦྱེར་གྱི། འཕགས་པ་དག་ནི་གཅེས་པ་ཡང་
 མི་ཐོངས་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གཏོང་ལ་མི་བདོག་ན་ལུས་དང་སྟོག་ཡང་
 གཏོང་བས་ན་གཏོང་བའི་བྱད་པར་གསུམ་སྟེ། འཕྲལ་གྱི་བཟའ་བ་དང་། བརྟུང་བ་
 དང་། ཡུན་གྱི་ཐོང་གསེར་དདུལ་དང་གོས་ཟས་དག་སྦྱིན་པ་ནི་ཟང་ཟང་སྦྱིན་
 པའོ། །བྱ་དང་ཆུང་མ་དང་བྲན་དང་འཁོར་དང་ལས་ཐབས་རྒྱལ་སྤྱི་མན་ཆད་གཏོང་
 བ་ནི་བྱ་སྦྱང་སྦྱིན་པའོ། །མགོ་དང་རྩང་ལག་དང་ཤ་ཁྲག་དང་ལུས་ཀྱི་སྟོག་མན་ཆད་
 གཏོང་བ་ནི་སྟོག་དང་ལུས་སྦྱིན་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་མདོ་བཞི་གང་ཞེ་ན། མི་རྟག་པ་དང་།
 སྤྱུག་བསྐལ་བ་དང་། སྟོང་པ་དང་། བདག་མེད་པའོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཕྱི་ནང་གི་

ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཆོག་འདི་བཞིར་འདུས་པས་ན་ཆོས་ཀྱི་མདོ་བཞི་སྟེ་དེ་ལ་
མཆན་ཉིད་གསུམ་དང་ཡང་སྤྱར་རྟེ། ཀུན་བརྟགས་པའི་མཆན་ཉིད་ནི་རྟག་ཏུ་མེད་
པས་ན་མི་རྟག་པའོ། །གཞན་ཀྱི་དབང་གི་མཆན་ཉིད་ནི་སྤྲུག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
གཞི་ཡིན་པས་ན་སྤྲུག་བསྐལ་པའོ། །ཡོངས་སུ་བྱུང་བའི་མཆན་ཉིད་ལ་ནི་ཆོས་སུ་
གདགས་པའི་དངོས་པོ་མེད་པས་ན་སྟོང་པའོ། །གང་ཟག་ཏུ་གདགས་པའི་དངོས་པོ་
མེད་པས་ན་བདག་མེད་པའོ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མོས་པས་སྦྱོད་པའི་ཆ་བཞི་གང་ཞེ་ན། སྤང་བ་མཆེད་
པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་སྟོགས་གཅིག་པ་དང་། བར་ཆད་མེད་པའི་ཉིང་རེ་
འཛིན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེ་ཡང་སྟོབས་ལྡན་བསྟོམ་པའི་དུས་ན་གཅིག་ཏུ་དག་བའི་
སྟོགས་ལ་ལྷག་བར་མོས་ཤིང་གཞོལ་རྟེ་འབད་ཚོལ་དང་བཅས་པ་ནི་མོས་པས་སྦྱོད་
པའི་ཆ་བཞི་སྟེ། དེ་ལ་བྱི་ནང་གི་ཆོས་ལ་མིང་དུ་བརྟགས་པའི་མིང་ཐམས་ཅད་སྦྱ་མ་
ཙམ་དུ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་སྦྱེས་པ་ནི་སྤང་བ་ཐོབ་པའོ། །མིང་དེ་དག་གིས་བརྗོད་
པའི་དོན་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་སྦྱ་མ་ཙམ་དུ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་སྦྱེས་པ་ནི་སྤང་བ་མཆེད་
པའོ། །ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མིང་དེ་དག་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་སྦྱེས་པ་ནི་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་སྟོགས་གཅིག་པའོ། །མིང་དེ་དག་གིས་བརྗོད་པའི་དོན་ཀྱི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་སྦྱེས་པ་ནི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ས་དང་པོ་
གཞོན་པས་བར་ཆད་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཞེས་བྱའོ། །

ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆ་བཞི་གང་ཞེ་ན། རྟོད་དང་། སྤྱི་བོ་དང་བཟོད་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་
པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཅེས་བྱ་བའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཆ་བཞི་ནི་གོང་མ་དང་འབྲས་སྟེ།

དབང་པོ་དང་སྟོབས་ཀྱི་དུས་ན་དགེ་བ་ལ་མོས་ཤིང་འདུན་པའོ། །དེ་ཡང་དཔེར་ན་
གཙུག་ཤིང་གིས་མེ་འབྲིན་བ་ན་མེའི་སྒྲ་ལྟས་རྩོམ་དང་འབྲུ་བར་ཉོན་མོངས་པ་
བསྐྱེད་པ་པེ་ཡེ་ཤེས་མེ་དང་འབྲུ་བ་འབྲུང་བས་ན་བོད་ཅེས་བྲ། དེ་ནས་དགེ་བའི་
ཅ་བ་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་མ་སྒྲིམ་ནས་མི་མ་སྒྲིན་པའི་དབང་དུ་མི་འགྲོ་བའི་སར་
ཕྱིན་པས་ན་སྒྲིམ་པོ་ཞེས་བྲ། གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པའི་དོན་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་ཡིད་
ཆེས་ནས་དེ་ལ་དགའ་བ་སྒྲིམ་པ་ནི་བཟོད་པ་ཞེས་བྲ། འདི་མན་ཆད་འཛིག་རྟེན་གྱི་
དགེ་བ་ཡིན་ཏེ་མཐོང་བསྟོན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་མ་སྐྱངས་ཀྱང་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་
སོགས་པ་འབགས་པའི་ས་འདིས་གཞོན་ཏེ་འཛིག་རྟེན་པ་གཞན་ལས་གཙོ་བོར་
སྒྱུར་པས་ན་འཛིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཅེས་བྲའོ། །ཡེ་ཤེས་བཞི་གང་ཞེ་ན། མེ་
ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དང་། མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། སོ་སོར་ཀུན་དུ་རྟོག་པའི་
ཡེ་ཤེས་དང་། བྱ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ་ཞེས་བྲ་བ་ལ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་
དག་པ་ཡང་གོ་ངེས་པ་བཞིན་ཅོ་ཞེས་བྲ་བ་ལ། སོ་སོའི་སྒྲིམ་པོ་ལས་སངས་རྒྱུས་སུ་
བྱུང་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྒྱད་གནས་སྒྱུར་བ་ནི་ཡེ་ཤེས་བཞི་སྟེ། དེ་ལ་ཀུན་
གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་མ་དག་སྟེ་གནས་སྒྱུར་བ་ནི་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་
སོ། །ཉོན་མོངས་པའི་ཡིད་བདག་དུ་ལྟ་བའི་དེ་མ་དག་སྟེ་གནས་སྒྱུར་བ་ནི་བདག་
དང་གཞན་དུ་མི་འབྲེད་དེ་མཉམ་པས་ན་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་དེ་མ་དག་སྟེ་གནས་སྒྱུར་བ་ནི་སོ་སོར་
ཀུན་དུ་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །མིག་ལ་སོགས་པ་སྟོ་ལཱེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་སྒྲ་
ཆོགས་ལ་ཐ་དད་པར་རྟོག་པའི་དེ་མ་དག་སྟེ་གནས་སྒྱུར་བ་ནི་བྱ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཡེ་

ཤེས་སོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཕུང་པོ་ལྗེ་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་
གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་ཡུལ་དུ་
གཞག་གོ། །

ཡེ་ཤེས་བཞིའི་ལས་གང་ཞེ་ན། མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལས་དང་། མཉམ་
པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལས་དང་། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལས་དང་། བྱ་བ་སྦྱབ་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཡུལ་ཐ་དད་པར་འབྱུག་ཅིང་དམིགས་པ་ནི་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལས་ཏེ། དེ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དོན་ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་ནི་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལས་སོ། །བདག་
དང་གཞན་དུ་དབྱེར་མེད་དེ། བདག་གི་དོན་བྱས་པ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཡིན་
ལ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས་པ་ཡང་བདག་གི་དོན་ཡིན་པར་དམིགས་པ་ནི་མཉམ་
པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལས་སོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་དང་རང་གི་མཆོན་ཕྱིན་ཅི་
མ་ལོག་པར་གཏན་ལ་འབབས་པ་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལས་སོ། །སེམས་
ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཐབས་སྣ་ཆོགས་ཀྱིས་སྦྱབ་ཅིང་སྦྱལ་པའི་ལས་བྱེད་པ་
ནི་བྱ་བ་སྦྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལས་སོ། །དགོངས་པ་བཞེ་གང་ཞེ་ན། མཉམ་པ་ཉིད་
ལ་དགོངས་པ་དང་། དུས་གཞན་ལ་དགོངས་པ་དང་། དོན་གཞན་ལ་དགོངས་པ་
དང་། གང་ཟག་གཞན་ལ་དགོངས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འབྲལ་དུ་གོ་བ་དང་དོན་དུ་སྦྲར་
བ་ཐ་དད་ཀྱང་། ཆོག་གཅིག་གིས་འགལ་བ་མེད་པར་སྟོན་ཏེ། ཐབས་དེ་ལྟ་བུས་
སེམས་ཅན་དག་འདུལ་བར་འགྱུར་བ་ནི་དགོངས་པ་བཞེ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་
འདས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། རྒྱུ་ཐུབ་པ་གཉིས་ཆོས་ཀྱི་སྦྱུང་དང་། བསོད་ནམས་

དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གྱི་ཐིན་ལས་མངོན་པ་རྣམས་ཆེ་
ཆུང་མི་མངའ་བའི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱུ་ལྡན་ཐུབ་པས་། སངས་རྒྱུ་ཡོད་དཔག་
མེད་དང་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷག་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱུ་གཅིག་ཅེས་ཀྱི་
མཆོན་བརྗོད་པ་ཅེས་ཀྱིས་ཀྱང་འཆང་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་དེས་
འཕྲལ་དུ་འཆང་རྒྱ་བ་མིན་གྱི། རྒྱ་དེ་ཅེས་ལ་བརྟེན་ཏེ་བསྐྱབས་ན་ནམ་ཞིག་འཆང་
རྒྱ་བ་དང་། སྒོན་ལས་བཏབ་ན་དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་འཕྲལ་དུ་མི་
འགྱུར་གྱི། ནམ་ཞིག་ན་རྒྱར་འགྱུར་བས་ན་དུས་གཞན་ལ་དངོས་པའོ། །སངས་རྒྱུ་
གང་གྲ་སྟེད་ལ་བསྟེན་བཀྱར་མ་བྱས་ན་མདོ་སྟེ་འདི་ཐོས་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་འདིར་འཕྲལ་དུ་མཐོང་བ་ཅེས་ལ་མི་བྱའོ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་ལ་བྱ་བས་ན་དོན་གཞན་ལ་དགོངས་
པའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་དགེ་བའི་ཕྱོགས་གང་ལ་དད་ཅིང་ལུས་པ་དེ་ལ་
བསྐྱབས་ཏེ་སྦྱོང་དུ་གཞུག་པ་དང་། ཡང་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱར་བ་ཉི་ཆེས་ཆོག་གོ་
སྟེ་སྤྱི་དུ་སེམས་པ་ལ་དགེ་བ་གཞན་ཡང་བྱེད་དུ་གཞུག་པའི་ཕྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་སྤྱད་
ལ་སྦྱོན་པ་བསྐྱབས་པ་ལ་སོགས་ཏེ། ས་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཀྱན་ལ་སྦྱོར་བ་ནི་གང་ཟག་
གཞན་ལ་དགོངས་པའོ། །ལྷེས་པོར་དགོངས་པ་གང་ཞེ་ན། གཞུག་པ་ལ་ལྷེས་པོར་
དགོངས་པ་དང་མཆོན་ཉིད་ལ་ལྷེས་པོར་དགོངས་པ་དང་། གཉིན་པོ་ལ་ལྷེས་པོར་
དགོངས་པ་དང་། བསྐྱར་བ་ལ་ལྷེས་པོར་དགོངས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོག་ངེས་པ་མ་
ཡིན་ཡང་བྱང་དུ་རུང་བ་ཅེས་ལ་དགོངས་ནས་གཞན་དག་བགྱི་བའི་ཐབས་སུ་
གསུངས་པ་ནི་ལྷེས་པོར་དགོངས་པ་སྟེ། སྤྱི་སྟེགས་པ་དག་བདག་ཡོད་དམ་མེད་

ཅེས་འདི་ན། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱན་སྐད་ཅིག་མ་འཕ་རྩུས་ཏེ་སྤྱི་བའི་སེམས་ཅན་དག་
ཡོད་པ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཉན་ཐོས་དག་ཆོས་ཀྱི་
དངོས་པོ་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་འདི་ན། སྤང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྤྱི་མཆེད་དག་ཡོད་དོ་
ཞེས་སྤྱི་པོ་རྣམས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་། བསྟན་པ་འདི་ལ་གཟུང་ཅིང་མི་སྤྲུག་པར་བྱ་
བའི་ཕྱིར་བཤད་པ་ནི་གཞུག་པ་ལ་ལྗེས་པོར་དགོངས་པ་ལོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་
དངོས་པོ་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་འདི་ན། མཆན་ཉིད་གསུམ་ལ་དམིགས་ནས་མེད་པར་
འདོད་པ་ལ་ནི་ཀུན་དུ་བརྟགས་པ་འི་མཆན་ཉིད་ལ་བསམས་ནས་མེད་ཅེས་བསྟན་ཏེ།
ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ་ནི་གཞན་དབང་དང་། ཡོངས་སུ་བྱུང་བའི་མཆན་ཉིད་གཉིས་
ལ་དགོངས་ནས་ཡོད་ཅེས་བསྟན་པ་ནི་མཆན་ཉིད་དེ་ལ་ལྗེས་པོར་དགོངས་པ་ལོ། །

སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་གཉེན་པོར་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་ཡང་
བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གསུངས་ཏེ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་མི་གཅིང་བ་ལ་སེམས་
པ་གསུངས་པ་ནི་གཉེན་པོ་ལ་ལྗེས་པོར་དགོངས་པ་ལོ། །པ་བསད། མ་བསད། དག་
འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱས། དག་བཅོམ་པ་བསད། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ངན་སེམས་
ཀྱིས་ཁྲག་སྤྲང་ན་མྲོན་མེད་པའི་བྱང་རྩུབ་ཏུ་འཆང་རྒྱུ་ལོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་དངོས་
སུ་སྤྱོད་བཞིན་དུ་བྱ་བ་མ་ཡིན་གྱི། མ་རིག་པའི་དངོས་པོ་མེད་པར་ཤེས་པ་ནི་མ་
བསད་པ་ལོ། །ཞེ་སྤང་གི་དངོས་པོ་མེད་པར་ཤེས་པ་ནི་པ་བསད་པ་ལོ། །སྤང་པོ་ལྟ་
སྟོང་པར་བཤེགས་སྟེ་དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་དག་འདུན་གྱི་དབྱེན་ལོ། །ཀུན་གཞི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་དངོས་པོ་མེད་པར་ཤེས་པ་ནི་དག་བཅོམ་པ་
བསད་པ་ལོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྟོགས་པ་ནི་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་ལ་ཁྲག་སྤྲུང་བ་ཞེས་མིང་བསྟུང་བ་དང་། ཡང་ན་སྟོང་པོ་མེད་ལ་སྟོང་
པོར་རྟོག་ བྱིན་ཅི་ལོག་ལ་རབ་གནས་ཤིང་། རྟོན་མོངས་ཀྱིས་ནི་སྟོན་སྟོངས་
ན། །བྱང་རྒྱུ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འབྱུང་། ཞེས་གསུངས་ཏེ། མི་གཡེང་བར་བསྒྲོམ་པ་
དང་བྱིན་ཅི་ལོག་ལས་བསྐྱོག་པར་གནས་པ་དང་། དཀའ་བ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བཀའ་
ཐུབ་སྤྲུང་བ་དང་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་སྤྲུང་ཏེ། དེ་ལྟ་བུར་སྤྲུང་ན་འཆང་རྒྱལ་ཞེས་བྱ་
བའི་མིང་བསྟུང་བ་ནི་བསྟུང་བ་ལ་ལྗེས་པོར་དགོངས་པ་ལོ། །

རིགས་པ་བཞི་གང་ཞེ་ན། ལྟོས་པའི་རིགས་པ་དང་། བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་
དང་། ཚད་མའི་རིགས་པ་དང་། ཚས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། འཛིག་རྟེན་
ན་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་རི་ལྟར་སྤིད་པ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་ནི་རིགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ།
དེ་ཡང་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རང་འབྱུང་མི་བྱས་ཀྱི། མིག་གི་དབང་པོ་དང་ཡུལ་
གཟུགས་གཉིས་ལ་ལྟོས་ནས་འབྱུང་བར་རིགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ཡང་སྤྲུང་ཏེ།
སྤྱ་བྱ་ནི་ས་བོན་ལ་ལྟོས་ནས་འབྱུང་བ་དང་མ་རིག་པ་ལ་ལྟོས་ནས་འདུ་བྱེད་འབྱུང་
བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ལྟོས་པའི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་བྱུང་ནས་གཟུགས་ལ་ལྟ་
བའི་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱི། སྤྱ་ལ་མི་ཉན་པ་དང་མིག་གི་དབང་པོས་ཀྱང་མིག་གི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་སྐྱེད་ཀྱི། རྣ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་མི་སྐྱེད་དེ། དེ་བཞིན་
དུ་ཀུན་ལ་སྤྲུང་ཏེ། རས་ཀྱི་ས་བོན་ཀྱིས་ནས་ཉིད་སྐྱེད་ཀྱི། བ་སྐྱ་ལྟ་བུ་གཞན་མི་
སྐྱེད་པ་དག་ནི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་ལོ། །འཕྲད་པ་སྤྱབ་པ་ཞེས་གྲང་བྱ་སྟེ། རེས་
སྤྲུང་དཔག་པ་དང་། མངོན་སུམ་དང་ལུང་གི་ཚད་མ་རེས་པར་གཞག་པ་ལོ། །དེ་ལ་
རེས་སྤྲུང་དཔག་པ་ནི་དུ་བ་ལས་མེར་ཤེས་པ་དང་། རྒྱ་བྱ་ལས་རྒྱུར་ཤེས་པ་དག་

གོ། །མངོན་སུམ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག་གིས་མཐོང་བ་དང་། རྣལ་འབྱོར་བའི་
སེམས་ཀྱིས་མཐོང་བ་དག་གོ། །ལུང་ནི་མི་སྤྱི་བའི་ཆོག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལུང་
ཞལ་ནས་གསུངས་པ་སྟེ། དེ་དག་ནི་ཆོད་མའི་རིགས་པ་ལོ། །ཚུ་ཐུར་དུ་འབབ་པ་དང་
ཉི་མ་ཤར་ཕྱོགས་ནས་འཆར་བ་དང་། ས་སྒྲུབ་པ་དང་། རྒྱ་གཤེར་བ་དང་། མེ་ཆ་བ་
དང་། རྒྱང་ཡང་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་སྟོང་བ་དང་བདག་མེད་པ་ལྟ་བུ་སྤྱི་དང་རང་གི་
མཆོན་ཉིད་ཡེ་ནས་དེ་ལྟར་གནས་པ་དག་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །

མཁྱེན་པ་བཞི་གང་ཞེ་ན། ཁམས་མཁྱེན་པ་དང་། རང་བཞིན་མཁྱེན་པ་དང་།
བསམ་པར་ཁྱེན་པ་དང་། བག་ལ་ཉལ་མཁྱེན་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལ་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་
རིགས་ཐ་དད་པ་གང་དང་གང་ཡིན་པ་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པ་ནི་ཁམས་མཁྱེན་པ་སྟེ།
ཁམས་དང་། རིགས་དང་། ས་བོན་ཞེས་བྱ་བ་ཀུན་དོན་གཅིག་གོ། །སེམས་ཅན་དབང་
སོ་རྣམས་སོ་དང་། དབང་སོ་རྣམས་སོ་དང་བོ་འབྲིང་སོ་དག་གི་བྱེ་བྲག་ཐུགས་སུ་
རྒྱུད་པ་ནི་རང་བཞིན་མཁྱེན་པ་ལོ། །སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དྲུག་དང་
བཅུ་དག་ལ་སོགས་པ་གང་དང་གང་དག་ལ་དག་ལ་བ་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པ་ནི་བསམ་པ་
མཁྱེན་པ་ལོ། །དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བའི་ས་བོན་དད་པ་དང་བཙོན་འབྲུས་སམ། འདོད་
ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་ལ་སོགས་པའི་ཤས་ཆེ་རྒྱུད་ཅི་ཡོད་པ་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པ་ནི་བག་
ལ་ཉལ་མཁྱེན་པ་ལོ། །སྤྱི་གནས་བཞི་གང་ཞེ་ན། མངལ་ནས་སྤྱེ་བ་དང་། སྒོ་ར་ལས་སྤྱེ་
བ་དང་། རྫོད་གཤེར་ལས་སྤྱེ་བ་དང་། རུས་ཏེ་སྤྱེའོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལ་མི་དང་ཐུགས་
ལུག་དང་གཅན་གཟན་ལ་སོགས་པ་ནི་པལ་ཆེར་མངལ་ནས་སྤྱེ་བ་ལོ། །

བྱ་དང་ཉ་དང་སྤལ་སྤྱོད་དང་རྩངས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྒོ་ར་ལས་སྤྱེ་བ་ལོ། །འབྲུ་

སྤྱི་དག་ནི་བློ་དཔེ་ལས་སྤྱེ་བའོ། །མཐོ་རིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་དང་འདྲེ་སྤྱི་ཡི་
 དགས་དཔལ་བ་དག་ནི་རྩལ་ཏེ་སྤྱེ་བའོ། །མཐའ་བཞི་གང་ཞེ་ན། ཡོད་པའི་མཐའ་
 དང་། མེད་པའི་མཐའ་དང་། ཡོད་ཀྱང་ཡོད་ལ་མེད་ཀྱང་མེད་པའི་མཐའ་དང་། ཡོད་
 པ་ཡང་མ་ཡིན་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་མཐའ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། སྤྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ནི་རྩལ་དང་ཐུན་པ་སྤྱིར་སྟོབས་གསུམ་ལས་ཐུར་བ་ཡིན་པས་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ།
 སྤྱི་རོལ་གྱི་ཆོས་ལ་ཐུར་ན་ཡང་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་སྤྱུ་ཅིང་མཛེས་པ་ཐམས་
 ཅད་ནི་སྤྱིར་སྟོབས་ཤས་ཆེ་ལ། ཆེར་མ་དང་ངམ་གྲོག་ལ་སོགས་པ་མི་མཛེས་པ་
 ཐམས་ཅད་ནི་ཐུན་པ་ཤས་ཆེ་འོ། །འབྲུ་འབྲས་དང་ཁ་ཟས་ལ་སོགས་པ་དག་ནི་རྩལ་
 ལས་ཐུར་བའི་ཤས་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ཡོད་པའི་མཐའོ། །འཛིག་
 རྟེན་གྱི་ཕྱི་ཕྱོད་ལས་དང་འབྲས་བྱ་དང་ཆེ་སྤྱི་ལ་སོགས་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་
 ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མེད་པའི་མཐའོ། །བདག་རྟག་པ་ནི་ཡོད་ལ་ཡུལ་དང་དབང་པོ་ལ་
 སོགས་པ་འབྲུང་བའི་གྲོང་ཁྱེར་ནི་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། ཡོད་ཀྱང་ཡོད་ལ་མེད་
 ཀྱང་མེད་པའི་མཐའོ། །གངས་ཅན་དག་དཔེར་ན་གསེར་གྱི་ཁ་དོག་ནི་གར་ཡང་མི་
 འཐུར་ཏེ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། མགར་བས་བརྒྱུངས་ན་དེ་སྤྱི་བས་གཞན་དང་
 གཞན་དུ་འཐུར་བས་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བདག་རྟག་པ་དེ་ཡང་དེ་
 དང་འབྲའོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་མཐའོ། །རྟོན་
 པ་བཞི་གང་ཞེ་ན། དོན་ལ་རྟོན་པར་བྱའི་ཆོག་འབྲུལ་རྟོན་པར་མི་བྱའོ། །ཆོས་ལ་རྟོན་
 པར་བྱའི་གང་ཟག་ལ་རྟོན་པར་མི་བྱའོ། །ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་པར་བྱའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 ལ་རྟོན་པར་མི་བྱའོ། །ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྤེལ་རྟོན་པར་བྱའོ། །འདྲ་བའི་དོན་གྱི་

མདོ་སྤེལ་ཏྲོན་པར་མི་བྱལོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཉམས་སྲུང་ཁྱེད་དེ་དང་མི་འབྲལ་བར་
བརྟེན་ཅིང་འབྲེས་པར་བྱེད་པ་ནི་ཏྲོན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་
པའི་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་བྱང་རྩལ་གྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ནན་ཏན་དུ་བྱེད་པའི་འབྲས་
བུ་སེམས་ཀྱི་སྒྲུབ་བསྐྱད་ཅིག་དེ་ལ་རྟེན་པར་བྱ་བའོ། །ཆོག་འབྲུ་སྟེ། འཛིག་རྟེན་གྱི་
བྱ་བ་མང་པོ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཡང་ན་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་མོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་བར་དུ་
སྒོ་བ་ཅིང་འཆད་པའི་ཆོག་དང་ཡི་གཤེ་རྗེས་སྲུང་བ་དག་ནི་དོན་རྒྱུང་དུ་ཡིན་
པས་དེ་དག་ལ་ནི་ཏྲོན་པར་མི་བྱལོ། །

རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་། གྲུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་ཚུལ་
ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་ཅིང་མ་འབྲེས་པ་འཇུག་དོན་གྱི་མཆོན་ཉིད་མ་བྱུང་བ་དང་། མ་སྦྱེས་པ་
ངེས་པར་སྟོན་པའི་གང་ཟག་ནི་སྲུ་ཅི་འབྲ་ཡང་རུང་སྟེ། ཆོས་དང་མི་འགལ་ན་བརྟེན་
པར་བྱའི། །གང་ཟག་མ་བརྟགས་པ་ཏམ་ཏྲོམ་ཅན་ཆོས་དང་མི་མ་སྦྱུན་པའི་སྟོན་པ་ཅན་
ཡིན་ན་རྒྱལ་པོའི་བྱ་ཡང་རུང་སྟེ་ཉེ་བར་མི་བརྟེན་པ་ནི་ཆོས་ལ་ཏྲོན་པར་བྱའི། །གང་
ཟག་ལ་ཏྲོན་པར་མི་བྱལོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དོན་དམ་པར་སྦྱེ་བ་དང་
འགག་པ་མེད་པ་ཆོས་དང་གང་ཟག་བདག་མེད་པར་མཐུན་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། དེ་ལ་
བརྟེན་ཁྱེད་འབྲེས་པར་བྱེད་ལ། གཟུགས་དང་སྒྲ་དང་བྲི་ལ་སོགས་པ་འདོད་པའི་ཡོན་
ཏན་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་རྗེས་སྲུང་པ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་མ་
ཆགས་མི་གནས་རྟེན་པར་མི་བྱེད་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཏྲོན་པར་བྱའི། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་
ལ་ཏྲོན་པར་མི་བྱ་བའོ། །ཆོས་གང་བསྟན་པས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དོན་ཁོང་དུ་རྒྱུད་
པར་བྱེད་པ་ནི་ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྤེལ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་བརྟེན་ཁྱེད་འབྲེས་པར་བྱེད་

གྱི་འཁོར་བས་སྐྱོ་བ་དང་ཀུན་རྫོབ་ལ་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པ་ན་བྲང་བའི་དོན་
གྱི་མདོ་སྡེ་སྟེ། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ཞིང་ཡངས་པར་མི་བྱེད་པ་ནི་ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་
ལ་རྟོན་པར་བྱའོ། །བྲང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལ་རྟོན་པར་མི་བྱ་བའོ། །

བསྐྱུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་གང་ཞེ་ན། སྦྱིན་པ་དང་སྦྱོན་པར་སྦྱ་བ་དང་། དོན་སྦྱོད་
པ་དང་། དོན་མ་སྦྱོན་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཟ་བ་དང་བགོ་བ་ལ་སོགས་པ་ལུས་ཀྱི་
ཡོངས་སྦྱོད་ཅི་དགོས་པས་མགྲུ་བར་བྱེད་པ་ནི་སྦྱིན་པའོ། །སེམས་མགྲུ་བར་བྱས་
ཀྱི་འོག་ཏུ་དམ་པའི་ཆོས་བསྟན་ཞིང་བཤད་དེ་མི་དགེ་བ་ལས་བརྒྱུ་ཅིང་དགེ་བ་ལ་
འཇུག་པ་ནི་སྦྱོན་པར་སྦྱ་བའོ། །ཆོག་ཏུ་སྦྱ་བར་མ་ཟད་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྦྱ་བ་དང་མ་སྦྱོན་
པར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི་དོན་སྦྱོད་པའོ། །གཞན་ལ་ངེ་སྤྱད་ཆོས་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་
དུ་བདག་ཉིད་ཀྱང་དེ་དང་མ་སྦྱོན་པར་བྱེད་ལ་གཞན་ལ་ཡང་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ནི་དོན་
མ་སྦྱོན་པའོ། །འདུས་མ་བྱས་བཞི་གང་ཞེ་ན། སོ་སོར་བརྟགས་ཏེ་འགོག་པ་དང་། སོ་
སོར་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་པའི་འགོག་པ་དང་། ནམ་མཁའ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ་ཞེས་
བྱ་བ་ལ། རྒྱ་དང་རྒྱུན་གྱི་མཆན་ཉིད་གང་གིས་ཀྱང་མ་བསྐྱེད་པས་ན་འདུས་མ་བྱས་
ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཁམས་གསུམ་པའི་ཆོས་འདི་དག་ནི་མི་རྟག་པ་དང་སྤྱུག་བསྐྱེད་
བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་པོ་དག་ལ་མ་ཆགས་མི་འཇུག་པ་སྟེ་དེ་ལ་མ་
ཞུགས་ན་བག་ཆགས་མི་སོགས་ཤིང་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་བ་ནི་སོ་སོར་བརྟགས་ཏེ་
འགོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཟུགས་ལྟ་བུ་ལ་རྟོག་ཅིང་ཡོངས་པའི་དུས་ན་སྦྱ་དང་བྱི་ལ་
སོགས་པ་བྱུང་ཡང་དེ་དག་ལ་མ་བརྟགས་ཏེ། འདས་པས་བག་ཆགས་མི་སོགས་
ཤིང་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་སྦྱ་ལ་ཡོངས་པ་ནི་གཟུགས་ལ་མ་བརྟགས་

པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱུང་བ་མེད་པས་སོ་སོར་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་
པའི་འགོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ལྟ་བུར་སྦྱེ་འབྱུང་མེད་ལ་གཞན་གྱིས་གོ་
འབྱེད་པ་ནི་ནམ་མཁའ། ཚུལ་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་ཉིད་ལ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ལྟ་བུ་མེད་པ་
ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །

ལུང་བསྟན་པ་བཞི་གང་ཞེ་ན། མགོ་གཅིག་ཏུ་ལུང་བསྟན་པ་དང་། རྣམ་པར་སྤྱེ་
སྟེ་ལུང་བསྟན་པ་དང་། གྲིས་ནས་ལུང་བསྟན་པ་དང་། གཞག་པའི་ལུང་བསྟན་པའོ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ། གཞན་གྱིས་གྲིས་པའི་ལན་ངེས་པར་སྦྱིན་པ་ནི་ལུང་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་
ཡང་སེམས་ཅན་འདི་དག་འཆི་འཇམ་མི་འཆི་ཞེས་འདི་ན་སེམས་ཅན་དུ་གྱུར་པན་
ཆད་མི་འཆི་བ་མེད་དེ་འཆི་འོ་ཞེས་བསྟན་པ་ནི་མགོ་གཅིག་ཏུ་ལུང་བསྟན་
པའོ། །སེམས་ཅན་འདི་དག་སྦྱེ་འཇམ་མི་སྦྱེ་ཞེས་འདི་ན། ཉོན་མོངས་པ་ཟད་ན་ནི་ལས་
ཀྱི་དབང་གིས་ཁམས་གསུམ་དུ་མི་སྦྱེ་བ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་བསྟན་པ་ནི་རྣམ་པར་སྤྱེ་
སྟེ་ལུང་བསྟན་པའོ། །མི་འདི་དག་མཆོག་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་ཞེས་འདི་ན་ལྟ་ལ་ལྟོས་
ནས་སམ། འདྲེ་ལ་ལྟོས་ནས་འདྲེ་ཞེས་གྲིས་ནས་ལྟ་ལ་ལྟོས་ནས་ཞེས་ཟེར་ན་མཆོག་
མ་ཡིན་ལ་འདྲེ་ལ་ལྟོས་ནས་ཞེས་ཟེར་ན་མཆོག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་ནི་གྲིས་ནས་
ལུང་།སེམས་ཅན་ལ་བདག་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་འདི་ན་ཡོད་ཅེས་བསྟན་དུ་ནི་རང་
བཞིན་གྲུབ་པ་མེད་ལ། མེད་ཅེས་བསྟན་དུ་ནི་ད་ལྟར་མངོན་སུམ་དུ་སྤང་ཞིང་འདུག་
པས་ཅི་ཡང་མི་བསྟན་པར་གཞག་པ་ནི་གཞག་པའི་ལུང་བསྟན་པའོ། །

རིག་པའི་གནས་ལྟ་གང་ཞེ་ན། རང་རིག་པ་དང་། རྒྱ་རིག་པ་དང་། སྤྱ་རིག་པ་
དང་། གསོ་བ་རིག་པ་དང་། བཟོ་རིག་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཤེས་པར་

བྱ་བའི་ཡུལ་མདོར་བསྐྱུ་ན་ལྷ་ཡོད་པས་ན་རིག་པའི་གནས་ལྡན། དེ་ཡང་གསུང་
རབ་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཤེས་པ་ནི་ནང་རིག་པའོ། ཉར་ཀ་ལམ། ཡང་ན་ཕྱི་ནང་
གི་ཉེན་འབྲེལ་རྒྱ་དང་རྒྱུན་གང་དང་གང་ལས་འབྲས་བྱ་ཅི་དང་ཅི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་
མཚན་ལ་མཁས་པ་ནི་རྒྱ་རིག་པའོ། ལྷ་ཀ་ར་ཉའི་སྐད་ལ་མཁས་པ་སྟེ། ཆིག་
གཅིག་ལ་དོན་རྣམ་པ་བརྩར་འབྲེན་པ་ལྟ་བུ་དག་ནི་སྤྱ་རིག་པའོ། ལུས་ཀྱི་ནད་བཞི་
བརྒྱ་རྩ་བཞི་ལྟ་བུའི་གཉེན་པོ་གང་ལ་གང་པན་པའི་སྤྲན་དབྱེད་ལ་མཁས་པ་ནི་གསོ་
བ་རིག་པའོ། བཟོ་དང་འཕོང་རྩལ་ལ་སོགས་པ་ལས་སུ་བྱའོ་ཅོག་ཐབས་སྤྲ་ཆོགས་
ལ་མཁས་པ་ནི་བཟོ་རིག་པའོ། བསྐྱུ་བཅོས་ལས་ཀྱང་། རིག་པའི་གནས་ལྡན་དག་
ལ་བརྩོན་པར་མ་བྱས་པར། འཕགས་མཆོག་གིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་མི་
འབྱུང་ཉེ། དེ་བས་གཞན་གང་ཆར་གཅོད་རྗེས་སུ་གཟུང་བྱིར་རམ། རང་གིས་ཤེས་
པར་བྱ་བྱིར་དེ་ལ་དེ་བརྩོན་བྱེད། ཅེས་འབྱུང་སྟེ། རྒྱ་དང་སྤྱ་ནི་ཉར་ཀ་དང་ལྷ་ཀ་ར་
ཉ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཀོལ་བ་ཆར་གཅོད་པ་དང་། བཟོ་དང་སྤྲན་རིག་པས་ནི་གཞན་
ལ་པན་གདགས་ཤིང་རྗེས་སུ་གཟུང་བ་དང་། རང་གི་སེམས་ལ་ཉོན་མོངས་པ་
བསལ་བའི་བྱིར་ནི་ནང་རིག་པ་སྟེ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ལ་མཁས་ན་
ཤེས་རབ་སྟེ་སྟེ། དེས་འཕགས་པར་འབྱུང་འོ་ཞེས་གསུངས་སོ། ཟག་པ་མེད་པའི་
ཕྱང་པོ་ལྷ་གང་ཞེ་ན། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཕྱང་པོ་དང་།
ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕྱང་པོ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཕྱང་པོ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་
ཤེས་མཐོང་བའི་ཕྱང་པོའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཁྲིམས་སྟེ་བདུན་དང་། བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྟོམ་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕྱང་པོའོ། རབ་འབར་

འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། སྟོམས་པར་
འབྲུག་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ་ནི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ཕུང་པོ་ལོ། །སྤྱི་དང་རང་གི་མཆོན་
ཉིད་མ་ནོར་བར་རྟོགས་ཤིང་ཆོས་དང་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པར་རྒྱུད་པ་ནི་ཤེས་
རབ་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལོ། །ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་དང་། ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་མ་ལུས་
པར་སྤྱ་རན་ལས་འདས་པ་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཕུང་པོ་ལོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཡེ་
ཤེས་བཞི་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་སྤྱ་རན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་མ་ཐག་ཏུ་
བྱ་བ་ནི་བྱས། ཆངས་པར་ནི་སྤྱད་སྤིད་པ་འདི་ལས་གཞན་མི་ཤེས་པར་སེམས་པ་
ནི་རྣ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་ཕུང་པོ་ལོ། །

ཆོས་ལྡ་གང་ཞེ་ན། མིང་དང་། མཆོན་མ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་དེ་བཞིན་
ཉིད་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མདོ་
འདིར་འདུས་པས་ཆོས་ལྡ་ལོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་མི་སྤང་ཞིང་
བརྗོད་དུ་མེད་ཀྱང་མིག་གིས་བརྟགས་ཤིང་མཆོན་ཏེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་མིང་རོ། །རྣམ་
པར་ཤེས་པ་བདུན་དང་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་པན་ཚུན་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་
ཚུལ་དུ་གནས་པ་ནི་མཆོན་མ་ལོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྒྱད་པོ་དག་གིས་ཆོས་རྣམས་
ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ས་སྤྱ་བ་དང་རྒྱ་གཞིར་བ་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་དང་མི་རྟག་པ་
དང་། སྤྱུག་བསྐལ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་བར་དུ་རྟོགས་པས་ན་རྣམ་པར་རྟོག་
པ་ལོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པས་ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། །ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཡང་དག་པའི་
ཡེ་ཤེས་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །

མཆམས་མེད་པ་ལྔ་གང་ཞེ་ན། མ་བསད་པ་དང་། ས་བསད་པ་དང་། དག་
བཅོམ་པ་བསད་པ་དང་། དག་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ལ་ངན་སེམས་གྱིས་ཁྲག་ཕྱང་བཏོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ལས་འདི་ལྔ་གང་ཡང་རུང་བ་ཅིག་
བྱས་ན་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བའི་གནས་སུ་སྤྱག་བསྐྱལ་ཆེན་པོའི་རྒྱན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
བར་མི་འཆད་པའི་གནས་སུ་ཡུན་རིང་པོར་སྐྱེ་སྟེ། ཐར་བའི་སྐྱབས་མེད་པ་ནི་
མཆམས་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །མ་བསད་པ་དང་། ས་བསད་པ་དང་། དག་བཅོམ་པ་
བསད་པ་ནི་གོ་སྤྱོད། །དག་འདུན་གྱི་དབྱེན་ནི། །དག་འདུན་སྟེར་ལོངས་པ་ལྟ་བུ་
བཏོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ངན་སེམས་གྱིས་ཁྲག་ཕྱང་བ་ནི་བསད་སེམས་གྱིས་
ཁྲག་ཕྱང་བ་སྟེ། མཆམས་མེད་པ་ལྔ་དང་ཉི་བའི་ལས་ལྔ་གང་ཞེ་ན། དག་བཅོམ་མ་
སྤྱན་པར་བྱས་པ་དང་། བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་ངེས་པའི་ས་ལ་གནས་པ་བསད་པ་
དང་། སྟོབ་པ་བསད་པ་དང་། དག་འདུན་འདུ་བའི་སྟོ་སྟོགས་པ་དང་། མཆོད་རྟེན་
འཛིག་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་གཞན་བས་སྤྱག་བསྐྱལ་ཆེ་བ་ཡིན་
ཡང་མཆམས་མེད་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཁོ་ན་ཅམ་དུ་ཆབས་ཆེ་ཞིང་ཡུན་རིང་བ་ཉིད་མ་
ཡིན་པའི་བྱིར་མཆམས་མེད་པ་དང་ཉི་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེའི་ལས་ནི་མ་ཡང་ཡིན་པ་
དག་བཅོམ་པ་ཡང་ཐོབ་པ་ལ་མི་ཆངས་པར་སྟོད་པ་འབྲིག་པའི་ཆོས་བྱས་ན་དག་
བཅོམ་མ་སྤྱན་པར་བྱས་པའོ། །ས་དང་པོ་ཡན་ཆད་ས་བརྩུ་བ་མན་ཆད་ལ་གནས་
པའི་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་སྟོག་བཅད་པ་ནི་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་ངེས་པའི་ས་
ལ་གནས་པ་བསད་པའོ། །རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ནས་དག་བཅོམ་པ་ཉིད་མ་ཐོབ་པའི་
གང་ཟག་བདུན་པོ་དག་སྟོག་བཅད་པ་ནི་སྟོབ་པ་བསད་པའོ། །དག་འདུན་སྟེར་

མངའ་བའི་ཞལ་ཟས་དང་། རྒྱགས་ལོར་སྤྱི་སྤང་ལས་གང་ཟག་གི་སྒོར་སྤྱོད་དམ་ཁྱ་
འཕྲོག་བྱེད་པ་ནི་དགེ་འདུན་འདུ་བའི་སྒོ་སྤྲོག་པའོ། །

གཙུག་ལག་ཁང་དང་། སྤྱི་གཟུགས་དང་ཅེ་ཏི་ལྟ་བུ་རན་སེམས་ཀྱིས་འབྲལ་
ཞིང་གཙོག་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་མཆོད་རྟེན་འདིག་པའོ། །སྤྱིགས་མ་ལྟ་གང་ཞེ་ན།
ཆོད་སྤྱིགས་མ་དང་། ལྟ་བའི་སྤྱིགས་མ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱིགས་མ་དང་། རྟེན་
ཀྱི་སྤྱིགས་མ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱིགས་མའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། བཟང་པོ་བདམས་
པའི་བྱི་ན་གང་རན་པའི་ཐ་མར་གྱུར་བ་དེ་ནི་སྤྱིགས་མ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཆེ་ལོ་
བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཆེ་བྱིར་ཞིང་གྲུང་བའི་ཐ་མ་སྟེ། ཆེ་ལོ་བརྒྱ་
པ་ནི་ཆོད་སྤྱིགས་མའོ། །ཆོས་དང་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པ་དང་ལས་དང་ལས་ཀྱི་
འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུད་མི་གསོན་པའི་ལྟ་བ་ལས་ཉམས་ཏེ། རྟག་པ་དང་ཆད་
པའི་མཐར་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་ནི་ལྟ་བའི་སྤྱིགས་མའོ། །ཆགས་པ་དང་སྤང་བ་མེད་པའི་
བྱམས་པ་དང་སྤྱིང་རྩེ་ལས་ཉམས་ཏེ། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་ཐུག་དོག་དང་
སེར་སྤྲུལ་སོགས་པ་ལྟག་པར་ཆེ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱིགས་མའོ། །ནས་འབྲས་
ལ་སོགས་པ་རྩོ་བ་རྩོ་མི་དགོས་པར་བདས་མ་ཐག་ཏུ་ནང་བྱུང་ཏུ་རང་སྤྱོད་པ་དང་།
བརྟེན་བཙོག་དང་འཐབ་ཚིད་མེད་པ་ལས་ཉམས་ཏེ་སྤྱི་གའི་བསྐྱལ་བ་དང་། ལྷན་གྱི་
བསྐྱལ་བ་དང་། མཆོན་ཆའི་བསྐྱལ་བ་དག་གིས་གཏུངས་པ་ནི་རྟེན་གྱི་སྤྱིགས་
མའོ། །མི་ལུས་རྒྱུང་གྲགས་ཅམ་དང་། འདོམ་གང་བ་ཡན་ཆད་ལྟ་བུའི་ཆེ་བཟང་བ་
ལས་ཉམས་ཤིང་མི་ལུས་ཁྱུ་གང་མན་ཆད་ཏེ་རྟག་ལ་རྒྱ་རྟེན་བཅའ་བ་ལ་སོགས་ཏེ་
བྱེད་བཞིན་དང་། བསམ་པ་རན་པ་དང་སྤྲོན་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱིགས་མའོ། །

ལམ་ལྔ་གང་ཞེ་ན། ཆོག་པ་གི་ལམ་དང་། སྦྱོར་བའི་ལམ་དང་། མཐོང་བའི་ལམ་
 དང་། བསྐྱོམ་པའི་ལམ་དང་། མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། མོ་མོའི་སྤྱི་ཐོའི་
 གནས་ནས་འཕགས་པའི་གནས་སུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་ལྔ་ནི་ལམ་ལྔ་སྟེ། དེ་ཡང་བྱང་
 ལུབ་གི་ཕྱོགས་གི་ཆོས་སུམ་ཅུ་ཅ་བདུན་དང་སྦྱར་ན། དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་ནས།
 བན་པ་ཉི་བར་གཞག་པ་བཞི་དང་། ཡང་དག་པར་སྦྱོང་བ་བཞི་དང་། རྩ་འབྲལ་གི་
 ཀླང་བ་བཞི་རྣམས་བསྐྱོམ་ཞིང་བསོད་ནམས་གི་ཆོག་པ་སོགས་པ་ནི་ཆོག་པ་གི་
 ལམ་མོ། །དབང་པོ་ལྔ་དང་སྟོབས་ལྔ་བསྐྱོམ་ཞིང་མོས་པས་སྦྱོད་པའི་ས་ལ་གནས་
 པ་ནི་སྦྱོར་བའི་ལམ་མོ། །བྱང་ལུབ་གི་ཡན་ལག་བདུན་བསྐྱོམ་ཞིང་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་
 ནི་མཐོང་བའི་ལམ་མོ། །འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་བསྐྱོམ་ཞིང་ས་གཉིས་
 པ་ནས་ས་བརྩུ་བ་མན་ཆད་ལ་གནས་པ་ནི་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་མོ། །སངས་རྒྱས་གི་ས་
 ཀུན་ཏུ་འོད་ལ་གནས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་གི་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་དག་ནི་མཐར་ཕྱིན་
 པའི་ལམ་མོ། །མི་དགོ་བ་བརྩུའི་འབྲས་བུ་གང་ཞེ་ན། སྟོག་གཅོད་པའི་རྣམ་པར་སྦྱིན་
 པ་དང་། རྩ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་དང་། དབང་གི་འབྲས་བུ་ལོ། །མ་ཕྱིན་པར་ལེན་པའི་
 རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་དང་། རྩ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་དང་། དབང་གི་འབྲས་བུ་ལོ། །འདོད་
 པས་ལོག་པར་གཡེམ་པའི་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་དང་། རྩ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་དང་།
 དབང་གི་འབྲས་བུ་ལོ། །བརྩུན་ཏུ་སྦྱོར་བའི་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་དང་། རྩ་མཐུན་པའི་འབྲས་
 བུ་དང་། དབང་གི་འབྲས་བུ་ལོ། །སྤྲོ་མ་བྱས་པའི་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་དང་། རྩ་མཐུན་
 པའི་འབྲས་བུ་དང་། དབང་གི་འབྲས་བུ་ལོ། །དག་རྩུབ་ཐོའི་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་དང་། རྩ་
 མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་དང་། དབང་གི་འབྲས་བུ་ལོ། །ཆོག་འབྲལ་པའི་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་

དང་། རྒྱ་མཐུན་དབང་གི་འབྲས་བྱུང་། །བརྒྱུ་མེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་དང་། རྒྱ་
མཐུན་པའི་འབྲས་བྱུང་དང་། དབང་གི་འབྲས་བྱུང་། །གཞོད་མེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྦྱིན་
པ་དང་། རྒྱ་མཐུན་པའི་འབྲས་བྱུང་དང་། དབང་གི་འབྲས་བྱུང་། །ལོག་པར་ལྟ་བའི་རྣམ་
པར་སྦྱིན་པ་དང་། རྒྱ་མཐུན་པའི་འབྲས་བྱུང་དང་། དབང་གི་འབྲས་བྱུང་། །ཞེས་བྱ་བ་ལ།
རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བྱུང་། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོག་གཙོད་པ་ནས་ལོག་པར་ལྟ་བའི་
བར་བཅུ་ཆར་ཡང་རྟ་སོང་རྒྱུ་དག་སྤུས་དུ་སྦྱེ་བར་འབྲས་བྱུང་སྟོར་རོ། །

དེ་ལ་སྟོག་བཅད་པས་ཆེ་སྤང་ཞིང་ནད་མང་ལ་གསོད་འདོད་པ་ནི་རྒྱ་དང་
མཐུན་པའི་འབྲས་བྱུང་། །ཁ་ཟས་མི་བསོད་ཅིང་མཐུ་ཆུང་བ་སྦྱེ་བའི་ཡུལ་དང་སྤང་བ་
ནི་དབང་གི་འབྲས་བྱུང་། །མ་བྱིན་པར་སྤངས་པས་དབྱུང་པོར་རྒྱུར་ཅིང་རྒྱ་འདོད་པ་
ནི་རྒྱ་དང་མཐུན་པའི་འབྲས་བྱུང་། །ཁ་ཟས་དང་ལོ་རྟོག་སད་སེར་ལ་སོགས་པས་
འསྟོག་ཅིང་ཁ་དོག་རྟ་སར་སྦྱེ་བའི་ཡུལ་དང་སྤང་བ་ནི་དབང་གི་འབྲས་བྱུང་། །འདོད་
པས་ལོག་པར་གཡེམ་པས་འཕྱོར་གཡེམ་ལ་སྤྱིད་ཅིང་ཆུང་མ་བྱེ་པོ་དང་སྤུན་མོང་བ་
ནི་རྒྱ་དང་མཐུན་པའི་འབྲས་བྱུང་། །ཡུལ་ས་རྒྱལ་དང་བྲེ་མ་ཅན་དུ་སྦྱེས་པ་ནི་དབང་
གི་འབྲས་བྱུང་། །བརྒྱུན་སྦྲུལ་པས་སྦྱར་བ་འདེབས་པ་མང་ཞིང་བདག་ཉིད་བརྒྱུན་དང་
སྦྱར་བ་ལ་དགའ་བ་ནི་རྒྱ་དང་མཐུན་པའི་འབྲས་བྱུང་། །ཁ་ཟས་རྩིང་བ་སྦྱེ་བའི་ཡུལ་
དང་སྤང་བ་ནི་དབང་གི་འབྲས་བྱུང་། །སྤང་བ་བྱས་པས་སྟོགས་མི་རྟོག་ཅིང་། མཛའ་བ་
དང་རྟག་ཏུ་འཁོན་ཞིང་དབྲེ་བ་ནི་རྒྱ་མཐུན་པའི་འབྲས་བྱུང་། །ཡུལ་ངམ་སྟོག་དང་
ཐག་སྦྱག་ཅན་མི་བདེ་བར་སྦྱེ་བ་ནི་དབང་གི་འབྲས་བྱུང་། །ངག་རྩུབ་པ་སྦྲས་པས་
རྟག་ཏུ་ཆོག་མི་སྤུན་པ་དང་ཡིད་མི་དགའ་བར་འབྱུར་བའི་གཏམ་སྟོས་པ་ནི་རྒྱ་དང་

མཐུན་པའི་འབྲས་བྱའོ། །ས་གཞི་ཆ་བ་ཅན་འབྲུ་དང་ལོ་རྟོག་སྒྲིབ་མི་རུང་ཞིང་ཁ་
 ཟས་དགོན་པའི་ཡུལ་དུ་སྐྱེ་བ་ནི་དབང་གི་འབྲས་བྱའོ། །ཆོག་འབྲུལ་བ་སྐྱས་བས་
 ཆོག་སྐྱས་སོ་ཙག་མི་བཅུན་ཞིང་། ཅི་སྐྱས་ཀྱང་གཞན་གྱིས་མི་ཉན་པ་ནི་རྒྱ་དང་
 མཐུན་པའི་འབྲས་བྱའོ། །དབྱར་དགུན་གྱི་དུས་འབྱུར་ཞིང་དགུན་ཁ་ཆར་འབབ་ལ།
 དབྱར་ཉི་མུགས་ཆེ་ཞིང་ཆར་མི་འབབ་པ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་དུ་སྐྱེ་བ་ནི་དབང་གི་འབྲས་
 བྱའོ། །བརྒྱུ་སེམས་ཆེ་བས་མཐོང་ངོ་ཙག་ལ་འདོད་ཆེན་བྱེད་ཅིང་ཆགས་པ་ནི་རྒྱ་
 མཐུན་པའི་འབྲས་བྱའོ། །འབྲུ་དང་ལོ་རྟོག་ཟམས་ཅད་སྤྲིང་ཆུང་པའི་ཡུལ་དུ་སྐྱེ་བ་
 ནི་དབང་གི་འབྲས་བྱའོ། །གཞོད་སེམས་བས་རང་བཞིན་གྱི་ཁོ་གཏུམ་དང་ཞེ་སྤང་ཆེ་
 བ་ནི་རྒྱ་མཐུན་པའི་འབྲས་བྱའོ། །འབྲུ་དང་ལོ་རྟོག་ཁ་ལ་ཆ་ཞིང་དགུ་བ་འབྲུད་པའི་
 ཡུལ་དུ་སྐྱེ་བ་ནི་དབང་གི་འབྲས་བྱའོ། །ལོག་པར་ལྟ་བས་གཏི་ཐུག་ཆེ་སྟེ། ཤེས་རྒྱ་
 དང་བློ་གསལ་མེད་པ་ནི་རྒྱ་དང་མཐུན་པའི་འབྲས་བྱའོ། །ས་བོན་བཏབ་ཀྱང་ལོ་
 རྟོག་འབྲུང་དུ་མི་བཏུབ་ལ་ཅུང་ཟད་འབྲུངས་ན་ཡང་འབྲས་བྱ་མི་ཆགས་ཤིང་མི་སྒྲིན་
 པའི་ཡུལ་དུ་སྐྱེ་བ་ནི་དབང་གི་འབྲས་བྱའོ། །

དེ་ཅིའི་ཕྱིར་འབྲས་བྱ་གསུམ་དུ་འབྱུང་ཞེ་ན། སྤྱག་བསྐྱེད་བར་བྱས་པ་དང་
 བསད་པ་དང་མདངས་མེད་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། སྤྱག་གཙོད་པ་ནི་
 དང་པོ་ཉིད་དུ་ན་ཞིང་ཆ་བར་བྱས་པ་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་བར་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེའི་
 རྒྱས་སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་ལ་སོགས་པ་གཞོད་པ་སྤྲོ་ཆོགས་ཀྱི་གནས་སུ་སྐྱེས་པ་
 ནི་ནམ་པར་སྒྲིན་པའི་འབྲས་བྱའོ། །དེ་ནས་བསད་པ་སྟེ་ཆེ་སྤང་བར་བྱས་པས་ཐ་མ་
 མིར་སྐྱེས་ན་ཡང་ཆེ་སྤང་ཞིང་ནད་མང་བ་ནི་རྒྱ་དང་མཐུན་པའི་འབྲས་བྱའོ། །བསད་

པའི་ཆོ་ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་གཟེ་བྱིན་དང་མངའ་བྱད་མེད་པར་བྱས་པས་ནི་
མདངས་མེད་པར་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེས་ཁ་ཟས་ཀྱི་འབྲུང་ན་ཅིང་མི་བསོད་པ་
དང་ཡུལ་ངན་པར་སྦྱོར་བ་ནི་དབང་གི་འབྲས་བྱ་སྟེ། མི་དགེ་བ་བརྩུ་ཆར་ལ་ཡང་དེ་
བཞིན་དུ་ཀླན་ལ་སྦྱར་རོ། །འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བའི་རི་བོ་ཉི་ཤུ་འཛི་མིང་ལ། བདག་
གཟུགས་ཡིན་ཏེ་བདག་པོ་དང་འབྲུ་བདག་ཆོར་བ་ཡིན། བདག་འདུ་ཤེས་ཡིན།
བདག་འདུ་བྱེད་ཡིན། བདག་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ལྷ་སྟེགས་པ་དག་
ནི་ལྷ་བ་ཐ་དད་པར་སྤང་པོ་ལྷ་དག་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་ནི་བདག་ཏྟག་པ་
ཡིན་ལ། ལྷག་མ་བཞི་ནི་བདག་དེའི་འཁོར་ཡིན་ནོ་ཞེས་བདག་དང་བདག་གིར་
འདོད་དེ་སྤང་པོ་ལྷ་པོ་རྣམས་ལ་གཅིག་ཅིང་ཡང་རྣམ་པ་བཞི་བཞིར་ལྷ་བ་ནི་འཛིག་
ཆོགས་ལ་ལྟ་བའི་རི་བོ་ཉི་ཤུ་འཛི་མིང་ཞེས་བྱའོ། །

དེ་ལ་གཟུགས་བདག་ཡིན་ཏེ་བདག་པོ་དང་འབྲུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དཔེར་ན་ནོར་
ཀྱི་བདག་པོ་དེ་རང་གི་ནོར་ལ་ཅི་དགར་སྤོད་དུ་དབང་བ་དང་འབྲུ་བར་གཟུགས་ཀྱི་
སྤང་པོ་ནི་བདག་ཏྟག་པ་ཡིན་ལ། སྤང་པོ་ལྷག་མ་བཞི་ནི་བདག་དེའི་འཁོར་ཡིན་ཏེ་
ནོར་བདག་དང་ནོར་ལྷ་ལྷ་སྤར་གནས་སོ་ཞེས་ཟེར་བའོ། །དེ་བཞིན་ཀྱི་བདག་གཟུགས་
དང་ལྷན། བདག་ཆོར་བ་དང་ལྷན། བདག་འདུ་ཤེས་དང་ལྷན། བདག་འདུ་བྱེད་དང་
ལྷན། བདག་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ལྷན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དཔེར་ན་ལྷ་སྦྱིན་རྒྱུན་དང་
ལྷན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་འབྲུ་བར་བདག་ཏྟག་པ་དེ་ནི་གྲུད་ན་ཡོད་ལ་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་
པོ་དེ་ནི་དེའི་རྒྱུན་ལྷ་སྤར་གནས། སྤང་པོ་ལྷག་མ་བཞི་ནི་བདག་དེའི་འཁོར་ལྷ་སྤར་
གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། སྤང་པོ་ལྷག་མ་བཞི་ལ་ཡང་མིང་སྟོ་ཞིང་གོང་མ་བཞིན་དུ་

སྒྱུར་རྒྱུ་། གཞུགས་བདག་གི་ཡིན། ཚོར་བ་བདག་གི་ཡིན། འདྲ་ཤེས་བདག་གི་
ཡིན། འདྲ་བྱེད་བདག་གི་ཡིན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདག་གི་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེར་
ན་ལ་བ་ལྟ་སྒྱུན་དབང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་འབྲ་བར་བདག་དེ་ནི་གྲུང་ན་ཡོད་ལ། དེ་
གཞུགས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ལ་འཁོར་དུ་དབང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། གཞན་ལ་ཡང་དེ་
བཞིན་དུ་སྒྱུར་རྒྱུ་། །

གཞུགས་ལ་བདག་གནས། ཚོར་བ་ལ་བདག་གནས། འདྲ་ཤེས་ལ་བདག་
གནས། འདྲ་བྱེད་ལ་བདག་གནས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བདག་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
དཔེར་ན་གཞོང་བུའི་སྟེང་ན་ཤིང་རྟོག་གནས་པ་དང་འབྲ་བར་གཞུགས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་དེ་
ལ་བདག་ཏུ་གྲགས་པ་དེ་གནས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་འོག་མ་གཞན་ལ་ཡང་
མ་ཐུན་པར་སྒྱུར་རྒྱུ་། དུས་བྱེ་མར་འབྱུང་བའི་མི་ལྟས་བཙོ་བརྒྱུད་གང་ཞེ་ན། མྱང་པོ་
ཆེའི་འཇུག་མ་སྐར་ཁུང་ལ་ཐོགས་པ་དང་། ཁོན་པས་སྐྱོམ་པའི་མི་སྟེགས་པ་དང་།
བྱེ་དང་སྒྱ་རྟིག་མཉམ་པོར་བཞེ་བ་དང་། མྱང་པོ་ཆེའི་བེའུ་སེར་གྱི་གནས་ནས་སྒྲོད་
པ་དང་། ཀྱན་དགའ་ར་བའི་མེ་རྟོག་དང་འབྲས་བུ་བདག་པོ་ལས་གཞན་གྱིས་ལོངས་
སྒྲོད་པ་དང་། འཐབ་པར་མི་འོས་པ་དག་སྡེ་རིས་སུ་བཅད་ནས་བརྒྱུད་བཀག་དང་
འཐབ་ཚོད་བྱེད་པ་དང་། རས་ལུག་གཅིག་བགོས་པ་ལ་བཟང་ངན་གཉོད་པ་དང་། མེ་
རྟོག་གིས་བདག་རྗེས་ཤིག་པར་བསྐྱལ་བ་དང་། རྩུ་གསུམ་གྱི་བར་མ་སྟོང་བར་
མཐོང་བ་དང་། ཅན་དན་སོལ་བར་འཆོང་བ་དང་། ཆན་པོ་སྒྱུ་ཅེར་དུ་གནས་པ་དང་།
རྟ་ཁ་དང་རྒྱབ་གཉི་གས་ཟ་བ་དང་། ཁྱི་ཆེན་པོ་བས་རྩུང་དུ་ཁ་བྲག་པ་དང་། བ་བེའུ་
འབྲེངས་མ་ཐག་དུ་བེའུ་ལ་རྒྱ་བར་འདོད་པ་དང་། སྒྲོ་དར་ལ་བབ་ལ་བྱེ་རྩོ་ཆས་

འཁོགས་པར་གྱུར་བ་དང་། མེད་གཤེད་རྩ་རྩེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་དུས་ཐོས་པ་དང་། སྤྱི་ཕྱི་
མང་པོ་འདུས་ནས་སྤྱི་ཕྱི་གཅིག་རྒྱལ་པོར་བསྐྱོས་པ་དང་། སྤྱི་ཕྱི་གཅིག་གིས་གཅིག་
ལ་མི་གཙང་བ་སྦྱད་པ་མཐོང་བའོ་ཞེས་པ་བྱ་ནི། རྒྱལ་པོ་གྲི་གྲི་ཞེས་བྱ་བའི་མི་ལམ་
དུ་མིའི་སྦྱོད་ལམ་དང་། ཆོས་ལུགས་ཤིས་ཅི་འབྱུང་བ་ནམས་ལ་ལྟ་སྤྱི་བྱུང་སྤྱི་
མིས་པའི་སྤྱང་པོ་ཆེའི་འཇུག་མ་སྐར་ཁུང་ལ་ཐོགས་པ་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནམས་ཤིས་
ནས་འབྱུང་དཀའ་བའི་གནས་ནས་བྱུང་སྤྱི། ཟང་ཟེང་མང་པོ་ཀུན་གཏོང་ཞིང་འདོར་
ཀུས་ན་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གནས་ན་ལྟུང་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་སམ། གནས་ཁང་ཅམ་
དག་ལ་ཆགས་ཤིང་འདུག་པའི་ལྟ་སྤྱི། དཔེར་ན་སྤྱང་པོ་ཆེ་སྐར་ཁུང་དུ་འཇུག་པ་
ནས་ལུས་ཆེན་པོ་མི་ཤོང་བའི་རིགས་པ་ནི་ཤོང་ནས་འཇུག་མ་སྐར་མོ་མ་ཤོང་སྤྱི་
ཐོགས་པ་དང་འདྲའོ། །ཁྱོན་པས་སྐྱོམ་པའི་མི་སྤྱི་གས་པ་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནམས་
ཆོས་ཉན་པའི་ཤིར་སྐྱོབ་དཔོན་གྱི་ཐད་དུ་ཤོང་བའི་རིགས་པ་ལས་ཤོང་དུ་མི་བཏུབ་
སྤྱི་ཉན་པ་པོའི་གན་དུ་སྐྱོབ་དཔོན་གྱིས་ཆོས་འཆད་དུ་ཤོང་ན་ཉན་པ་པོ་འབྱོལ་ཞིང་
ཉན་དུ་མི་བཏུབ་པའི་རྟགས་ཏེ། དཔེར་ན་སྤྱི་སྐྱོམ་པ་ཁྱོན་པར་ཤོང་སྤྱི་ཆུ་འབྱུང་བའི་
རིགས་པ་ལས་སྐྱོམ་པ་ནི་འབྱོལ་ཤིང་ཁྱོན་པའི་ཆུ་ནི་ཤི་བཞིན་སྤྱི་གས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཤི་དང་སྤྱི་ཏིག་མཉམ་པོར་བརྗེ་བ་ནི་ཤི་སྤྱི་སྤྱི་པའི་ཤིར་ཆོས་སྤྱི་པའི་རྟགས་
དང་། སྤྱི་པོ་ཆེ་བེ་ཕྱ་མེར་གྱི་གནས་ནས་སྐྱོད་པ་ནི་ཆུ་ལ་ཁྱིམས་དང་ལྟན་པ་ཆུ་ལ་
ཁྱིམས་འཆལ་བས་གནས་ནས་སྐྱོད་པའི་རྟགས་དང་། ཀུན་དགའ་ར་བའི་མེ་ཏིག་
དང་འབྲས་བུ་བདག་པོ་ལས་གཞན་གྱིས་ལོངས་སྤྱོད་པ་ནི་དགེ་འདུན་གྱི་ཞོར་ཁྱིམ་
པས་ལོངས་སྤྱོད་པའི་རྟགས་དང་། འཐབ་པར་མི་འོས་པ་དག་སྤྱི་རིས་སྤྱི་བཙད་ནས་

བརྒྱད་བཀག་དང་འཐབ་ཚྭ་བྱེད་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤུ་ཐུབ་པའི་བསྟན་
པ་འཐབ་ཚྭ་གྱིས་རྒྱབ་པར་འགྱུར་བའི་རྟགས་དང་། རས་ཡུག་གཅིག་བཤོས་པ་ལ་
བཟང་ངན་གཉིད་པ་ནི་སངས་རྒྱུ་གི་ཆོས་དང་འདྲུལ་བ་ནི་དཀར་པོའི་ཕྱོགས་
གཅིག་པ་ཡིན་ན་ཕྱིས་ལྟ་བ་ཐ་དད་པས་གཞུང་ཐ་དད་པ་བཟུང་སྟེ་ལྟ་བ་མང་པོར་
གྱུས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་རས་ཡུག་གཅིག་ལ་བཟང་ངན་མེད་ཀྱང་བཟང་ངན་དུ་མཐོང་
བ་དང་འདྲའོ། །མེ་ཉོག་གིས་བདག་རྩོམ་ཤིག་པར་བསྐྱེལ་བ་ནི་སྐྱེས་པས་བྱད་མེད་
གཉེར་བའི་རིགས་ན་མི་གཉེར་གྱི། བྱད་མེད་གྱིས་སྐྱེས་པ་གཉེར་ཞིང་པར་བསྐྱེལ་
བ་སྟེ། དཔེར་ན་མེ་ཉོག་བཟང་བ་ཡིན་ན་མེ་ཉོག་གིས་རྩོམ་ཞེས་བསྐྱེལ་བ་ལྟ་བུའོ། །

དབྱུལ་པོར་གྱུར་ན་གཉེན་ཡང་ངལ་ཏེ། དེ་པོར་ནས་གཞན་དང་མཛུང་བར་
བྱེད་དེ། དཔེར་ན་རྩེ་ཕུ་གསུམ་བཅུགས་ཏེ་སྟངས་ལོག་གཉིས་ན་ཤ་དང་ཆེལ་བསྐྱོལ་
ལ། བར་ན་ཚུ་བསྐྱོལ་ན་ཤ་དང་ཆེལ་གྱི་གཟར་བྱ་ནང་འཁྲུལ་གྱི། ཚུ་བསྐྱོལ་བར་
གཟར་བྱ་མི་འཁྲུལ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཅན་དན་སོལ་བར་འཆོང་བ་ནི་ཆོས་མཁན་ཆོས་
འཆད་ཅིང་སྟན་པ་ཁ་ཅིག་རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེའི་ཁེ་ཡོད་པ་ནི་ཆོས་ཆོས་འཆད་གྱི།
སྟེང་རྩེའི་བྲགས་གྱི་ཆོས་འདོད་པ་ཀུན་ལ་བསྟན་ཞིང་བསོད་ནམས་རིན་པོ་ཆེ་མི་
ཆོས་བ་སྟེ། དཔེར་ན་ཅན་དན་རིན་ཆེན་པོར་བཅོང་བའི་རིགས་ན་རིན་ཆེན་པོར་མི་
འཆོང་བར་སོལ་བ་དང་ཆོང་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཁན་པོ་སྤྱི་ཅིར་དུ་གནས་པ་ནི་དཔ་
པའི་ཆོས་རྒྱབ་པའི་དུས་ན་ཡུལ་དབྱུས་ནས་སྤར་རྒྱབ་སྟེ། མཐའ་འཁོབ་དུ་མཆད་
ནས་རྒྱབ་པའི་ལྟ་བུའོ། །དཔེར་ན་ཁན་པོའི་སྤྱི་སྤྱི་པོ་ནས་སྤར་འབྲེ་བ་ལྟ་བུའོ། །རྟ་ཁ་
དང་རྒྱབ་གཉི་གས་ཟ་བ་ནི་སྤྱ་ལ་སོགས་པའི་ཐོན་པོ་ལ་སོགས་པ་སྤྲ་མ་དང་འོག་མ་

ཡན་མན་གཉིས་ཀ་ལ་རྣོ་གཟན་བྱེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་རྟ་ཁ་དང་རྟ་པ་གཉིས་ཀ་ནས་རྟ་
ཟ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཁྱི་རྩུང་དུ་ཁ་བྲག་པ་ནི་རྩུལ་པོ་བས་སྒྲོན་པོ་ཁ་བྲག་ཅིང་སྐྱེས་པ་བས་
བྱད་མེད་ཁ་བྲག་སྟེ། སྒྲོན་པོ་དང་བྱད་མེད་ཀྱི་ཁ་ཐབས་སུ་འགྲོ་བའི་རྟགས་ཏེ།
དཔེར་ན་ཁྱི་ཆེན་པོ་ཁ་ཉན་གྱི། རྩུང་དུ་ཁ་བྲག་པ་ལྟ་བུའོ། །བ་བེུ་འབྲེངས་མ་ཐག་
ཏུ་བེུ་ལ་ཏུ་བར་འདོད་པ་ནི་པ་མས་བུ་ཆ་ལྟ་བུ་ཁྱིས་བུལ་སྟེ་རོར་པོག་མ་ཐག་ཏུ་
རེད་ཀྱི་བདོག་པ་ཁྱེད་ལ་བྱིན་པ་ཡིན་གྱིས། ད་རེད་ཁྱེད་ཀྱིས་གསོས་ཤིག་ཅེས་
སྒྲུང་སྒྲིན་དུ་རེ་བའི་རྟགས་ཏེ་དཔེར་ན་བ་བེུ་ལས་ཏུ་བར་འདོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡུ་ཤོ་དར་ལ་བབ་ལ་བྱི་ཤོ་འཁོགས་པར་གྱུར་པ་ནི་ལས་སུ་བརྩམས་པ་གང་ཅི་
ཡང་རུང་བ་ལ་དང་པོ་ཉིད་དུ་མཆར་ཅིག་བྱ་བ་ལྟར་གཞི་ཆེར་བརྩམས་ལ། དེ་མ་
ཐག་ཏུ་སྐྱེ་ཞིང་གཏོང་བའི་རྟགས་ཏེ། དཔེར་ན་ཡུ་ཤོ་དར་ལ་བབ་པ་ལ་ཞག་འགའ་
ཡང་མ་ལོན་པར་བྱི་ཤོ་ཉིད་དུ་ཆས་པ་ལྟ་བུའོ། །སེང་གའི་རོ་རོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྲིན་བྱས་
ཐོས་པ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་འདི་འཛིག་པ་ན་བྱི་རོལ་པ་གཞན་གྱིས་སུན་དབྱུང་ཞིང་
གཞིག་པར་མི་བྱས་ཀྱི། དགེ་སློང་དག་ཉིད་ཀྱིས་འཛིག་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་ཏེ་
དཔེར་ན་སེང་གའི་རོ་ལ་བྱ་ཁྱི་ལ་སོགས་པ་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་བཟུང་བའི་བྱག་
མི་བྱུབ་ཀྱི། སེང་གའི་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་ལས་སྲིན་བྱར་གྱུར་ཏེ་ཐོས་པ་དང་འབྲེལ། །སྤྲེུ་མང་
པོ་འདུས་ནས་སྤྲེུ་གཅིག་རྩུལ་པོར་བསྐྱོས་པ་ནི་དགེ་སློང་ཚུལ་ཁྱིམས་འཆལ་པ་
མང་པོ་འཆོགས་ནས་བདག་ཅག་དང་མ་ཐུན་པའི་སྤྱོགས་གཅིག་དཔོན་པོར་བསྐྱོ་
བར་བྱའོ་ཞེས་སྤིག་ཅན་དཔོན་དུ་བསྐྱོ་བའི་རྟགས་སོ། །སྤྲེུ་གཅིག་ལ་གཅིག་གིས་
མི་གཙང་བ་སྐྱད་པ་ནི་དགེ་སློང་དག་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་སྤྲེང་སྐྱར་དང་། གཡོ་

སྒྲིན་འདོགས་པར་འགྱུར་བའི་རྟགས་སོ། །ཆོ་འབྲུལ་གསུམ་གྱི་མིང་ལ་རྩ་འབྲུལ་གྱི་
 ཆོ་འབྲུལ་དང་། ཀུན་བརྗོད་པའི་ཆོ་འབྲུལ་དང་། རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་ཆོ་འབྲུལ་ལོ་
 ཞེས་བྲ་བ་ལ། སྒྱེ་བོ་པལ་ལ་མི་སྲིད་པ་སྒྲོན་པ་དངོས་སུ་འོག་ནས་འབྱུང་བ་དག་ནི་
 རྩ་འབྲུལ་ཞེས་བྲའོ། །དེ་ལ་ལུས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ནམ་མཁའ་ལ་འཕུར་བ་དང་། མེ་ལྷར་
 འབར་བ་ལ་སོགས་ཏེ་དགའ་དགུ་ཅིར་ཡང་བསྐྱར་ཞིང་སྒྲོན་པ་ནི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་ཆོ་
 འབྲུལ་ཞེས་བྲའོ། །གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཉེས་དམིགས་དང་ལེགས་
 པའི་ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་པ་སེམས་དང་མ་ཐུན་པར་སྒྲོན་པ་ནི་ཀུན་བརྗོད་པའི་ཆོ་
 འབྲུལ་ཏེ་གདམས་ངག་ལྟ་བུའོ། །སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་ཤས་གང་ཆེ་བ་
 བརྟགས་ནས་འདོད་ཆགས་ཆེན་ནི་མི་གཙང་བ། ཞེ་སྤང་ཆེན་ནི་བྱམས་པ་གཏི་
 ཐུག་ཆེན་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བ་བསྟོམ་པ་ལ་སོགས་ཏེ། གཉེན་པོ་གང་ཡིན་པ་སྒྲོན་
 པ་ནི་རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་ཆོ་འབྲུལ་ལོ། །

སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་གང་ཞེ་ན། ཐུག་དར་ཁྲོད་པ་དང་། ཆོས་གོས་
 གསུམ་པ་དང་། སྤྱིང་པ་ཅན་དང་། སྟན་གཅིག་པ་དང་། བསོད་སྟོམས་པ་དང་། ཟས་
 སྤྱིས་མི་ལེན་པ་དང་། དགོན་པ་དང་། ཤིང་བྱང་བ་དང་། རྒྱ་གཤམ་མེད་པ་དང་། དུར་
 ཁྲོད་པ་དང་། ཅོག་བྱ་པ་དང་། གཞི་རི་བཞིན་པའོ་ཞེས་བྲ་བ་ལ། འཆོ་བ་དང་འཆོ་
 བའི་ཡོ་བྱད་དང་། གནས་རྣམས་ལ་ཆགས་པ་ནི་སྒྲིན་ཡིན་ལ། དེ་དག་ལ་མ་ཆགས་
 པ་ནི་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་ཞེས་བྲའོ། །དེ་ལ་བཞིས་ནི་ཆོས་གོས་ལ་མ་ཆགས་པ་
 བསྟན། བར་མ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་འཆོ་བ་ལ་མ་ཆགས་པ་བསྟན། ཐ་མ་བྱུག་གིས་ནི་
 གནས་ལ་མ་ཆགས་པ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་ཆོས་གོས་སར་བ་དང་། བཟང་པོ་ལ་མ་

ཆགས་ཏེ། རྟིང་བ་པོར་བའི་དམ་ལྷན་བ་ཕྱག་དར་གྱི་ཁྲོད་ནས་བསྐྱུས་ཏེ། ཆོམ་བྱར་
བྱས་ནས་གྲོན་བས་ན་ཕྱག་དར་ཁྲོད་པའོ། །ཕྱག་དར་ཁྲོད་ནས་བཅའ་བ་དེ་ཡང་
ཆོས་གོས་གསུམ་ལས་ལྷག་པར་མི་ཆོལ་བ་ནི་ཆོས་གོས་གསུམ་པའོ། །ལྷན་བ་ལྷན་
བྱ་མ་རྟེན་ན་བལ་དག་བསྐྱུས་ཏེ། ཕྱིར་བའི་ཆོས་གོས་གསུམ་ཅམ་འཆང་བ་ནི་ཕྱིར་
བ་ཅན་ནོ། །བདག་རང་གི་སྟན་གཅིག་བཅའ་ནས་དེས་ནམ་དེངས་ཀྱི་བར་དུ་སྟན་
གཞན་ཡང་མི་ཆོལ། གཞན་གྱི་སྟན་ལ་ཡང་མི་འདུག་པར་དེ་ལ་འདུག་པ་ནི་སྟན་
གཅིག་པའོ། །རྒྱལ་པོ་དང་སློན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་བདག་དད་པས་བཟང་པོར་
སྐྱར་བ་ལ་མ་ཆགས་ཀྱི་བསོད་སྟོམས་ཅི་རྟེན་པས་ཆོག་པར་འཆོ་བ་ནི་བསོད་
སྟོམས་པའོ། །ཟས་ཀྱིས་འགྲངས་པ་ཅམ་ཞིག་དུས་གཅིག་དུ་སྐྱངས་ཏེ་ཞིམ་པའི་བྱེ་
བྲག་དབྱེ་ཞིང་ཕྱིར་འདོད་ཅིང་ལེན་བ་མེད་པར་ཟ་བ་ནི་ཟས་ཕྱིས་མི་ལེན་པའོ། །

ར་བ་དང་གྲོང་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་འདུ་འཇི་འི་གནས་ནས་རྒྱང་གྲངས་གཅིག་
པན་ཆད་སྐགས་ཏེ་འདུག་པ་ནི་དགོན་པ་པའོ། །དགོན་པ་དེ་ནགས་ཆལ་ཅན་ལྟ་བུ་
ཞིག་ན་འདུག་ན་ཤིང་བྱུང་པའོ། །དགོན་པ་དེར་སྐྱ་གྱུར་དང་ཁང་བྱིས་ལྟ་བུར་མི་
འབྲུགས་པར་འདུག་པ་ནི་སྐྱ་གཤམ་མེད་པའོ། །དགོན་པ་དེ་མི་རོ་འདོར་བའི་གནས་
ཤིག་ན་འདུག་པ་ནི་དུར་ཁྲོད་པའོ། །དགོན་པ་དེ་ན་མལ་བདེ་བ་བཤམས་ཤིང་སློས་
པལ་སྟེ་ས་ལ་མི་ཉལ་བ་ནི་ཅོག་བྱ་པའོ། །དགོན་པ་དེ་ན་གནས་གར་བབ་བབ་དུ་
འདུག་ཅིང་བདེ་བ་མི་འདམ་པར་འདུག་པ་ནི་གཞི་རི་བཞིན་པའོ། །དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྐྱན་ལྷ་གང་ཞེ་ན། ཤའི་སྐྱན་དང་། ལྷའི་སྐྱན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྐྱན་
དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱན་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལས་དགེ་བའི་རྣམ་

བར་སྒྲིན་པ་ལས་གྲུང་བ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་ལ་མངའ་བས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིན་ལྷ་ཞེས་བྲལོ། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་གཅིག་ཚུན་ཆད་ཀྱི་གཟུགས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བཞི་ཤིའི་སྒྲིན་ནོ། །ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་མཐས་གཏུགས་པའི་འཛིག་ཉེན་གྱི་གཟུགས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བཞི་ལྟའི་སྒྲིན་ནོ། །ཆོས་ལ་བདག་མེད་བར་ཐུགས་སྒྲུ་ཆུད་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲིན་ནོ། །གང་ཟག་པ་བདག་མེད་བར་ཐུགས་སྒྲུ་ཆུད་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་ནོ། །ཤེས་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་བར་ཐུགས་སྒྲུ་ཆུད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲིན་ནོ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསམ་བ་ཉི་ཤུ་ཙ་གཅིག་ལ་ཞེས་བྱ་བཞི་སྒྲུ་གསོག་དང་གཞན་ལ་གཞོན་པ་མེད་པའི་དོན་ཉེ། དེ་ཡང་སྟོབ་དཔོན་དང་སྒྲ་མ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་སྒྲུ་བའི་བསམ་བ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཁྲིམས་འབོགས་ཤིང་ཆོས་འཆད་པ་ནི་སྟོབ་དཔོན་ནོ། །ཁྲིམས་དང་ཤེས་པས་གན་པ་ནི་སྒྲ་མའོ། །དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་གང་ལ་ཡང་བརྩུན་སྒྲུ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ངན་པ་ནམས་སོག་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་བྱེད་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་མི་སྒྲུ་བ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་སྒྲེ་བོ་སྒྲུ་ལ་ཡང་མེད་པས་ན་ལྷག་པའི་བསམ་བའོ། །ཆོས་མ་ཐུན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་དེས་ཤིང་འགྲོགས་ན་བདེ་བའི་བསམ་བ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། ཚུལ་ཁྲིམས་མཛོས་པ་ཐམས་ཅད་ནི། ཆོས་མ་ཐུན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའོ། །ཁོང་ནས་ཞེ་སྤང་མེད་ཅིང་སེམས་དང་བཞི་དེས་པའོ། །ལུས་ཀྱིས་བརྟེན་འཛོག་མི་བྱེད། དག་གིས་ཆོག་ཏུ་བ་མི་སྒྲུ་བ་ནི་འགྲོགས་ན་བདེ་བའི་བསམ་བའོ། །ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། བདུད་ཀྱི་ལས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་ལ་རང་གི་སེམས་ཀྱིས་དབང་བྱ་

བའི་བསམ་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་། ཁོང་ཁོ་བ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་།
མ་རིག་པ་དང་། ལྟ་བ་དང་། ཐེ་ཆོམ་བྱུག་ནི་ཉོན་མོངས་པའོ། ཁོ་བ་དང་། ཁོན་དུ་
འཛིན་པ་དང་། འཆབ་པ་དང་། འཆིག་པ་དང་། སྤག་དོག་དང་། སེར་སྤྲ་དང་། སྦྱ་
དང་། གཡོ་དང་། རྒྱགས་པ་དང་། རྣམ་པར་འཆེ་བ་དང་། རོ་ཆ་མེད་པ་དང་། ཁྲིལ་
མེད་པ་དང་། རྒྱགས་ཆོད་དང་། མ་དད་པ་དང་། ལེ་ལོ་དང་། བག་མེད་པ་དང་།
བརྗེད་ངེས་པ་དང་། རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་དང་། གཉིད་
དང་རྟོག་དཔྱོད་དེ་ཉི་ཤུ་ནི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པའོ། །

འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་ཆགས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཞི་བ་ཕྱོགས་གཅིག་པ་
ལ་དགའ་བ་ནི། གཅིག་རྒྱ་འཁོར་བ་དང་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་ཕྱོགས་པས་མི་
གནས་པའི་ཕྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པས་ན་བདུད་ཀྱི་
ལས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་མི་འགྲོ་ཞིང་རང་གི་སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱེད་
པ་ནི་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་ལ་རང་གི་སེམས་ཀྱིས་དབང་བྱ་བའི་བསམ་པ་ཞེས་
བྱའོ། །འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱོན་དུ་མི་ལྟ་བའི་བསམ་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཁམས་
དེ་དག་ཐམས་ཅད་རང་ཞིན་གྱིས་རྟོགས་པར་སྤྲུགས་སུ་རྒྱུད་པ་ཉིད་ཕྱ་ངན་ལས་
འདས་པ་ཡིན་གྱི། ཉན་ཐོས་ལྟར་འཁོར་བའི་སྦྱོན་སྤངས་ཏེ་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པ་
གཞན་དུ་མི་ཆོལ་བས་ན་འདུ་བྱེད་ལ་སྦྱོན་དུ་མི་ལྟ་བའི་བསམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཕྱ་
ངན་ལས་འདས་པ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་མི་ལྟ་བའི་བསམ་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཉན་ཐོས་
ལྟར་ཞི་བ་ཕྱོགས་གཅིག་པའི་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དེ་ནི་བདེ་བ་ཡིན་གྱི་དེར་འཇུག་
པར་བྱའོ་སྟེ་དུ་མི་སེམས་པའོ། །བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་དགེ་བ་རྣམས་རྟག་

ཏུ་བསྐྱོམ་པའི་བསམ་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་འཕྱོང་བར་བྱ་
བའི་ཐོགས་དང་རྒྱར་རྒྱར་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆོས་དགེ་བ་རྣམས་ཞེས་བྱ་སྟེ།
དངོས་སུ་ན་འཛུགས་ཏེ་བར་གཞག་པ་ལ་སོགས་ཏེ་ས་བཅུ་དང་པ་རྩེ་ལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་
དག་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་ཡང་རྒྱན་མི་འཆད་པར་འདྲིས་པར་བྱའོ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་
རྟེན་ཏུ་བསྐྱོམ་པའི་བསམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་དག་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་དང་མ་ཐུན་པའི་
བདེན་པའི་བསམ་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དགེ་བ་དེ་ཉམས་སུ་སྒྲངས་ནས་འདྲུ་འཇི་
དང་ཐག་བསྐྱངས་ཏེ་དགོན་པའི་གནས་ལྟ་བུར་འགྲོ་བར་སེམས་པ་ནི་བསྐྱོམ་པ་དང་
མ་ཐུན་པའི་དབེན་པའི་བསམ་པ་འོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་ཟང་ཟང་ཐོབ་པ་དང་། རྟེན་པ་
དང་བཀྲར་སྟེ་ལ་མི་ལྟ་བུའི་བསམ་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་བཟའ་བ་དང་བགོ་བ་ལ་
སོགས་ཏེ། ལྷན་བཟེད་དང་ཆོས་གོས་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཟང་ཟང་ཐོབ་པ་དང་
རྟེན་པའོ། །ཕྱག་འཆའ་བ་དང་བསྟེན་བཀྲར་བྱེད་པ་ནི་བཀྲར་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་
ཆོས་འཆད་པ་ན་པན་གདགས་པའི་བསམ་པས་ཆོས་འཆད་ཀྱི་ཟང་ཟང་བསྐྱབ་པའི་
བསམ་པ་མེད་པའི་བྱིར་བཀྲར་སྟེ་ལ་མི་ལྟ་བུའི་བསམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཐེག་པ་དམན་
པ་སྤངས་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་བསམ་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ། བདག་
རང་གི་དོན་དུ་ཞུགས་པ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་མི་འཇུག་པ་
ནི་ཐེག་པ་དམན་པ་སྤངས་པའོ། །

བདག་དང་གཞན་གཉིས་ཀས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་བྱིར་
ས་དང་པ་རྩེ་ལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྐྱབ་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་བསམ་
པའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་བྱ་བའི་བསམ་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་

ལ། སྐྱེ་བ་རྣམས་པ་བཞི་ལས་སྐྱེས་ཤིང་ལས་རྒྱུད་དྲུག་ཏུ་འཁོར་བ་ནི་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་དོ། །དེ་དག་ཆེ་འདིར་དགེ་བ་ལ་བཀོད་དེ། ཆེ་བྱི་མར་ལྟ་དང་མིའི་འབྲས་
བྱ་དང་། ཐར་བ་ཐོབ་པར་བྱ་བའོ་སྟེ་སྟེ་སེམས་པ་ནི་དོན་ཐམས་ཅད་བྱ་བའི་བསམ་
བ་ཞེས་བྱའོ། །མཆོག་གི་བསམ་བ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ནི་ལྟ་
དང་མི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་ཡོན་ཏན་གྱི་ཕུལ་ཏེ་མཆོག་ཡིན་ནོ་སྟེ་སྟེ་སེམས་
བའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསམ་བ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་
ལྟར་ཏེ་དེ་དང་མི་འགལ་བར་བསྐྱབ་པོ་སྟེ་སྟེ་སེམས་བའོ། །

པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་བསམ་བ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་པ་རོལ་
ཏུ་བྱིན་པ་བཅུ་བསྐྱབ་པོ་ཞེས་བྱ་བར་སེམས་བའོ། །དེ་ཁོ་ནའི་དོན་གྱི་བསམ་བ་དང་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་དང་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པའི་དོན་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་
རྟོགས་པར་བྱའོ་སྟེ་སྟེ་སེམས་བའོ། །མ་གྲུའི་བསམ་བ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྟའི་མིག་
ལ་སོགས་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྟེ་སྟེ་སེམས་བའོ། །པན་པའི་
བསམ་བ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཆེ་འདི་ལ་བདེ་བར་བྱའོ་སྟེ་སྟེ་
སེམས་བའོ། །བདེ་བའི་བསམ་བ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཆེ་བྱི་མ་ལ་སྐྱིད་པར་བྱའོ་
སྟེ་སྟེ་སེམས་བའོ། །ངེས་པར་གྲོལ་བའི་བསམ་བ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་
རྣམས་ལ་པན་འདོགས་ན་ཡང་ཆེ་འདིར་ལེ་ལན་མི་རེ་སྟེ། ཆེ་བྱི་མར་རྣམས་པར་སྟོན་
པ་ལ་རེ་བ་མེད་པའོ། །བརྟན་པའི་བསམ་བ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་དང་པོ་
སེམས་བསྐྱེད་བྱིན་ཆད་དེ་ལས་སྟོང་འགྱུར་ལྟོག་མེད་པའོ། །མི་སྐྱེ་བའི་བསམ་བ་དང་
ཞེས་བྱ་བ་ནི། བདག་དང་གཞན་ལ་པན་པར་བྱ་བའི་སྟོར་ཐབས་མི་འབྱུང་ཞིང་ལས་

མི་ཞོར་བར་ཤེས་རྒྱས་ཆོད་པའོ། །མ་དག་པའི་བསམ་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མོས་
 བས་སྦྱོར་པའི་ས་བསྐྱབ་པོ་སྦྲུང་དུ་སེམས་པའོ། །དག་པའི་བསམ་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་
 བྱི་ས་དང་པོ་ནས་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་བསྐྱབ་པོ་སྦྲུང་དུ་སེམས་པའོ། །ཤིན་ཏུ་དག་
 པའི་བསམ་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ས་བརྒྱ་པ་མན་ཆད་བསྐྱབ་པོ་
 སྦྲུང་དུ་སེམས་པའོ། །བསྐྱམས་པའི་བསམ་པ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ས་བརྒྱད་པ་ལ་
 གནས་པ་དེ་རྩེ་ལ་བ་དང་། འབད་པ་མི་འབྱུང་བར་སྦྱན་གྱིས་བྱུབ་པས་བསྐྱམས་པ་
 ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་འཛོལ་བར་བྱའོ་སྦྲུང་དུ་སེམས་པའོ། །དེ་འཛོལ་བར་བྱའོ་སྦྲུང་དུ་
 སེམས་པའོ། །བདུད་བཞི་གང་ཞེ་ན། སྤང་པོའི་བདུད་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་
 དང་། ལྷའི་བྱའི་བདུད་དང་། འཆི་བདག་གི་བདུད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། གླ་ན་མེད་པའི་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱ་དགེ་བའི་རྩ་བ་སྟོག་དང་འབྲ་བའི་བར་དུ་གཙོད་པས་བདུད་
 བཞིའོ། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་བསྐྱེད་པའི་སྤང་པོ་འདི་བྱུབ་ན་རང་དབང་མེད་
 པར་ན་བ་དང་རྒྱ་བ་དང་རྒྱད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་དགེ་བའི་བར་ཆད་བྱེད་
 པས་ན་སྤང་པོའི་བདུད་དོ། །འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་ལ་སོགས་པ་ཤས་ཆེ་བའི་
 དབང་གིས་དགེ་བའི་བར་ཆད་བྱེད་པས་ན་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་དོ། །འདོད་པའི་
 ཁམས་ཀྱི་ལྷའི་བྱ་རྣམས་སྤྲལ་དོག་གི་དབང་གིས་དགེ་བའི་བར་ཆད་བྱེད་པ་ནི་ལྷའི་
 བྱའི་བདུད་དོ། །ཆེའི་འདུ་བྱེད་ཞིག་སྟེ་སྟོག་དང་བྲལ་ནས་དགེ་བ་བྱེད་པའི་རྒྱུན་
 ཆད་པ་ནི་འཆི་བདག་གི་བདུད་ཅེས་བྱའོ། །

འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་ལྷའི་གནས་ཀྱི་རིམ་པའི་མིང་ལས་སྤྱི་གནས་ནི་སའི་
 སྟེང་ན་ཤིང་བྱུང་དང་རྩོད་ལ་སོགས་པ་ན་གནས་པའོ། །བར་སྤང་གི་གནས་ནི་ཉི་

ཟླ་དང་སྐར་མ་ལ་སོགས་པ་ནམ་མཁའ་ལ་རྒྱ་བཤོ། །རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་ཀྱི་
གནམ་ནི་རི་རབ་ཀྱི་ངོས་བཞིའི་བྱང་ཕྱོགས་ན་ནི་ཀྱ་བེ་བ། ཤར་ན་ཡུལ་འཁོར་སྤང་།
སྟོན་འཕགས་སྦྱེས་སོ། །རྒྱབ་ན་མིག་མི་བཟང་། དེའི་འཁོར་དུ་གཏོགས་པ་རྣམས་ནི་
རིས་སོ། །སྤུམ་ཅུ་ཙ་གསུམ་ཀྱི་གནམ་ནི་རི་རབ་ཀྱི་ཅེ་ན་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་ཕྱོགས་ན་
བརྒྱད་དེ་སྤུམ་ཅུ་ཙ་གཉིས། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱིར་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་གཅིག་སྟེ། སྤུམ་ཅུ་
ཙ་གསུམ་ཡོད་པ་ལ་བྱའོ། །འཐབ་བྲལ་ཀྱི་གནམ་ནི་སྤུམ་ཅུ་ཙ་གསུམ་ཀྱི་ལྷ་ནི་ལྷ་མ་
ཡིན་དང་འཐབ་ལ། དེ་དག་ནི་ལྷ་མ་ཡིན་དང་འཐབ་པ་དང་བྲལ་ཉེ་མི་འཐབ་བས་
འཐབ་བྲལ་ཞེས་བྱའོ། །དགའ་ལྷན་ཀྱི་གནམ་ནི་འོག་མ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འོངས་
སྟོང་ཆེ་ཞིང་ཉམས་བདེ་བའི་སྟེང་དུ་བྲམས་པས་ཆོས་བཤད་པའི་འོངས་སྟོང་དང་
ལྷན་པའི་བྱིར་དགའ་ལྷན་ནོ་ཞེས་བྱའོ། །འབྲུལ་དགའི་གནམ་ནི་འདོད་པའི་འོངས་
སྟོང་ཅི་དགའ་དགྲུང་རང་གིས་སྦྱུལ་ཞིང་སྟོང་པའི་བྱིར་རོ། །གཞན་འབྲུལ་དབང་
བྱེད་ཀྱི་གནམ་ནི་འདོད་པའི་འོངས་སྟོང་ཅི་དགའ་དགྲུང་གཞན་གྱིས་སྦྱུལ་ཅིང་སྟོང་
པའོ། །བསམ་གཏན་བཞེ་ལས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་མིང་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་
ཡན་ཆད་ན་གནས་པ་སྟེ། ཆངས་རིས་ཀྱི་གནམ་དང་ཆངས་པའི་མདུན་ན་འདོན་
པའི་གནམ་དང་ཆངས་འཁོར་ཀྱི་གནམ་སྟེ། དེ་ལ་གོང་མ་ཆངས་པ་ཆེན་པོའི་རིས་
དང་གཡོག་འཁོར་དུ་སྦྱེས་པས་ཆངས་རིས་ཀྱི་གནམ་ཞེས་བྱའོ། །

ཆངས་པ་ཆེན་པོ་ལ་ནང་རྒྱབ་ཏུ་རིམ་གྱོ་བྱེད་ཅིང་འཁོར་ལྷ་བྱར་ཉེ་བར་སྦྱེས་
ཉེ་མདུན་དུ་སྦྱ་འདོན་པས་ན་ཆངས་ལྷ་ཉེ་བན་ཞེས་གྲང་བྱ། ཆངས་པའི་མདུན་ན་
འདོན་ཞེས་གྲང་བྱའོ། །ཆངས་པ་འོག་མ་གཉིས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་ལུས་བཟང་ཞིང་

ཆེ་རིང་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་མ་ཐུ་ཆེ་བས་ཆངས་འཁོར་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཆངས་པ་ཆེན་
པོ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་རོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་མིང་ལ། འོད་རླངས་གི་གནས་དང་
ཆད་མེད་འོད་དང་འོད་གསལ་ལོ། །གནས་འདིར་སྐྱེས་པའི་ལྷ་ནི་གོང་མ་གཉིས་
པས་ལུས་ཀྱི་གཞི་བྱིན་དང་འོད་མདངས་རླངས་པས་ན་འོད་རླངས་གི་གནས་ལོ། །གནས་
འདིར་སྐྱེས་པའི་ལྷ་ནི་ལུས་ཀྱི་འོད་འདི་ཅམ་མོ་ཞེས་ཆད་གཟུང་དུ་མེད་པས་ན་ཆད་
མེད་འོད་ཅེས་བྱའོ། །གནས་འདིར་སྐྱེས་པའི་ལྷ་ནི་ལྷ་གཞན་གྱི་གནས་སུ་ཡང་འོད་
གསལ་བར་བྱེད་པས་ན་འོད་གསལ་ཞེས་བྱའོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་མིང་ལ།
དགེ་རླངས་དང་ཆད་མེད་དགེ་དང་དགེ་རྒྱས་སོ། །གནས་འདིར་སྐྱེས་པའི་ལྷ་ནི་བསམ་
གཏན་གྱི་བདེ་བ་ལ་དགེ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གོང་མ་གཉིས་པས་བདེ་བ་རླངས་པས་ན་དགེ་
རླངས་ཞེས་བྱའོ། །གནས་འདིར་སྐྱེས་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་འདི་ཅམ་མོ་ཞེས་
ཆད་གཟུང་དུ་མེད་པས་ཆད་མེད་དགེ་ཞེས་བྱའོ། །གནས་འདིར་སྐྱེས་པའི་ལྷ་
ནས་ནི་འཛིག་ཏེན་གྱི་བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་མ་ལུས་པར་རྫོགས་པས་དགེ་
རྒྱས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡན་ཆད་བསམ་གཏན་བཞི་བ་དག་ནི་བདེ་བ་སྤངས་ཏེ། བཏང་
སྟོམས་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསམ་གཏན་བཞི་བ་ལ་གནས་བརྒྱད་ལས་སོ་སོའི་
སྐྱེ་བོ་གསུམ་གྱི་མིང་ལ་སྤྲིན་མེད་དང་བསོད་ནམས་འཕེལ་དང་འབྲས་བྱ་ཆེའོ། །

དེ་ཡང་གནས་འདིར་སྐྱེས་པའི་ལྷ་ནི་ནམ་མཁའ་སྤྲིན་གྱིས་མ་ཆད་ན་གསལ་
བ་དང་འབྲས་བུ་གཞན་གྱི་གཞལ་མེད་ཁང་གིས་མ་ཆད་ཅིང་སྤྲིབ་བ་མེད་དེ། ལྷ་
དེ་དག་རང་གི་གཞལ་མེད་ཁང་དང་ལྷན་གནས་འདིར་སྐྱེས་པའི་ལྷ་ནི་སྐྱེ་བོ་ནམས་
གྱིས་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཆོག་ཐོབ་པའི་གནས་ཡིན་པས་ན་བསོད་ནམས་འཕེལ་

ཞེས་བྱའོ། །གནས་འདིར་སྐྱེས་པའི་ལྷ་རྣམས་ནི་དགེ་བའི་རྩ་བ་འོག་མ་གཞན་བས་
 ཆེར་བསྐྱབས་པའི་འབྲས་བུ་སྟེ། འབྲས་བུ་ཡང་གཞན་འོག་མ་བས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་
 འབྲས་བུ་ཆེའོ། །གནས་གཙང་མ་ལྗེའི་རིས་ཀྱི་མིང་ལ། མི་ཆེ་བ་དང་། མི་གཏུང་བ་
 དང་། གྲོམ་སྤང་བ་དང་། འིན་དུ་མཐོང་བ་དང་། འོག་མིན་ནོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་སྤང་
 མཛད་ལ་སོགས་པ་འཕགས་པ་རྣམས་གཙོ་བོར་བཞུགས་པས་ན་གནས་གཙང་མ་
 ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་གནས་གཙང་མའི་རིས་སུ་སྐྱེས་པའི་ནང་ན་ཡང་གོང་མ་གཞན་
 རྣམས་ལས་བསོད་ནམས་རྒྱུད་བས་ན་མི་ཆེ་བ་ཞེས་བྱའོ། །གནས་འདིར་སྐྱེས་པ་ནི་
 བསམ་གཏན་བྱུང་བར་ཅན་ཐོབ་པས་ཉོན་མོངས་པས་གཏུང་བར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་
 མི་གཏུང་བའོ། །གནས་འདིར་སྐྱེས་པ་ནི་བསམ་གཏན་ལ་རི་ལྟར་བསྐྱོམ་ཡང་ཉོན་
 མོངས་པས་བསྐྱེབས་ཤིང་ཆོད་པ་མེད་པས་ན་གྲོམ་སྤང་ངོ་། །གནས་འདིར་སྐྱེས་
 པའི་ལྷ་ནི་ལྷ་གཞན་གྱིས་བལྟས་ན་རབ་རྒྱ་བདེ་ཞིང་ཞི་བའི་བྱུང་བར་ཅན་དུ་མཐོང་
 བས་ན་འིན་རྒྱ་མཐོང་ཞེས་བྱའོ། །

གནས་འདིར་སྐྱེས་པའི་ལྷ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་ལ། དེ་ཡན་
 ཆད་གཟུགས་ཅན་གཞན་མེད་དེ། ཀུན་གྱི་གོང་དུ་གྱུར་པས་ན་འོག་མིན་ཞེས་
 བྱའོ། །འཛིག་ཉེན་གྱི་ཆོས་བརྒྱུད་གང་ཞེ་ན། ཉེད་པ་དང་། མ་ཉེད་པ་དང་། བསྟོད་པ་
 དང་། མ་བསྟོད་པ་དང་། གྲགས་པ་དང་། མ་གྲགས་པ་དང་། བདེ་བ་དང་། མི་བདེ་
 བའོ། །དེ་ལ་འཛིག་ཉེན་ལས་འདས་པ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ནི་རི་རབ་
 དང་འབྲས་བར་རྒྱུན་གང་གིས་ཀྱང་མི་གཡོ་མི་འཁྲགས་པ་ཡིན་གྱི། སྐྱེ་བོ་བྱིས་པ་རྒྱུད་
 དུ་འབྲས་བ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ནི་འདོད་པའི་རྒྱུད་གིས་ཅི་མཆོག་བཞིན་དུ་གཡེངས་ཏེ།

པན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་ཐུན་ཆེགས་ཅམ་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་ཀྱང་དགའ་བ་དང་མི་
 དགའ་བར་འགྱུར་བའི་བྲེ་བྲག་ལ་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་ཞེས་བྲལོ། །དེ་ལ་ལྷུང་
 བཟེད་དམ་ཆོས་གོས་ལ་སོགས་པ་ཟང་ཟིང་ཅུང་ཟད་ཐོབ་པས་དགའ་བར་གྱུར་པ་ནི་
 རྟེན་པའོ། །ཟང་ཟིང་དེ་དག་མ་ཐོབ་སྟེ་མི་དགའ་བ་ནི་མ་རྟེན་པའོ། །ཡོན་ཏན་མངོན་
 སུམ་དུ་བརྗོད་པས་དགའ་བ་ནི་བརྟེན་པའོ། །མངོན་སུམ་དུ་སྦྱོན་བརྗོད་དེ་སེམས་
 ལ་འཁྲུག་པ་ནི་མ་བརྟེན་པའོ། །སྒྲིག་ཏུ་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ཐོས་ཏེ་དགའ་བ་ནི་གྲགས་
 པའོ། །སྒྲིག་ཏུ་སྦྱོན་བརྗོད་པ་ཐོས་ཏེ་མི་དགའ་བ་ནི་མ་གྲགས་པའོ། །ལུས་དང་
 སེམས་ལ་དབེན་པ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་སྟེ་དགའ་བ་ནི་བདེ་བའོ། །ལུས་དང་སེམས་ལ་
 གཞོད་པ་སྤྱོད་སྟེ། མི་དགའ་བ་ནི་མི་བདེ་བ་སྟེ། ཆོས་བརྒྱུད་པོ་འདི་དག་གིས་མི་
 གོས་པར་སྦྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བཏང་སྟོམས་སུ་གནས་པར་ཅི་རུས་སུ་བསྐྱབ་
 པོ། །དགོད་པ་བཞིའི་མིང་ལ། ཐེག་པ་ལ་དགོད་པ་དང་། བདེ་བ་ལ་དགོད་པ་དང་།
 རིགས་པ་ལ་དགོད་པ་དང་། ཆོས་ལ་དགོད་པའོ། །དེ་ལ་དགེ་བ་བཅུ་དང་། བསམ་
 གཏན་དང་སྟོམས་པར་འཁྲུག་པ་དག་ནི་ལྟ་དང་མིའི་ཐེག་པ་དང་བདེན་པ་བཞི་དང་།
 རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་དང་། ས་དང་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དག་ནི་འཕགས་པའི་ཐེག་པ་
 སྟེ། ཐེག་པ་དེ་དག་སྟོན་པ་ནི་ཐེག་པ་ལ་དགོད་པའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་སྦྱེ་བ་དང་།
 འགག་པ་མེད་པ་ནི་བདེན་པ་གཅིག་གོ། །ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པ་ནི་བདེན་པ་
 གཉིས་སོ། །སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་། ཀུན་འཕྱུང་དང་། འགོག་པ་དང་། ལམ་ནི་བདེན་པ་
 བཞི་སྟེ། དེ་དག་སྟོན་པ་ནི་བདེན་པ་ལ་འགོད་པའོ། །

སྟོས་པའི་རིགས་པ་དང་། བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་དང་། འཐད་པ་སྐྱབ་པའི་

རིགས་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་དག་སྟོན་པ་ནི་རིགས་པ་ལ་དགོང་
 པའོ། །གསུང་རབ་བརྒྱ་གཉིས་འདི་ག་རྟེན་དུ་གཞག་སྟེ་སྟོན་གསུམ་དུ་སྦྱད་ཅིང་
 སྟོན་པ་ནི་ཆོས་ལ་དགོང་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཁོར་བདུན་གྱི་མིང་ལ། དང་པའི་ཁོར་དང་།
 ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཁོར་དང་། བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་ཁོར་དང་། ཁྲིལ་ཡོད་པའི་ཁོར་དང་།
 རོས་པའི་ཁོར་དང་། གཏོང་བའི་ཁོར་དང་། ཤེས་པའི་ཁོར་རོ། །དེ་ལ་ལས་དང་འབྲས་
 གུ་དང་བདེ་བ་དང་དགོན་མཆོག་ཡོད་པ་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་ཡིད་ཆེས་པ་ནི་ཚུལ་
 ཁྲིམས་ཀྱི་རྒྱ་སྟེ། དང་པའི་ཁོར་རོ། །སྟོན་གཙོད་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་ག་པ་མི་དགེ་བ་
 སྤངས་པ་ནི་ཐར་བ་དང་མཐོ་རིས་སུ་སྦྱེ་བའི་རྒྱ་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཁོར་རོ། །དམ་
 པའི་ཆོས་ཉན་པ་དང་སེམས་པ་དང་བསྟོམ་པ་རྒྱན་མི་གཙོད་པ་ནི་བསོད་ནམས་
 དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་ལ་འབེལ་བའི་རྒྱ་སྟེ། བཙུན་སྟེ་ག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་ལ་བག་
 གྲུད་ཅིང་འདྲིན་པ་ནི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་སྟེ། ཁྲིལ་ཡོད་པའི་ཁོར་རོ། །དམ་པའི་
 ཆོས་ལ་ཆོག་པར་མི་འདྲིན་ཞིང་མང་དུ་ཉན་པ་ནི་བསམ་པ་དང་བསྟོམ་པའི་ཤེས་
 རབ་འབེལ་བའི་རྒྱ་སྟེ། རོས་པའི་ཁོར་རོ། །ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཅི་བདོག་པ་གཞན་
 ལ་སྦྱོན་པ་ནི་ལོངས་སྟོན་ཆེན་པོ་འབྱོར་བའི་རྒྱ་སྟེ། གཏོང་བའི་ཁོར་རོ། །བསམ་པ་
 དང་བསྟོམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་ནི་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་
 པའི་རྒྱ་སྟེ། ཤེས་པའི་ཁོར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཁོར་ཞེ་ན། དགོས་པ་ཐམས་ཅད་མི་འབྱོར་
 པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སེམས་ཅན་གྱི་གནས་དགུ་ལ་ལྷས་ཐ་དད་ཅིང་འདུ་ཤེས་ཀྱང་ཐ་དད་པ་ནི་
 བསམ་གཏན་དང་པོ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་བཞུགས་ཏེ་བསམ་གཏན་དང་པོ་བ་རྣམས་དང་།

འདྲི་དཔེ་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལྟ་མན་ཆད་རིལ་ནི་ལུས་ཀྱང་མི་འདྲ་ལ། འདྲ་
ཤེས་ཀྱང་སོ་སོར་མི་འདྲ་བས། ལུས་ཐ་དད་ཅིང་འདྲ་ཤེས་ཀྱང་ཐ་དད་ཅེས་
བྱའོ། །ལུས་ཐ་དད་ལ་འདྲ་ཤེས་གཅིག་པ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྤར་སྦྱེས་པའི་
ཆངས་པ་རྣམས་ནི་ལུས་དང་ཁ་དོག་ཆེ་ཞིང་བཟང་ལ་ཆངས་པ་བྱི་མ་འདི་དག་ངས་
བསྐྱེད་དོ་སྦྱོར་དུ་སེམས་ལ། བསམ་ཏན་དང་པོ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་ཆངས་པ་ནི་ལུས་
དང་ཁ་དོག་དེ་བས་ངན་ལ་བདག་ཅག་ནི་ཆངས་པ་ཆེན་པོས་བསྐྱེད་དོ་སྦྱོར་དུ་
སེམས་པས་ན་ལུས་ཐ་དད་ལ་འདྲ་ཤེས་གཅིག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ལུས་གཅིག་ལ་འདྲ་
ཤེས་ཐ་དད་པ་ནི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད། གསུམ་པ་མན་ཆད་ལ་གནས་
པའི་ལྟ་རྣམས་ལུས་ནི་འདྲ་སྟེ་ཆད་གཅིག་ལ། འདྲ་ཤེས་ནི་ཁ་ཅིག་བདེ་བ་ལ་གནས།
ཁ་ཅིག་བཏང་སྟོམས་ལ་གནས་པས་ལུས་གཅིག་ལ་འདྲ་ཤེས་ཐ་དད་ཅེས་བྱའོ། །

ལུས་གཅིག་ལ་འདྲ་ཤེས་ཀྱང་གཅིག་པ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་བ་ལ་གནས་པ་
རྣམས་ཀྱི་ལུས་ནི་ཆད་ཀྱང་གཅིག་ལ། འདྲ་ཤེས་ཀྱང་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་དང་ལྟན་
པར་འདྲ་བའི་བྱིར་རོ། །ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྦྱེ་མཆེད་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་
མཁའ་ཅའ་དུ་བད་ལ་ནམ་མཁའ་ནི་མཐའ་ཡས་སོ་སྦྱོར་དུ་སེམས་བའོ། །རྣམ་ཤེས་
མཐའ་ཡས་སྦྱེ་མཆེད་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལྟར་མཐའ་ཡས་པ་དེ་ལ་
དམིགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཡང་མཐའ་ཡས་སོ་སྦྱོར་དུ་སེམས་བའོ། །ཅི་ཡང་
མེད་པའི་སྦྱེ་མཆེད་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལྟར་མཐའ་ཡས་ལ་དེ་ལ་
དམིགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་མཐའ་ཡས་ན། དེ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཆོས་
གཞན་ཅི་ཡོད་ཅེས་བརྟགས་ན་ཅི་ཡང་ཡོད་པར་མ་མཐོང་ནས་ཅི་ཡང་མེད་དོ་སྦྱོར་

དུ་སེམས་པ་ལོ། །འདྲུ་ཤེས་མེད་འདྲུ་ཤེས་མེད་མེན་གྱི་སེམས་ཅན་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ཙམ་དུ་ཟད་དེ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་སྟེ་སེམས་པ་འདི་འདྲུ་ཤེས་དེ་ཡང་ནད་དང་ཟུག་རྩ་ཉྟ་བུ་ཡིན་པས་སྤང་ངོ་ཞེས་རྗེ་ཤ་རྗེ་སྤར་བཀག་ནས་ཤིན་ཏུ་ཤ་བར་གྱུར་པ་དང་། འདྲུ་ཤེས་དེ་གཏན་མེད་པར་གྱུར་ན་ཡང་མི་རུང་ངོ་སྟེ་སེམས་ཤིན་ཏུ་ཆ་ཤ་བ་དེ་ཙམ་ལ་གནས་པ་ལོ། །རིགས་ལྔ་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པའི་རིགས་ནི་བདེན་པ་བཞི་མཉན་ཞིང་བསྟོམས་པའི་བག་ཆགས་རྒྱད་ལ་ཡོད་པ་ལོ། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པའི་རིགས་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བ་མཉན་ཞིང་བསྟོམས་པའི་བག་ཆགས་ཡོད་པ་ལོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐེག་པའི་རིགས་ནི་ས་དང་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་མཉན་ཞིང་བསྟོམས་པའི་བག་ཆགས་ཡོད་པ་ལོ། །མ་ངེས་པའི་རིགས་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གསུམ་ཆར་གྱི་ཆོས་མཉན་ཞིང་བསྟོམས་པའི་བག་ཆགས་འདྲེན་མར་ཡོད་པས་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་ཏེ། དག་པའི་བཤེས་གཉེན་གང་ཡང་རུང་སྟེ་སྟེ་སྟེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པ་ལོ། །རིགས་མེད་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གང་གི་ཆོས་ལ་ཡང་མཉན་ཞིང་བསྟོམས་པའི་བག་ཆགས་མེད་པས་ཡུན་རིང་སོང་དག་བ་དང་སྤང་བའི་སྐལ་བ་མེད་དེ་ངན་སོང་ན་འབྱུང་པ་ལོ། །

ལམ་བཞི་ལ། མངོན་པར་ཤེས་པ་བྱུང་ལ་དཀའ་བའི་ལམ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་སྒྱུར་ལ་དཀའ་བའི་ལམ་དང་མངོན་པར་ཤེས་པ་བྱུང་ལ་སྤྲོ་བའི་ལམ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་སྒྱུར་ལ་སྤྲོ་བའི་ལམ་མོ། །དེ་ལ་བསམ་གཏན་དང་སོ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་མི་ཕྱོགས་པ་མེད་པས་བསམ་གཏན་བྱུང་པར་ཅན་ནི་ལྷག་མཐོང་གི་ཤས་ཆེ་སྟེ་དཀའ་བ་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་བཞི་ནི་ཞི་

གནས་ཀྱི་ཤས་ཆེ་སྟེ་དཀའ་བས་དེ་དག་ལ་གང་ཟག་དབང་པོ་རྩལ་པོ་ཞུགས་པ་ནི་
མངོན་པར་ཤེས་པ་བྱལ་ལ་དཀའ་བའི་ལམ་ཞེས་བྱའོ། །མི་ལྷོགས་པ་མེད་པ་དང་
བསམ་གཏན་བྱུང་བར་ཅན་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོངས་པར་འཇུག་པ་བཞི་པོ་དེ་
ལ་དབང་པོ་རྫོན་པོ་ཞུགས་ན་ནི་མངོན་པར་ཤེས་པ་བསམ་གཏན་བཞི་པོ་དེ་ལ་དབང་
པོ་རྩལ་པོ་ཞུགས་ན་ནི་མངོན་པར་ཤེས་པ་བྱལ་ལ་སྐྱ་བའི་ལམ་ཞེས་
བྱའོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་བསམ་གཏན་བཞི་པོ་དེ་ནི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་
གི་ཆ་མཉམ་པས་ན་དེ་ལ་དབང་པོ་རྫོན་པོ་ཞུགས་ན་ནི་མངོན་པར་ཤེས་པ་སྦྱར་ལ་
སྐྱ་བའི་ལམ་ཞེས་བྱའོ། །བསྐྱར་བ་མེད་པ་བཞི་ལ་དེ་བཞེན་གསེགས་པའི་སྤྱི་ཐིམ་
ལས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྟེ། སྤྱི་ཐིམ་ལས་ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་མེད་པ་ནི་
སྤྱི་ཐིམ་ལས་འབྱོར་བྱུང་ཉལ་གང་ཅི་མཛད་པ་ཡང་སྟོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་
པའི་ཉིས་དམིགས་རྩུང་བྱང་ཀྱང་མི་འབྱུང་བས་གཞན་གྱིས་དབྱས་ཤིང་སྤྱད་པའི་
དོགས་པ་མི་མངའ་བའི་བྱིང་རོ། །དེ་བཞེན་གསེགས་པའི་གསུང་གི་ཐིམ་ལས་ཀྱི་
སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྟེ། གསུང་གི་ཐིམ་ལས་ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་མེད་པ་ནི་
དག་གི་ཉིས་པ་བརྒྱན་ལ་སོགས་པ་བཞི་སྤངས་པས་དམ་པའི་ཆོས་འཁྲུང་པ་ལ་
སོགས་པ་ན་ཆོག་གི་སྟོན་གཞན་གྱིས་དབྱས་སུ་དོགས་པ་རྩུང་བྱང་ཀྱང་མི་མངའ་
བའོ། །དེ་བཞེན་གསེགས་པའི་ཐུགས་ཀྱི་ཐིམ་ལས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྟེ།
ཐུགས་ཀྱི་ཐིམ་ལས་ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་མེད་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་ཉིས་པ་གསུམ་སྤངས་
པས་དམ་པའི་ཆོས་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་དགོངས་པས་ན་གཞན་གྱིས་ཆོར་དུ་
དོགས་པའི་འབྲུལ་པ་མི་མངའ་བའོ། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོར་བ་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྟེ། འཆོ་བ་ཡོངས་སུ་མ་
 དག་པ་མེད་པ་ནི་ཚུལ་འཆོས་ཤིང་སྒྱུ་གསོག་གིས་འཆོ་བ་སྤངས་ཤིང་ཤེས་རབ་
 གྱིས་ཆོས་བཞིན་དུ་འཆོ་བས་ན་གཞན་གྱིས་ཆོར་དུ་དོགས་ཤིང་བཅའ་དགོས་པའི་
 སྟོན་མི་མངའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཙོ་བརྒྱད་
 ལ། མ་བསྟན་པའི་སྤྱིན་པ་ཅན་རྣམས། མ་བསྟན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཅན་རྣམས། མ་
 བསྟན་པའི་བཟོད་པ་ཅན་རྣམས། མ་བསྟན་པའི་བཙོན་འབྲུས་ཅན་རྣམས། མ་བསྟན་
 པའི་བསམ་གཏན་ཅན་རྣམས། མ་བསྟན་པའི་ཤེས་རབ་ཅན་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་ལ།
 སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་ནི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བྱུག་གི་རང་བཞིན་དང་། ཡོན་ཏན་དང་།
 འབྲས་བྱ་རྣམས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་བསྟན་ཞིང་བསྐྱེད་ན་སྤྱིན་པ་ལ་
 སོགས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་འཇུག་གི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་སྟོན་
 པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྟོད་སྟོད་པའི་བག་ཆགས་དང་གོམས་པའི་བྲགས་ཡོད་པས་
 གཏན་ཆེགས་གྱིས་མ་བསྟན་མ་བསྐྱེད་ཀྱང་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་རང་བཞིན་
 གྱིས་འཇུག་གོ་ཞེས་བྱ་བར་ཀུན་ལ་སྦྱར་རོ། །དེ་ལ་སྤྱིན་པའི་རང་བཞིན་ནི་ཕྱི་ནང་
 གི་དངོས་སོ་གཞན་ལ་གཏོང་བའོ། །ཡོན་ཏན་ནི་བསོད་ནམས་སོགས་པའོ། །འབྲས་
 བྱ་ནི་བདེ་འགྲོ་མཐོ་རིས་དང་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་
 སྟེགས་པ་མི་དགེ་བ་ལ་མི་འཇུག་པའོ། །ཡོན་ཏན་ནི་བསོད་ནམས་འཕེལ་བའོ། །འབྲས་
 བྱ་ནི་སྤྱང་ན་ལས་འདའ་བ་དང་བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་བའོ། །བཟོད་པའི་རང་བཞིན་ནི་གཞན་
 གྱིས་གཞོད་པ་བྱས་ཀྱང་སེམས་མི་ཁྲི་བའོ། །

ཡོན་ཏན་དང་འབྲས་བྱ་ནི་གོང་མ་དང་འདྲ་སྟེ། ཁྱད་པར་དུ་ཆ་ལྷགས་སྤྲུག་ཅིང་

མཛེས་ལ་འཁོར་མང་དུ་འདུ་བཤོ། །བཙུག་འགྲུལ་གྱི་རང་བཞིན་ནི་མི་དགེ་བ་སྤོང་ཞིང་
 དགེ་བ་སྦྱབ་པའི་རྒྱན་མི་གཙོང་བཤོ། །ཡོན་ཏན་ནི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་
 ཆོག་མཁན་གཉིས་སོགས་བཤོ། །འབྲས་བུ་ནི་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐར་ཐྱིན་ཅིང་
 སངས་རྒྱས་སུ་འགྲུབ་བཤོ། །བསམ་གཏན་གྱི་རང་བཞིན་ནི་དམིགས་པ་སེམས་ཅེ་
 གཅིག་བཤོ། །ཡོན་ཏན་ནི་ཤེས་རབ་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོག་མཁན་སོགས་བཤོ། །འབྲས་བུ་
 ནི་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་བདེ་ཞིང་ལུས་ལ་ནད་མེད་པ་དང་མཐར་འཁོང་རྒྱ་
 བཤོ། །ཤེས་རབ་གྱི་རང་བཞིན་ནི་ཆོས་རྣམས་གྱི་རང་དང་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་ལ་མཁས་
 བཤོ། །ཡོན་ཏན་ནི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོག་མཁན་སོགས་བཤོ། །འབྲས་བུ་ནི་ཆེ་རབས་ཐམས་
 ཅད་དུ་རིག་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་ཤིང་འཁོང་རྒྱ་བཤོ། །བསྐྱུ་བའི་དངོས་
 རོས་སེམས་ཅན་རྣམས་སྤྱད་པ་ཞེས་བྲ་བ་ལ། གང་ཟག་སེར་སྣ་ཅན་ནི་སྤྱིན་པས་
 བསྐྱུས་ཏེ་དགེ་བ་ལ་འགོད། ཞེ་སྤང་ཅན་ནི་བྲམས་པས་བསྐྱུས་ཏེ་དགེ་བ་ལ་
 འགོད། །རྒྱལ་ཅན་ནི་སེམས་དང་མི་འགལ་བར་དོན་མཐུན་པས་བསྐྱུས། ཡེ་ལོ་ཅན་
 རྣམས་ནི་ལས་གྱི་གྲོགས་བྲས་ཏེ་དོན་སྤྱད་པས་བསྐྱུས་ནས་དགེ་བ་ལ་འཇུག་བཤོ། །

ཡོངས་སུ་བསྡུ་བའི་ཆོག་ཤེས་པ་ནི་དགེ་བ་སྤྲན་ཆོག་མཁན་རྒྱུང་དུ་ཡན་ཆད་ཀྱང་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་སྤྱན་མོང་དུ་བྲས་ཏེ་ཆོ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་
 བསྡུས་པས་བསོད་ནམས་གྱི་ཆོག་མཁན་དཔག་ཏུ་མེད་པར་འཕེལ། །ཐབས་མཁས་པས་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་དབང་གིས་ཐེག་པ་མཆོག་གིས་འབྱུང་བ་སྟོན་
 པ་ཞེས་བྲ་བ་ལ་སྟོང་རྩེ་དང་ཤེས་རབ་ལྡན་པ་ནི་ཐབས་མཁས་པ་ཞེས་བྲའོ། །ཐེག་
 པ་རྒྱུང་དུ་དང་དུས་དང་བག་ཆགས་དང་སྐྱལ་བ་ཐ་དད་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་

པའི་དབང་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྒྲུབ་བ་ཆེ་ཚུང་བརྟགས་ནས་ཡིད་དང་མཐུན་
 པར་སྤར་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་བཀོད་དེ་མཐུག་ཏུ་ཐྱོན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་འགོད་པ་
 བྱི། ཐེག་པ་མཆོག་གིས་འབྱུང་བ་སྟོན་པ་ཞེས་བྱའོ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་མ་ཉམས་
 པ་ནི་སྟོང་རྗེ་དང་ལྡན་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་མི་སྟོད་དེ་འཁོར་བ་མི་གཏོང་ལ་
 ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པས་འཁོར་བ་ན་གནས་ཀྱང་འཁོར་བའི་ཉེས་པས་མི་གོས་ཏེ་མི་
 གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་མ་ཉམས་པ་ཞེས་
 བྱའོ། འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་སྒོ་སྟོན་པ་ནི་དགའ་ལྡན་ཀྱི་པོ་བྱང་ནས་
 འཆི་འཕོ་བ་དང་། ལྷམས་སུ་གཤེགས་ཤིང་བལྟམས་ནས་གཞོན་ནུ་རོལ་ཅིང་ཁབ་
 བ་བཞུགས་པའི་བར་དག་སྟོན་པ་ནི་འཁོར་བའི་སྒོ་སྟོན་པའོ། ཁབ་ནས་འབྱུང་བ་
 དང་། དཀའ་བ་སྤྱད་དེ་བདུད་བཏུལ་ཞིང་འཆང་བྱ་བ་དང་སྒྱུ་ཆེ་འདས་པ་སྟོན་པ་ནི་
 མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་སྒོ་སྟོན་པའོ། ཟུང་དང་སྟེ་ལ་ཞིའི་རྒྱུད་ལ་མཁས་པ་ནི་ཀུན་
 རྒྱུ་བྱི་བདེན་པ་འབའ་ཞིག་འཆད་པ་འཇམ། ཡང་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་འབའ་
 ཞིག་འཆད་པ་ནི་སྟེ་ལ་ཞིའི་རྒྱུད་ལ་མཁས་པའོ། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང་ཀུན་
 རྒྱུ་བྱི་བདེན་པ་གཉིས་ཀ་སྤྲུགས་སུ་འཆད་པ་ནི་བྱང་གི་རྒྱུ་ལ་མཁས་པའོ། ཡང་
 བ་མེ་དང་རྩ་གཉིས་ཀ་འབྲིན་ནམ། གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་ལུས་ལས་འབྲིན་པའི་རྩ་
 འབྲུལ་ལྟ་བུ་བྱས་པ་ལ་ཡང་བྱའོ། །

ཡེ་ཤེས་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་ཅིང་ཁ་ན་མ་སྟོབ་མེད་པར་
 ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་ཞུགས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
 ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་ཀྱི་སྟོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སྟོན་དུ་འགོ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་

ཀྱིས་ཟེན་པས་སྒྲིག་པ་མི་བྱེད་ཅིང་དགེ་བ་ལ་འཇུག་པ་བཅའ་མི་དགོས་པར་འབྱུང་
 བས་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེ་ལྟར་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་ཉེས་པ་མེད་
 བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ནི་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་
 པར་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་གྱི་ལས་གྱི་མཐའ་དགེ་བ་བཅུ་
 དང་ལྷན་བ་ནི་སྐྱེ་པོ་གཞན་ལྟར་དུས་འགའ་ཞིག་དུ་དགེ་བ་བྱས་པས་ཆོག་པར་
 འཛིན་ཞིང་གཏོང་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་གྱི། ཉམ་སངས་རྒྱས་གྱི་བར་དུ་ལུས་དང་དག་
 དང་ཡིད་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་རྒྱན་མི་གཅོད་པ་ནི་ལས་གྱི་མཐའ་དགེ་བ་བཅུ་དང་ལྷན་
 པ་ཞེས་བྱའོ། །སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ཐམས་ཅད་ཐོས་པའི་ལུས་ལེན་པས། སེམས་
 ཅན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཉམས་སུ་ལེན་པ་
 དང་། གཞོད་པ་ལ་ཇི་མི་སྤྲུམ་པའི་བཟོད་པ་གཉིས་ལས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་
 ནི་གང་བ་དང་ཆ་བ་དང་། བགྲེས་ཤིང་སྒྲོམ་པ་དག་གི་གཞོད་པ་བྱུང་ཡང་མི་གཏོང་
 བ་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་བཟོད་པའོ། །

སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བརྟེན་གས་པ་ལ་སོགས་པའི་གཞོད་པ་བྱས་ཀྱང་མི་
 འཇུག་ཅིང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་མི་གཏོང་བ་ནི་གཞོད་པ་ལ་ཇི་མི་སྤྲུམ་པའི་
 བཟོད་པ་སྟེ། བཟོད་པ་དེ་གཉིས་དང་ལྷན་པའི་ལུས་དང་འགྲོགས་པས་དུས་ཐམས་
 ཅད་དུ་གཞོད་པ་བྱུང་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མི་འཁོར་བས་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕྱང་
 པོ་ཐམས་ཅད་བཟོད་པའི་ལུས་ལེན་པས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་མི་
 གཏོང་པ་ཞེས་བྱའོ། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་དགའ་བར་སྟོན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་དང་དག་གི་སྟོན་ལམ་ཐམས་ཅད་བསོད་ནམས་དང་

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་ལུས་མཐོང་ཡང་རུང་། སྤྱི་བའི་ཆོག་ཐོས་
ཀྱང་རུང་། གང་གི་སྒོ་ནས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་དང་པ་དང་དགའ་བ་སྦྱེ་ཞིང་ཡིད་
དང་མི་མ་ཐུན་པ་མི་འབྱུང་བས་འགྲོ་བ་དགའ་བར་སྒོན་པ་ཞེས་བྱའོ། །བྱིས་པ་དང་
ཉན་ཐོས་ཀྱི་མི་བཟད་པ་རི་སྟེད་གཅིག་གི་ནང་ན་ཡང་དགེ་བ་མང་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་
ཤིང་དཔག་བསམ་ལྟར་བཏྲན་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་སེམས་མ་ཉམས་པ་
ནི་སྦྱེ་བོ་རྣམས་ལ་ཤེས་རབ་མེད་པས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉན་ཐོངས་
པས་བཅིངས་ཤིང་། སྦྱེ་གྲན་འཆི་ལ་སོགས་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་རྒྱན་དུ་གཙུག་
པ་ནི་བྱིས་པའི་མི་བཟད་པའོ། །ཉན་ཐོངས་པ་སྤངས་པའི་ཤེས་རབ་ཡོད་ན་ཡང་
སྦྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་མེད་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བཏང་སྟེ། བདག་འབའ་
ཞིག་ཟུང་ན་ལས་འདའ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མི་བཟད་པ་སྟེ་ཞེས་བྱའོ། །ཆོས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ཐབས་སྦྱིན་པས་དབང་བསྐྱུར་བ་འཛོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཆོས་བཅའ་བ་བསྟན་པ་ལས་མི་ལྟོག་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་
པ་དང་། ཕྱི་ནང་གི་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རི་སྟེད་པ་ཐམས་ཅད་
མཛོན་སྤྲུལ་དུ་གྱུར་པས་ས་བཅུ་པའི་དུས་ན་ནི་ཕྱོགས་བཅུའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་ཆ་བ་དུ་དབང་བསྐྱུར་བ་མཛད་པས་ན་ས་བཅུའི་
དུས་ན་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐབས་སྦྱིན་པས་དབང་བསྐྱུར་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟ་
བུའི་གནས་འཛོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བདག་ཉིད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉན་པ་ལ་
སོགས་པའི་སྒོ་ནས་ཆོལ་ཞིང་གཞན་ལ་བསྟན་ཞིང་བཤད་པའི་རྒྱན་མི་གཙོད་པ་ནི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་བཅའ་བ་བསྟན་པ་ལས་མི་ལྟོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །

མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཆོས་དགུ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། རྣམ་པར་གྲོལ་
 བ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ནི་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་
 སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ནི་དེ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ལྟ་བུ་སྟེ། ལྷག་པའི་བསྐྱབ་བ་གསུམ་བདེ་ཐུག་ཏུ་
 སྤང་བ་ལ་བྱའོ། །དེ་ཡང་དགུ་སྟེ། རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལས་དགའ་བ་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ།
 འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་གིས་སེམས་མ་དགུགས་ཏེ་ལུས་ཀྱི་དགེ་བ་གསུམ་བདེ་
 ཐུག་ཏུ་སྤང་བ་ནི་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དགའ་བ་དེས་རྒྱ་བས་ནས་ཡིད་ཀྱི་
 དགེ་བ་གསུམ་བདེ་ཐུག་ཏུ་སྤང་བ་ལ་ཞེས་བྱའོ། །ཡིད་དགའ་
 བས་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡིད་དགའ་སྟེ། ཡིད་ཀྱི་དགེ་
 བ་གསུམ་བདེ་ཐུག་ཏུ་སྤང་བ་ན་དེའི་རྒྱ་ལས་ལུས་ལས་སུ་རུང་སྟེ། ལྷ་ཞིང་མི་
 བདེ་བ་མེད་པར་འགྱུར་བས་ཡིད་དགའ་བས་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པར་འགྱུར་རོ་
 ཞེས་བྱའོ། །ལུས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པས་བདེ་བ་སྤྱོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱའོ། །འདི་
 ཡན་ཆད་བཞིས་ནི་ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་བ་བསྟན་ཏོ། །བདེ་བར་གྱུར་
 བའི་སེམས་མཉམ་པར་འཛོག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ལས་སུ་རུང་སྟེ་བདེ་བར་
 གྱུར་ན་དེའི་རྒྱ་ལས་སྒོམ་བ་པོའི་རྒྱ་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སྟེ་
 བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །

དེས་ནི་ལྷག་པའི་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བ་བསྟན་ཏོ། །སེམས་མཉམ་པར་གཞག་ན་
 ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས། ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཐོང་རོ་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེར་ན་རྒྱ་སྤང་ལ་སོགས་པ་མ་བསྟོགས་མ་བསྟོད་ན་བཞིན་ཀྱི་
 གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པ་གསལ་བར་སྤང་བ་དང་འབྲ་བར་སེམས་མཉམ་པར་

གཞག་སྟེ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྒྱུད་གིས་མ་བསྐྱོད་ན་ལྷག་མཐོང་དང་། ཞི་གནས་
རྒྱུད་དུ་འབྲེལ་རྟེ། བདེན་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ལྷག་མཐོང་གིས་
ཤེས་ཤིང་། ཞི་གནས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ནི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་
བཞིན་དུ་ཤེས་པ་དང་། ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཐོང་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་དག་
པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཐོང་ན་སྐྱོ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདེན་པ་བཞི་ལ་
སོགས་པའི་མཆན་ཉིད་མཐོང་བར་མཐོང་ཞིང་ཤེས་པའི་སྐྱོ་ནས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་
བདེན་པར་གཏོགས་པ་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་ནས་འཁོར་བས་ཡིད་བྱུང་
བ་ནི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཐོང་ན་སྐྱོ་བར་འགྱུར་བའོ། །ཆོག་གོང་མ་འདི་
གཉིས་ཀྱིས་ནི་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་བསྐྱེད་རྟོ། །སྐྱོན་འདོད་ཆགས་དང་
བྲལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ལྟར་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤང་པོ་ལ་སྐྱོ་བར་གྱུར་ན་
སྤྲུག་བསྐྱེད་དེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཀྱུན་འབྱུང་གི་བདེན་པར་གཏོགས་པ། ཁམས་
གསུམ་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྐྱོང་བར་བྱེད་པས་ན་སྐྱོན་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་
བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱའོ། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ན་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ལྟར་ཁམས་གསུམ་ཀྱི་མཐོང་བསྐྱོམ་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་ན་ཐུ་
ངན་ལས་འདས་པ་འགོག་པ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བས་ན་འདོད་ཆགས་
དང་བྲལ་ན་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱའོ། །གོང་མ་འདི་གཉིས་ཀྱིས་ནི་
རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྤང་པོ་ཐོབ་པར་བསྐྱེད་རྟོ། །རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་བདག་རྣམ་
པར་གྲོལ་བའོ་སྟུང་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་འབྱུང་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ལྟར་ཐུ་ངན་
ལས་འདས་པ་ཐོབ་པའི་འོག་ཏུ་ཡེ་ཤེས་འདི་ལྟ་བུ་སྐྱེ་སྟེ། སྤྲུག་བསྐྱེད་ཤེས་པར་བྱ་

བ་ཀྱན་འབྱུང་བ་སྤང་བར་བྱ་བ་སྤངས་ཟིན་པས་དེ་སྤང་མི་དགོས། འགྲོག་པ་མངོན་
དུ་བྱ་བ་མངོན་དུ་བྱས་ཟིན་པས་ད་མངོན་དུ་བྱ་མི་དགོས། ལམ་བསྟོམ་པར་བྱ་བ་
བསྟོམས་ཟིན་པས་ད་བསྟོམ་མི་དགོས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡེ་ཤེས་བཞི་སྟེས་བ་ནི་རྣམ་
པར་གྲོལ་བ་ལ་བདག་རྣམ་པར་གྲོལ་བའོ་སྟེ་མ་འདི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་འབྱུང་སྟེ། རྣམ་
པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་ཕྱང་པོ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྦྱིར་ཆོག་དེ་དག་
གིས་ཟག་པ་མེད་པའི་ཕྱང་པོ་ལྔ་ཐོབ་པར་བསྟན་ཏོ། །

ཟད་པར་གྱི་སྟེ་མཆེད་བཅུ་ལ། ཟད་པར་སྟོན་པོའི་སྟེ་མཆེད་དང་། ཟད་པར་
སེར་པོའི་སྟེ་མཆེད་དང་། ཟད་པར་དམར་པོའི་སྟེ་མཆེད་དང་། ཟད་པར་དཀར་པོའི་
སྟེ་མཆེད་དང་། ཟད་པར་སའི་སྟེ་མཆེད་དང་། ཟད་པར་ཚུའི་སྟེ་མཆེད་དང་། ཟད་
པར་མའི་སྟེ་མཆེད་དང་། ཟད་པར་རྒྱང་གི་སྟེ་མཆེད་དང་། ཟད་པར་ནམ་མཁའི་སྟེ་
མཆེད་དང་། ཟད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྟེ་མཆེད་དང་། ལ་ལ་ཟད་པར་སའོ་ཞེས་
སྟོང་དང་འོག་དང་ཐད་ཀར་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་ཆད་མེད་པར་འདུ་ཤེས་སུ་བྱེད། ལ་
ལ་ཟད་པར་ཚུ་དང་། མེ་དང་རྒྱང་དང་། སྟོན་པོ་དང་། སེར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་།
དཀར་པོ་ཞེས་སྟོང་དང་འོག་དང་ཐད་ཀར་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་ཆད་མེད་པར་འདུ་
ཤེས་སུ་བྱེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་རྣལ་
འབྱོར་བས་རི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དང་ཁ་དོག་བཞི་སྟེ་
བརྒྱད། རྣམ་མཁའ་དང་དགྲ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བཅུ་པོ་དེ་དག་གང་ཡང་རྩང་བ་
གཅིག་ལ་བསམས་ཏེ་ཕྱོགས་མཆོམས་སྒྲ་འོག་ཐམས་ཅད་མེ་ཕྱང་དུ་བསྐྱར་བ་དེ་
བཞིན་དུ་མའི་ཕྱང་པོ་ཁོ་ནར་འབྱུང་རོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པ་བཅུ་ཆར་ལ་ཡང་རི་ལྷར་བསྐྱར་བ་བཞིན་དུ་
འགྱུར་བའི་རང་དབང་ཐོབ་པ་ནི། ཟད་པར་གྱི་སྒྲེ་མ་ཆེད་བཅུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རེ་རེ་ལ་
ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱར་རོ། །ཟད་པར་སའོ་ཞེས་སྟེང་དང་འོག་དང་ཐད་ཀར་གཉིས་སུ་
མེད་ཅིང་ཆད་མེད་པར་འདུ་ཤེས་སུ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ས་འམ་རྩ་ལ་སོགས་པ་གང་
ཡང་རུང་བ་གཅིག་བསྐྱར་བའི་དུས་ན་དེ་ལས་གཞན་པའི་བྱེ་བྲག་ཐ་དད་པ་མེད་
པས་གཉིས་སུ་མེད་ཅེས་བྱའོ། །ས་ཁྲོན་འདི་པན་ཆད་དང་རྩ་ཆད་ཅེས་བྱེ་བྲག་
དབྱེར་མེད་པས་ཆད་མེད་ཅེས་བྱའོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་ས་སྣ་དག་གིས་གང་རོ་སྣ་
བ་ལ་སོགས་པར་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པ་ནི་འདུ་ཤེས་སུ་བྱེད་
པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གཞན་ལ་ཡང་རེ་རེ་ཞིང་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱར་རོ། །མི་སྤྱུག་པ་བསྐྱོམ་པ་
དགྲུ་ལ་རྣམ་པར་བསྟོམ་པའི་འདུ་ཤེས་ནི་མི་རོ་ལྟ་བུ་བགས་པའི་ཕྱི་རོལ་མདོག་
སྟོན་པོར་གྱུར་པའོ། །རྣམ་པར་རྒྱགས་པའི་འདུ་ཤེས་ནི་བགས་པའི་ནང་ཅི་འདྲ་བ་
བརྟགས་ན་རྒྱག་དང་ཁྲག་དང་། རྩ་སེར་དང་། བད་ཀན་དང་མྱ་བྱ་སྣ་ལྟ་བུས་གང་
བར་གྱུར་པའོ། །རྣམ་པར་འབྲས་བཞིག་པའི་འདུ་ཤེས་ནི་ནང་དུ་སྤྲང་མ་སོང་ནས་
འབྲུ་ཞུགས་པའོ། །རྣམ་པར་བམ་པའི་འདུ་ཤེས་ནི་ཕྱི་ནང་ཐམས་ཅད་རུལ་
པའོ། །རྣམ་པར་དམར་བའི་འདུ་ཤེས་ནི་བྱ་བྱི་དང་མ་སྤྲང་གིས་མ་བཏོད་ཅིང་ནང་གི་
ཤ་ཁྲག་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སྤྲང་བའོ། །རྣམ་པར་ཐོས་པའི་འདུ་ཤེས་ནི་བྱ་བྱི་མ་
སྤྲང་ལ་སོགས་པས་ཐོས་པའོ། །རྣམ་པར་འཛོམ་པའི་འདུ་ཤེས་ནི་གཟུགས་བཞི་
དང་རུས་ཆོགས་སོ་སོར་བྱས་པའོ། །རྣམ་པར་ཆོག་པའི་འདུ་ཤེས་ནི་རུས་པ་ལ་ཤ་
དང་རྩ་བ་ར་རི་དང་བཅས་པ་ཉི་མ་དང་ལྷགས་པས་བསྐྱམས་ཤིང་གཏུངས་

བཤོ། །རུས་གོང་གི་འདྲ་ཤེས་ནི་རུས་པ་དུང་གི་མདོག་ལྟར་དཀར་པོར་གྱུར་
བཤོ། །དེ་དག་གི་ལུས་ལ་འདོད་ཆགས་པའི་གཉེན་པོར་བསྟན་བཤོ། །

དབང་པོ་ཉི་ཤུ་ཙམ་གཉིས་ལ། མིག་གི་དབང་པོ་དང་། རྩ་བའི་དབང་པོ་དང་།
སྤྱི་དབང་པོ་དང་། ལྗེ་དབང་པོ་དང་། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་
དང་། རོའི་དབང་པོ་དང་། མོའི་དབང་པོ་དང་། སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་དབང་པོ་དང་། བདེ་
བའི་དབང་པོ་དང་། ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་།
བཏང་སྟོམས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། དད་པའི་དབང་པོ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དབང་པོ་
དང་། རྩན་པའི་དབང་པོ་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་དབང་པོ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་
པོ་དང་། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་། ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་།
ཀུན་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་དབང་པོ་དང་། སྟོག་གི་དབང་པོ་ཤོ། ཉི་ཤུ་ཙམ་གཉིས་པོ་དེ་
དག་གྲང་རྣམ་པ་ལྟར་བསྐྱེད། སེམས་ཀྱི་རྟེན་དང་། དེར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ཀུན་
ནས་ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོག་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བཤོ། །དེ་ལ་མིག་
ནས་ཡིད་ཀྱི་བར་དུག་དང་། སྟོག་གི་དབང་པོ་ནི་སེམས་ཀྱི་རྟེན་ཏོ། །སྦྱེས་པ་དང་
བྱད་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་ནི་དེར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟེ། སྦྱེས་པའི་བྱད་མེད་དོ་ཞེས་གཞན་
ཀྱིས་དེ་ལ་རྟོག་གོ། །བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་ནི་འདོད་ཆགས་བསྐྱེད། སྤྱག་བསྐྱལ་
དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་ནི་ཞེ་སྤང་བསྐྱེད། བཏང་སྟོམས་ནི་གཏི་སྤྱག་བསྐྱེད་པས་ཀུན་
ནས་ཉོན་མོངས་པའོ། །དད་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ལྟ་ནི་སྤང་ན་ལས་འདས་པའི་
རྒྱ་བྱེད་པས་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོག་པ་སོ། །མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་
གསུམ་ནི་རྣམ་པར་བྱང་བཤོ། །དེ་ལ་མིག་གི་དབང་པོ་ནི་ཟར་མ་ཁ་བྱེ་བ་འདྲའོ། །ན་

བ་ནི་ཐོ་བ་གཙུག་པ་འདྲོ། །སྤྱི་ནི་མོ་ཁབ་ག་ཤིགས་པ་འདྲོ། །ལྷེ་ནི་ཁྲ་བ་བཀས་པ་
 འདྲོ། །ལུས་ནི་སེམས་མོ་ཁབ་ཐོན་པ་འདྲོ། །ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 རྒྱལ་འདས་མ་ཐག་པའོ། །པོ་ནི་ལྷེ་པོར་འདྲོ། །མོ་ནི་རྩེ་ཁོག་པ་འདྲོ། །སྤྱལ་
 བསྐྱལ་གྱི་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་དབང་པོར་བཅས་པའི་ལུས་མི་བདེ་བ་སྤྱིར་
 བའོ། །བདེ་བ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་དབང་པོར་བཅས་པའི་ལུས་ལ་སེམས་པ་སྤྱིར་
 བའོ། །ཡིད་བདེ་བ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་དགའ་བ་སྤྱིར་བའོ། །ཡིད་མི་བདེ་
 བ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་གདུང་བ་སྤྱེས་པའོ། །བཏང་སྟོམས་ཀྱི་དབང་པོ་ནི་
 ལུས་དང་སེམས་གཉིས་ཀ་ལ་ལྷག་པར་བདེ་བ་ཡང་མ་བྱུང་སྤྱལ་བསྐྱལ་ཡང་མ་
 སྤྱེས་པའོ། །དད་པའི་དབང་པོ་ནི་ལས་དང་འབྲས་བྱ་དང་བདེ་བ་དང་དཀོན་མཆོག་
 ལ་ཡོད་པ་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་ཡིན་པར་ཡིད་ཆེས་ཤིང་སེམས་དང་བའོ། །བཙུན་
 འབྲས་ཀྱི་དབང་པོ་ནི་ཉན་པ་དང་སེམས་པ་དང་བསྟོམས་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་བའི་
 རྩོགས་རྒྱུན་མི་གཙོད་པའོ། །འཛན་པའི་དབང་པོ་ནི་ཆོས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་མཉན་ཞིང་
 རོས་པའི་ཆོག་དང་དོན་བསྐྱལ་པར་ཡང་མི་བརྗེད་པའོ། །ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབང་པོ་
 ནི་བསྟོམས་པའི་ཡུལ་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་ལས་མི་ཉམས་པའོ། །ཤེས་
 རབ་ཀྱི་དབང་པོ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་དང་སྤྱིའི་མཆོད་ཉིད་མ་ཞོར་པར་ཤེས་
 པའོ། །མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་ནི་མཐོང་བས་སྤང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་
 སྤྱིར་བ་ན་དད་པའི་དབང་པོ་ནས། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོའི་བར་དུ་དབང་པོ་ལྔ་དང་
 བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་ཡིད་བདེ་བ་དང་། བཏང་སྟོམས་དང་། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་བཞི་
 རྟེ། དབང་པོ་དགུ་པོ་དེ་དག་གིས་མཐོང་བས་སྤང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་ནས་

སྒྲིན་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱུང་བའོ། །

ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་ནི་བསྒྲོམ་པས་སྒྲོང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྒྲོང་བའི་དུས་
ན་དབང་པོ་དགུ་པོ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱིས་མི་མ་ཐུན་པ་དང་གཉེན་པོའི་སྤྲུགས་གསལ་
བར་བྱེ་བྲག་བྱེད་པའོ། །ཀུན་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་དབང་པོ་ནི་དག་བཙུག་པ་ཐོབ་
པའི་དུས་ན་དབང་པོ་དགུ་པོ་དེ་དག་ཉིད་མཐོང་བསྒྲོམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་མ་ལུས་
པར་སྤངས་ཏེ་ཟད་ལ་མི་སྦྱེ་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པ་ལ་བྱའོ། །སྤྲུག་གི་དབང་པོ་ནི་
རི་སྤྲོད་མ་ཤིའི་བར་དུ་ཆེ་དང་སྒོག་འཛིན་པའོ། །བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ལ་
སྒྲིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་བྱུང་
བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དང་། བསྒྲོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་
བའི་དངོས་པོ་དང་། རྩས་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོའི་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་དོན་དུ་ལོངས་སྤྱོད་ལུན་སུམ་ཆོགས་པའི་རྒྱ་དང་། བདེ་འགྲོར་སྦྱེ་བའི་རྒྱ་དང་།
ངན་འགྲོ་དང་བདེ་འགྲོ་རྒྲོག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་
སྒྲིན་པ་དང་རྩས་ལས་བྱུང་བ་གཉིས་ནི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་བདེ་
འགྲོའི་རྒྱའོ། །བསྒྲོམ་པ་ནི་ངན་འགྲོ་དང་བདེ་འགྲོ་གཉིས་ལས་རྒྲོག་པའི་རྒྱའོ། །དེ་ལ་
སྒྲིན་པ་གང་གིས་ཤེ་ན། སྒྲིན་པའི་བདག་པོ་དེས་སོ། །གང་ལ་ཞེན་པོངས་པའི་
སེམས་ཅན་རྣམས་ལའོ། །གང་སྒྲིན་ཞེ་ན། བཟའ་བ་དང་བཞོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོ་
བྱད་སྒྲ་སྒྲ་ནས་ཅི་མཁོ་བ་རྣམས་སྒྲིན་པ་ནི་སྒྲིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་
བའི་དངོས་པོ་ཞེས་བྱའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་གང་གིས་གང་གི་ཕྱིར་གང་སྤྲང་ཞེ་ན།
དད་པ་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་གིས། ཆེ་འདིར་བདག་དང་གཞན་ལ་མི་གཞོད་པར་བྱ་

བའི་བྱིར་བསྐབ་པ་ལྟ་དང་བཅུ་དང་། ཉེས་བརྒྱ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་སྤང་བ་ནི་ཚུལ་
ཁྲིམས་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ཞེས་བྱའོ། །

བསྐྱོམ་པ་ནི་གང་གིས་གང་གི་བྱིར་གང་བསྐྱོམ་ཞེ་ན། རྣལ་འབྱེར་ལ་དགའ་
བའི་གང་ཟག་གིས། ཉོན་མོངས་པའི་ངི་མ་དག་པར་བྱ་བའི་བྱིར་ཆད་མེད་པ་བཞི་
དང་བསྐྱོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ཞེས་བྱའོ། །རྩས་ལས་
བྱུང་བ་ནི་གང་གིས་གང་ལ་གང་ལྟལ་ཞེ་ན། དད་པའི་བྲིམ་བདག་དང་། བྲམ་ཟེ་ལ་
སོགས་པས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ། གཙུག་ལག་ཁང་དང་། གནས་ཁང་དང་།
སྤྱད་མོས་ཆལ་དང་། ཞལ་ཟས་དང་། ན་བཟའ་དང་། སྤྲན་ལ་སོགས་པའི་ཡོ་བྱད་སྤྱ་
ཆོགས་ལྟལ་བ་ནི། རྩས་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ཞེས་
བྱའོ། །བྱིན་གྱི་རྒྱབས་བཞི་ལ། བདེན་པའི་བྱིན་གྱི་རྒྱབས་དང་། གཏོར་བའི་བྱིན་གྱི་
རྒྱབས་དང་། ཉེ་བར་ཞི་བའི་བྱིན་གྱི་རྒྱབས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་བྱིན་གྱི་རྒྱབས་སོ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཕགས་པའི་ལམ་ཆོས་ཀྱི་དོན་གང་ཡིན་པ་ལ་གནས་པའི་དབང་ཐོབ་
ཅིང་མཐུ་ཡོད་པ་ནི་བྱིན་གྱི་རྒྱབས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པ་ཤེས་
པར་བྱ་བ་ཤེས་པར་བྱས་ཟིན་པ་ནི་བདེན་པའི་བྱིན་གྱི་རྒྱབས་སོ། །ཀྱུན་འབྱུང་གི་
བདེན་པ་སྤང་བར་བྱ་བར་སྤངས་ཟིན་པ་ནི་གཏོར་བའི་བྱིན་གྱི་རྒྱབས་སོ། །འགོག་
པའི་བདེན་པ་དག་མངོན་དུ་བྱ་བ་མངོན་དུ་བྱས་ཟིན་པ་ནི་ཉེ་བར་ཞི་བའི་བྱིན་གྱི་
རྒྱབས་སོ། །ལམ་གྱི་བདེན་པ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་བསྐྱོམས་ཟིན་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་
བྱིན་གྱི་རྒྱབས་སོ། །

རྒྱ་བྱག་ལ། བྱེད་རྒྱ་དང་། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་དང་། མཚུངས་པར་ལྷན་

བའི་རྒྱ་དང་། སྐལ་བ་མཉམ་བའི་རྒྱ་དང་། ཀུན་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱ་དང་། རྣམ་པར་སྤྲིན་
 བའི་རྒྱ་ལོ་ཞེས་བྲ་བ་ནི། ས་རྩ་མེ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་གཅིག་ནི་ནང་ན་ཡང་བཞི་ཆར་ཆང་བར་
 ཡོད་དེ་གཅིག་གི་རྒྱ་གཅིག་གིས་བྲས་ནས་པན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་ཏེ་
 མགོ་མཉམ་དུ་འབྱུང་བ་ནི་དཔེར་ན་མི་གཅིག་བྲས་འདིག་པར་འགྲོ་མི་བྱས་ཀྱི། མི་
 དུ་མ་བསྐྱོངས་ཏེ་དོང་ན་འདིགས་པ་ལས་གཅིག་གིས་གཅིག་གྲོགས་བྲས་ནས་ཐར་
 བ་ལྟ་བུ་ནི་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཞེས་བྲལོ། །སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་
 རྣམས་ཡུལ་ལ་འཇུག་ཅིང་གཙོད་པ་ན་གཅིག་བྲས་འཇུག་ཅིང་གཙོད་མི་བྱས་ཀྱི།
 སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དུ་མ་གཅིག་གི་རྒྱ་གཅིག་གིས་པན་ཚུན་དུ་གྲོགས་
 བྲས་ནས་མགོ་མཉམ་དུ་འབྱུང་བ་སྟེ། དཔེར་ན་གོང་མ་ནི་འདིག་གྲོགས་ཉི་ཆེ་ཙམ་
 བྲས་པར་ཟད་ཀྱི། འདི་ནི་གྲོགས་ཀྱང་བྲས་ལ། འགྲོ་མ་བྱས་ན་ཡང་འདུག་མི་གནང་
 བར་རྒྱགས་མ་ཐུད་ཀྱང་བྲས་ཏེ་ཁྲིད་པ་དང་འབྲ་བར་འབྱུང་བ་ནི་མཚུངས་པར་ལྷན་
 བའི་རྒྱ་ཞེས་བྲལོ། །སེམས་དགེ་བ་ཞིག་སྐྱེས་ན་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡང་དགེ་བར་
 སྐྱེ། །སེམས་མི་དགེ་བ་ཞིག་བྱུང་ན་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡང་མི་དགེ་བར་འབྱུང་སྟེ།
 སེམས་ཇི་ལྟར་སྐྱེས་པ་དང་མ་ཐུན་པར་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡང་དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་ནི་
 སྐལ་བ་མཉམ་བའི་རྒྱ་ཞེས་བྲལོ། །འདོད་པའི་ཁམས་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་
 བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྟོང་མས་པར་འཇུག་པ་བཞི་སྟེ། གནས་
 དེ་དགུར་ཐུར་སྐྱེས་པ་ནི་མིས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཆོས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བས་ན་
 ཀུན་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱ་ཞེས་བྲལོ། །ལས་དགེ་བའི་རྒྱས་མཐོ་རིས་སུ་སྐྱེ་ལ། ལས་མི་
 དགེ་བའི་རྒྱས་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་ཞིང་ལུས་བཟང་ངན་དུ་སྐྱེ་བ་ནི་རྣམ་པར་སྤྲིན་བའི་རྒྱ་

ཞེས་བྱའོ། །ཆོས་གང་ཅི་ཡང་བྱུང་སྟེ་སྟེ་བ་ལ་མི་སྤྲིབ་ཅིང་གོགས་མི་བྱེད་པ་སྟེ།
དཔེར་ན་མུ་གུ་སྟེ་བ་ལ་གཞན་གྱིས་གོགས་མ་བྱས་ན་དེ་ཉིད་གོགས་མི་བྱེད་པའི་
ཕྱིར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཞེས་བཏགས་སོ། །རྒྱུན་བཞི་ལ། རྒྱའི་རྒྱུན་དང་། བདག་པོའི་རྒྱུན་
དང་། དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་དང་། དམིགས་པའི་རྒྱུན་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཀུན་གཞི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་ནི་རྒྱ་ཡང་བྱེད་རྒྱུན་དུ་ཡང་བྱེད་པས་རྒྱ་རྒྱུན་ལོ། །མིག་ལ་སོགས་པའི་
དབང་པོ་ལྔ་ནི་རང་རང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྦྱེད་པའི་དབང་པོ་བྱེད་པས་བདག་པོའི་
རྒྱུན་ལོ། །ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་འགགས་མ་ཐག་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བསྦྱོད་
པས་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་ལོ། །གཟུགས་དང་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་ཕྱིའི་ཡུལ་དུ་གཞི་རྣམ་
པར་ཤེས་པའི་དམིགས་པའི་རྒྱུན་ལོ། །

འབྲས་བུ་ལྔ་ལ། རྒྱ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་དང་། བདག་པོའི་འབྲས་བུ་དང་།
སྟེས་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་དང་། རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་འབྲས་བུ་དང་། བྲལ་བའི་འབྲས་
བུའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཆེ་སྡེ་ཡང་དགོ་བ་བྱེད་བྱེད་ན། ཆེ་འདིར་ཡང་དགོ་བ་བྱེད་འདོད་
ལ། ཆེ་སྡེ་མ་ལ་སྤྲིག་པ་བྱེད་བྱེད་ན། ཆེ་འདིར་ཡང་སྤྲིག་པའི་ལས་བྱེད་འདོད་པ་ནི་
རྒྱ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུའོ། །ཆེ་རབས་སྡེ་མ་ལ་སྤྲིག་པ་མི་དགོ་བ་བྱས་པས་ཆེ་
འདིར་ཡང་ཡུལ་ཁམས་ངན་བར་སྟེས་པ་དང་། དགོ་བ་བྱས་པས་ཡུལ་བཟང་པོར་
སྟེས་ཏེ། ཡུལ་བཟང་ངན་གྱི་བདག་པོར་སྟེ་བ་ནི་བདག་པོའི་འབྲས་བུའོ། །ཞིང་ལ་
སོ་ནམ་བུས་པས་ནས་མང་དུ་ཆོང་བྱས་པས་ཟོང་མང་དུ་རྟེན། རྗེ་བྱ་བུས་པས་
ལྷགས་མང་དུ་རྟེན་པ་ལྟ་བུ་ནི་སྟེས་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུའོ། །སྤྲིན་པ་བྱས་པས་
ལྷག་པོར་འལྱར་བ་དང་། རྒྱ་འཕྲོག་བྱས་པས་དབུལ་པོར་འལྱར་བ་དང་། གསོད་

ཆེན་དང་བདེག་བཅོག་བྱས་པས་ཆེ་མུང་ཞིང་ནད་མང་བར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་
 བྱི་རྣམ་པར་སློན་པའི་འབྲས་བུའོ། །འབྲས་པའི་ལམ་བསྐྱོམས་ནས་ཉོན་མོངས་པ་
 སྤངས་པ་བྱི་བལ་པའི་འབྲས་བུའོ། །ཆོས་ཡང་དག་པར་ལེན་པ་བཞི་ལ་ད་ལྟར་བྱང་
 བ་ལ་སྤྱི་མ་ལ་རྣམ་པར་སློན་པ་སྤྱག་བསྐྱལ་བ་ནི་ཆེ་སྤྱི་མ་ལ་གོམས་པའི་ཤུགས་
 གྱིས་རི་དགས་འཆོར་དུ་བཅུག་ན་དཀའ་བ་མེད་དེ་སྤྱི་དེ་ཅིང་དགའ་བ་བཞིན་དུ་
 འཆོར་ཀུས་ལ། རྒྱ་དེས་ཆེ་སྤྱི་མ་ལ་ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་བུའོ། །

ད་ལྟར་བྱང་བ་ལ་སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་སྤྱི་མ་ལ་རྣམ་པར་སློན་པ་བདེ་བ་ནི་ཆེ་སྤྱི་མ་
 ལ་གོམས་པ་མེད་པས་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་དཀའ་ཐུབ་སྤྱ་ཆོགས་མི་ཀུས་ཤིང་
 དཀའ་བཞིན་དུ་བྱེད་དེ། སྤྱག་བསྐྱལ་ཆེ་ཡང་ཆེ་སྤྱི་མར་མཐོ་རིས་དང་ཐར་བའི་
 གནས་སུ་སྐྱེ་བ་ལ་བུའོ། །ད་ལྟར་བྱང་བ་ལ་ཡང་སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་སྤྱི་མ་ལ་རྣམ་པར་
 སློན་པ་ཡང་སྤྱག་བསྐྱལ་བ་ནི་ཆེ་སྤྱི་མ་གོམས་པ་མེད་པར་རི་དགས་འཆོར་དུ་
 བཅུག་པ་ལྟ་བུ་ཉམས་གྱིས་མི་ལྷོགས་ཏེ། འབྲས་དུ་ཡང་མི་ཀུས་ཤིང་མི་བདེ་ལ་ཆེ་
 བྱིར་མར་ཡང་ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་བུའོ། །ད་ལྟར་བྱང་བ་ལ་ཡང་བདེ་བ་སྤྱི་
 མ་ལ་ཡང་རྣམ་པར་སློན་པ་བདེ་བ་ནི་བསམ་གཏན་ལ་གནས་པ་དག་ད་ལྟར་ཡང་
 ལུས་དང་སེམས་བདེ་ལ། དེའི་འབྲས་བུ་ཡང་མཐོ་རིས་དང་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་
 ཐོབ་པ་ལ་བུའོ། །སྤྱག་བསྐྱལ་བརྒྱད་ལ། སྐྱེ་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ནི་ཁམས་གསུམ་དུ་སྐྱེ་
 བའི་ཕྱང་པོ་བྱུང་ན་སྤྱག་བསྐྱལ་གསུམ་དང་བརྒྱད་ཀྱི་གཞི་ལྟ་བུར་གྱུར་ཏེ། སྤྱག་
 བསྐྱལ་གྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་དང་། འགྱུར་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་
 གྱིས་ཁྱབ་པའི་བྱིར་སྐྱེ་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཞེས་བུའོ། །ལང་ཆོ་གཞོན་ཀུ་མཐུ་ཅལ་

དང་སྟོབས་དང་བྱད་བཞིན་གྱི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་རྣམས་གཞོན་ནུ་ལས་ཉམས་ཏེ་
སྐྱད་ཀར་དང་གཉེར་མས་གང་ཞིང་བཙོན་འབྲུས་དང་སྒྲོ་བློས་ལ་སོགས་པ་མེད་
པར་གྱུར་བ་ནི། ཆས་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཞེས་བྱའོ། །

ལུས་ལ་བད་ཀན་དང་ཚུ་མེར་ར་མ་མཛེ་དང་ཤུབ་དང་རིམས་གྱིས་བཏབ་པ་
དང་བདག་གི་འཁོར་གཉེན་བཤེས་དང་ཁོར་ཇུས་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་ཏེ་
སེམས་ཀྱི་ནང་དུ་གཏུང་ཞིང་སྤངས་སྤྱེས་པ་དག་ནི་ན་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ལོ། །ལས་
དང་ཆེ་བད་དེ་བོད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ལུས་གཏོང་བ་ན་ཉེ་དུ་གཉེན་བཤེས་
སྤྱག་པ་དང་། ཁོར་ཇུས་བཟང་པོ་རྣམས་ནི་པོར། གཤེན་ཇེ་ཐག་འབྲེང་དང་དབྲུག་
ལྷག་ཐོགས་པ་རྣམས་གྱིས་རང་དབང་མེད་པར་ཁྲིད་པ་ནི་འཆི་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་
ལོ། །སེམས་ཅན་ཡང་རུང་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཁོར་ཇུས་ཀྱང་རུང་བདག་ལ་མཁོ་
ཞིང་གཅེས་པ་ལས་མེད་དང་ཚུ་ལ་སོགས་པའི་དབྱ་དག་གིས་སྒོགས་སམ། ཤི་
བརྒྱག་པར་གྱུར་པའི་སྟོན་སྤངས་སྤྱེ་ཞིང་སེམས་གཏུངས་པ་ནི་སྤྱག་པ་དང་བལ་
བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ལོ། །གནས་མི་བདེ་བ་དང་། སྒོགས་མི་སྤྱན་པ་དང་། ལས་མི་དགེ་
བའི་འབྲས་བྱ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དང་སྤང་ནས་ཉག་ཏུ་ལུས་དང་སེམས་
ལ་གཞོད་ཅིང་ཞེ་སྤང་སྤྱེ་བར་བྱེད་པ་ནི། མི་སྤྱག་པ་དང་སྤང་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཞེས་
བྱའོ། །ཁོང་མ་ལྟ་བུའི་སྤྱག་པ་རྣམས་དང་འགྲོགས་པར་འདོད་ན་ནི་འགྲོགས་སུ་མེད།
མི་སྤྱག་པ་དང་སྤང་བར་མི་འདོད་ན་ནི་སྤང་བར་གྱུར་པ་ནི་འདོད་པ་བཙལ་གྱིས་མི་
ཉེད་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཞེས་བྱའོ། །

ཡང་ན་དགེ་བ་བྱེད་བྱེད་པ་རྣམས་དགེ་བ་འཕེལ་བ་དང་། མི་དགེ་བ་འབྱིབ་

བར་འདོད་ན་དེ་ལྟར་མི་རྒྱས་པ་ལ་ཡང་བྱའོ། །མདོར་ན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནི་སྤྱག་
 བསྐྱལ་བརྒྱུད་པོ་རྣམ་གསུམ་དུ་སྤྱད་དེ། སྦྱོར་བ་དང་། རྒྱ་བ་དང་། ལ་བ་དང་། འཆི་བ་
 དང་། མི་སྤྱག་བ་དང་ཐང་བ་ལྟ་ནི་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་ལོ། །སྤྱག་བ་དང་ཐང་བ་
 བ་དང་འདོད་པ་བཅས་ཀྱིས་མི་རྟེན་པ་ནི་འགྱུར་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ལ། ཉེ་བར་ལེན་
 པའི་ཕྱང་པོ་ལྟ་སྤྱག་བསྐྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདུ་བྱེད་གྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཏེ། དེ་ལྟར་
 སྤྱག་བསྐྱལ་གསུམ་གྱིས་ཆོར་བ་གསུམ་ལ་བྱུང་བ། ཆོར་བ་གསུམ་གྱིས་ཁམས་
 གསུམ་ལ་བྱུང་སྟེ། ཁམས་གསུམ་དུ་སྦྱོས་པའི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕྱང་པོ་ནི་སྤྱག་
 བསྐྱལ་གྱི་གཞི་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། །རི་ལྟར་ཞེན་ན། སྤྱག་བསྐྱལ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ།
 དང་པོའི་སྤྱག་བསྐྱལ་དང་། བར་གྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་དང་། ཐ་མའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཏེ་གསུམ་
 ལོ། །དེ་ལ་སྦྱོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ནི་དང་པོའི་ལོ། །རྣམས་པ་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་མ་དུ་གནི་
 བར་གྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་ལོ། །འཆི་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ནི་ཐ་མ་སྟེ། མི་ཁོས་པ་བརྒྱུད་ལ་
 སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ནི་སྤྱག་བསྐྱལ་སྣ་ཆོགས་ཀྱིས་གཟེར་ཞིང་དཔྱལ་བའི་སྤྱང་
 མས་བསྐྱམས་པས་དགེ་བ་བྱ་བའི་དབང་མེད་དེ་མི་ཁོས་པའོ། །དུད་འགོ་ནི་རང་
 བཞིན་གྱིས་སྒྲུན་ཞིང་བརྟེན་མི་སྤང་བས་དགེ་བ་བྱ་བའི་མཐུ་མེད་དེ་མི་ཁོས་པའོ། །ཡི་
 དགས་ནི་བཀའ་སྒྲོམ་གྱི་དབང་གིས་འདོད་པས་གཡེན་སྦྱོས་ཤིང་མི་དང་བསྟེན་
 པའི་སྐྱལ་བ་མེད་པས་དགེ་བ་བྱ་བའི་སྐྱབས་མེད་པས་མི་ཁོས་པའོ། །ལྷ་ཆེ་རིང་པོ་
 ནི་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་བསྒྲོམས་པས་འབྲས་བུ་ཆེ་བ་གནས་གྱི་ཕྱོགས་
 གཅིག་ན་སྤོང་དུ་མ་བཞིན་གནས་ཏེ། འདུ་ཤེས་གཏན་འགགས་པའི་ཕྱིར་དགེ་བ་བྱ་
 བའི་སྐྱལ་བ་མེད་པས་མི་ཁོས་པའོ། །མཐའ་འཁོབ་གྱི་མི་ནི་སྒྲུན་ཞིང་བརྟེན་སྤང་མི་

མཉམ་པས་ཆོས་ཀྱི་དོན་གོ་ཞིང་བསྐྱབ་པའི་མ་རྩ་མེད་པས་མི་ཁོམ་པའོ། །དབང་པོ་མ་
ཆང་བ་ནི་མིག་དང་རྣ་བ་ལ་སོགས་པ་མེད་ན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་གན་དུ་
འགྲོ་ཞིང་དམ་པའི་ཆོས་མཉན་དུ་མེད་པས་མི་ཁོམ་པའོ། །

ལོག་པར་ལྟ་བུ་ནི་ལས་དགེ་སྤྲིག་དང་། ཆེ་སྡེ་ཕྱི་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་འདོད་
དེ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སྤྲུལ་ཀྱང་མི་བསྐྱོག་པས་དགེ་བ་བྱ་བའི་སྐྱལ་པ་མེད་དེ་
མི་ཁོམ་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་མ་རྩུང་བར་སྐྱེས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་དང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྡེ་མ་ནི་རུབ། སངས་རྒྱས་ཕྱི་མ་ནི་མ་རྩུང་སྐབས་སུ་སྐྱེས་
ན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མེད་པས། དགེ་བ་བྱ་བའི་དམིགས་མེད་པས་མི་ཁོམ་
པའོ། །དབང་བཅུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་དུས་ན་རང་དབང་མེད་པར་གཞོད་
པ་བཅུ་དང་རྒྱན་དུ་ལྷན་ལ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ནི་དེའི་གཉེན་སོ་དབང་བཅུ་དང་
ལྷན་པས་གཞོད་པ་བཅུ་མི་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ཡང་ཆེ་ལ་དབང་བ་ནི་བསྐྱལ་བ་བརྗོད་དུ་
མེད་པར་གཡུང་བྱུང་དུ་བཅུགས་ཤིང་སྐྱེ་ཤི་དང་གཏན་བྲལ་བས་འཆི་བའི་གཞོད་པ་
མེད་པའོ། །ཡོ་བྱད་ལ་དབང་བ་ནི་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་ནས་མཁའ་དབྱིངས་ཐམས་
ཅད་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་དབུལ་བའི་གཞོད་པ་མི་འབྱུང་
ངོ་། །སེམས་ལ་དབང་བ་ནི་དཔའ་བར་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྲངས་
མེད་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་གྱིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་བྱིང་ཞོད་གྱི་
ཉོན་མོངས་པའི་གཞོད་པས་མི་ཚུགས་པའོ། །ལས་ལ་དབང་བ་ནི་ལས་མི་དགེ་བ་
བྱས་ཀྱང་མཐོ་རིས་སུ་སྐྱེ་ལ། དགེ་བ་བྱས་ཀྱང་རན་སོང་དུ་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུར་དབང་སྐྱུར་
བས་ན་ཉེས་པར་སྤྱད་པའི་གཞོད་པ་མི་འབྱུང་བའོ། །སྐྱེ་བ་ལ་དབང་བ་ནི་འཛིག་ཉེན་

གྲི་ཁམས་སྒྲ་ཆོག་སྒྲ་ལུས་སྒྲ་ཆོག་གིས་སྒྲེ་བ་ཀུན་དུ་སྟོན་ཅིང་རང་དགར་སྒྲེ་
བའི་ཕྱིར་ངན་སོང་དུ་སྒྲེས་ཀྱང་ངན་འགྲོའི་གཞོན་པ་མི་འབྱུང་ངོ། །མོས་པ་ལ་དབང་
བ་ནི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ངན་དུ་སྟོན་ཅིང་རིང་དུ་སྟོང་ལ། ཆོས་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་
ཆོས་གྲིས་སོངས་པར་འགྱུར་བའི་ལས་བྱེད་པ་ལ་འཛིན་ཉེན་གྲི་ཁམས་ཐམས་ཅད་
སངས་རྒྱས་གྲིས་གང་བར་སྟོན་ཏེ། ཆོས་སྟོན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མང་པོ་
དང་ཕྱད་པར་སྟོན་པས་ན་མོས་པ་ལ་དབང་བ་སྟེ། ཆོས་གྲིས་སོངས་པའི་གཞོན་པ་
མི་འབྱུང་ངོ། །

ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཟད་པར་གྲི་སྒྲེ་མཆོད་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མོས་པ་ལ་དབང་བའོ་ཞེས་
ཀྱང་བཤད་དོ། །སྟོན་ལམ་ལ་དབང་བ་ནི་དུས་ནམ་གྲི་ཆོ་གང་ཡང་རུང་བ་ན་སངས་
རྒྱས་གྲི་ཞིང་གར་དགའ་བར་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པར་ཀུན་དུ་སྟོན་པར་སྟོན་ལམ་
བཏབ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྟོན་ལམ་བཞིན་དུ་སྟོན་པའི་དབང་ཐོབ་པས་འདོད་པ་མི་འབྱུང་
པའི་གཞོན་པ་མི་འབྱུང་ངོ། །རྩ་འབྲུལ་ལ་དབང་བ་ནི་སངས་རྒྱས་གྲི་བྱིང་ཐམས་
ཅད་དུ་འབར་བ་དང་འབྲུལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་དུ་སྟོན་པས་རྩ་འབྲུལ་ཐོགས་པ་
མེད་དེ། སྐད་ཅིག་གིས་ཀྱང་གར་ཡང་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀུན་དུ་ཆོལ་བ་ལ་དབང་
མེད་པའི་གཞོན་པ་མི་འབྱུང་ངོ། །ཆོས་ལ་དབང་བ་ནི་འཛིན་ཉེན་དང་འཛིན་ཉེན་
ལས་འདས་པ་དང་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་གྲི་ཆོས་མ་ལུས་པར་བྱུགས་སུ་
ཆུད་དེ་རི་ལྟར་བཞེད་པ་བཞེད་དུ་དབང་བསྐྱུར་བས་ཆོས་མི་ལ་སོགས་པ་གཞན་
གྲིས་ཁྲེལ་དུ་དོགས་པའི་གཞོན་པ་མི་འབྱུང་ངོ། །ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ་ནི་སྟོབས་དང་
མི་འཛིན་པ་དང་། མ་འབྲེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པས་

གཞན་ཚོ་ལ་བར་དགས་པའི་གཞོད་པ་མི་འབྱུང་ངོ་། །དབྱེབས་བརྒྱད་ལ། སྤང་བ་ལ་
 ལྟོས་ནས་མདུང་བྱིས་ལྟ་བུ་ནི་རིང་པོ་ལོ། །རིང་པོ་ལ་ལྟོས་ནས་མདུང་ལྟ་བུ་ནི་སྤང་
 བུའོ། །བྱ་བཞི་ལྟ་བུ་ནི་ལྟམ་པའོ། །ཁྲིམ་པོ་ལྟ་བུ་ནི་དཀྱིལ་ལའོར་ངོ་། །ས་གཞི་ཐག་
 ཐུག་མེད་པ་ལྟ་བུ་ནི་མཉམ་པའོ། །ས་གཞི་ཐག་ཐུག་ཅན་ལྟ་བུ་ནི་མི་མཉམ་
 པའོ། །དེ་ལྟ་རྒྱུ་གི་ནང་ལྟ་བུ་ནི་གཞོད་ངོ་། །མཚུངས་པ་བཞི་གང་ཞེ་ན། དུས་
 གསུམ་དུ་གཤེས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཉམ་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། སངས་
 རྒྱས་ཞེས་བྱ་བའི་ཡིག་འབྲུ་མང་དུ་ཉུང་མེད་པ་ནི་ཡི་གེ་མཚུངས་པའོ། །གསུང་གི་
 ཡན་ལག་དུག་ཅུ་དང་ལྗན་ཞིང་ཆངས་པའི་སྐྱ་སྐད་ལྟ་བུ་དང་ལྗན་པར་འབྲེལ་བ་ནི་
 གསུང་མཚུངས་པའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་མེད་ཅིང་བདག་མེད་པ་
 རྣམ་གཉིས་སུ་ཐུགས་སུ་རྟུང་པར་འབྲེལ་བ་ནི་ཆོས་མཚུངས་པའོ། །སངས་རྒྱས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱར་མཉམ་སྟེ་བྱེ་བྲག་ཆེ་རྒྱུང་མེད་པ་ནི་སྐྱ་མཚུངས་
 པའོ། །བདེན་པ་བཞི་གཅིག་ཅིང་ཡང་བཞི་བཞིར་བརྟགས་པ་ལ། འགོག་པ་ལ་ནི་
 འགོག་པ་དང་ཞི་བ་དང་གྲ་རྩོམ་པ་དང་ངེས་པར་འབྱུང་བའོ། །

ལམ་ལ་ནི་ལམ་དང་། རིགས་པ་དང་། བསྐྱབ་པ་དང་། རེས་པར་འབྱིན་
 པའོ། །སྤྱུག་བསྐྱལ་ལ་ནི་མི་རྟག་པ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱལ་བ་དང་། ལྟོང་པ་དང་། བདག་
 མེད་པའོ། །ཀྱན་འབྱུང་ལ་ནི་རྒྱ་དང་། ཀྱན་འབྱུང་བ་དང་། རྒྱེན་དང་། འབྱུང་བའོ། །དེ་
 ལ་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་དང་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཐོག་གཅོད་པ་ལ་
 སོགས་པ་སྤྲིག་པ་མི་དགའ་བའི་ལས་རྣམས་སྤངས་ཏེ་མི་འབྱུང་བ་ནི་འགོག་
 པའོ། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་སྤྱུག་བསྐྱལ་ཅི་ཡང་མི་འབྱུང་

བ་ནི་ཞི་བའོ། །ཕྱིས་ཀྱང་ཁམས་གསུམ་དུ་སྐྱེ་ཞིང་སྤྱག་བསྐལ་སྤྱོད་བར་མི་འགྱུར་
བས་ན་གཞོན་པའོ། །ཁམས་གསུམ་བཙོན་ར་དང་འབྲ་བ་ནས་ཐར་ཅིང་མུ་ངན་ལས་
འདས་པའི་གནས་བདེ་བར་ཕྱིན་པས་ན་འབྱུང་ངོ། །ལམ་ནི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ས་ནས་
འཕགས་པའི་གནས་སུ་འགྲོ་བས་ན་ལམ་མོ། །མི་རིགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་
པའི་གཉེན་པོར་གྱུར་བས་ན་རིགས་པའོ། །སེམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤངས་ཏེ་ཕྱིན་ཅི་མ་
ལོག་པར་སྤྱོད་བས་ན་སྤྱོད་པའོ། །འཁོར་བའི་ཉེས་པ་དང་གཏན་བྲལ་ཞིང་མུ་ངན་
ལས་འདས་པའི་གནས་སུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པས་ན་ངེས་པར་འབྱུང་བའོ། །སྤྱག་བསྐལ་
ནི་སྐྱད་ཅིག་མ་རེ་རེ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་འཆི་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པས་ན་མི་རྟག་
པའོ། །སྤྱག་བསྐལ་གསུམ་དང་བརྒྱུད་ཀྱིས་རྒྱན་མི་འཆད་པར་འཆེ་བས་ན་སྤྱག་
བསྐལ་བའོ། །འཕྲ་པོ་ལྗེའི་ནང་ན་སྤྱ་སྟེགས་ཀྱིས་བརྟགས་པའི་བདག་རྟག་པ་མེད་
པས་ན་སྤྱོད་པའོ། །འཕྲ་པོ་ལྗེའི་ནང་ཀྱང་སྤྱ་སྟེགས་ཀྱིས་བརྟགས་པའི་བདག་རྟག་
པ་མ་ཡིན་པས་ན་བདག་མེད་པའོ། །ཀྱན་འབྱུང་ནི་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་ལ་
སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དང་། དེ་ལས་འཕྲོས་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལས་དགེ་
སྟེགས་རྣམས་ནི་རྒྱུའོ། །ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་དེ་དག་གིས་བག་ཆགས་སེམས་ཀྱི་
རྒྱུད་ལ་སོགས་ཏེ། ཁམས་གསུམ་རྒྱུད་ལྗེའི་སྐྱེ་བའི་ས་བོན་དུ་གནས་པ་ནི་ཀྱན་
འབྱུང་བའོ། །

ཕྱི་མའི་ལས་དགེ་བས་ནི་དགེ་བའི་བག་ཆགས་བརྟན། ལས་མི་དགེ་བས་ནི་
མི་དགེ་བའི་བག་ཆགས་བརྟན་ཤིང་འབྲས་བུ་སྤྱིན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཞེས་
བྱའོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུ་དང་རྒྱུན་གཉིས་ཆོགས་ཏེ། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་བག་ཆགས་

སོ་སོར་བརྟན་ནས་ཁམས་གསུམ་གྱི་གནས་མཐོན་དཔན་དུ་སྦྱག་བསྐྱེལ་གྱི་ཕུང་པོ་
མངོན་པར་བསྐྱབ་པ་ནི་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱའོ། །དགེ་སློང་རྣམས་པ་ལྟ་ལ་ལོང་སྤང་ལྟ་བུ་
ནི་སློང་པའི་དགེ་སློང་ངོ་། །ཁྱིམ་པའི་མིང་དགེ་སློང་ཞེས་བཏགས་པ་ལྟ་བུ་ནི་མིང་གི་
དགེ་སློང་ངོ་། །ཁྱིམས་མ་མཐོས་སམ། ཡང་ན་མཐོས་ཀྱང་ཁྱིམས་རལ་ཏེ་མེད་པར་
གནས་པ་ནི་ང་ཡང་དགེ་སློང་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བས། ཁས་འཆེས་པའི་དགེ་སློང་
ངོ་། །མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་ལས་ཚུ་ལ་ཁྱིམས་གཙང་མར་མཐོས་པ་ནི་གསོལ་བ་
དང་། བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་དགེ་སློང་ངོ་། །རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་
ནས་དབྱ་བཙུག་པའི་བར་དུ་གང་ཟག་བྱུང་བཞི་ཡ་བརྒྱད་པོ་རྣམས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་
དང་བྲལ་བའི་དགེ་སློང་ངོ་། །

སྐྱབ་པ་ལྟ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་གཞོད་སེམས་དང་། རྟུགས་པ་དང་། གཉིད་
དང་། འགྱོད་པ་དང་། གཡེང་བ་དང་། རེ་ཆོམ་མོ། །དེ་དག་ཅི་ལ་སྐྱབ་ཅེ་ན། ལྷག་པའི་
བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་སྐྱབ་སྟེ། འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ནི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་གཏོང་
མི་ཤོད་ད། འཕྱོ་གཡེམ་དང་། རྒྱ་འཕྲོག་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། གཞོད་སེམས་
ནི་ཁྲི་ཞིང་ཞེ་སྤང་གཏོང་མི་ཤོད་ནས་སྟོག་གཙོད་ཅིང་གཞན་ལ་འཆིང་བརྟེན་ལ་
སོགས་པའི་ཉེས་པ་མང་པོ་བྱེད་པས་ལྷག་པའི་ཚུ་ལ་ཁྱིམས་ལ་སྐྱབ་པར་བྱེད་
དོ། །རྟུགས་པ་ནི་སེམས་སློང་སྟེ་མི་གསལ་བ་ཡིན་ལ། གཉིད་ནི་སེམས་ནང་དུ་
འདུས་ནས་ཡུལ་ལ་འརྟུག་པའི་རང་དབང་མེད་པ་ཡིན་ཞིང་། འགྱོད་པ་ནི་ལེགས་
ཉེས་ཀྱི་ལས་ཅི་བྱས་སོ་ཙག་ལ་ཉེས་སོ་བར་ཁུ་འཕྲིག་ཟ་སྟེ། ཆམ་ལ་མི་གཡེང་བ་
ནི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྟ་ལས། སྟོན་གྱི་སྟོད་ལམ་དཔན་པའི་རྗེས་སུ་ཡན་པར་སོང་།

སྟེ་བཏང་སྟོམས་སམ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འཛོག་མི་རྣམས་པས་ལྷག་པའི་སེམས་ལ་སྐྱེ་བ་
 པར་བྱེད་དོ། །ཐེ་ཚོམ་ནི་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རང་དང་སྤྱི་འཇུག་
 ཉིད་ཐ་དད་པ་རྩི་ལྟ་བུ་བཞེན་མི་རྟོགས་ཏེ། ལམ་ཁ་བྲག་ཏུ་བྱུང་ན་གར་འགྲོ་མི་ཤེས་
 པ་དང་འབྲ་བས་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ལ་སྐྱེ་བ་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པ་གསུམ་
 ལ་སྐྱེ་བ་པའོ། །

ཟས་བཞི་གང་ཞེན། ཁམ་གྱི་ཟས་དང་། རེག་པའི་ཟས་དང་། ཡིད་གྱི་ཟས་དང་།
 རྣམས་པར་ཤེས་པའི་ཟས་སོ་ཞེས་བྲ་བ་ལ། འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་ལྟ་དང་མི་རྣམས་དང་།
 ཁྱོལ་སོང་གི་རྒྱ་དུ་སྤྲུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལས་པལ་ཆེར་ཁམ་གྱི་ཟས་ཀྱིས་འཆོ་
 ཞིང་དེས་སྟོག་འཛིན་པས་ཁམ་གྱི་ཟས་སོ། །བྲ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོ་བའི་ཅོག་ནི་མའི་དྲོད་
 ཀྱིས་རེག་པས་འཆོ་སྟེ། དེས་སྟོག་འཛིན་པས་རེག་པའི་ཟས་ཞེས་བྲའོ། །རྣམས་སྤལ་
 རྒྱ་མཆོ་ན་འདུག་པའི་བྲ་སྐྱམ་ལ་གཞག་པ་དེ་མའི་སེམས་རྩི་སྤྱད་དུ་བྲ་ལ་བྲན་པ་དེ་
 སྤྱད་དུ་བྲའི་སྟོག་འཛིན་པ་ནི་ཡིད་གྱི་ཟས་ཞེས་བྲའོ། །ལོ་ཉིས་བྱུང་སྟེ་བཟར་མེད་ནས་
 མས་བྲ་རྣམས་ལ་ང་དོན་གཉེར་དུ་འགྲོ་སྟེ་སྤང་འོངས་དང་བྲེ་འདིའི་ཟན་སྐྱུས་ཏེ་སྤྱིན་
 འོ་ཞེས་བྲིད་ནས་ཐལ་བའི་ཐུམ་བྲ་གཅིག་གཏུང་མ་ལ་བཏགས་ཏེ་བཞག་ནས་མ་ནི་
 ཐལ་བྱུང་ཤིང་སོང་། བྲ་རྣམས་ནི་ཐལ་བའི་ཐུམ་སོ་ལ་བཏུ་ཞིང་མ་འོངས་ན་ཟན་སྐྱུས་
 ཏེ་བཟའ་བའི་བསམ་པ་དང་མ་བྲལ་བའི་རྒྱ་ས་ཡུན་རིང་མོ་ཞིག་ཏུ་མ་ཤི་རབ་སྟོག་
 འཛིན་རྣམས་པ་ལྟ་བུ་ནི་རྣམས་པར་ཤེས་པའི་ཟས་ཞེས་བྲའོ། །

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསམ་གཏན་བཞི་ལ། བྱིས་པ་ཉེར་སྟོན་བསམ་གཏན་
 དང་། འོན་རབ་འབྱེད་པའི་བསམ་གཏན་དང་། འདེ་བཞེན་ཉིད་དམིགས་བསམ་

གཏན་དང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དགེ་བ་བསམ་གཏན་དང་། ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཐེག་
 པ་ནི་གང་ཟག་སོ་སོ་རང་རང་གི་ཤེས་རབ་ལ་བྱ་སྟེ། ཤེས་རྒྱ་རྒྱུ་ཞིང་གང་ཟག་ལ་
 བདག་མེད་པ་ཉི་ཆེ་ཙམ་འཆད་པ་ནི་ཐེག་པ་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་ལ། འདིར་ནི་ཆོས་དང་
 གང་ཟག་རྣམ་གཉིས་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྒྱུ་པའི་ཤེས་རབ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་
 པོ་ཞེས་བྱའོ། །བསམ་གཏན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སེམས་མ་གཤེད་ཞིང་ཉོན་མོངས་པའི་
 གྲི་མ་དང་མ་འབྲེས་པར་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་ནི་དེས་པའམ་གཏན་ལ་དབབ་པ་སྟེ།
 དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་ལས་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུ་གི་ཤེས་རབ་ཆད་མ་ཐམས་ཅད་འབྲས་བྱར་
 འབྱུང་བས་ན་བསམ་གཏན་ལ་དབབ་པའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་ཞེས་བྱ་སྟེ། བཞིན་
 མིང་གིས་སྟོས་པ་རྣམས་སོ། །

དེ་ཡང་རྟག་པ་དང་། བདེ་བ་དང་། ར་ཡོད་པ་དང་། གཙང་སྤར་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་པོ་
 རྣམས་ནི་བྱིས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་དེ་དག་སྤངས་པའི་དོན་ནི་མི་རྟག་པ་དང་
 རྒྱག་བསྐལ་བ་དང་སྟོང་པ་དང་མི་གཙང་བ་དག་བསྟོམ་པ་ནི་བྱིས་པ་ཉིད་སྟོད་
 བསམ་གཏན་ཞེས་བྱའོ། །མོས་པས་སྟོད་པའི་སར་སྤང་པོ་ལྟ་ལ། གཟུགས་ཀྱི་སྤང་
 པོ་ལ་དབྱ་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཆོར་བ་ལ་རྩ་བྱར་ལྟ་བུ་དང་། འདུ་ཤེས་ལ་སྤིག་རྒྱ་ལྟ་བུ་
 དང་། འདུ་བྱེད་ལ་རྩ་བའི་ལྟ་བུ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུར་འཛིན་ཞིང་
 བསྟོམ་པ་ནི་དོན་རབ་འབྱེད་པའི་བསམ་གཏན་ཞེས་བྱའོ། །ས་དང་པོ་ཡན་ཆད་ས་
 བརྩ་བ་མན་ཆད་ཀྱི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྟོང་བའི་
 དོན་ས་རེ་རེ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱང་པར་བྱིས་རིམ་པར་བསྟོམ་པ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་
 དམིགས་བསམ་གཏན་ཞེས་བྱའོ། །ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་པར་སྤྱགས་སུ་རྒྱུད་

ཅིང་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པས་ཅི་ལ་ཡང་རྣམ་
པར་མི་ཉོག་པར་ལྷན་གྱིས་བྱུང་ནས་བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་མ་ལུས་པར་འཇིན་
པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དགེ་བ་བསམ་གཏན་ཞེས་བྱའོ། །ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་
ཀྱི་བརྗེད་བྱང་ཞེས་བྱ་བ་ལོ་རྒྱ་བ་ཆེན་པོ་དཔལ་བཅེགས་རྟེན་ལ་སོགས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ། ། །

༡༡། |ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གངས་ཀྱི་བརྟེན་བྱང་གི་རྩ་བ་བཞུགས། |

ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གངས། དཔལ་འངམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། |སྤང་པོ་ལྷ་ནི།
གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་དང་། ཆོར་བའི་སྤང་པོ་དང་། འདུ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོ་དང་། འདུ་
བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྤང་པོ་ལོ། |དེ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་ནི་
བཙོ་ལྷ་སྟེ། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དང་། དེས་རྒྱུར་བྱས་པའི་གཟུགས་བརྩ་གཅིག་
གོ།|འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་ནི། སའི་ཁམས་དང་། རྩའི་ཁམས་དང་། མའི་ཁམས་དང་།
རྒྱུད་གི་ཁམས་སོ། |རྒྱུར་བྱས་པའི་གཟུགས་ནི། མིག་གི་དབང་པོ་དང་། རྣ་བའི་
དབང་པོ་དང་། ལྷའི་དབང་པོ་དང་། ལྷའི་དབང་པོ་དང་། ལྷས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་།
གཟུགས་དང་། སྒྲ་དང་། བི་དང་། རོ་དང་། རེག་བྱ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་
པའོ། |བདེ་བ་དང་། ལྷག་བསྐྱལ་བ་དང་། གཉི་ག་མ་ཡིན་པ་རྣམས་སོ། |འདུ་ཤེས་
ཀྱི་སྤང་པོ་ཡང་གསུམ་སྟེ། རྒྱུད་དང་། རྒྱ་ཆེན་པོར་གྱུར་བ་དང་། ཚད་མེད་པའོ། |

འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོ་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་འདུ་བྱེད་ལྷ་བརྩ་རྩ་གཅིག་དང་།
སེམས་དང་མི་ལྡན་པ་བརྩ་བཞི་ལོ། |སེམས་ལས་བྱུང་བའི་འདུ་བྱེད་ནི་རེག་པ་དང་།
ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཆོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། སེམས་པ་དང་ལྡན་ནི་ཀུན་དུ་
འགྲོ་བའོ། |འདུན་པ་དང་། མོས་པ་དང་། བན་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་
ནི་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པའོ། |དད་པ་དང་། རོ་ཆ་ཤེས་པ་དང་། ཁྲིལ་ཡོད་པ་དང་། མ་
ཆགས་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་དང་། ཞེས་དང་མེད་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་དང་། གཉི་ལྷག་

མེད་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་། བརྩོན་ལཱ་སྤྲོས་དང་། འིན་ཏུ་སྤྲུངས་པ་དང་། བག་ཡོད་
པ་དང་། བཏང་སྟོངས་དང་། རྣམ་པར་མི་འཆེ་བ་དང་བཅུ་གཅིག་པོ་འདི་ནི་དགེ་
བའོ། །འདོད་ཆགས་དང་། ཁོང་ཁྱོད་པ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། མ་རིག་པ་དང་། ལྟ་བ་དང་།
ཐེ་ཆོས་དང་རྒྱལ་ནི་ཉོན་མོངས་པའོ། །ཁྱོད་པ་དང་། ཁོན་དུ་འཛིན་པ་དང་། འཆབ་པ་
དང་། འཆིག་པ་དང་། སྤག་དོག་དང་། སེར་སྤྲ་དང་། གཡོ་དང་། སྤྲུ་དང་། རྒྱགས་པ་
དང་། རྣམ་པར་འཆེ་བ་དང་། རོ་ཆ་མེད་པ་དང་། ཁྲིལ་མེད་པ་དང་། རྒྱགས་པ་དང་།
རྟོད་པ་དང་། མ་དད་པ་དང་། ལེ་ལོ་དང་། བག་མེད་པ་དང་། བརྟེན་ངས་པ་དང་།
རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། འེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་དང་ཉི་ཤུ་ནི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་
པའོ། །འབྱོད་པ་དང་། གཉིད་དང་། རྟོག་པ་དང་། དཔྱེད་པ་སྟེ། བཞི་པོ་འདི་གཞན་དུ་
འབྱུང་བའོ། །དེ་ལ་ལྷ་ནི་ཀུན་དུ་འགྲོ་བའོ། །ལྷ་ནི་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པའོ། །བཅུ་
གཅིག་ནི་དགེ་བའོ། །རྒྱལ་ནི་ཉོན་མོངས་པའོ། །ཉི་ཤུ་ནི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་
པའོ། །བཞི་ནི་གཞན་དུ་འང་འགྲོ་བའོ། །

དེ་ལ་ང་རྒྱལ་ནི་རྣམ་པ་བདུན་ཉེ། ང་རྒྱལ་དང་། ཆེ་བའི་ང་རྒྱལ་དང་། ང་རྒྱལ་
ལས་ཀྱང་ང་རྒྱལ་དང་། ངའོ་སྟུང་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། རྟེན་
ཟས་སྟུང་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། ལོག་པའི་ང་རྒྱལ་ལོ། །ལྟ་བའི་རྣམ་པ་ལྷ་སྟེ། འཛིག་
ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། མཐར་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་དང་། ལོག་པར་ལྟ་བ་དང་། ལྟ་བ་
མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྒྱལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་
པའོ། །སེམས་དང་ལྷན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་ནི་གཟུགས་དང་། སེམས་དང་
སེམས་ལས་འབྱུང་བའི་གནས་སྐྱབས་ལ་གདགས་ཉེ། ཐོབ་པ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་

པའི་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འབྲུག་པ་དང་། འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འབྲུག་པ་ལ་
འདྲ་ཤེས་མེད་པ་དང་། མྱོག་གི་དབང་པོ་དང་རིགས་མ་ཐུན་པ་དང་། སྤྱི་བ་དང་། ཇུ་
བ་དང་། གནས་པ་དང་། མི་རྟག་པ་དང་། མིང་གི་ཆོག་པ་དང་། ཆོག་གི་ཆོག་པ་དང་།
ཡི་གེའི་ཆོག་པ་དང་། སོ་སོའི་སྤྱི་བོ་ཉིད་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་རྣམས་
སོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡུང་པོ་རྣམས་སོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྒྱད་དེ། མིག་གི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྒྱད་དེ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། རྣམ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་དང་། སྤྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ལྟེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་དང་། ཀྱུ་
གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དབང་པོ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
རྟག་པོ་འགགས་མ་ཐག་པའོ། །ཡུལ་ནི་བརྒྱད་དེ། ཆོར་བ་དང་། འདྲ་ཤེས་དང་། འདྲ་
བྱེད་དང་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་ནས་མཁའ་དང་། སོ་
སོར་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་པའི་འགོག་པ་དང་། སོ་སོར་བརྟགས་པའི་འགོག་པ་དང་།
དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཀྱི་འཁོར་བཞི་ནི། བདག་ཏུ་མོངས་པ་
དང་། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། བདག་ཏུ་རྒྱལ་བ་དང་། བདག་ཏུ་ཆགས་པའོ། །ཀྱུ་
གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི། ས་བོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ཉིད་དང་། ལུས་ཀྱི་ཀྱུ་གཞི་
དང་། རྒྱ་ཉིད་དང་། ལུས་ལ་གནས་པ་ཉིད་དང་། དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་ཡོངས་སུ་
མ་ཆད་པ་དང་། རིས་གཅིག་པ་དང་། རྒྱུ་ཆགས་པར་འབྲུག་པའོ། །

སྤྱི་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ནི། མིག་གི་སྤྱི་མཆེད་དང་། རྣ་བའི། སྤྱིའི། ལྟེའི། ལུས་ཀྱི།
ཡིད་ཀྱི། གཟུགས་ཀྱི། སྤྱིའི། རིའི། རོའི། རེག་བྱའི། ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་མཆེད་དོ། །ཁམས་

བཙེ་བརྒྱད་ནི། མིག་གི་ཁམས་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དང་། མིག་གི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པའི་ཁམས་དང་། རྣ་བ། སྒྲ། ལྷ་ལ། ཡིད། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་སོ། རྟེན་
 ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ནི། སྤྱིའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དང་། རང་གི་རྟེན་ཅིང་
 འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལོ། །སྤྱིའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྒྲ་གྲུ་ལས་འདབ་མ།
 འདབ་མ་ལས་སྤོང་བ། སྤོང་བ་ལས་སྒྲ་གྲུ། སྒྲ་གྲུ་ལས་སྤྱིང་ལོ། །སྤྱིང་ལོ་ལས་མེ་
 རྟོག་ །མེ་རྟོག་ལས་འབྲས་བུའོ། །རྟེན་བྱུག་སྟེ། ས་དང་། རྩ་དང་། མེ་དང་། རྩུང་དང་།
 རྣམ་མཁའ་དང་། རྩས་ཀྱི་ཁམས་རྣམས་སོ། །རང་གི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ནི་
 འདི་ལྟ་སྟེ། མ་རེག་པའི་རྟེན་གྱིས་འདུ་བྱེད། འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་གྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ།
 རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་གྱིས་མིང་དང་གཟུགས། མིང་དང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་གྱིས་སྦྱེ་
 མཆེད་བྱུག་སྦྱེ་མཆེད་བྱུག་གི་རྟེན་གྱིས་རེག་པ། རེག་པའི་རྟེན་གྱིས་ཆོར་བ། ཆོར་
 པའི་རྟེན་གྱིས་སྟེག་པ་སྟེད་པའི་རྟེན་གྱིས་ལེན་པ། ལེན་པའི་རྟེན་གྱིས་སྲིད་པ། སྲིད་
 པའི་རྟེན་གྱིས་སྦྱེ་བ། སྦྱེ་བའི་རྟེན་གྱིས་ག་ཤི་དང་ལྷ་དན་དང་། སྦྱེ་སྒྲགས་འདོན་པ་
 དང་། སྒྲག་བསྐྲལ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འབྲུགས་པ་རྣམས་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལྟར་
 སྒྲག་བསྐྲལ་གྱི་ཕུང་པོ་འབའ་ཞིག་པོ་འདི་དག་འབྱུང་བར་འབྱུང་རྟོ། །དེ་ལ་མ་རེག་པ་
 འགགས་པས་འདུ་བྱེད་འགག་འདུ་བྱེད་འགགས་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འགག་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་འགགས་པས་མིང་དང་གཟུགས་འགག་མིང་དང་གཟུགས་འགགས་
 པས་སྦྱེ་མཆེད་བྱུག་འགག་སྦྱེ་མཆེད་བྱུག་འགགས་པས་རེག་པ། རེག་པ་འགགས་
 པས་ཆོར་བ། ཆོར་པ་འགགས་པས་སྟེད་པ། སྟེད་པ་འགགས་པས་ལེན་པ། ལེན་པ་
 འགགས་པས་སྲིད་པ། སྲིད་པ་འགགས་པས་སྦྱེ་བ། སྦྱེ་བ་འགགས་པས་ག་ཤི་དང་ལྷ་

ངན་དང་སྤྲེ་སྤྲེགས་འདོན་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་པ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འཇུགས་
པ་རྣམས་འགག་པར་འགྱུར་རྟེ། དེ་ལྟར་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་འབའ་ཞིག་པོ་འདི་དག་
འགག་པར་འགྱུར་རོ། །

རྒྱུ་ལྡན་ཁམས་སྤྱག་སྟེ། ས་དང་། རྩ་དང་། མེ་དང་། རྩུང་དང་། རྣམ་མཁའ་དང་།
རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་སོ། །དེ་དག་ཀྱང་རྣམ་པ་ལྟར་བ་ལྟ་སྟེ། རྟག་པར་མ་ཡིན་
པ་དང་། ཆད་པར་མ་ཡིན་པ་དང་། འཕྲོ་བར་མ་ཡིན་པ་དང་། རྩུ་རྩུང་བྱ་ལས་འབྲས་
བྱ་ཆེན་པོར་འབྱུང་བ་དང་། དེ་དང་འབྲས་བུ་རྩུ་དེ། །རྩུ་སྤྱག་ནི། བྱེད་པའི་རྩུ་དང་།
ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྩུ་དང་། སྐལ་བ་མཉམ་པའི་རྩུ་དང་། མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་
རྩུ་དང་། ཀུན་དུ་འཕྲོ་བའི་རྩུ་དང་། རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་རྩུ་ལོ། །རྒྱུ་བཞི་ནི། དམིགས་
པའི་རྒྱུ་དང་། བདག་པོའི་རྒྱུ་དང་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུ་དང་། རྩུའི་རྒྱུ་ནོ། །འབྲས་
བྱ་ལྟ་ནི། རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་འབྲས་བྱ་དང་། རྩུ་མ་ཐུན་པའི་འབྲས་བྱ་དང་། བྲལ་བའི་
འབྲས་བྱ་དང་། སྦྲེས་བྱ་བྱེད་པའི་འབྲས་བྱ་དང་། བདག་པོའི་འབྲས་བྱ་ལོ། །བདེན་པ་
གཉིས་ནི། ཀུན་རྩོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། རོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལོ། །ཀུན་རྩོབ་ཀྱི་
བདེན་པ་ལ་ཡང་གཉིས་རྟེ། ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྩོབ་དང་། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་
ཀུན་རྩོབ་ལོ། །མཚན་ཉིད་གསུམ་ནི། ཀུན་བརྟགས་དང་། གཞན་དབང་དང་། ཡོངས་
སྤྱུ་བྱུང་པ་ལོ། །

ཆོས་ལྟ་ནི། མིང་དང་། རྩུ་མཚན་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་
དང་། ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལོ། །བདག་མེད་པ་གཉིས་ནི། ཆོས་ལ་
བདག་མེད་པ་དང་། གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པ་ལོ། །ཐེག་པ་གསུམ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་

ཐེག་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱུ་གི་ཐེག་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལོ། །དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་ནི། སངས་རྒྱུ་དགོན་མཆོག་དང་། ཆོས་དགོན་མཆོག་དང་། དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་གོ། །བྱང་ཆུབ་གི་ཕྱོགས་གི་ཆོས་སུམ་ཅུ་ཙུ་བདུན་ནི། བླ་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བཞི་དང་། ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་བཞི་དང་། རྩ་འཕྲུལ་གི་ཀླང་པ་བཞི་དང་། དབང་པོ་ལྔ་དང་། ལྷོ་བས་ལྔ་དང་། བྱང་ཆུབ་གི་ཡན་ལག་བདུན་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དོ། །བླ་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བཞི་ནི། ལུས་བླ་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་དང་། ཆོར་བ་བླ་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་དང་། སེམས་བླ་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་དང་། ཆོས་བླ་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་དང་བཞི་ལོ། །ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་བཞི་ནི། སྤྲིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་མ་སྦྱེས་པ་ནམས་མི་བསྦྱེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདུན་པ་བསྦྱེད་པ་དང་། སྤྲིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་སྦྱེས་པ་ནམས་སྤོང་བའི་ཕྱིར་འདུན་པ་བསྦྱེད་པ་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་མ་སྦྱེས་པ་ནམས་བསྦྱེད་པའི་ཕྱིར་འདུན་པ་བསྦྱེད་པ་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་སྦྱེས་པ་ནམས་གནས་པར་བྱ་བ་དང་ཕྱིར་ཞིང་འབྱུང་བ་དང་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདུན་པ་བསྦྱེད་པ་དང་བཞི་ལོ། །

རྩ་འཕྲུལ་གི་ཀླང་པ་བཞི་ནི། འདུན་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་དང་ལྷན་པའི་རྩ་འཕྲུལ་གི་ཀླང་པ་དང་། སེམས་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་དང་ལྷན་པའི་རྩ་འཕྲུལ་གི་ཀླང་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་དང་ལྷན་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་དང་ལྷན་པའི་རྩ་འཕྲུལ་གི་ཀླང་པ་ལོ། །དབང་པོ་ལྔ་ནི། དད་པའི་དབང་པོ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་གི་དབང་པོ་དང་། བླ་

པའི་དབང་པོ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབང་པོ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་
པོ་ལོ། རྟོགས་ལྡན་ནི། དད་པའི་རྟོགས་དང་། བཙུག་འགྲུས་ཀྱི་རྟོགས་དང་། རྟོགས་པའི་
རྟོགས་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྟོགས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་རྟོགས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
ཡན་ལག་བདུན་ནི། རྟོག་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། ཆོས་རྣམ་པར་
འབྱེད་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། བཙུག་འགྲུས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
ཡན་ལག་དང་། དག་འཕྲོ་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། ཤེས་ཏུ་སྦྱངས་པེ་
ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་
དང་། བཏང་རྟོགས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ། །འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་
ལག་བརྒྱད་ནི། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་
དག་དང་། ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། ཡང་དག་པའི་འཆོ་བ་དང་། ཡང་དག་
པའི་ཚོལ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་བླ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། །ལམ་
ལྡན་ནི། ཆོག་ཀྱི་ལམ་དང་། སྦྱོར་བའི་ལམ་དང་། མཐོང་བའི་ལམ་དང་། བསྐྱོར་བའི་
ལམ་དང་། མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་སོ། །ཆོག་ཀྱི་ལམ་ལྡན་སྟེ། སོ་སོ་སྦྱེ་བའི་ཚུལ་
ཁྲིམས་དང་། དབང་པོའི་སྟོ་བསྐྱུལ་པ་དང་། ཟས་ཀྱི་ཆོད་ཤེས་པ་དང་། རྣམ་གྱི་ཆ་
སྟོད་ཆ་སྦྱང་ལ་མི་ཉལ་བར་རྣལ་འབྱོར་ལ་བཙུག་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་དུ་གནས་པ་
ལ་མཛོན་པར་དག་འཕྲོ། །སྦྱོར་བའི་ལམ་ནི་མོས་པས་སྦྱོད་པའི་ས་བཞི་སྟེ། ལྷང་
བ་ཐོབ་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། ལྷང་བ་མཆེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། དེ་ཁོ་ནའི་
དོན་ཆོག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། དེ་མ་ཐག་པ་སེམས་
ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། །མཐོང་བའི་ལམ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དང་།

མོའོ། །བསྐྱོམ་པའི་ལམ་ནི་ས་གཉིས་པ་ནས་ས་བཅུ་པའི་བར་དུའོ། །མཐར་ཕྱིན་པའི་
ལམ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའོ། །

པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་ནི། སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། བཟོད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། བཙུག་ལྷན་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་དང་བསམ་གཏན་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཞེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
དང་། ཐབས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། སྟོབས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། སྟོན་ལམ་
ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཡེ་ཞེས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའི་ས་བཅུ་ནི། རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་། རི་མ་མེད་པ་དང་། འོད་བྱེད་པ་དང་། འོད་
འཕྲོ་བ་དང་། འིན་ཏུ་སྤང་དགའ་བ་དང་། མཛོན་དུ་གྱུར་བ་དང་། རིང་དུ་སོང་བ་དང་།
མི་གཡོ་བ་དང་། ལེག་པའི་སྒོ་གྲོས་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནི་
ཀུན་དུ་འོད་དོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཞེས་བཞི་ནི་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཞེས་དང་མཉམ་
བ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཞེས་དང་། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཞེས་དང་། བྱ་བ་ནན་ཏན་ཀྱི་ཡེ་ཞེས་
སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱབས་ལུ་མཉམ་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྐྱབས་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱབས་
དང་། སྐུལ་པའི་སྐྱབས་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་ནི།
ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། དེས་
པའི་ཆོག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། སྟོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་
པའོ། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མི་འཛིགས་པ་བཞི་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཛོན་པར་
རྫོགས་པས་བྱང་ཚུབ་པ་ལ་མི་འཛིགས་པ་དང་། ཟག་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་མཁྱེན་

བ་ལ་མི་འདྲིལ་བ་དང་། བར་དུ་གཙོ་བོ་ཆོས་རྣམས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བར་
 དེས་བར་ལུང་བསྟན་བ་ལ་མི་འདྲིལ་བ་དང་། ལུན་སྤྲོ་ཆོག་པ་ཐམས་ཅད་
 འཛོལ་བར་འགྱུར་བ་ལ་དེས་བར་འགྱུར་བའི་ལམ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གྱུར་བ་ལ་མི་
 འདྲིལ་བ་ལོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མངོན་བཤེས་པ་དུག་ནི། ལྷའི་མིག་དང་།
 ལྷའི་རྒྱ་བ་དང་། སེམས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཤེས་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་རྩ་འབྲུལ་ཤེས་པ་དང་།
 སྟོན་ཀྱི་གནས་རྗེས་སུ་བྲན་བ་དང་། ཟག་པ་བྲན་བ་ཤེས་པ་ལོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་སྟོབས་བཅུ་ནི། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཐུན་པའི་སྟོབས་དང་། ལས་ཀྱི་
 རྣམ་བར་སྟོན་པ་མཐུན་པའི་སྟོབས་དང་། མོས་པ་སྤྲོ་ཆོག་པ་མཐུན་པའི་སྟོབས་
 དང་། ཁམས་སྤྲོ་ཆོག་པ་མཐུན་པའི་སྟོབས་དང་། དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་པ་
 ཡིན་པ་མཐུན་པའི་སྟོབས་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཐུན་པའི་སྟོབས་
 དང་། བསམ་གཏན་དང་རྣམ་བར་ཐར་བ་དང་ཉིང་དེ་སྟོན་ཀྱི་གནས་རྗེས་སུ་བྲན་བ་
 མཐུན་པའི་སྟོབས་དང་། འཆི་འཕོ་བ་དང་། སྐྱེ་བ་མཐུན་པའི་སྟོབས་དང་། ཟག་པ་
 ཐམས་ཅད་བྲན་བར་མཐུན་པའི་སྟོབས་སོ། །དབང་བཅུ་ནི། ཆེ་ལ་དབང་བ་དང་། ཡོ་
 བྱད་ལ་དབང་བ་དང་། སེམས་ལ་དབང་བ་དང་། ལས་ལ་དབང་བ་དང་། སྐྱེ་བ་ལ་
 དབང་བ་དང་། མོས་པ་ལ་དབང་བ་དང་། སྟོན་ལམ་ལ་དབང་བ་དང་། རྩ་འབྲུལ་ལ་
 དབང་བ་དང་། ཆོས་ལ་དབང་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ་ལོ། །

སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཙོ་བརྒྱད་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་
 འབྲུལ་བ་མི་མངའ་བ་དང་། ཅ་ཅོ་མི་མངའ་བ་དང་། སེམས་མཉམ་བར་མ་བཞག་པ་
 མེད་པ་དང་། ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་། སོ་སོར་མ་བརྟགས་པའི་བཏང་

སྒྲིམས་མེད་པ་དང་། འདུན་པ་ཉམས་པ་མེད་པ་དང་། བཅོམ་འགྲུམ་ཉམས་པ་མེད་པ་
 དང་། བྱ་པ་ཉམས་པ་མེད་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཉམས་པ་མེད་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་
 ཉམས་པ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཉམས་པ་མེད་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་ལས་ཐམས་
 ཅད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་། རག་གི་ལས་
 ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་། ཡིད་ཀྱི་
 ལས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་།
 འདས་པའི་དུས་ལ་མ་ཆགས་མ་ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་། མ་
 འོངས་པའི་དུས་ལ་མ་ཆགས་མ་ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ད་
 ལྟར་བཞུགས་པའི་དུས་ལ་མ་ཆགས་མ་ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ལ་འཇུག་
 པའོ། །སྡེ་སྡོད་གསུམ་ནི། འདུལ་བའི་སྡེ་སྡོད་དང་། མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྡོད་དང་། ཆོས་
 མདོན་པའི་སྡེ་སྡོད་དོ། །གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ནི། མདོའི་སྡེ་དང་།
 དབྱངས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་སྡེ་དང་། ལུང་དུ་བསྟན་པའི་སྡེ་དང་། ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་
 སྡེ་དང་། ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་སྡེ་དང་། སྤང་གཞིའི་སྡེ་དང་། རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་སྡེ་
 དང་། དེ་ལྟ་བུར་བྱང་བའི་སྡེ་དང་། སྤྱེས་པ་རབས་ཀྱི་སྡེ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་
 དང་། མདད་དུ་བྱང་བའི་སྡེ་དང་། གཏན་ལ་དབབ་པར་བསྟན་པའི་སྡེའོ། །དགོངས་པ་
 བཞི་ནི། མཉམ་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་པ་དང་། དུས་གཞན་ལ་དགོངས་པ་དང་། དོན་
 གཞན་ལ་དགོངས་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བསམ་པ་ལ་དགོངས་པའོ། །སྤྲེམ་པོར་
 དགོངས་པ་བཞི་ནི། གཞུག་པ་ལ་ལྡམ་པོར་དགོངས་པ་དང་། མཆོན་ཉིད་ལ་སྤྲེམ་
 པོར་དགོངས་པ་དང་། གཉིན་པོ་ལ་སྤྲེམ་པོར་དགོངས་པ་དང་། བསྐྱར་བ་ལ་སྤྲེམ་

པོར་དགོངས་པའོ།

བདེན་པ་བཞི་ནི། སྤྱག་བསྐྱལ་དང་། ཀྱན་འབྱུང་དང་། འཁོག་པ་དང་། ལམ་མོ།
སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པ་ལ་བཞི་སྟེ། མི་རྟག་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱལ་བ་དང་། སྟོང་པ་
དང་བདག་མེད་པའོ། ཀྱན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། ཀྱན་འབྱུང་
དང་། རྒྱ་དང་། རྒྱུན་དང་། རབ་ཏུ་འབྱེད་པའོ། འཁོག་པའི་བདེན་པ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་
བཞི་སྟེ། འཁོག་པ་དང་། བཞི་བ་དང་། གྲུ་ལོ་པ་དང་། དེས་པར་འབྱུང་བའོ། ལམ་
ལ་ཡང་བཞི་སྟེ། ལམ་དང་། དེགས་པ་དང་། བསྐྱབ་པ་དང་། དེས་པར་འབྱེན་
པའོ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆོགས་ལམ་ལ་ལྔ་སྟེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། དབང་
པོའི་སློབ་སྐྱམས་པ་དང་། ཟས་ཀྱི་ཆོད་ཤེས་པ་དང་། ཉན་ཀྱི་ཆ་སྟོང་ཆ་སྟངས་ལ་མི་
ཉལ་བར་རྣམ་འབྱོར་ལ་བཙོན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་ཏུ་གནས་པར་མངོན་པར་དགའ་
བའོ། སྦྱོར་བའི་ལམ་ནི་དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་བཞི་སྟེ། རྟོན་དང་། ཅེ་མོ་དང་།
བཟོན་པ་དང་། འདིག་རྟེན་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་གོ། མཐོང་བའི་ལམ་ནི་སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་
ཅིག་མ་བཅུ་བྱ་གོ། བསྐྱོམ་པའི་ལམ་ནི། ལམ་རྒྱུང་བྱ་དང་། ལམ་འབྲིང་པོ་དང་།
ལམ་ཆེན་པོ་དང་། སྦྱོར་བའི་ལམ་དང་། བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་དང་། རྣམ་པར་
གྲོལ་བའི་ལམ་དང་། བྱད་པར་གྱི་ལམ་མོ། ལམ་རྒྱུང་བྱ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ།
རྒྱུང་བྱའི་རྒྱུང་བྱ་དང་། རྒྱུང་བྱའི་འབྲིང་པོ་དང་། རྒྱུང་བྱའི་ཆེན་པོའོ། ལམ་འབྲིང་པོ་
ལ་ཡང་གསུམ་སྟེ། ཆེ་འབྲིང་རྒྱུང་གསུམ་མོ། ལམ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་གསུམ་སྟེ། ཆེ་
འབྲིང་རྒྱུང་གསུམ་མོ། མཐར་ཐུན་པའི་ལམ་ནི། མི་སྟོབ་པའོ།

ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཤེས་པ་བཅུ་བྱ་གི། སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོན་པ་

དང་། སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་ཇེས་སྤྱོད་གས་པར་ཤེས་
 པའི་བཅོད་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་ཇེས་སྤྱོད་གས་པར་ཤེས་། གྲུན་འབྱུང་ལ་ཆོས་
 ཤེས་པའི་བཅོད་པ་དང་། གྲུན་འབྱུང་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་དང་། གྲུན་འབྱུང་ལ་ཇེས་སྤྱོད་
 གས་པར་ཤེས་པའི་བཅོད་པ་དང་། གྲུན་འབྱུང་ལ་ཇེས་སྤྱོད་གས་པར་ཤེས་
 པའོ། །འགོག་པ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཅོད་པ་དང་། འགོག་པ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་དང་།
 འགོག་པ་ལ་ཆོས་ཇེས་སྤྱོད་གས་པར་ཤེས་པའི་བཅོད་པ་དང་། འགོག་པ་ལ་ཇེས་སྤྱོད་
 གས་པར་ཤེས་པའོ། །ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཅོད་པ་དང་། ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་
 པ་དང་། ལམ་ལ་ཇེས་སྤྱོད་གས་པར་ཤེས་པའི་བཅོད་པ་དང་། ལམ་ལ་ཇེས་སྤྱོད་
 གས་པར་ཤེས་པའོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྣམ་པར་བྲལ་བའི་ལམ་ནི་བརྒྱད། འཇུག་པ་
 བཞི་དང་། འབྲས་བྱ་ལ་གནས་པ་བཞིའོ། །འཇུག་པ་བཞི་ནི། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་
 འཇུག་པ་དང་། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བ་ལ་འཇུག་པ་
 དང་། དག་བཅོམ་པ་ལ་འཇུག་པའོ། །འབྲས་བྱ་ལ་གནས་པ་བཞི་ནི། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་
 པ་དང་། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་། དག་བཅོམ་པའོ། །རྒྱུན་དུ་
 ཞུགས་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། དེམ་གྱིས་པ་དང་། ཅིག་ཅར་ངེས་པར་འབྱུང་བའོ། །དེམ་
 གྱིས་པ་ནི། དེ་སྐད་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཅིག་ཅར་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ནི། གང་བདེན་
 པ་རྣམས་མཛོན་པར་རྟོགས་པར་བྱས་ནས། མི་ལྟོགས་པ་ལ་བསྟེན་ཏེ། འདིག་ཏེན་
 ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཅིག་
 ཅར་སྤོང་སྟེ། འདི་ནི་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བྱ་དང་། དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བྱ་
 ཉིད་ལ་གནས་སོ། །རང་སངས་རྒྱས་ནི་གཉིས་ཏེ། བསེ་དུ་ལྟར་གཅིག་དུ་གནས་པ་

དང་། ཆོག་མ་དང་སྤྱོད་པའོ། །དེ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤྲེ་སྤྱོད་ལ་དམིགས་ནས་ཆོས་ཀྱི་
རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་བྱུང་པས་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མེད་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་སུ་སྤྱུག་བསྐྱེད་མཐར་ཕྱིན་པའོ། །

འཛིག་རྟེན་གྱི་ལམ་ནི་བརྒྱད་དེ། བསམ་གཏན་བཞི་དང་། སྟོམས་པར་འཇུག་
པ་བཞིའོ། །བསམ་གཏན་བཞི་ནི་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་དང་། བཞི་
པའོ། །སྟོམས་པར་འཇུག་པ་བཞི་ནི། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་དང་། རྣམ་
ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། འདྲ་ཤེས་མེད་
འདྲ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་དོ། །བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཡན་ལག་ལྔ་སྟེ། རྟོག་
པ་དང་། དཔྱོད་པ་དང་། དགའ་བ་དང་། བདེ་བ་དང་། སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཉིད་
དོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་ཡན་ལག་བཞི་སྟེ། རང་རབ་ཏུ་དང་བ་དང་། དགའ་བ་
དང་། བདེ་བ་དང་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཉིད་དོ། །གསུམ་པ་ལ་ཡན་ལག་ལྔ་སྟེ། བཏང་
སྟོམས་དང་། དན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་དང་། བདེ་བ་དང་། སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཉིད་
དོ། །བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་ཡན་ལག་བཞི་སྟེ། བཏང་སྟོམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་
དང་། དན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་སྤྱུག་བསྐྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་
པའི་ཆོར་བ་དང་། སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཉིད་དོ། །ཡང་གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་དང་།
མན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་དང་། དེ་གཉི་ཀའི་གནས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཡན་ལག་གོ། །རྣམ་
པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ནི། གཟུགས་ཅན་གཟུགས་རྣམས་ལ་ལྟ་བ་དང་། རང་གཟུགས་
མེད་པར་འདྲ་ཤེས་པས་བྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་རྣམས་ལ་ལྟ་བ་དང་། སྤྱུག་པའི་རྣམ་པ་
མངོན་དུ་བྱས་ནས་གནས་པ་དང་། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་དང་། རྣམ་

ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། འདྲ་ཤེས་མེད་
འདྲ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། འདྲ་ཤེས་དང་ཆོར་བ་དང་འགོག་པ་འགོག་
མཛོན་དུ་གནས་གནས་པའོ། བེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་བརྒྱད་ནི། དཀར་པོ་
དང་། དམར་པོ་དང་། སེར་པོ་དང་། སྟོན་པོ་དང་། སྤྱག་པ་དང་། མི་སྤྱག་པ་དང་།
བཟང་པོ་དང་། ངན་པོ། །མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྟོ་མས་པར་འཇུག་པ་དགུ་ནི། མི་
རྟོག་པ་དང་། དགའ་བ་དང་། བདེ་བ་དང་། བཏང་སྟོ་མས་དང་། ཉམ་མཁའ་མཐའ་
ཡས་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཉམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་
མཆེད་དང་། འདྲ་ཤེས་མེད་འདྲ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། འགོག་པའི་
སྟོ་མས་པར་འཇུག་པའོ། །

ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་བརྒྱད་ནི། ཟད་པར་དཀར་པོའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཟད་པར་
དམར་པོའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཟད་པར་སེར་པོའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཟད་པར་སྟོན་པོའི་སྐྱེ་
མཆེད་དང་། ཟད་པར་སྤྱན་པོའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཟད་པར་ཆུའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཟད་པར་
མེའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཟད་པར་རྒྱུ་གི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཟད་པར་ནམ་པར་ཤེས་པའི་སྐྱེ་
མཆེད་དོ། །སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་གསུམ་ནི། འདོད་ཁམས་དང་། གཟུགས་ཁམས་
དང་། གཟུགས་མེད་པའོ། །འདོད་པའི་ཁམས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་རིས་ཉི་ཤུ་གནས་ཏེ།
ཆོ་བའི་དཔྱལ་བ་བརྒྱད། གང་བའི་དཔྱལ་བ་བརྒྱད་དོ། །ཉི་ཆོ་བའི་སེམས་ཅན་དཔྱལ་
བ་དང་། གཅིག་གམ་གཉིས་སམ་དང་པོར་རང་རང་གི་རྒྱུ་ལས་འབྱུང་བའོ། །དུད་འགོ་
ན་ཆུ་དང་ཐ་དད་ནམ་མཁའི་སྟོན་ལུང་ལོ། །ཡི་དགས་ནམས་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
གཤེན་རྗེའི་པོ་བྲང་ནའོ། །མའི་གླིང་བཞེན་ནི། བ་ལང་སྟོན། སྤྲ་མི་སྟན། ལུས་འཕགས་

སོ། །འཛམ་བྱ་གླིང་ངོ་། །ལྷའི་རིས་དྲུག་ནི། རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་དང་། སྤྱི་ཙུ་ཙུ་
གསུམ་དང་། འཐབ་བྲལ་དང་། དགའ་ལྡན་དང་། འཕྱུལ་དགའ་དང་། གཞན་འཕྱུལ་
དབང་བྱེད་དོ། །གཟུགས་ཁམས་བཙུ་བདུན་ནི། ཚངས་པ་དང་། ཚངས་ཆེན་དང་།
ཚངས་པ་མདུན་ན་འདོན་ནོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ། འོད་རླངས་། འོད་གསལ།
ཆད་མེད་འོད་དོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་ནི། དགེ་རླངས་དང་། དགེ་རྒྱས་དང་།
ཆད་མེད་དགེ་དོ། །བཞི་པ་ལ། སྤྱིན་མེད་དང་། བསོད་ནམས་སྦྱེས་དང་། འབྲས་བྱ་
ཆེད། །གནས་གཙང་མའི་ལྷ་ལྷ་ནི། མི་ཆེ་བ་དང་མི་གཏུང་བ་དང་། གྲུ་ལོ་སྤྱང་བ་
དང་། ལིན་ཏུ་མཐོང་བ་དང་། འོག་མིན་རྣམས་སོ། །གཟུགས་མེད་པའི་ལྷའི་རིས་བཞི་
ནི། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྦྱེ་མཆེད་དུ་ཉེ་བར་འགོ་བ་དང་། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྦྱེ་
མཆེད་དུ་ཉེ་བར་འགོ་བ་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྦྱེ་མཆེད་དུ་ཉེ་བར་འགོ་བ་དང་འདུ་
ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྦྱེ་མཆེད་དུ་ཉེ་བར་འགོ་བའོ། །ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་རྣམས་
དུ་ལྷ་ལྷ་ཙུ་དཔལ་བཅེགས་ཀྱིས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ། ། །

པར་བྱང་སྟོན་ཆོག

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ།
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་རྩལ་དལ་འབབ་སྤྱང་། །
ཆོག་གི་གཞེགས་མ་རེས་ཀྱང་དྲུག་གསུམ་གྱི།
དྲི་མ་ཡོངས་འབྱུང་ལེགས་བཤད་བདུད་ཅི་འདི།
དཔར་དུ་བསྐྱབ་པའི་ནམ་དཀར་བྱང་པོའི་མཐུས།
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྟོ་མོ་སྟོང་ཐག་བརྒ།
གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྗེའི་འགོ་བ་མ་ལུས་པ།
རེས་ལེགས་འོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག།

ཅེས་འཇམ་སྒྲིང་ཡངས་པའི་བྲོན་ལ་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་ནམ་འཛེན་
ཤུག་སེལླེའི་རིང་ལུགས་སྟོ་ཀྱན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འབྲལ་ཡུན་ལེགས་ཆོགས་དུ་
མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ཉན་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་
བསྐྱབ་དང་བསྐྱབ་འཁྱར་གང་ལའང་སྤྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྟོན་སྟོན་ཆོག་དུ་ཤུག་འི་
དགེ་སྟོང་ཆོས་སྤྱོད་བཅས་དབང་སྟོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྤྱར་བའོ། །

༢༡ ། བཅས་མཐུན་དུ་དྲུག་། ཨ་ཅི་ན་དུ་དུ་དུ་དྲུག་། ཨོ་ཏུ་རེ་སྤྱོད། །

ཡི་གེ་ཉི་ཤུ་རྩ་དྲུག་པ་འདི་དཔེ་ཆའི་ནང་དུ་བཞུགས་ཆེ་འགོ་མ་ཡུག་གི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བར་འཇམ་དཔལ་

ཅ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་སོ། །